

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΜΥΘΟΙ ΖΩΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μῦθοι ζώων μᾶς παρεδόθησαν ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα πολλοὶ μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Αἰσώπου· ὄχι τάχα διότι αὐτὸς ἐπενόησε ὅλους τοὺς λεγομένους αἰσώπειους μύθους, διὰ τοὺς ὁποίους ἔχομεν τώρα πλὴν τῆς ἐκδόσεως τοῦ *Halm* τὰς θαναμασίας κριτικὰς ἐκδόσεις τοῦ *August Hausrath* καὶ τοῦ *B. E. Perry*. Αὐτὸ ὀφείλεται εἰς τὴν συνήθειαν ποὺ εἶχαν οἱ ἀρχαῖοι "Ἕλληνες διὰ κάθε πρᾶγμα καὶ κάθε συνήθειαν νὰ ἔχουν ἓνα πρόχειρον ἐφευρέτην." Ἐτσι παρουσιάσθη ὁ Αἰσώπος ὡς συγγραφεὺς ὅλων τῶν ἀστείων ἀνεκδότων. Ἄλλ' ἀγὰρ ἐν τῇ διηγήσει, τὴν ὁποίαν, ὡς ἀποφαίνονται ἐρευνῆται οἷοι ὁ *Otto Keller*¹ καὶ ὁ *August Hausrath*², πρέπει νὰ εἶχον οἱ παλαιοὶ αἰσώπειοι μῦθοι, δὲν διαφαίνεται ἀπὸ τὰ συνεπυκνωμένα κείμενα, ποὺ μᾶς παρέχουν αἱ διασωθεῖσαι συλλογαί. Διότι οἱ αἰσώπειοι μῦθοι εἶναι τὸ σύντομον καὶ ἠθωπλαστικόν των περιεχόμενον ἐχρησιμώσαντες τὴν μίμνησιν εἰς τὰς ῥητορικὰς σχολὰς πρὸς ἄσκησιν τῶν μαθητῶν ἐπὶ τοῖς ἠθικοῖς πράγματι καὶ ἐκ τούτου ἀπέβησαν γλῶσσαι ἠθικῶν, ἐπὶ ὁποῖοις ἐκείνοι ἐκείνη ἡ τοῦ ἠθικοῦ διδασκαλία πρῶσις". Ἀλλὰ ἡ προφορικὴ παράδοσις, ὅπως ὁ λόγος οὖρει ἀβίαστος καὶ καθάρως, ὅπως τὸ νερὸ ἀπὸ τὴν φυσικὴν ἀκρίβειαν μαζώνει ἀριωτέραν τὴν ἀρχικὴν διήγησιν παρὰ ἢ γραπτὴ ἢ λογοτεχνικὴ παράδοσις³.

Ἐγνοεῖται ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν, πόσον χρόνον αἱ διηγήσεις αὗται εἶχον ζῆσει πρότερον εἰς τὸ στόμα τοῦ λαοῦ, πρὶν καταρτίσῃ τὴν πρώτην συλλογὴν των κατὰ τὸ 316 π.Χ. ὁ Δημήτριος Φαληρεὺς, περὶ τοῦ ὁποίου ἔχομεν τὴν ὠραίαν πραγματείαν τοῦ *Ben Edwin Perry*⁴.

1. *Otto Keller*, *Untersuchungen über die Geschichte der griech. Fabel* (*Jahrb. für Klass. Phil. Suppl.* 4, 1862) σ. 313.

2. *Aug. Hausrath*, *S. B. der Heidelberg. Ak. d. Wiss., phil. - hist. Kl.* 9, 2, σ. 43 καὶ 47 (1948). Βλ. *W. Wienert*, *Die Typen der griech. - römischen Fabel*. Helsinki 1925 (FFC. 56) σελ. 11.

3. *Bolte-Polivka*, *Anmerkungen zu den Märchen d. Brüder Grimm*, IV 121. *W. Wienert*, ἐνθ' ἂν. σ. 26-28

4. Περὶ *A. Aarne*, *Leitfaden der vergleichenden Märchenforschung*, Hamina 1913, (FFC. 13) σ. 8 κέ.

5. *B. E. Perry*, *Demetrius of Phalerum and the Aesopic Fables*. *Transactions and Proceedings of the American Philol. Association*. Vol. XCIII, 1962, p. 287-346.

Βεβαίως ὅλοι οἱ ἀρχαῖοι μῦθοι δὲν ἐπιζοῦν σήμερα εἰς τὸ στόμα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀλλ' ὅσοι ἀπὸ τούτους νέους ἔχουν τὸν ἀντιστοίχον των εἰς τοὺς παλαιούς εἶναι ἀρτιώτεροι, ἔχουν δηλ. πληρέστερον τὸν ἐσωτερικὸν λόγον τῶν λεπτομερειῶν καὶ δὲν ρίπτουν ὅλον τὸ βῆρος εἰς τὴν διατύπωσιν τῆς ἠθικῆς ἐννοίας, ὅπως κάμνουν οἱ περισωθέντες παλαιοί. "Ὅθεν οἱ νεώτεροι μῦθοι μᾶς βοηθοῦν εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς διηγηματικῆς πλευρᾶς τῶν ἀρχαίων μύθων". Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο. Ὑπάρχουν περιπτώσεις ὅπου ἴχνη μόνον τῆς ὑπάρξεως ἀρχαίου τινὸς μύθου ἔχομεν σωζόμενα εἰς ἓνα ἢ δύο στίχους ἢ εἰς παροιμίαν τινά, καὶ τότε οἱ νεώτεροι μῦθοι συμπληρῶνουν τὰ κενὰ τῆς ἀρχαίας παραδόσεως. Ἀναφέρω ἓνα παράδειγμα:

Μεσαιωνικὴ ἑλληνικὴ παροιμία, ἣ ὁποία ἐσώθη παρὰ Πλανούδη, ἀρ. 275, λέγει: «Ποίησόν με ἔνοικον, ἵνα σε ποιήσω ἔξιικον» καὶ περισσότερον συνεπτυγμένη παρὰ Ἀποστόλη, ἀρ. 676: «Ἐπηλυσ τὸν ἔνοικον». Ὁ Ο. Grusius² στηριχθεὶς εἰς μῦθον, τὸν ὅποιον διηγεῖται ὁ Ἀβραάμ ἐκ Σάντα Κλάρας (τοῦ 16ου αἰ.), κατὰ τὸν ὅποιον ὁ ἔχινος καταλαμβάνει τὴν φωλεάν τοῦ λαγωῦ³, διέγνωσεν ἐστόχως ὅτι ἡ ἑλληνικὴ παροιμία ἀπέρρευσεν ἐξ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ μύθου.

Καὶ πράγματι τοιοῦτον προσέθετο μῦθον, ὁ ὁποῖος ἐπραγματεύετο περὶ ἀλώπεκος καὶ ἔχινου προσέθετο ὁ ποιητὴς Ἀρχίλοχος (τοῦ 7ου αἰώνος) μὲ τὸν στίχον:

Πολλ' εἶδ' ἀλώπεκα ἄλλ' ἔχινος ὡς μέγα⁴.

Τὸν στίχον αὐτὸν ἀναφέρει ὁ Ἱεροκλεῆς ὡς παροιμίαν καὶ προσθέτει:

«προσιούσης γὰρ αὐτῆς, ἔφη τῆσιν ὁ Ἴων,
στρόβιλος ἀμφ' ἄκανθαν εὐλίξας δέμας
κεῖται θιγεῖν τε καὶ δακεῖν ἀμύχανος»⁵.

1. Περὶ τοῦ θέματος τούτου διέλαβον εἰς ἰδίαν μελέτην, δημοσιευθεῖσαν τὸ πρῶτον εἰς τὰ *Humaniora. Essays in Literature, Folklore, Bibliography Honoring Archer Taylor, New York 1960*, σελ. 195-207 καὶ εἶτα μετὰ τινὰς προσθήκας καὶ συμπληρώσεις εἰς τὴν *Λαογραφίαν*, τόμ. ΙΗ' (1960) σ. 469-489: *Οἱ Αἰσώπειοι μῦθοι καὶ ἡ προφορικὴ παράδοσις*.

2. *Rhein. Museum für Philologie*, τ. 42, σ. 424 κέ.

3. Τῆρ ἔξωσιν τοῦ λαγοῦ ὑπὸ τοῦ ἔχινου ἀπὸ τὴν φωλεάν του ἔχει ὡς θέμα καὶ νεοελληνικὸς μῦθος ἀπὸ τὸ *Σηροπήγαδον Ναυπάκτου*, καταγραφεὶς τὸ 1938 ὑπὸ τοῦ Παν. Ἰ. Ἀθανασοπούλου, μαθητοῦ ἐτῶν 13, καὶ ἕτερος καταγραφεὶς ἐπίσης ὑπὸ μαθητοῦ ἐξ Ἀσημοχωρίου. Βλ. *Λαογρ. ἐνθ' ἀν.*, σελ. 486, σημ. 2.

4. *Bergk, Poetae lyrici Graeci (1914) 2, 715, fr. 118. Leutsch et Schneidewin, Paroemiographi Graeci 1 σ. 147 (Zenob. V. 68), 2, 619, (Apostolii XIV 60), Bolte - Polívka, ἐνθ' ἀν. II 120.*

5. *Πλωτάρχου, Πότερα τῶν ζῴων φρονιμώτερα 16, σ. 971 F: «τῶν δὲ χειρσαίων ἔχινον ἢ μὲν ὑπὲρ αὐτῶν ἄμνα καὶ φυλακὴ παροιμίαν πεποιήκε (Archilochi fr. 103 D) «πόλλ' οἶδ' ἀλώπηξ» κτλ.*

Ἦτοι, πολλὰ ξέροι ἢ ἀλεπού, ἀλλὰ ὁ σκαντζόχοιρος ἕνα καὶ σπονδαῖον ὅταν δηλαδὴ ἢ ἀλεπού πλησιάζῃ, ὅπως λέγει ὁ Ἴων (ποιητὴς τοῦ δον αἰῶνος) τυλίγεται καὶ κάνει τὸ σῶμα του μιὰ μπάλα ἀπὸ ἀγκάθια, ὥστε νὰ μὴ μορῆ ἢ ἀλεπού νὰ τὸν πειράξῃ καὶ νὰ τὸν δαγκάσῃ. Ἡ ἔννοια τῶν στίχων εἶναι ὅτι ὁ πανοῦργος ἀφεύκτως θὰ ἐμπέσῃ εἰς ἄλλον πανοῦργότερον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ πάθῃ κάτι κακόν, κατὰ τὸν παροιμιογράφον δὲ ἢ παροιμία πόλλ' ἰδο' ἀλώπηξ κτλ. «λέγεται ἐπὶ τῶν πανοῦργοτάτων»¹.

Τὴν ἔννοιαν αὐτὴν μὲ ἀρίτιαν τὴν αἰτιολόγησιν τῶν λεπτομερειῶν εὐρίσκομεν εἰς νεοελληνικὸν μῦθον ἀπὸ τὰς Πάτρας τῆς Πελοποννήσου, δημοσιευμένον εἰς τὸ περιοδ. Λαογραφία, τόμ. 1 (1909), σ. 322. Ἴδου τὸ κείμενον:

Ὁ σκαντζόχερας καὶ ἡ ἀλεπού

«Μιὰ φορὰ ὅπου ἔβροχε καὶ ἔπεφτε καὶ χαλάζι, ἕνας σχαντζόχερας εὐρέθη στὸ λόγγο καὶ δὲν ἤξερε ποῦ νὰ τρουπώσῃ γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸ χαλάζι. Σὲ λίγο ἤυρε μιὰ ἀλότρουπα κι' ἐπῆγε γιὰ νὰ μπῆ μέσα, ἀλλὰ ἡ ἀλεπού, ποῦ ἦτανε μέσα, δὲν τὸν ἄφηνε. Ἐκεῖνος τῆς ἀπέταξε ἀγκάθια νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ βάλῃ τὸ κεφάλι του μόνον στὴν τρουπὴ καὶ νὰ τὸ κορμί του δὲν τὸν ἔμειλε. Ἡ ἀλεπού μὲ τὰ πολλὰ τὸν ἄφησε καὶ ἔβαλε τὸ κεφάλι του μέσα· ἀλλὰ ὁ σκαντζόχερας λίγο λίγο ἔμπαινε καὶ ὅσο ἔμπαινε τὴν ἀλεπού ἐσάκωσε ἀγκάθια τὴν καὶ τὴν τρουπάγε. Ἡ ἀλεπού τὴν κάμῃ; ἐξοργίσθητε τὴν ἄκρη, καὶ ὁ σκαντζόχερας οὐλο ἔμπαινε. Ἐπὶ λίγο λίγο ἐπέταξε τὴν ἀλεπού ἀπὸ τὴν τρουπὴ καὶ ἔμεινε ἐκεῖνος ἀπὸ τὴν τρουπὴ»².

Μὲ τὸν νεοελληνικὸν αὐτὸν μῦθον ἡ ἀρχαία παράδοσις συμπληρώνεται ἄριστα καὶ ἕνας ἀκόμη μῦθος ἡμπορεῖ νὰ προστεθῇ εἰς τὰς συλλογὰς τῶν ἀισωπειῶν.

Ἀπὸ τὸν θησαυρὸν τῶν ἀρχαίων μύθων ὁ εὐρωπαϊκὸς μεσαιὼν ἠντλησεν ἀθρόως, ἀλλ' ἐπέφερε τὰ μεταβολὰς του: ἐξησθένησε τὸ διδασκτικὸν στοιχεῖον καὶ ἐνίσχυσε τὸ ἀνεκδοτικόν. Οὕτως ἐκ τῶν μύθων ἀπρητίσθησαν παραμύθια καὶ εὐτράπελοι διηγήσεις ζώων, αἱ ὁποῖαι ἀπεδόθησαν εἰς τὰ γνωστὰ εἰς τὸν μεσαιῶνα ζῶα, προπάντων τὴν ἄρκτον, τὴν ἀλεπού καὶ τὸν λύκον. Ὁ Fr. von der Leeyn, εἰς τὰ Deutsche Märchen der Brüder Grimm, σελ. 251, παρατηρεῖ: «οἱ ἀρχαῖοι μῦθοι ἔφθασαν εἰς τὴν Εὐρώπην διὰ τοῦ Βυ-

1. Βλ. τὰς σχετικὰς παροιμίας παρὰ Ν. Γ. Πολίτη, Παροιμίας, τόμ. 1, σ. 461, ἀρ. 37.

2. Ὁμοιος ἀνεκδοτος μῦθος περὶ ἀλεπούς καὶ σκαντζόχερα ἀπὸ τὸ Βέλλον τῆς Κορινθίας περιέχεται εἰς τὸ χειρόγρ. 1203, σελ. 167, τοῦ Κέντρον Ἐρεῦνης τῆς Ἑλλ. Λαογρ. τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

ζαντίου. Τὰ παραμύθια τῶν ζώων ὑπῆρξαν προσφιλῆ κατ' ἐξοχὴν εἰς τὸν Βορρᾶν καὶ ἀπὸ ἐκεῖ μετηνάστευσαν πρὸς νότον καὶ πρὸς Ἀνατολάς».

Ἔτι τέλος οἱ μῦθοι ζώων ἐξακολουθοῦν καὶ μέχρι τῶν ἡμερῶν μας γὰρ εἶναι ἐν ζωῇ εἰς τὸν λαόν μας, προπάντων εἰς τὸν Ποντιακὸν καὶ τὸν Κυπριακὸν λαόν, ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν συγκομιδὴν ποῦ ἀπέδωσε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἡ ἐγκύκλιος τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου τῆς Ἀκαδημίας πρὸς τὰ σχολεῖα διὰ τὴν καταγραφὴν μύθων τῶν ζώων ὑπὸ τῶν μαθητῶν. Ἡ συνλογὴ ἀρίστου ὕλικου ὑπερέβη τὰς 3.500 μύθους.

Μία ἐπὶ πλέον διαπίστωσις ὅτι ὁ σημερινὸς λαὸς τῆς Ἑλλάδος μαζί μετὰ τὴν γλῶσσαν καὶ ὄχι ὀλίγα ἀπὸ τὰ ἔθιμα τῶν προγόνων του ἔχει διατηρήσει ζωντανὴν καὶ τὴν προφορικὴν παράδοσιν, ἢ ὅποια, ὡς ἀποδεικνύεται, διέσωσε τὰς λαϊκὰς διηγήσεις ἀκραιφνέστερον ἢ ἡ γραπτὴ παράδοσις.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΤΥΠΟΙ ΜΥΘΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

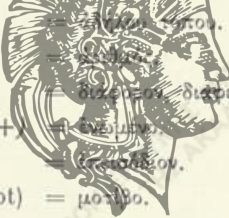

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

Αἱ παραπομπαὶ εἰς μὲν τὰ περιοδικὰ συγγράμματα γίνονται μὲ ἀραβικοὺς ἀριθμοὺς, καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἀριθμὸς δηλοῖ τὸν τόμον, ὁ δὲ δεύτερος τὴν σελίδα, ὁ δὲ τρίτος τὸν ἀριθμὸν τοῦ περιεχομένου μύθου, π.χ. Θρακικά, 17, 115, 47· εἰς δὲ τὰς χειρογράφους συλλογὰς τοῦ ΛΑ, τοῦ ΛΦ κλπ. ὁμοίως, ὁ μὲν πρῶτος ἀριθμὸς δηλοῖ τὸν ἀριθμὸν τοῦ χειρογράφου, ὁ δὲ δεύτερος τὴν σελίδα, ὁ δὲ τρίτος τὸν ἀριθμὸν τοῦ περιεχομένου μύθου· π.χ. ΛΑ 311, 89, 1 (Λαογραφικὸν Ἄρχειον, ἀριθμὸς χειρογράφου 311, σελὶς τοῦ χειρογράφου 89, ἀριθμὸς μύθου 1).

Συντὸν ἠρῶναι λέξεις

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἀδ. τ.	= ἀδελφότητος.
ἀφ.	= ἀφ' ἑαυτοῦ.
διάφ.	= διαφέρει, διαφέρει.
ἐνωμ. (ἦ+)	= ἐνώμην.
ἐπεισ.	= ἐπέσειον.
μοτ. (Mot)	= μοῦθος.
μῦθ.	= μῦθος.
ὄμ.	= ὅμοιον, ὁμοίως.
παράδ.	= παράδοσις.
παραμ.	= παραμύθη.
παροιμ.	= παροιμία.
πρλ.	= παραλλαγὴ.
παραλλ.	= παραλλάσσει.
σ.	= σελίς.
συμφ.	= συμφυρμὸς.
συν.	= συνήθως.
τ.	= τόμος.
Τ.	= τύπος.
τεῦχ.	= τεῦχος.
φ.	= φύλλον.
χφ.	= χειρόγραφον.

ΑΓΡΙΑ ΖΩΑ

1 - 69. Ἡ ἀλεπού = τὸ πονηρὸ ζῶο

1. Τὸ κλέψιμο τῶν φαριῶν. Ἡ ἀλεπού κάνει τὴν ψόφια· ὁ ψαρᾶς τὴν ρίχνει στὸ ἀμάξι του. Ἡ ἀλεπού πετάει τὰ ψάρια κάτω καὶ τὰ πάει στὴ φωλιά της. Ξεγέλασμα τοῦ λύκου: Ἡ ἀλεπού κρεμάει τὰ ψάρια ἀπ' τὸ ταβάνι, γιὰ νὰ τὰ κἀνη παστά. Ὁ λύκος πάει νὰ τὴν ἐπισκεφθῇ· ἡ ἀλεπού τοῦ λέει νὰ μὴ κοιτάξῃ ἀπάνω, γιατί ἔχει βελόνια κρεμασμένα. Ὁ λύκος βλέπει τὰ ψάρια κ' ἡ ἀλεπού τὸν στέλνει νὰ πιάσῃ κι αὐτὸς ψάρια στὴ θάλασσα, ὅπως στὸν T.2B. Συχνὰ συμφύρεται καὶ μὲ ἄλλους κῶμοι. LTh 5. 15. 47C.123 κᾶ. Βλ. BP II 116. Moser - Rath ἀρ. 188. 189. Liberth - Bor. T. 5.

Παραλλαγαὶ δημοσίευσι:

1. A3, K5, H7, Aγγλ. 3, 1949, σ. 109. Κῶμοι. μ. 123 καὶ 2B. 2. Δ1E 1, 218. Στὴν ἀρχὴ LTh 123 στο φῶς ATh 2B. — 3. Σ8, Ἄρχ. Θρ. Θησ. 4, 170(=ΛΑ χειρ. 123, 124). — 4. Σ8α, Αὐτ. 5, 184(+15+2B). — 5. Σ 16β, Θρακικὰ 17, 122, 62: Ἡ κυρὰ Μαρία κι ὁ κύρ Νικόλας (+2+*1A+41**). — 6. ΛΑ 2γ, Ταϊβὶ Car. σ.31 ἀρ. 6 (+2B).

Παραλλαγαὶ ἀδημοσίευτοι:

8. A 1, ΛΑ 1199, 1: Ὁ κύρ Νικόλδς καὶ ἡ κυρὰ Μαρία (+2). — 9. E 2α, ΛΦ 1258,5: Ψαρᾶς καὶ ἀλεπού (+47C). — 10. Z 2δ, ΛΑ 1256, 38: Γιὰ τὴν Τσατσαμάρω καὶ τὸν Μπαρμπανικολιὸ (+15+5). — 11. H 1α, ΛΑ 1205, 91(+2). — 12. I 1, ΛΑ 1206, 61(+2B). — 13. I 1ς, ΛΑ 1206, 63(+2B). — 14. I 1δ, ΛΑ 1203, 33(+123+*30A+41**). — 15. I 1ς, ΛΑ 1206, 171 (+2B+5). — 16. I 1ς, ΛΑ 1208, 7(+123+*1A+41**+1+2B). — 17-20. I 1ζ, ΛΑ 1214, 2. 16. 51. 77(+2B). — 21. I 1ε', ΛΑ 1204, 39(+123+2B). — 22. I 6α, ΛΦ 1413, 1 ἀρ.2(+2B+*1A). — 23. I 7α, ΛΑ 1190, 135. — 24. I 7α, ΛΑ 1190, 124 (+15+44+31*). — 25-26. I 16 θ, ΛΑ 1219, 2(+2B) ΛΑ 1223, 188(+2B). — 27. I 16 ιβ', ΛΑ 1227, 127 (+123+2B). — 28. I 18 ε, ΛΑ 1225, 33 (+123+2B+41+3+4). — 29. K 5, ΛΑ 1218, 53 (+2). — 30. Ξ 17, ΛΑ 1291, 152 (+2). — 31. O 8α, ΛΦ 1546, 13 ἀρ.2 (+123+2B). — 32-34. P, ΛΑ 2761, 355 (+2B+3+4). — 35. P 2. ΛΑ 235, 54 (+123+2). — 36-37. P 1, ΛΑ 1175, 39 (+123+2B). ΛΑ 1234, 5 (+2B). — 38-41.

P 2 γ, ΛΑ 1235, 47 (+2B+123+15), 55 (+2), 79 (+3+4). ΛΑ 1236, 9.—42. P 8β, ΛΑ 1384, 1(+3+4+5).—43. P10, ΛΑ 1245, 13(+123+2B).—44. P 11α, ΛΑ 1182, 73(+2+122 J).—45. P 11δ, ΛΑ 1182, 79(+2+4).—46. P 18β, ΛΑ 1174, 39(+2B).—47. P 18ε, ΛΑ 2785, 28(+2B+3+4+5)—48. P 21α, ΛΑ 1184, 31(+2B).—49-50. P 22, ΛΑ 1183, 7(+2+30).—ΛΑ 1183, 27(+2B).—51. P 22 ια', ΛΑ 3168, 119(+2B+4).—52-54. P 25γ, ΛΑ 1247, 1. σ. 43(+123+2B). ΛΑ 1247, 53(+2B).—55-56. P 25δ, ΛΑ 1248, 29.—σ. 35(+15+2B)—57. P 26, ΛΑ 1248, 15(+123+2B).—58. P 28ε, ΛΑ 2895, 145(+2+64).—59. Σ 1, ΛΑ 1206, 57(+15+41+2B).—60. Σ 5, ΛΑ 1326, 61(+2B).—61. Σ 16, ΛΑ 159, 1-25 άρ. 1.—62. Σ 23, ΛΑ 1250, 1(+5+123+*30A).—63. Σ 30ε, ΛΑ 1172, 46 (+2B).—64. T 1, ΛΑ 1289, 96(+123+2B).—65. Υ, ΛΑ 1239, 107-110(+2).—66-67, ΒΒ ΛΦ 1241, 5-7(+2).—ΛΑ 1246, 2(+2).

*1A. Ἡ ἀλεπού κλέβει τις «λειτουργιές» (τὰ πρόσφορα) τοῦ παπᾶ.

Ἡ ἀλεπού κάνει τὴν ψόφια ὁ παπᾶς τὴν κλωτσάει καὶ προσπερνάει. Ἡ ἀλεπού τρέχει καὶ ξαναπέφτει καὶ ἐξαιτίας τῶν φορῶν σὰν ψόφια. Ὁ παπᾶς ἀφήνει τὸ σακκούλι (τὸν γαΐδαρο φορτωμένον) καὶ τις λειτουργιές καὶ γυρίζει πίσω νὰ μαζέψῃ τις ἀλεπούδες γιὰ τὰ ψάρια τους. Ἡ ἀλεπού κλέβει τις λειτουργιές [Μοι Κβ4. 2. 1]. Ἐπὶ τοῦ κλέβει πᾶς πῆγε στὴν ἐκκλησία καὶ ἐβούληται τὸν παπᾶ καὶ ὁ παπᾶς τὴν βίασει λειτουργιές. Πάει καὶ ὁ λύκος νὰ πῆ τὸ «Κύριε ἐλέησον», ξυλοφορτωμένος ὅπως ΑPh 41**. Συχνὰ ἀκολουθεῖ ἐκδικησις τοῦ γαΐδαρου, ὅπως ΑTh 47C.

1. Η, Λαογρ. 12, 595.—2-3. K 5, Λαογρ. 4, 302 (ἀντὶ λειτουργιές: κόττες φορτωμένες στὸ γαΐδαρο).—Λουκάτος σ. 3-4 άρ. 1(+47C).—4. Λ 7, Ρήγας 2, 154(+41**).—5. M 2, Hahn 2, 93 άρ. 86=Pio 209=Δροσίνης Α' 156 (+4).—6. Ρ, Μηλιόπουλος, Μακεδονικά σ. 65 (+41**).—7. Σ 16β, Θρακικά 17, 115-17 άρ. 47(+1+2+41**).—8. T 1, Georgeakis - Pineau, σ. 91(+41**).—9. T 1 Λεσβιακά 3, 59 (κόττες γιὰ δῶρο στὸ δεσπότη).—10. Ψ 1, RHR 10, 1884, 77-79 (λειτουργιές, κόττες καὶ ψάρια φορτωμένα στὸ γαΐδαρο (+5+41**)).—11. Ἀδ. τ., Αἰνεΐας, Παραμ. άρ. 7 (+123+41**).—

12. Β 1, ΛΦ 236, 5-7 άρ. 13 (τυρί, πρόσφορα, ἀχλάδια φορτωμένα στὸ γαΐδαρο, +47C).—13 Z 2 δ, ΛΑ 1256, 33(+41**).—14 Η 2, ΛΑ 1322, 23 (+41**).—15. Η 2 γ, ΛΑ 1216, 81: Παπᾶς, ἀλεπού καὶ λύκος (+41**+5).—16. Η 3α, ΛΑ 977(+41**+5).—17. Η 3 β, ΛΑ 977, 1(+15+41**+5).—17α. Θ 1ιε', ΛΑ 1255, 3-4.—18. I 1. ΛΑ 1201, 19-21 «Ἡ ἀλεπού καὶ ὁ παπᾶς».—19. I 1δ, ΛΑ 1203, 91-92 «Ἡ ἀλεπού καὶ τὸ ἀρνάκι καὶ οἱ τέσσαρις λύκοι». Στὴν ἀρχὴ T. 123, στὴ συνέχεια: *1A, 41** τὸν ἕνα λύκον ἢ

άλεπού στέλνει στη θάλασσα να ψαρέψη (2B), τόν άλλον προσκαλεῖ στο τραπέζι και τόν πνίγει (*30A). — 20. I 1δ, ΛΑ 1203, 43-44 «Ἡ άλεπού καλόγρια και ὁ λύκος παπᾶς». Ἡ άλεπού γίνεται καλόγρια, τάχα για να καθαρίζη τὸ μοναστήρι και κλέβει τὰ πρόσφορα τοῦ παπᾶ. Φεύγοντας κάνει στο δρόμο τὴν ψόφια και κλέβει και τὰ ὑπόλοιπα πρόσφορα. Στέλνει τὸ λύκο να γίνη παπᾶς (41**) κ' ὕστερα τὸν προσκαλεῖ δῆθεν στα σαράντα τοῦ παιδιοῦ της· τὸν πνίγει (*30A). — 21. I 1ς, ΛΑ 1208, 7-9: στήν ἀρχή T. 123, συνέχ. *1A+41**+1+2B. — 22. I 1ς, ΛΑ 1208, 53-54 (+47C). — 23. I 1ε', ΛΑ 1204, 91-93 «Παπᾶς, λύκος και άλεπού» (+41**+*2E). — 24. I 1ε', ΛΑ 1204, 101-103(+41**+5). — 25. I 6α, ΛΦ 1413(+1+2B). — 26. I 8 ββ', ΛΑ 1192, 71(+41**+5+1+2B). — 27. I 8β, ΛΑ 1186, 7-8 (41+**+5). — 28. I 8δ, ΛΑ 1194, 41-43 «παπᾶς, άλεπού, λύκος και γάιδαρος» (+41**· οἱ χωριάτες γδέρνουν τὸ λύκο και κρεμοῦν τὸ τομάρι του· αὐτὸ πέφτει πάνω στο γάιδαρο· παίρνεται για λύκος, ξυλοφορτώνεται (T. 214B)· συνέχ. ὅπως στὸν T. 122 J). — 29. I 8 ια', ΛΑ 1185, 25-27(+41**). — 30. I 8 ιη' ΛΑ 1190, 71-72. — 31. I 8 ιβ', ΛΑ 1195, 47(+41**). — 32. I 9 ζ', ΛΑ 1200, 61(+41**+5). — 33. I 10 ζ', ΛΑ 1191, 23-25(+41**+5). — 34. I 10 η', ΛΑ 1341, 23(+41**). — 35. I 10, ΛΑ 1342, 7-8(+41**). — 36. I 16α, ΛΑ 2933. — 37. I 16α, ΛΑ 2934, 171. — 38-39. K 5β, ΛΑ, 139. — 40. I 16α, ΛΑ 2933, 171 και λύκος (+123+41**+*30A). — ΛΑ 1211, 43(+41**+40). — 41. I 16α, ΛΑ 2933, 171 και λύκος (+123+41**+41). — σ. 139(+41**). — 42. O 1, ΛΑ 1292, 145(+41**+41). — 43. I 3α, ΛΑ 1543, 73-76(σὴν ἀρχή ATh123, σὴν συνέχ. 41**). — 44. M 2, ΛΑ 1396, 4 ἀρ. 2. — 45. M 4α, ΛΑ 1545, 127(+41**+41). — 46. O 1, ΛΑ 1301, 37-40(+15). — 47-48. O 2, ΛΑ 1292, 145(+41**+5). — 49. O 2, ΛΑ 2233, 100(+5). — 50. O 2, ΛΑ 1298, 548(41**+5). — 51. O 2γ, ΛΑ 3018, 130(+5). — 52. O 6α, ΛΑ 1278, 3. — 53. O 8, ΛΑ 1265, 19. — 54. O 8, ΛΑ 1260, 74(+41**+2). — 55. O 8β ΛΑ 1260, 39-45: 'Ο κύρ Νικόλας και ἡ κυρά Μάρω (+41**+2+15+5). — 56. O 11γ, ΛΦ 1124 ἀρ. 4. — 57. Π 1, ΛΦ 796, 1. — 58. Π 3 ιζ, ΛΑ 1270, 15-16: 'Ο παπᾶς, ἡ άλεπού, ὁ σκαντζόχερας και ὁ λύκος. Ἡ άλεπού κλέβει τὰ «πιττάρια» τοῦ παπᾶ και τὰ κρεμάει στη φωλιά της. 'Ο σκαντζόχοιρος, πού ζητάει καταφύγιο στη φωλιά τῆς άλεπούς, με τ' ἀγκάθια του τὴν πετάει ὄξω ἀπ' τὴ φωλιά της (ὅπως 105*) και αὐτὴ σκαλίζοντας με τὰ νύχια της μπάζει τὸ νερὸ τῆς βροχῆς στη φωλιά της. 'Ο λύκος βλέποντας τὰ πιττάρια θέλει και αὐτός. Ἡ άλεπού τὸν στέλνει στη ἐκκλησία (ὅπως AT. 41**), ξυλοφορτώνεται. — 59-60. Π 3, ΛΑ 2301 σ. 145 και 322. — ΛΦ 325, 17 - 19 (+41**). — 63. P 1, ΛΑ 1177, 133-5. — 64. P 5α, ΛΦ 947, 14 (+41**+15+5). — 65. P 8β, ΛΑ 1326, 35 (+41**+2B). — 66-67. P 11α, ΛΑ 1182, 41 (+41**+2+15), 57, (+41**). — 68. P 11α. ΛΑ 1202, 133(+41**+4+5). — 69. P 12, ΛΑ 1181, 7 (+41**+9B+15). — 70. P, 17, ΛΑ 1174, 115. — 71. P 25γ, ΛΑ 1247, 53. — 72-73. Σ 18γ, ΛΦ

226, 62. ΛΑ 3118, 11.—74. Σ 18 θ, ΛΑ 3039, 97.—75. Σ 21α, ΛΑ 1184, 15(123+41**+2B).—76. Τ 2 ιε, ΛΑ 2457, 25.—

2. Τὸ ψάρεμα μὲ τὴν οὐρά. Ἡ ἀλεπού βάζει τὸ λύκο νὰ ψαρέψη στὸ ποτάμι μὲ τὴν οὐρά. Τὸ νερὸ παγώνει. Κάνοντας ὁ λύκος νὰ φύγη, τοῦ κόβεται ἡ οὐρά. (Τὰ περισσότερα σὲ μαθητικὲς συλλογές.).—BP II 111. Bödker 187. Eberh-Bor. T. 5 (2-4).

I. A 1, ΛΑ 1199, 1: Ὁ κύρ Νικολὸς καὶ ἡ κυρὰ Μαριά (+1).—2. A 1, ΛΑ 1328, 29: Ἀλεπού καὶ λαγὸς (+1*).—3. H 1α, ΛΑ 1205, 91: Ἀλεπού καὶ λύκος (+1).—4. H 2, ΛΑ 1322, 7-8: Ἀλεπού καὶ λύκος (+15+5+64).—5-6. H 2β, ΛΑ 1216, 27, 85: Λαγὸς καὶ ἀλεπού (+1*).—7. H 3γ, ΛΑ 1209, 51: Ἀλεπού, λύκος καὶ ἀρκουδα (+3+4+15).—8-9. I 1, ΛΑ 1207, 45: Ὁ λαγὸς καὶ ἡ ἀλεπού(+1*).—ΛΑ 1208, 89(+1*).—10. I 1γ, ΛΑ 1202, 19-21 (+1*).—11. I 1γ, ΛΑ 1202, 151(ἡ ἀλεπού δένει τυρὶ στὴν οὐρά της γιὰ δόλωμα καὶ περιμένει τὰ ψάρια νὰ τσιμπήσουν ἢ ἡ οὐρά παγώνει).—12. I 1γ, ΛΑ 1203, 87(+41**+41+2B).—13. I 9, ΛΑ 1203, 19: λύκος καὶ ἀρκουδα.—14. I 13, ΛΑ 1343, 19(+1*).—15. I 16, ΛΑ 1353, 23(+1*).—16. I 13, ΛΑ 1348. 31(+1*).—17. I 14α, ΛΑ 1203, 71.—18-21. I 16 ιβ', ΛΑ 1227, 25, 1, 125, 2 (+1*).—ΛΑ 1203, 31, 97, 2 (+1*).—22. I 17, ΛΑ 1324, 7. 22α, ΛΑ 1218, 56(+1*).—23. K 5β, ΛΑ 1210, 59.—24. Σ 17. ΛΑ 1291, 152: λαγὸς καὶ ἀλεπού(+1*).—25. O 2, ΛΑ 1299, 602 (+1*).—26. O 2α, ΛΑ 1252, 3.—27. P 2α, ΛΑ 3018, 55 (+898*).—28. O 8, ΛΑ 1260, 74 (+*1A+4**).—29. O 8, ΛΑ 1261, 3 (+15+*60+5).—30. O 8. ΛΑ 1260, 39 (+*1+41**+15+5).—31-34. P 1 ΛΑ 1175, 83. 194. 248 (+1*).—ΛΑ 1175, 156(+15*).—35. P 2 ιγ', ΛΑ 123, 5. 58 (+1).—36. P 5α, ΛΑ 1243, 1(+1*).—37. P 11α, ΛΑ 1182, 59(+1*).—38. P 11α, ΛΑ 1182, 73(+1+122 J).—39. P 11α, ΛΑ 1182, 41: ὁ παπᾶς ὁ λύκος κ' ἡ ἀλεπού(+*1A+41**+15).—40. P 11δ, ΛΑ 1182, 79(+1+4).—41. P 22, ΛΑ 1183, 7(+1+30).—42. P 22, ΛΑ 1183, 69 (+1*).—43. P 25γ, ΛΑ 1248, 65(+1*).—44. P 28ε, ΛΑ 2895, 145 (+1+64).—45. P 32, ΛΑ 1176, 21(+1*).—46. Υ, ΛΑ 1337, 21(+5+64).—47. Υ, ΛΑ 1239, 107(+1).—48. BB, 1241, 5(+1).—

2B. Τὸ ψάρεμα μὲ τὸ πιθάρι. Ἡ ἀλεπού πείθει τὸ λύκο νὰ ψαρέψη μπαίνοντας στὴ θάλασσα μ' ἓνα πιθάρι (ἢ μὲ φλασκιά) δεμένα στὴν οὐρά (ἢ στὸ λαιμό) του. Τὸν στέλνει ὄλο καὶ πιὸ βαθιά, γιὰ νὰ πιάσῃ τάχα μεγάλα ψάρια. Ὁ λύκος πνίγεται. (Συν. σὰν συνέχ. στὸν Τ. 123). "Ὅταν κατὰ τινα τρόπον ὁ λύκος σώζεται, ζητεῖ νὰ ἐκδικηθῇ, ἀλλὰ πάλιν τὴν παθαίνει. Βιβλιογρ.: BP II 111. Ν. Γ. Πολίτης, Λαογρ. 5(1915) 459-68. Μέγας IV ἀρ. 10, V ἀρ. 1 σ. 208.

1. Α 3. Κήρυξ Λιγίνης 3, 1949, φ. 3, σ. 109(+123+1). — 2. Ι 17 ΔΙΕ 1, 278(+123+1). — 3. Κ 5, Λαογρ. 4, 301(+123). — 4-5. Κ 5, Λουκάτος σ. 12 άρ. 11: ή άλεπού με τ' άρνάκι της κι ό λύκος (+123). — Χριστοδουλόπουλος σ. 67. — 6. Λ 7, Ρήγας 2, 155, 5. — 7. Σ 2, Θρακικά 17, 111, 46(+123). — 8. Σ 8, Άρχ. Θρ. Θησ. 4, 170, 1(+1) (=ΛΑ 311, 89, 1). — 9. Σ 8α, Άρχ. Θρ. Θησ. 5, 184(+15+1). — 10. Σ 16 β, Θρακικά 17, 155, 47: 'Η κερά Μαρία κι ό κύρ Νικόλας (+1+*1Α+41**). — 11. Χ 4, Μέγας ΙV άρ. 10, σ. 165 (+123). — 12. Ψ 7, Μικρ. Χρον. 4(1948) 252(+123). — 13. ΛΑ 2γ Taubhi-Car. άρ. 6, σ. 31(+1)

14. Η ια, ΛΑ 1205, 23(+15+123). — 15-16. Ι 1γ. ΛΑ 1203, 87(+41**+41), — σελ. 33(+123+1+*30Α+41**). — 17-18. Ι 15, ΛΑ 1206, 171(+1+5). — ΛΑ 1208, 7(+123+*1Α+41**+1). — 19-24. Ι 1 ζ, ΛΑ 1214, 2, 16, 25, 37, 51, 77(+1). — 25. Ι 1 ιε'. ΛΑ 1204, 39(+123+1). — 26. Ι 6α. ΛΦ 1413, 1(+*1Α). — 27. Ι 8 χβ'. ΛΑ 1192, 71(+*1Α+41**+5+1+2Β). — 28. Ι 8 δ ΛΑ 1194, 47 (+123+1). — 29. Ι 10, ΛΑ 1350, 25(+123+*30Α). — 30-31. Ι 16 θ ΛΑ 1219, 2. ΛΑ 1223, 188(+1). — 32. Ι 16 θ, ΛΑ 1222, 42. — 33. Ι 16 ιβ', ΛΑ 1227, 127(+123+1). — 34. Ι 16 ια, ΛΑ 1225, 25 (+123). — 35. Ι 18 ε, ΛΑ 1225, 33(+123+1) στη σελ. 45, 25-41. — 36. Κ 3 ζ, ΛΑ 2276, 445(+15). — 37-38. Κ 5, ΛΑ 1218, 17(+123+1). — 39. Κ 5, ΛΦ 1205, 17 (+123). — 40-41. Κ 5 α, ΛΑ 1210, 143(+123+1). — 42. Κ 5 β, ΛΑ 1211, 81(+123+1). — 43. Λ 1, ΛΑ 1172, 35(+123+1) για να ψαρέψουν μαζί ή άλεπού δένει στο λαιμό της μια περασιά κολοκύθου τό λαιμό κρεμάει ένα πιθάρι). — 44. Λ 3α, ΛΑ 1543, 73(+123+1+41**): για να ψαρέψουν πλέοντας στη θάλασσα, ή άλεπού καβαλλάει ένα κολοκύθι, ό λύκος ένα πιθάρι: πνίγεται). — 45. Λ 3β, ΛΦ 816, 5. — 46. Μ 6 α, ΛΑ 1684 Β' 37(+20D*+122J+15+9B). — 47. Ν 5. ΛΑ 2248, 242-47(+64+1). — 48. Ο, ΛΦ 1210, 1-3(+15). — 49. Ο 8α, ΛΦ 1546, 13(+123+1). — 50. Ρ, ΛΑ 2761, 355 (1+3+4). — 51. Ρ 1, ΛΑ 1175, 220. — 52. Ρ 1, ΛΑ 1178, 5(+123). — 53. Ρ 1, ΙΑ 730, 261. — 54. Ρ 1, ΛΑ 1177, 177(+123). — 55. Ρ 1, ΛΑ 1175, 39(+123+1). — 56. Ρ 1, ΛΑ 1234, 5(+1). — 57. Ρ 2, ΛΑ 235, 54(+123+1). — 58-60. Ρ 2 ιγ. ΛΑ 1235, 9-12, 51-52, 59-60(+123). — 61. Ρ 2 ιγ ΛΑ 1235, 47-50(+1+123+15). — 62. Ρ 8 β, ΛΑ 1326, 35(+1+41**). — 63. Ρ 10, ΛΑ 1245, 13(123+1). — 64. Ρ 18 β, ΛΑ 1174, 39(+1). — 65. Ρ 18 ε. ΛΑ 2785, 28(+1+3+4+5) — 66. Ρ 21α, ΛΑ 1184, 31(+1). — 67-69. Ρ 22, ΛΑ 1183, 7-9 (+1+2+30), σ. 27-28(+1), σ. 31-32(+64). — 70. Ρ 22ε, ΛΑ 1183, 51. — 71. Ρ 22 ζ, ΛΑ 3168, 119(+1+4). — 72. Ρ 25γ, ΛΑ 1247, 43 (+123+1). — 73-74. Ρ 25δ, ΛΑ 1248, 29, σ. 35(+15+1). — 75. Ρ 25ε, ΛΑ 1248, 5(+1). — 76. Ρ 26, ΛΑ 1248, 15(+123+1). — 77. Σ 1, ΛΑ 1175, 23(+123). — 78. Σ 5, ΛΑ 1326, 61

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

(+1).— 79. Σ 8, ΛΑ 311, 89(+1). — 80. Σ 21α, ΛΑ 1184, 15(+123+41**+1).— 81. Σ 23, ΛΑ 1250, 1-2.— 82. Σ 30ε, ΛΑ 1172, 1(+1). — 83. Τ 1 ΛΑ 1289, 96(+123+1+41**). — 84. U, ΛΦ 605, 11(+123). — 85. X 4, ΛΦ 57, 1(+123). — 86. X 4, ΛΦ 1607, 1(+123). — 87. X 4, ΛΑ 1181, 165 (+123) = Μέγας IV αρ. 10. — 88. Ω 8α ΚΕΕΚ 89, 79, 1(+60+64).

*2E. 'Η ἀλεπού, ἀφοῦ κατάφερε νά γδάρουν τὸ λύκο, τὸν συμβουλεύει, γιὰ νὰ βγάλῃ καινούργιο πετσὶ, νὰ κυλιστῇ στ' ἀγκάθια ἢ νὰ ζυγώσῃ στὴ φωτιά.

I. I 1, ΛΑ 1206, 47(+123+122N*).—2-4. I 1ι', ΛΑ 1204, 91(+1+41**), 55, 85.— 5. I 8 κβ', ΛΑ 1192, 133(+123+41).— 6. I 9δ, ΛΦ 1450, 8 (+123, +*15A). — 7 I 10, ΛΑ 1350, 13(+41+5). — 8. I 12β' ΛΑ 1173, 69(+41 +*30A). — 9. I 13, ΛΦ 1014, 13-18(+41+123). — 10. I 17 ζ', ΛΦ 1707, 21-25 (+41). — 11. I 17, ΛΦ 1238, 4-8: Στοῦ παπαῦ τὸ κατωγάκι, θὰ χορέψ' κωλοραβδάκι' (+123+41+4). — 12 I 17β, ΛΑ 1228, 27(+41).— 13. ΛΑ 3α, ΛΑ 1543, 73-76 (+123+1+41**+2B).

3. 'Η ἀλεπού ἀλείφει τὴν κεφαλήν της με γαιούρτι (μυζήθρα, προζύμι) καὶ λέει πὼς τάχα τῆς βγήκαν ἔξω τὰ κηλίδια. Τρομάζει τὸν λύκο. (Συνεχίζεται σὲ μῦθους με ΛΑη. 4). Βοηθ. Τ 5 Μοβ 5-6)

I. ΛΑ 2ζ'. Taubbi - Car. 277(+4).
2. Η 2, ΛΑ 1322, 97: οἱ κουμπάροι (+4+*44B).— 3. Η 3γ, ΛΑ 1209, 51-52: ἀλεπού, λύκος καὶ ἀρκούδι (+2+4+15).— 4. I 18, ΛΑ 2328, 23-25 (+123+41**+4).— 5. I 16 θ, ΛΑ 1223, 115(+4).— 6. I 17, ΛΦ 1180, 1-3 (+2005+123+41+4+*30A).— 7. I 18 ε, ΛΑ 1225, 33(+123+1+2B+41+4). — 8. Ρ 22 ζ ΛΑ 2761, 355-7 (+1+2B+4). — 9. Ρ 1, ΛΑ 1174, 181-182 (+41+4).— 10. Ρ 2 ιγ ΛΑ 1235, 79(+4+1). — 11. Ρ 8β ΛΑ 1384 1-10 (+1+2B+4+5). — 12. Ρ 18 ε ΛΑ 2785, 28-30(+1+2B+4+5).

4. 'Η ἀλεπού κάνει τὴν ἄρρωστη. 'Ο λύκος τὴν παίρνει στὴ ράχη του. Πρβλ. Eberh - Bor. T. 5 (Mot. 6).

I. M 2, Hahn 2, 93=Πιο 209=Δροσίνης, Λ' 156-158 (+*1A. 'Ο λύκος πέφτει στὴν παγίδα κι ὁ χωρικός τὸν γδέρνει ζωντανό! ὁ λύκος φοβερίζει τὴν ἀλεπού κι αὐτὴ τὸν καταφέρνει νά τὴν πάῃ καβάλλα ὡς τὴ φωλιά της' ἐκεῖ ξεφεύγει). — 2. ΛΑ 2 ζ. Taibbi - Car. 277-278: ὁ λύκος κ' ἡ ἀλαπούδα, συντροφιά στὴ στάνη τοῦ τσοπάνη, (+3), τὸ τραγοῦδι τῆς ἀλεπούς: νάρο, νάρο, ὁ πεθαμένος σηκώνει τὸ ζωντανό!.— 3. Η 2, ΛΑ 1322, 97: οἱ κουμπάροι (+3+*44A).— 4. Η 3γ, ΛΑ 1209, 51 (+2+3+15).— 5. Η 3 ιε, ΛΑ 1209,

47(+15+5).—6. I 13, ΛΑ 1347, 13-15(στην ἀρχὴ T. 41, ἡ ἀλεπού καβαλλάει τὸ λύκο, τάχα γιὰ νὰ τοῦ διώχνη τις μυῖγες· τσιμπώντας τον τρώγει χασιές ἀπὸ τὸ κορμί του· λέει πὼς τάχα τοῦ βγάζει τις μυῖγες, συνεχ. ἀρ. 5).—7. I 13, ΛΑ 1347, 31(+41).—8. I 16θ, ΛΑ 1223, 115 (+3. Τὸ τραγοῦδι τῆς ἀλεπούς: ὁ ἄρρωστος πάει τὸ γερό)..—9. I 17, ΛΦ 1180, 1-3 (+*2005, +123+41+*30A).—10. I 17, ΛΦ 1238, 4-8: στοῦ παπᾶ τὸ κατωγάκι θὰ χορῆψ' κωλοραβδάκι (+123+41+*44A· τάχα γιὰ νὰ τοῦ διώχνη τις μυῖγες, τοῦ κόβει ἕνα-ἕνα κομμάτια ἀπὸ τὸ κορμί του).—11. I 18, ΛΑ 2328, 23-25 (+123+41**+3, ρίχνει τὸ λύκο στὸ ποτάμι.—12. I 18ε, ΛΑ 1225, 33-34 (+123+1+2B+41+3: στὸ δρόμο ἡ ἀλεπού τσιμπάει τὸ λύκο μὲ βελόνες). 13. I 10 ζ', ΛΑ 1191 23-25(+1+41**+5).—14. Λ 1, ΛΑ 1172, 27-28(+41: Τὸ τραγοῦδι: Βγᾶτε νὰ ἰδῆτε τὸ σκοτωμένο καὶ τὸ δαρμένο πού σηκώνει τὸ χορτάτο καὶ τὸν παραπαμένο).—15. P; ΛΑ 2761, 355-7(+1+2B+3: «ἄρρωστος γερό κουβαλαῖ», λέει στὸ λύκο πὼς τάχα παραμιλάει ἀπ' τὸν πυρετό).—16 P 1, ΛΑ 1174, 181(+41+3: ὁ πληγωμένος κουβαλάει τὸ γερό).—17. P 2 γ, ΛΑ 1235, 79(+3+1: ὁ ἄρρωστος πρίονε τὸ γερό).—18. P 8β, ΛΑ 1384, 1-10(+1+2B+3+5: «ἄρρωστος πρίονε κουβαλεῖ»).—19. P 11α, ΛΑ 1202, 133-5(+1+41**+5).—20. P 11β, 41, 182, 79-80(+1+2: ἄρρωστος γερό φέρνει).—21. P 18ε, ΛΑ 1162, 99(+1+2B+3+5).—22. P 22 ζ, ΛΑ 3118, 119(+1+2B).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

5. Τὸ τραῦγμα τοῦ ποδιοῦ. Ἡ ἀλεπού φωνάζει πρὸς μιὰ κουφάλα δένδρου. "Ὅταν ὁ τσοπάνης (ὁ κυνηγός) τῆς τραυᾶ τὸ ποδί μὲ τὴν ἀγκλίτσα, φωνάζει: «τραυᾶ, γάδαρε, τῆ ρίζα». "Ὅταν τραυᾶ τὴ ρίζα, φωνάζει: «ὦχ, ποδαράκι μου! Συχνὰ ἀντὶ τσοπάνη ὁ λύκος καὶ τότε «δάγκμα τοῦ ποδιοῦ», σὰν συνεχ. στὸν T. 15. Πρβλ. Eberh - Bor. T. 6 (Mot 5-6). Bödker 675.

1-2. O 2γ Hahn 2, 100 ἀρ. 89=Pio 31(+15).—Hahn 2, 306, παραλ. στὸν ἀρ. 89(+15).—3. K 5 Λουκάτος ἀρ. 2, σ. 4(+15).—4. Ψ' 1 RHR 10 (1884) 77(+*1A+41**).

5. B 1γ ΛΑ 1273, 147-8(+15).—6. Δ 4γ ΛΑ 1173, 43 κέ. (+9B).—7. E 1γ ΛΦ 531, 1-2 (+15).—8-10. Z 28 ΛΑ 1256, 18-19. 27-28 (+15). 38-42.—11-12. Z 28 ΛΑ 1257, 5-6 καὶ 23-24 (+15).—13. H 1 η ΛΑ 1185, 39-41(+15).—14-20. H 2β ΛΑ 1216, 21. 31. 33. 41. 65. 8. 123 (ἔλα ἔνωμ. μὲ 15).—21-23. H 2 ΛΑ 1322, 7. 13. 37(δμ. +15).—24. H 2 ζ, ΛΑ 1209, 13 κέ: (+64).—25. H 2 θ ΛΑ 1320, 89(+15).—26. H 18 ΛΑ 1209, 63(+15+122 J).—27. H 3 β, ΛΑ 977 (+*1A+41**+15).—28. H 3 γ ΛΑ 766, 21 (+5).—29. H 3 ιε, ΛΦ 1562, 14-16.—30-32. H 3 ιε. ΛΑ 1209, 15(+123+*30A), σ. 17(+15), σ. 47(+15+4).—33. Θ 1α ΛΑ 124, 115, 18(+15).—34. Θ 1 γ', ΛΑ 1254, 35(+15).—35. Θ 1 ιε', ΛΑ

1255, 11(+15+44). — 36-37. I 1ε ΛΑ 1206, 161(+15). — σ. 171(+1+2B). 38-39. I 2α ΛΑ 1204, 35-38(+123+*30A), σ. 101-103(+*1A+41**).—40. I 7α ΛΦ 722, 17(+41).—41-42. I 8 ιγ', ΛΑ 1192, 3(+15), σ. 71(+*1A+41**+1+2B).—43-44. I 8 β. ΛΑ 1186, 7(+*1A+41**). ΛΑ 1195, 49(+*30A.—45. I 9 ζ' ΛΑ 1200, 62(+*1A+41**).—46-49. I 10 ΛΑ 1341, 723 και 47(+41). ΛΑ 1344, 23 και 37(+123+*30A).—50. I 10 ζ'. ΛΑ 1191, 25(+*1A+41**).—51. I, 11, ΛΦ 876, 50(+15+*30A).—52. I, 11α ΛΦ 1200, 1(+15). —53. I 12. ΛΦ 876, 17(+15+*30A).—54. I 12α' ΛΦ 1478, 2(+15). —55. I 11ιγ' ΛΑ 1332, 21(+15).—56-60. I 13. ΛΑ 1347, 13-15(+41+4). ΛΑ 1348, 15(+41). ΛΑ 1349, 23(+15). ΛΑ 1350, 13(+41+*44B). ΛΑ 1352, 14(+123+30). —61 I 14β. ΛΦ 829, 5(+123+*30A). —62. I 16α, ΛΑ 1330, 11(+15).—63. I 16 ια' ΛΑ 1226, 11(+15).—64. I 16 ιβ', ΛΑ 1227, 13(+15). —65. I 21α' ΛΦ 1873, 37(+123+*30A). —66. I 21γ, ΛΦ 103, 5-8(+15). —67. K 1 θ. ΛΑ 2324, 355(+15).—68. K 5β, ΛΑ 1210, 43(+15). —69. K 6, ΛΑ 1215, 61. —70. Λ 1, ΛΑ 1172, 19(+15). —71. Λ 2α ΛΦ 888, 5(+154). —72. Λ 4, ΛΦ 377, 1-3 (+154). —73. Λ 4δ, ΛΦ 1038, 5(+15). —74-77. Ο 2, ΛΑ 1225, 190(+*1A+41**). 190(+15). ΛΑ 1298, 548(+*1A+41**).—78. Ο 2β, ΛΑ 3018, 130(+*1A). —79. Ο 4δ, ΛΦ 730, 298. —80. Ο 8, ΛΑ 1261, 3-4(+15+*30A). —81. Ο 8β, ΛΑ 1260, 15(+*1A+41**+15+5). —82. Π 3, ΛΑ 2301, 322(+41**). —83. Ρ 1, ΛΑ 1174, 140(+15). —85. Ρ 5α ΛΦ 947, 14-16(+1+3+4+5+15+5). —86. Ρ 8β. ΛΑ 1384, 1-10(+1+3+4+5). —87. Ρ 18α ΛΑ 1202, 133(+*1A+41**+4+5). —88. Ρ 18 ε ΛΑ 2785, 28-30(+1+2B+3+4).—89. Ρ 22, ΛΑ 1183, 1 (+15).—90. Σ 19. ΛΑ 147, 10 (ἀντί λύκου: κυνηγός). —91. Σ 23 ΛΑ 1250, 4. —92. Υ, ΛΑ 1337, 21(+2+64).

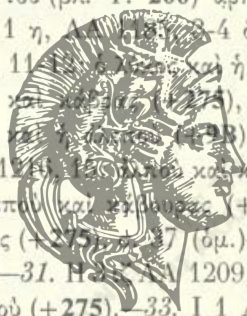
6. 'Ο πετεινός στο στόμα της άλεπούς' την προκαλεί να μιλήση' έτσι γλυτώνει από το στόμα της [Mot. K 561. 1]. BP II 207 κέ. Wienert 52 (ET 118), 98 (ST 124). Bödker 601, 630.

1. I 8 λα'. ΛΑ 1192, 141(+61): ό πετεινός λείει στην άλεπού να πή στους παλιοχωριάτες, πώς ό πετεινός είναι δικός της! — ξεφεύγει. — 2. Ξ 5α, ΛΑ 1383, 23(+61) όμ. —

9A. 'Ο ποτηρός σύντροφος. Στο χωράφι (στο άλώνι) ό λύκος θερίζει (άλωνίζει), ή άλεπού προφασίζεται πώς βαστάει το βράχο να μην πέση στο κεφάλι του λύκου[Mot. K 1251, 1]. 'Απάτη και στη μοιρασιά, όπως T. 9B. Βλ. BP III 340 A², και Πολίτην, Λαογρ. I, 1909, 323 κέ. Μέγαν I άρ. 2 και III άρ.

2. Πολύ συχνά ἀντὶ λύκου σύντροφος ὁ κάβουρας καὶ τότε ἀκολουθεῖ ἀγῶν δρόμου, ὅπως στὸν Τ. 275.

1. Α 5. Μέγας Ι ἀρ. 2, ΙΙ ἀρ. 2(=ΛΑ 672, 44). Ἀπάτη καὶ στή μοιρασιά τοῦ καρποῦ, Τ. 9B. — 2. Λελέκου Ἐπιδόρπιον Α' 290: ἀλεπού καὶ κάβουρας (+275). — 3-4. Κ 5, Λουκάτος σ. 17 ἀρ. 17: ὁ κάβουρας κ' ἡ ἀλεπού (+275), καὶ σ. 21 ἀρ. 23. — 5. Λ 5, Πέρδικα 2, 108 ἀρ. 2: ἡ γιαιλοῦ τσ' ὁ κάβρας (+275). — 6. Ω 3α, Κληρίδης, Ἰστ. ζώων ιε'-ις': ἡ ἀλοπού τζ' ὁ κάουρας (+275). — 7. Ἀδ. τ. Αἰνεῖα Παραμ. 1: ἡ ἀλεπού καὶ ὁ κάβουρας (+275). — 8-9. Γ 2, ΛΑ 1272, 1: ἡ ἀλεπού καὶ ὁ κάβουρας (+275), σελ. 33(ὅμ.). — 10. Ε 1β. ΛΦ 1040, 1-2: ἀλ. καὶ κάβ. (+275). — 11. Ζ 28 ΛΑ 1257, 19: ἀλεπού καὶ λύκος (+9B). — 12-17. Η 1α ΛΑ 1205, 19-21: οὐ κάβρας κ' ἡ γιαιπέντζου (+275), 41-42 (ὅμ.), 69-70 (ὅμ.), 55: ὁ λύκος κ' ἡ ἀλπού (+9B), 77-78 (ὅμ.), 98 (ὅμ.). — 18. Η 1 ΛΑ 1335, 1: ἀλεπού καὶ κάβουρας (+9B· ὁ κάβ. ἐκδικεῖται: φέρνει ἕναν σκύλο κ' ἡ ἀλεπού κρύβεται στ' ἄχερα· ὁ σκύλος, ποὺ ψάχνει γιὰ τὸ παπούτσι του (βλ. Τ. 200) ἀρπάζει τὴν ἀλεπού ἀπ' τὸ πόδι καὶ τὴν τρώει). — 20. Η 1 η, ΛΑ 1175, 11-12: ἀλεπού καὶ κάβουρας (+275). — 21. Η 2α, ΛΑ 1175, 11-12: ἀλεπού καὶ κάβουρας (+275). — 22-23. Η 2β ΛΑ 1216, 53: ἀλεπού καὶ κάβουρας (+275), σ. 149 (ὅμ.). — 24-25. Η 2η ΛΑ 1216, 67: ὁ λύκος καὶ ἡ ἀλεπού (+275), σ. 115: ἀλεπού καὶ κάβουρας (+275). — 26. Ι 2 ΛΑ 1241, 125: ἀλεπού καὶ κάβουρας (+275). — 27. Η 3γ ΛΑ 766, 99-100 ἀρ. 35: ἀλεπού καὶ κάβουρας (+275). — 28-29. Η 3ζ ΛΑ 1209, 23: ἀλεπού καὶ κάβουρας (+275), 127 (ὅμ.). — 30. Η 3 ιε ΛΑ 1209, 67: ἀλεπού καὶ κάβουρας (+275). — 31. Η 3 στ ΛΑ 1209, 35 (+275). — 32. Θ 1κ ΛΑ 1254, 27: κάβουρας καὶ ἀλεπού (+275). — 33. Ι 1 ΛΑ 1201, 23-25: ἡ ἀλεπού κι ὁ κάβουρας (+275). — 34-53. Ι 1 ΛΑ 1206, 103: ἀλεπού καὶ κάβουρας (+275), 105 (ὅμ.), 107 (ὅμ.), 109 (ὅμ.), 111 (ὅμ.), 115 (ὅμ.), 117 (ὅμ.), 119 (ὅμ.), 123 (ὅμ.), 125 (ὅμ.), 127 (ὅμ.), 175: ἀλεπού καὶ λύκος, (+9B), 39-41: ἀλεπού καὶ κάβουρας (+275), 43 (+275), 95 (ὅμ.), 97(ὅμ.), 99 (ὅμ.), 101 (ὅμ.). 61 (+1+2B). 63 (ὅμ.). — 54-56. Ι 1 ΛΑ 1207, 55: ἀλ. καὶ κάβ. (+275), 75 (ἡ ἀλ. κρατᾷ τὸ βουνὸ νὰ μὴν τοὺς πλακώσῃ (+275), 77 (+275). — 57-63. Ι 1ε ΛΑ 1208, 28: κάβ. καὶ ἀλ. (+275), 73 (ὅμ.), 103(+275), 105(+275), 107(+275) 111(+275), 113 (ὅμ.). — 64-65. Ι 1γ ΛΑ 1202, 92: ἀλεπού καὶ λύκος (+9B). — 175: κάβ. καὶ ἀλ. (+275). — 66-67. Ι 1γ ΛΑ 1203, 77: ἀλ. καὶ κάβ. (+275), 159 (ὅμ.). — 68-71. Ι 1ζ ΛΑ 1214, 22-24: ἀλ. καὶ κάβ. (+275), 41 (ὅμ.), 55 (ὅμ.), 75 (ὅμ.). — 72-76. Ι 2α ΛΑ 1204, 17: κάβ. - ἀλεπού (+275), 57-59 (ὅμ.), 98-99 (ὅμ.), 133-5 (ὅμ.), 67: λύκος-ἀλεπού (+9B). — 77. Ι 6α. ΛΑ 1196, 31: κάβ. - ἀλ. (+275). — 78-85. Ι 8 ΛΑ 1186, 208: ἀλεπ. - κάβ. (+275), 110 (ἡ ἀλ. στή μοιρασιά θέλει τὸν καρπό, γιὰτὶ κουράστηκε κρατῶντας τὸ βουνό· ἀγῶν δρόμου, 275). — ΛΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

1194, 79: κάβ. - άλ. (+275), 83 (όμ.) — ΛΑ 1325, 7, (όμ.), 17 (όμ.), 27 (όμ.), 31 (όμ.).— 86-87. I 8 λα'. ΛΑ 1192, 170 (+275). — ΛΑ 1190, 52: άλ. - κάβ. (+275).— 88. I 8 β ΛΑ 1190, 81: άλ. - κάβ. (+275).— 89. I 8 δ ΛΑ 1194, 17 (+275).— 90-92. I 8 θ ΛΑ 1191, 1: άλ. - κάβ. (+275), 21-23 (όμ.). — ΛΦ 655, 14 (όμ.).— 93-94. I 8 λα ΛΑ 1195, 35: άλεπ. - κάβ. Κριτής στη μοιρασιά ή χελώνα' τούς βάζει νά τρέξουν, όπως 275), σελ. 45: ή άλεπού τάχα πάει στο δάσος νά πιάση λαγό για τó φαί τους (+ 275).— 95. I 8 κδ' ΛΑ 1194, 57: άλ. - κάβ. (+275).— 96. I 8 κε' ΛΑ 1232, 13-15(+275). — 97-99. I 9 ΛΑ 1198, 1: άλ. - κάβ. (+275), 3 (όμ.), 9 (όμ.). — 100. I 9α ΛΑ 1197, 31-32: άλ. +λύκ. (+9B).— 101-103. I 9 ς ΛΑ 1200, 3: άλ. - κάβ. (+275), 15 (όμ.), 63(όμ.), 5: άλεπού και χελώνα (+9B). — 105-113. I 10 ΛΑ 1344, 13: άλ. - κάβ. (+275), 27 (όμ.), ΛΑ 1351, 11 (όμ.), 57 (όμ.), ΛΑ 1353, 8 (όμ.), 21 (όμ.), 31 (όμ.), ΛΑ 1354, 19 (όμ.), 31 (όμ.).— 112-113. I 10β ΛΑ 1352, 1(+275), 35 (όμ.).— 116-118. I 10θ ΛΑ 1345, 3(+275), 19 (όμ.), 31 (όμ.).— 119. I 11α ΛΑ 1324, 17(+275). — 120-124. I 13 ΛΑ 1347, 39 (+275), 43 (όμ.), ΛΑ 1348 (όμ.), ΛΑ 1350, 27: άλεπού, λαγός και κόπρος. Ο πικροφύλοι στο χωράφι (+9B), 35(+275). ΛΑ 1343, 21 (+275). — 125-128. I 11β ΛΑ 1280, 49: άλ. - κάβ. (+275), 84 (όμ.), 105 (όμ.), 107-109 (όμ.), 111 (όμ.), 147 (όμ.), 170 (όμ.), 189 (όμ.), 222 (όμ.), 215-7 (όμ.), 282 (όμ.), 307-9 (όμ.), 323-6 (όμ.).— 139-142. I 14α ΛΑ 1281, 1282, 105-7: άλ.-κάβ. (+275), 377-9 (όμ.), 425-427 (όμ.), 275-6: άλ. - κάβ. (+9B+15). — 143-148. I 14α ΛΑ 1282, 126-8: άλ. - κάβ. (+275), 213 (όμ.), 423-5 (όμ.), 449 (όμ.), 489 (όμ.), 493 (όμ.).— 149-174. I 14α ΛΑ 1283, 1(+275), 20-22 (όμ.), 49-54 (όμ.), 57-61 (όμ.), 63 (όμ.), 75 (όμ.), 79 (όμ.), 93-95 (όμ.), 96 (όμ.), 98-100 (όμ.), 101 (όμ.), 113 (όμ.), 115 (όμ.), 119 άλ.-λύκ., 123 (όμ.), 143 (όμ.), 159, 173-5 (+275), 211 (όμ.), 213 (όμ.), 217-219 (όμ.), 229 (όμ.), 232-4 (όμ.), 299 (όμ.), 305 (όμ.), 313-315 (όμ.), 351 (όμ.). — 175. I 15 ΛΦ 710, 8(+275).— 176-193. I 15γ ΛΑ 1230, 39: άλ - κάβ. (+275), 41 (όμ.), 53 (όμ.), 61 (όμ.), 69 (όμ.), 71 (όμ.), 73 (όμ.), 77 (όμ.), 83 (όμ), 89 (όμ.), 93 (όμ.), 103 (όμ.), 105 (όμ.), 111 (όμ.), 115 (όμ.), 119 (όμ.), 127: λύκος - άλεπού (+9B), 129 (όμ.).— 194. I 16α ΛΑ 2934, 160: άλ. - κάβ. (+275). — 195. I 16γ ΛΦ 626, 11 (+275).— 196-214. I 16θ ΛΑ 1219, 9-11: άλ.-κάβ. (+275) ΛΑ 1220, 5: άλ. κάβ. (+275), 40 (όμ.), 51 (όμ.), 55 (όμ.), ΛΑ 1221, 15 (όμ.), 26 (όμ.), 37 (όμ.), 54 (όμ.), 66 (όμ.), 90 (όμ.) ΛΑ 1222, 9 (όμ.), 43 (όμ.), 67 (όμ.), 140 (όμ.), 145-149 (όμ.), 192 (όμ.), 222-4 (όμ.), 91-95: άλ.-λύκος (+15).— 215-221. I 16 ΛΑ 1223, 127: άλ. - κάβ. (+275), 129 (όμ.), 145 (όμ.), 154-6 (όμ.), 175 (όμ.), 183 (όμ.), 211 (όμ.).— 222. I 16 κ. ΛΑ 1226, 17: άλ.- κάβ. (+275). — 223-224. I 16 ιβ', ΛΑ 1227, 37 (+275), 75-77(+275). — 225-230. I 17β ΛΑ 1228, 5: άλ. - κάβ. (+275), 9 (όμ.), 15 (όμ.), 23 (όμ.),

77 (όμ.), 69: άλ. λύκ. (+9B). — 231-233. I 18ε ΛΑ 1225, 1-2: άλ. - κάβ. (+60+275), 11-13: άλ. - σκαντζόχ. (+275), 37 (όμ.). — 234. I 20α ΛΑ 1279, 1 (+275). — 235-236. K 5 ΛΑ 1218, 13-14: άλ. - κάβ., 55-56 (+275). — 237-239. K 5β ΛΑ 1210, 107-9: άλ. - κάβ. 'Η άλεπου άνεβαίνει στο βουνό να κοιτάζει μήπως πέση κανένας βράχος (+275), 111: άλεπου και βάτραχος (+275), 83-85: άλ. - χελώνα (+275. — 240. K 7 ΛΑ 1331, 3-4(+275). — 241. Λ 1 ΛΑ 1172, 11-14 βάτραχος και άλεπου (+275). — 240. Λ 1ε ΛΑ 1275, 27: άλ. - κάβ. (+275). — 243. Λ 4. ΛΦ 682, 6-8 (+275). — 244. O 2α ΛΑ 1185 21-23: άλ. - λύκ. (+9B). — 245. O 4α ΛΑ 1258, 1-2 (+9B). — 246-248. O 8 ΛΑ 1262, 19: άλ. - λύκ. (+9B). — ΛΑ 1264, 11 άλ. - κάβ. (+275). — ΛΑ 1265, 15: λύκ. - άλ. (+9B). — 249. O 8β ΛΑ 1260, 5(+275). — 250. O 15 ΛΑ 976, 222-226: άλ. - κάβ. (+275). — 251-252 Π 3, ιζ ΛΑ 1270, 17: άλ. - κάβ. (+275), 23 (όμ.). — 253 Π 9α ΛΑ 1269, 7-8(+275). — 254. P1 ΛΑ 1175, 168-169: άλ. - λύκος (+9B). — 255. P 2ς' ΛΑ 1175, 9-10: άλ. - κάβ. (+275). — 256-260. P 2ιγ ΛΑ 1235, 71(+275), 73 (όμ.), ΛΑ 1236, 71 (όμ.), 73 (όμ.), ΛΑ 1237, 27(+275). — 261. P 10, ΛΑ 1245, 34. λύκ. - άλ. (+9B). — P 11ς' ΛΑ 1182, 88: σπουργίτης και άλεπου· ή άλ. κρατάει την πέτρα στην τσάνη της τὰ σύννεφα για να μη ρίξουν βροχή (+9B). — 263. P 21α ΛΑ 1184, 33(+275). — 264. P 21α ΛΑ 2897, 55: άλ. - λύκ. (+9B). — 265. P 21α ΛΑ 1183, 61: άλ. - λύκ. (+9B). — 266. Π 2ζ ΛΑ 1183, 75-77(+9B). — 267. P 23γ ΛΑ 1247, 17 (+9B), 35 (όμ.). — 269. Σ 1 ΛΑ 1206, 57-58: άλ. - λύκ. (+1+15+41+2B). — 270. Σ 1 ΛΑ 1249, 51: άλ. - κάβ. (+275). — 271. Σ 14 ΛΑ 1117, 1(+9B). — 272-3. Σ 30 ΛΑ 1287, 34(+9B), 47(+275). — 274. Σ 30 δ ΛΑ 1317, 1(+275). — 275. T 1 ΛΑ 1289, 90(+275). — 276. T 1ιε ΛΑ 1288, 69 (+275). — 277. T 2ιβ ΛΑ 1290, 124(+275). — 278. T ΛΑ 1233, 25: άλ. - σκαντζόχοιρος (+275). — 279. Φ 3 ΚΜΣ Φάρασα 5409-5410: χελώνα και άλεπου (+9B). — 280. Ω 13, ε'. ΚΕΕΚ 73, 245, 2(=Μαθητ. Φλόγα, Α' 1969, 70): 'Η άλουπου τζι ό κάουρος (+275). — 281. Ω 8α ΚΕΕΚ 69, 171. 282. Ω ΛΦ 1345, 1-3: άλ. - κάβ. (+275). — 283. ΑΑ 2α, ΛΑ 341, 14-20 έ ριτσάρα τζαι έ λιπουνα (+275). — 284. ΑΑ 2α ΛΑ 341, 11-13: έ πουπούσγια (=λέλεκας) τζαι έ άλιπουνα. Στη μοιρασιά του καρπου ό λέλ. έκδικεΐται, έπως στον T. 154 III [Mot. K 235]. —

9B. Στη μοιρασιά του καρπου ή άλεπου παίρνει τὸ στάρι, ό λύκος τὸ πολὺ τὸ άγερο [K 171, 2].

Βλ. BP III 355, 363 n. 1.

1. Α 5 Μέγας Ι άρ. 2(= ΛΑ 672, 44, έτ. 1914), Μέγας ΙΙΙ άρ. 2(+9B). —

2. Ι 9. Πολίτης, Παροιμ. Α' 463 άρ. 40 (+9A) = Λουκάτος σ. 21 άρ.

23.— 3. Ξ 5α, Κρητ. 'Εστία, 6(1954) τεύχ. 50 σ. 25: ἡ καλογιαννού (νυφίτσα), ὁ τρουλίτης (κορυδαλός) κι ὁ σκύλος· στὸν θερισμὸ ἢ καλ. δίνει στὸν τρουλίτη νὰ φάη τις ρίζες, ἡ ἴδια τρώει τις τρούλες (κορυφές) ἀπὸ τὰ σκόρδα κρατάει τις ρίζες καὶ στὸν τρουλίτη δίνει τις τρούλες. 'Εκδίκησις τοῦ τρουλίτη: κρύβει σ' ἓνα λάκκο τὸν σκύλο κι ὁ σκύλος κυνηγáει τὴν καλ. (+154 IV). — 4. Γ 1 Λεσβιακὰ 3, 56 (+275). — 5. Α 2 ΛΑ 1324, 35. — 6. Δ 4γ ΛΑ 1173, 43(+5). — 7. Ζ 2 δ. ΛΑ 1257, 19(+9Α). — 8-11. Η 1 α ΛΑ 1205, 55(+9Α), 77(ὄμ.), 98(ὄμ.), ΛΑ 1321, 41(+9Α). — 12. Η 2 α ΛΑ 1175, 11(+9Α). — 13. Θ 1 ΛΦ 852, 26 (ὁ λύκος καταλαβαίνει τὴν πονηριά κ' ἡ ἀλεπού φωνάζει πὼς ἔρχεται κυνηγός· ὁ λύκος τρυπώνει στ' ἄχερο, ἡ ἀλεπού βάζει φωτιά κι' ὁ λύκος καίγεται). — 14-16. Ι 1 ΛΑ 1206, 175 (+9Α), 61(+1+9Α), 63(ὄμ.). — 17. Ι 1 ΛΑ 1208, 103: λύκ. - ἀλεπ. - κότσυφας (+9Α). — 18. Ι 1 ΛΦ 17, 5-8: ἡ ἀλεπού κι ὁ σπουργίτης (Μαργιά καὶ Γιάννος) σύντροφοι στὸ χωράφι, ἐπεισ. ΑTh 60. Στὴ μοιρασιά βάζουν κριτές: τὸ λαγὸ — τὸν τρομοκρατεῖ καὶ τῆς δίνει δίκαιο, τὴν νυφίτσα — ξαδέρφη της, τὸ φίδι — φοβερίζει πὼς θὰ τὴν φάγη γιατί εἶναι ἀδίκη. 'Η ἀλεπού φωνάζει ὅτι ἡ καρπὸς μένει στὸ σπουργίτη. — 19. Ι 1γ ΛΑ 1202, 92(+9Α). — 20. Ι 2 α ΛΑ 1204, 67(+9Α). — 21. Ι 9α ΛΑ 1197, 31(+9Α). — 22. Ι 9α ΛΑ 1197, 31(+9Α): κάρακας καὶ ἀλεπού σύντροφοι στὸ χωράφι· στὴ μοιρασιά τοῦ λαγοῦ καὶ τὸν βάζουν ἀπὸ δόντι καὶ ἔπι πείνη πάνω νὰ τὸ πάη ὁ κάρακας, ὅτι κρετὰ ἡ ἀλεπού. — 23-24. ΙΟ ΛΑ 1340, 43: λαγὸς καὶ ἀλεπού (ἡ ἀλ. κρυφάει μὲ μετρο (ἓνα λαγηνάκι): ἄλπουλας-πεντάλπουλας πέντε μοιραδάτουλας παίρνει 5 μερτικά), δίνει στὸ λαγὸ τὸ πολὺ τὸ ἄχερο) — σ. 45(ὄμ.). — 25. Ι 10β ΛΑ 1352, 3-4. — 26. Ι 13 ΛΑ 1350, 27: οἱ τρεῖς ψευτόφιλοι (ἀλ. - λαγὸς - κότσυφας) (+9Α): ἄλπος, πεντάλπος, πέντε μερτικά ἐγὼ, ὁ λαγὸς μιὰ λαίηνα κ' ἐσύ κότσυφα κοτσυφομύτη, ὅ,τ' ἀρπάξης μὲ τὴ μύτη. — 27-28. Ι 16 θ ΛΑ 1223, 142 ἀλεπού, λαγὸς καὶ κουτσιλιέρα (+15). Μοιρασιά: ὁ λαγὸς ὅ,τι κόψη μὲ τὸ δόντι του, ἡ κουτσ. ὅ,τι πάρη μὲ τὴ μύτη της, τὰ ὑπόλοιπα ἢ ἀλεπού. — σ. 189(ὄμ.). — 29. Ι 17β ΛΑ 1228, 69: ἀλ. - λύκ. (+9Α). — 30. Ι 18ε ΛΑ 1225, 5: ἀλ. - λαγὸς. 'Εκδίκησις τοῦ λαγοῦ: βάζει τὸ σκύλο νὰ κρυφτῆ στ' ἄχερα· ὁ σκύλος κυνηγáει τὴν ἀλ. — 31. Ι 20α ἀλ. - λύκ. (ὄμ.). — 32. Μ 1γ ΛΑ 1173, 53: ἀλ. - λύκ. 'Η ἀλ. δίνει στὸ λύκο τοὺς βλαστοὺς καὶ τὰ φύλλα, ἡ ἴδια παίρνει τις πατάτες. 'Ο λύκος τὴν παθαίνει καὶ δεύτερη φορὰ μὲ τὸ κριθάρι. — 31. Μ 6α ΛΑ 1684 Β, 37(+20D* +122 J+15+2B): ὁ τρουτσουλίτης ἐκδικιέται· κρύβει στὸ σωρὸ τοῦ σταριοῦ ἓνα σκυλάκι κι αὐτὸ πετάγεται καὶ κυνηγáει τὴν ἀλεπού. — 32. Ο 2α ΛΑ 1185, 21-23(+9Α). — 33. Ο 4δ ΛΦ 730, 3(+5). — 34. Ο 4α ΛΑ 1258, 1-2(+9Α). — 35-36. Ο 8 ΛΑ 1265, 15(+9Α), 19(ὄμ.). 'Ο λύκ. ἐκδικεῖται: λέγοντας πὼς τάχα ἔρχονται κυνηγοί, κρύβει τὴν ἀλ. στὸ ἄχερο καὶ βάζει φωτιά. — 37. Ρ 1 ΛΑ 1175, 1 (+9Α). — 38. Ρ 10 ΛΑ

1245, 34 (+9A). — 39. Ρ 11ζ' ΛΑ 1182, 88: σπουργίτης και άλεπού (+9A).
 40. Ρ 11η ΛΑ 1182, 109: λύκ. - άλ. — 41. Ρ 12 ΛΑ 1181, 7-9(+*1A+
 41**+15). — 42. Ρ 22ζ' ΛΑ 1183, 61-62 (+9A). — 43. Ρ 21 θ ΛΑ 2897,
 9(+123). — 44. Ρ 22ζ ΛΑ 1183, 75-77(+9A). — 45-46. Ρ 25γ ΛΑ 1247,
 17(+9A), 35 (όμ.). — 47. Σ 14 ΛΑ 1173, 85(+9A). — 48. Σ 30 ΛΑ 1287,
 34(+9A) — 49. Φ 3. ΚΜΣ Φάρασα 5409-5410: άλεπού και χελώνα (+9A).
 50. ΒΒ ΛΑ 1246, 18(+9A). —

15. Τὰ βαφτίσια τῆς άλεπούς (ἢ τὸ φάγωμα τοῦ μελιού). Ἡ άλεπού κα-
 μώνεται πὼς τάχα τὴν καλοῦν γιὰ κουμπάρα καὶ τρώει τὸ μέλι ποὺ ἔχουν
 φυλαγμένο αὐτὴ κι ὁ λύκος γιὰ τὸν χειμῶνα. Ἄλείφει μὲ μέλι τὸ στόμα
 (τὴν οὐρὰ) τοῦ λύκου τὴν ὥρα ποὺ κοιμᾶται. Στὸ τέλος, δοκιμῆ: ποιὸς ἔφαγε
 τὸ μέλι; κυνήγημα τῆς άλεπούς, σάν στὸν Τ. 5. — Τὰ ὀνόματα τῶν βαφτι-
 σιμιῶν τῆς άλεπούς: Ἀρχινίτσης, Μεσίτσης, Ἀπικουπίτσης ἢ Ἀναποδογου-
 ριστούλης. Ἐνίοτε (ἀντὶ άλεπούς) ἢ κότα κλέβει τοὺς σπόρους ποὺ ἔχουν
 φυλαγμένους μὲ τὸν κόκορα στὴν βαρέλλα. Βοτ. Εὐερθ. - Βοτ. Τ. 6 (Μοτ 1-4).

1. Κ 5 Λουκάτος σ. 4 ἀρ. 2: ὁ λύκος ἔφαγε τὸ μέλι (+5). — 2-3.
 Ο 2γ Hahn 2, 99 ἀρ. 89=Ριο 30. Ἀλέπου 10: ὁ κύρ Νικόλας κ' ἢ
 κυρὰ Μάρω (=ΛΑ 1569, 51, 7) (+5) καὶ τὸ ρέμα τοῦ βασιλιᾶ ἢ άλεπού:
 δὲ μοῦ φέγγ' νὰ τὸ διαβάσω). — 4. Ο 8. Ρεμπέλη-Κονιτσιάντικα, σ. 144-5 ἀρ. 7: ὁ κύρ Νικόλας
 κ' ἢ κυρὰ Μάρω (=ΛΑ 1569, 51, 7) (+5) καὶ τὸ ρέμα τοῦ βασιλιᾶ ἢ άλεπού:
 δὲ μοῦ φέγγ' νὰ τὸ διαβάσω). — 5. Σ 8α Αἰ. 2. Θρακ. Θησ. 5, 184-6: ἡ άλε-
 πού κι ὁ λύκος ἀντρόγυνο (+1+2B). — 6. Υ 2 Argenti - Rose I 578-580
 ἀρ. 42 (τὰ ὀνόματα τῶν παιδιῶν: Πλάτη, Κοιλιά, Ὁπίσθια (προηγούμενως
 +41+32+2B). — 7. Υ 1 Ἀστὴρ Πόντου 1, 408 ἀρ. 16: ἀρκούδα, λύκος,
 άλεπού καὶ ζέπυρα (=κουνάβι) (μέλι, δοκιμῆ) = Ποντ. Ἐστία 1952 τεῦχ.
 36 (τὰ ὀνόματα: Πασλαευτίτς, Μεσαχτίτς, Τελευτίτς, Λειχτίτς, Κιουπι-
 χτίτς) = Ἀρχ. Πόντ. 27, 222 ἀρ. 4.— 8. Υ 15. Χρονικὰ Πόντου Α' 1943-
 44, 126-127: Ἀρκον, άλεπόν κι ὁ λύκον.

9. Α 2 ΛΑ 1324, 21: ἡ κότα καὶ ὁ κόκορας. Σπόροι στὸ τσουκάλι. Τὰ ὀνό-
 ματα: Γεμάτο (τσουκαλάκι), Μισὸ, Ἄδειο. — 9α. Β 1γ ΛΑ 1273, 147
 (+5). — 10. Γ α ΛΦ 1844, 5: ὁ κύρ Νικόλας, ἡ κυρὰ Μάρω καὶ τὸ μέλι.
 Τὰ ὀνόματα: Ἀρχασούλ', Μεσοσούλ' καὶ Κύλ-Κύλ-μέσ' στὸ ρέμα. Δοκι-
 μῆ... — 11. Δ 1ζ, ΙΑ 827, 104: λύκ. - άλεπ. - ἀρκούδα ἢ άλεπού τοὺς
 ξεγελαίει καὶ τρώει ὅλες τίς κότες, τ' ἀρνὶ τοῦ λύκου, τὸ μέλι τῆς ἀρκούδας·
 καταφεύγει σὲ μιὰ σπηλιά· οἱ σύντροφοι βαριοῦνται νὰ τὴν περιμένουν καὶ
 φεύγουν. — 12. Ε 1γ. ΛΦ 531, 1(+5). — 13-15. Ζ 28 ΛΑ 1256, 18: (ἀντὶ
 λύκου φίδι) (+5), 27 (άλ. - βάτραχος) ὁμ., 38-42: γιὰ τὴν Τσατσαμάρω
 καὶ τὸν Μπαρμπανικολὸ (+1+5). — 16-21. Ζ 28 ΛΑ 1257, 5: Μπαρμπαν-

νικολός και Κυράτσα Μάρω (+5), σ. 7, (δοκιμή), 9 (όμ.), 20, 23, 25.— 22-23. Η 1α ΛΑ 1205, 1 (δοκιμή), 23 (ὁ λύκος γιά ἐκδίκηση τρώει τὴ φοραδίτσα τῆς ἀλεπούς (Τ 123) κ' ἡ ἀλεπού τὸν πνίγει (τὸν στέλνει στὸ πηγάδι γιά νερό μὲ μιὰ πέτρα δεμένη στὸ λαιμό του), — 24. Η 1δ. ΛΑ 1209, 63-65 (+5+122 J). — 25. Η 1η ΛΑ 1185, 39-41(+5).— 26-29. Η 2 ΛΑ 1322, 7. Τὰ ὀνόματα τῶν παιδιῶν: Κορφοῦλα, Μεσοῦλα, Ἀγλειφτούλα (+5+2+64). σ. 13(+5), 29 (όμ.), 37 (όμ.).— 30-37. Η 2 β ΛΑ 1216, 21(+5), σ. 41 (όμ.), 69-71, 83(+5), 89, 101, 123(+5).— 38-40. Η 2 γ ΛΑ 1216, 19, 31(+5), 33 (όμ.).— 41-43. Η 3 ΛΑ 1209, 17(+5), ΛΑ 1216, 69-71, σ. 89.— 44. Η 2η. ΛΑ 1216, 65 (+5).— 45-46. Η 2 θ ΛΑ 1320, 43: ὁ κόκορας καὶ ἡ κόττα. (Ἡ κόττα ἀδειάζει τὸ βαρέλλι μὲ τοὺς σπόρους· τὰ ὀνόματα: Ἀρχινοστούλης, Μισαστούλης Ἀδειαστούλης), σ. 89-90: ἀλεπ. - λύκος (+5). — 47. Η 3 β ΛΑ 977, 3 (+*1A, +41**+5). — 48-50. Η 3 γ ΛΑ 766, 21-24 (+5), σ. 100-101: Κυράτσα Μάρω καὶ κύρ Νικολός. (Λαγῆνα μὲ γλυκό). ΛΑ 1209.— 51-52: ἀλπού, λύκος καὶ ἀρκουῦδα (+2+3+4).— 51. Η 3 ιε ΛΑ 1209, 29.— 52. Η 3 ιζ ΛΑ 1209, 47(+5).— 52α. Θ 1α ΛΑ 124, 115, 18: ὁ κύρ Νικόλας κ' ἡ κυρά Μαργιά (+5).— 52β. Θ 1γ ΛΑ 1254, 35-36 (+5), σ. 43.— 55-56. Θ 1ιε' ΛΑ 1255, 11(+44+5), ΛΦ 600, 6-7 (δοκιμή). — 57-58. Ι 1 ΛΑ 1173, 6 (τὰ ὀνόματα: τὸν λαιμό, τὸν Μέση, τὸν Πάτο, τὸν Πηλοῦ), ΛΑ 1199, 9.— 59-60. Ι 1 γ ΛΑ 1207, 126 (τὰ ὀνόματα: Ἀρξούλα, Μεσοῦλα, Σωθοῦλα), ΛΑ 1202, 69-77 (ἡ ἀλεπού στέλνει τὸ λύκο νὰ ἰδῆ ποῦ βόσκουν φοράδες, προβάτα καὶ τρώει τὸ μέλι, ἐνωμ. μὲ 123). — 61. Ι 1 ζ ΛΑ 1214, 45 (δοκιμή), ΛΑ 1204, 64. Ι 2α ΛΑ 1204, 69-71 (ἀντὶ μέλι τυρί: Ἀρχισούλης, Μεσοῦλης, Τελιωσοῦλης. Τρώει καὶ τὸ καινούργιο τυρὶ ποῦ ἔφερε ὁ λύκος: ἀφοῦ ὁ λύκος ἔφαγε τάχα τὸ παλιό, ἔφαγε κ' αὐτὴ τὸ καινούργιο. — ΛΑ 1204, 109 (Ἀρχινοστούλης, Μεσιακούλης, Ἀγλειφτούλης).— ΛΑ 1204, 125-128(+*60). — 65. Ι 6α ΛΑ 1196, 41-43 (Μεσᾶτο, Κωλᾶτο, Γλειφᾶτο). — 66. Ι 7α ΛΑ 1190, 124-128 (+1+31**). — 67-68. Ι 8 ΛΑ 1325, 81 καὶ 83. — 69-71. Ι 8α ΛΑ 1192, 3-4 (τὰ ὀνόματα: Ἀπάνου, Μέση, Κίσις, +5). — σ. 91: ὁ κόκορας καὶ ἡ κόττα βάζουν στὸ τσουκάλι σπόρους γιά τὸ χειμῶνα· τοὺς τρώει ἡ κόττα, τάχα τοὺς ἔφαγαν τὰ σκουλήκια. ΛΑ 1193, 153: λύκος καὶ ἀλεπού. — 72. Ι 8 κς' ΛΑ 1190, 63: ἡ κόττα καὶ ὁ κόκορας. — 73. Ι 9 ΛΑ 1173, 13 (δοκιμή, ποῖς ἔφαγε τὸ τυρὶ: ὅποιος ἔχει στὴ μουσοῦδα του ἀπομεινάρια — τὰ ἔχει ὁ λύκος ποῦ ἔχωσε τὴ μούρη του στὸ κιοῦπι γιά νὰ ἰδῆ τί ἔγινε τὸ τυρὶ. — 74. Ι 9α ΛΑ 1197, 13. — 75-76. Ι 9ς' ΛΑ 1200, 21-22: λαγός καὶ ἀλεπού (ἡ ἀλ. τρώει τὸ τυρὶ καὶ κρεμάει τὸ ἄσκι· λέει τοῦ λαγοῦ νὰ βάλῃ μέσα τὸ κεφάλι του γιά νὰ φάῃ — σφίγγει τὸ λαιμό τοῦ ἄσκοῦ καὶ τὸν πνίγει. — σελ. 45: λύκος καὶ ἀλεπού (βάζο μὲ γλυκό· στέλνει τὸ λύκο νὰ φέρῃ τὴν προβατίνα ἀπ' τὴ βοσκή). — 77-80. Ι 10 ΛΑ 1340, 15, 17-18, 39-41(+41), ΛΑ 1344, 17-20 (τὰ ὀνόματα: Λαι-

μός, Μεσίτης, Ἀποστομίτης. Ὁ λύκος ἐκδικεῖται: κάνει κι αὐτὸς βαφτίσια: τ' ὄνομα — Συντέλειά σου: τὴν κομματιάζει. — 81. I 11 ΛΦ 876, 50-52 (+*30A+5). — 82-83. I 11α ΛΑ 1328, 11. — ΛΦ 1200, 1-2 λύκος, ἀλεπού, ἀρκούδα. Ἡ ἄλ. κατηγορεῖ τὴν ἀρκ. πὼς ἔφαγε τὸ μέλι. Τὸ τραγοῦδι τῆς: λύκος κι ἀρκουδας μαλλώνουν κι ἀλεπού τρώει τὸ μέλι (+5). — 84. I 12 ΛΦ 876, 17-19 (+*30A+5). — 85. I 12, ι' ΛΦ 1478, 2 (δοκιμὴ) (+5). — 86. I 12 ιγ' ΛΑ 1332, 21-22(+5). — 87. I 13 ΛΑ 1349, 23: λύκ. ἀλεπ. κι ἀρκ. Τὸ τραγοῦδι τῆς ἀλεπούς (+5). — 88-89. I 14α ΛΦ 1423, 5: τὰ βαφτίσια τῆς ἀλεπούς. — ΛΑ 1281, 275 (+9A+9B). — 90-91. I 15γ ΛΑ 1230, 25 (δοκιμὴ). — σ. 95(+41). — 92. I 16α ΛΑ 1330, 11-12(+5). — 93. I 16 θ ΛΑ 1222, 91-95(+9A). — 94. I 16, ια' ΛΑ 1226, 11(+5). — 95-97. I 16 ιβ' ΛΑ 1227, 13 (δοκιμὴ, +5), 47(+*30A), 153(+41). — 98-99. I 17 ΛΑ 1224, 11-13(+41), 19-27: κόκορας καὶ κόττα. — 100. I 19ιζ', ΛΦ 1873, 4-6: ἡ ἀλεπού, ὁ λύκος καὶ τ' ἀρνάκι (+5+123+*30A). — 101. I 19, ιθ' ΛΦ 103, 5-8(+5). — 102. K 1 θ ΛΑ 2344, 355(δοκιμὴ, +5). — 102-102α. K 2 ΛΦ 744, 1-2 (γριά καὶ γέρος). ΛΑ 3035, 312-314 (ὄμ.). — 103. K 3 ζ ΛΑ 2276, 445(+2B). — 104. K 4 α ΛΦ 1047, 12 ἀντί βαφτίσια: πρόσκληση στὸ γάμο κτ.τ.). — 105-115. K 5 α ΛΦ 141, 43 (+5), 89, 95-97 (+*30A), 132. 189, 203-207(+123,+2B). — 116. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 117. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 118. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 119. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 120. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 121. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 122. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 123. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 124. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 125. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 126. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 127. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 128. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 129. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 130-131. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 132. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 133. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 134. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 135. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 136. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 137-138. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 139. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 140. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 141. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 142. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 143. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 144. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 145. I 19 ιθ' ΛΑ 1219, 91-117-118. — 146-149. P 1, ΛΑ 1177, 169-170. — ΛΑ 1178, 21-22 (+*1A+41**), σ. 45, σ. 140-142(+5). — 150. P 2 ΛΑ 235, 10: ὁ κυρίτησ Νικόλας κ' ἡ

κυρά Καλή· για ἔλεγχο κάνουν «ἄρκο στὸν ἀφαλὸ τῆς γῆς» — σὲ μιὰ παγίδα· ὁ λύκος πιάνεται, ATh 44.— 151. P 2 ε ΛΑ 1235, 37.— 152. P 2 θ. ΛΑ 1175, 3-5 (δοκιμή). — 153-154. P 2 γ. ΛΑ 1235, 47-50 (+1,+2B,+123). — σ. 63-64. — 155. P 2 ιδ ΛΑ 1237, 35-36. — 156. P 3 α. ΛΑ 1233, 1 (δοκιμή). — 157. P 4. ΛΑ 1240, 3-4: ἀρκούδα, λύκος, ἄλεπού (συντροφιά στὸ φάγωμα τῆς κυψέλης). Τὰ ὀνόματα τῶν παιδιῶν: Σκούπισα, Καθάρισα, Ἀναποδογύρισα· ἡ ἄλεπού βάζει τοὺς ἄλλους νὰ τσακωθοῦν). — 158. P 5α. ΛΦ 947, 14-16(+*1A+41**+5). — 159-160. P 8α ΛΑ 1241, 1-3(λύκος καὶ ἀρκούδα), 9-10 (λύκος καὶ ἄλεπού, +44). — 161. P 8β. ΛΑ 1326, 31-32 (κόττα καὶ κόκορας). — 162. P 10. ΛΑ 1245, 25-27(+44). — 163-4. P 11α ΛΑ 1182, 41-42: παπᾶς, λύκος καὶ ἄλεπού (+*1A+41**+2). — σ. 117-118: (ἀρκ. καὶ ἄλεπ.). — 165-6. P 12 ΛΑ 1181, 46-47: λύκ. - ἄλεπ. δοκιμή. — σελ. 7-8(+*1A+41**+9B). — 167. P 22 ΛΑ 1183, 1(+5). — 168. P 25δ ΛΑ 1248, 35-26(+1+2B). — 169. Σ 1 ΛΑ 1206, 57-59. — 170. Σ 18. ΛΑ 1251, 18. — 171. Σ 21α. ΛΑ 1184, 29-30 (δοκιμή). — 172-173. Σ 30. ΛΑ 1287, 43-44. — ΙΑ 647, 78-79. — 174-176. Υ, ΛΑ 1182, 51: ἄρκο - λύκος - ἄλεπόν — (δοκιμή). — 1233, 23 ἄρκο καὶ ἄλεπόν. — 1239, 9-12(+30). — 177. Υ 13 σελ. 12 σελ. τὸ τρούπολις 8, σ. 1-3: τ' ἄλεπού οἱ κουμπάροι' (λύκος, ἀρκούδα, ἄλεπού). — 178. X 2α. ΛΑ 1274, 39-41(δοκιμή). — 179. Φ 213 σελ. 14: ἄλεπού καὶ ἀρκούδα. — 180. Β, ΛΑ 1246, 4: ἄλεπού καὶ ἀρκούδα. — σελ. 14: ἄλεπού καὶ ἀρκούδα κουμπάροι.

15*. Ἡ ἄλεπού ξεφωνίζει πὸς τὰ ἔρχονται οἱ σκύλοι (οἱ κυνηγοί)· ὁ λύκος τρομάζει καὶ φεύγει· τὸ φαγὶ ἀπομένει ὅλο στὴν ἄλεπού.

1. P 11γ ΛΑ 1182, 77-78: ἄλεπού, ἀρκούδα, λύκος, χοῖρος καὶ κουνάβι, σύντροφοι στὸ μαγεῖρεμα: ἡ ἀρκούδα κόβει τὰ ξύλα, ὁ λύκος φέρνει τ' ἀρνάκι, ἡ ἄλεπού φέρνει τὸ καζάνι, ὁ χοῖρος κλέβει πατάτες. Ἡ ἄλεπού ξεφωνίζει ἀπ' τὸ βουνό: ἔρχονται οἱ σκύλοι! — 2. P 11η ΛΑ 1182, 109-110: λύκος καὶ ἄλεπού (ὄμ. +9). —

*15A. Ἡ ἄλεπού (τὸ τσακάλι) τρώει τὸ φαγὶ καὶ γεμίζει στάχτη τὸ τσουκάλι — λέει πὸς μούχλιασε τὸ φαγὶ. Ἡ ἀρκούδα κἀνόντας νὰ φουξήξη τὴ μούχλα στραβώνεται.

1. Υ 3, Ἀστὴρ Πόντ. 1, 103 ἀρ. 4· «ὁ θώπεκας κι ὁ ἄρκο» = Ἀρχ. Πόντου 16, 85, ἀρ. 4. — 2. Υ 7 Παμπούκης 186, ἀρ. 120: «ἄλεπού κι ἀρκουδία». — 3. Ι 9 στ, ΛΑ 1200, 43: λύκος καὶ ἄλεπού κουμπάροι· ἡ ἄλεπού φωνάζει τὰ λυκόπουλα νὰ τῆς φουξήσουν τὴ φωτιά· μετὰ τὸ «φου» τινάζεται ἡ φωτιά καὶ καίει τὰ λυκόπουλα.

20. Τα ζῶα τρῶνε τὸ ἓνα τ' ἄλλο. Πανουργίες τῆς ἀλεπούς. [K 1024].

1. Υ 17α, Ποντ. Ἐστία 1953, τ. 8-9, σ. 2184. Ἡ ἀλεπού συμβουλεύει δλα τὰ τετράποδα, πού ἔχουν κρυμμένα τὰ φαγητά τους, νά τὰ φέρουν, καί τὰ χωρίζει σέ δυὸ σωρούς· δίνει τὸν ἓνα σωρὸ στὰ μεγάλα (ἀρκούδα, λιοντάρι, τίγρι) καί τὸν ἄλλον στὰ μικρά· τὰ ζῶα θυμώνουν γιὰ τὴ μοιρασιά καί τρώγονται μεταξύ τους· βρίζουν τὴν ἀλεπού.

2. Ρ 8β, ΛΑ 1384, 11: λύκος, ἀλεπού, ἀρκούδα, λαγός, σκαντζόχοιρος. Ἡ ἀλεπού συμβουλεύει ν' ἀρχίσουν τ' ἀλληλοφάγωμα ἀπὸ τὸ ζῶο πού δὲν ἔχει καλὸ ὄνομα· τρῶνε στὴ σειρά τὸν σκαντζόχοιρα, τὸ λαγὸ, τὴν ἀρκούδα. Συνέχ. σὰν στὸν Τ. 21: ἡ ἀλεπού κρύβει τὰ ἐντερα τῆς ἀρκούδας καί λέει πὼς τάχα τρύπησε τὴν κοιλιά τῆ δική της καί τὰ ἔβγαλε. Βάζει τὸ λύκο νά κάνη τὸ ἴδιο.

20Α. Τα ζῶα πεσμένα στὸ λάκκο.

Υ ΛΑ 1239, 21-25: «ἡ πονηριά τῆς ἀλεπούς ἐπέβλεπε τὸ ἄλογο, τὸν χοῖρο, τὸ γίδι, τὸν λαγὸ, τὸ λύκο νά μποῦνε στὸ λάκκο· τὸν γάτος φᾶνε χόρτα· ὅταν τὰ χόρτα τελειώνουν, ἡ ἀλεπού προτείνει νά εἰσέλθουν ἐνταίριον καὶ νά φᾶνε τὸν τελευταῖο Κ 1024 φᾶνε τὸν λαγὸ, τὸν χοῖρο, τὸν γάτος φᾶνει. Σὺν ὁμιλίᾳ τῆς τελευταῖοι ὁ λύκος κ' ἡ ἀλεπού, καταφέρνει νά κλείσῃ τὸ λύκο νά φᾶη τὰ ἐντερα του, ὅπως στὸν Τ. 21. Καταφέρνει νά κλείσῃ τὸν γάτος βγάλη ἀπὸ τὸ λάκκο, τάζοντάς του κλῶσσα μὲ τὰ πουλάκια. Σὺν ὁμιλίᾳ τῆς ἀλεπού, ὁ ἀετὸς ἀπὸ τὸ λάκκο, τοῦ λέει νά'χη χάρι πού δὲν τὸν ἔφαγε κι αὐτὸς, ὅπως τοὺς ἄλλους.

20C. Τα ζῶα φεύγουν τρομαγμένα: ἦρθε τὸ τέλος τοῦ κόσμου! (ἢ ἄρχισε πόλεμος): ἓνα βελανίδι ἔπεσε στὸ κεφάλι τοῦ ποντικοῦ (ἢ τοῦ λαγοῦ). (Mot J 1812]. Πρβλ. Eberh - Bor. Τ. 20.

1. Κ 5. Λουκάτος σ. 24 ἀρ. 1: «Τὸ φευγιὸ τῶν ζώων»: ἓνα βελανίδι ἔπεσε στὸ κεφάλι τοῦ ποντικοῦ — πανικός στ' ἄλλα ζῶα (λαγὸ, κουνάβι, κατσίκα) γιὰ τὸ μεγάλο κακό. — 2. Ξ 1, β. Ἐπ. Κρητ. Σπ. 4, (1941) 201 ἀρ. 7: «ὁ λαγός, ὁ κόκορας κ' ἡ κατσίκα» — ἓνα βελανίδι στὸ κεφάλι τοῦ λαγοῦ. Στὸ φευγιὸ τὰ τρώει ὁ λύκος. —

3. Ι 17, ΛΑ 1224, 1-2: «τὸ βελανίδι κ' ἡ νυφίτσα» (ποντικός, βάτραχος, κουνέλια: ἔγινε σεισμός). — 4. Υ, ΛΑ 1239, 51-53 «ὁ τσάκαλον, ὁ ἀλεπόν, ὁ μουχτερόν, ὁ λύκον καί ὁ ἄρκον» (ἓνα σῦκο ἔπεσε στὸ κεφάλι τοῦ τσακαλιοῦ — κατακλυσμός! Στέλνουν τὸν τσάκαλο γιὰ κόττες— ὁ γάτος τοὺς τρομοκρατεῖ μ' ἓνα σακκούλι στάχτη δεμένο στὸ λαιμό του, ὅπως Τ. 103).

20D*. *Πετεινός ἡγούμενος*. Ὁ πετεινός ξεκινάει γιὰ τὸν Ἅγιον Τάφο νὰ γίνη «χατζῆς». Τὸν ἀκολουθοῦν: ὄρνιθα, πάπια, χήνα, καρακάξα, ἓνα μικρὸ πουλὶ (τσουτσουλιάνος) κ' ἡ ἄλεπού γιὰ πνευματικὸς. Στὸ δρόμο ἡ ἄλεπού τὰ παίρνει ἓνα-ἓνα παράμερα, τοὺς ἀπαγγέλλει κατηγορίες γιὰ τὰ δῆθεν ἁμαρτήματά τους καὶ τὰ στέλνει στὸν «Ἄδη τὸν ἀχόρταγο». Μόνο τὸ μικρὸ πουλὶ τὴν ξεγελάει: ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα της γιὰ νὰ χωθῆ μέσα — τῆς ἀφίνει μιὰ κουτσουλιὰ στὴ γλῶσσα, ἣ πάει νὰ φέρῃ μαρτύρους: φέρνει ἓναν κυνηγό. Πολὺ σχετικὸ μὲ ΑTh. **61A**. Ἐνίοτε στὴν συντροφιά προστίθεται ὁ γαϊδαρος καὶ τότε συνεχίζεται μὲ T. **122 J**. Πρβλ. Αἰς. Halm 16, Hausr. 7, Perry 7. Eberh. - Bor. Anl. C 7. Βλ. Πολίτην, Παροιμ. 3, 572, Μέγαν, I ἀρ. 1, III ἀρ. 1, σ. 308, IV ἀρ. 1, V ἀρ. 2 μὲ σχετικὲς σημειώσεις. BP 1,76 σμ. 1.

1. Λ 7 Ρήγας 2,153, 2: Ἡ πάπια ξεκινάει νὰ σβήσῃ τὴ φωτιά πού καίει τὸ χωριὸ της· παίρνει συντροφιά μιὰ κόττα, ἓναν πετεινὸ, ἓνα σπουργίτη, ἓνα λύκο. Ὁ λύκος τὰ καλεῖ νὰ ξενοχτήσουν στὴ φωλιά του. Τὰ πουλιὰ κατάλαβαν τὸ σκοπὸ του καὶ ζητοῦν νὰ πᾶνε νὰ τοῦ φέρουν: ἡ πάπια 12 παπάκια, ἡ κόττα 12 πουλάκια, ὁ πετεινός 12 κοτόπουλα, ὁ σπουργίτης 12 κότες. — 2. Ξ, Φραγκάκη, Κρητ. Παρ. 52: «ἡ γιாலουπού χατζῆς μετὰ τὸν πετεινὸ καὶ τὸ μουλάρι. — 3. ΟΡΖ, Γρηγορ. 2, 401 ἀρ. 91 = 210 α' «Ἡ ἄλεπού στὸ χατζῆσι (ἄλεπού, πετεινός, περισσότερ, παπαδάκια· αὐτὰ φέρνει γιὰ μάρτυρα τὸν κυνηγό). — 4. Σ 22. Μέγας, Παραμ. I 7, 15 ἀρ. 1: «Ὁ πετεινός χατζῆς (= ΛΑ 215, 89). — 5-7. Ω, Σακελλαρίου Κυπρ. 2, 24 ἀρ. 16 «παραμῦθι τῶν κακῶν συντρόφων». — 6. Κυπρ. Χρον. 4, 270: «ὁ πετεινός στὸ χατζηλίκι» + **122 J**. — 7. Αὐτ. 11, 49-50: «παραμῦθιν τοῦ πετεινοῦ, γαάρου τζιαὶ τοῦ ἄλουποῦ». — 8. Ω 3α, Κυπρ. Σπ. II' παράρτ. λβ'-λδ' ἀρ. 15: Ἡ ἄλουπού τζ' ὁ πετεινός χατζῆς» ἔμμετρο, στίχοι 151, (+**122 J**.+**47 B**). — 9. Ω 4γ, Κυπρ. Γράμμ. 6(1942) ἀρ. φ. 79-80 σ. 157, ιβ' «Ὁ πετεινός» (+**122 J**). — 10. Ω, Μέγας IV ἀρ. 1 (= ΛΦ 1746, 5-8): Ὁ πετεινός χατζῆς. — 11. Ἀδ. τ. Λέριος 49-50 ἀρ. 16: «ἡ ἄλεπού πηγαίνει στὸ χατζηλίκι» τὴν ἀκολουθοῦν τὰ κοκόρια κ' οἱ χῆνες. — 11α. Ἀδ. τ., Αἰνεΐας ἀρ. 21: ὁ κουρτσουλιάνος. — 12. Η 3 ιγ', ΛΦ 476, 85 (τοὺς σώζει ὁ σκύλος πού κυνηγᾷ τὴν ἄλεπού). — 13. I 3, ΛΦ 357, 1-3. — 14-15. I 10, ΛΑ 1340, 29. ΛΑ 1341, 37. — 16. K 4. ΛΑ 1217, 1-2: «οἱ χατζῆδες». — 17. M 6α. ΛΑ 1684 Β', 37 (+**122 J**, +**15+9B+2B**). — 18. N 11, ΙΑ 804α, 166-168. — 19. Ξ 19θ. ΛΑ 1105, 57-60: «Τὸ πετειναράκι πού πάει στὸ Μισίρι» (+**122 J**). — 20. Ξ 17 ΛΑ 1291, 154-156 (+**122 J**). — 21. P 2ιγ, ΛΑ 1235, 24-26. — 22. P 8β ΛΑ 1326, 32-34. — 23. P 11α ΛΑ 1182, 91-92 (+**122 J**). — 24. P 25γ ΛΑ 1247, 37. — 25. Σ 16. ΛΑ 394, 36-41: «πέτινους κὶ ἄλεπού» ἔλα τὰ πουλιὰ βγαίνουν τέλος ζωντανὰ ἀπ' τὴν κοιλιὰ της, ὅπως T. **333**. — 26-27. T 1 ΛΑ 1189, 98-99, 112-113

(+122 J).—28. T 2ιβ. ΛΑ 1290, 118: ὁ γάδαρος πάει στήν ξενιτειά (+122 J).—
29. Υ, ΛΑ 1337, 5.—30. X 4, ΛΦ 1956, 7-10: «πετεινὸς ἠγούμενος».—31-
34. Ω, ΛΦ 211, 1-2: «τὸ πάθημα τῆς ἀλεπούς»· πρὶν φάγη τὸν ἀετό, ἡ ἀλεπού
ζητάει νὰ τὴν κάνη ἓνα γῦρο στὸν ἀέρα, ὅπως T. 225, ἔτσι ἐλευθερώνει καὶ
τὰ ἄλλα πουλιά.—ΛΑ 2426, 31-33: «ὁ πετεινὸς ὁ γούμενος» (+122 J).—
ΛΦ 1250, 15-16: «Οἱ χατζῆδες».—ΛΦ 1746, 5-8: «ὁ πετεινὸς χατζῆς».
—35. Ω 2. ΛΦ 335, 1-4: «ὁ πετεινὸς ὁ γούμενος» (+122 J).—36. Ω 3α ΛΦ
1841, 1-2 «Ἡ ὄρνιθα ἡ κουντούρα» (+122 J).—37. Ω 16. ΛΦ 1532, 17-18.—

21. Ἡ ἀλεπού καταφέρει τὸν λύκο (τὴν ἀρκούδα) νὰ φάγη τὰ ἔντερα του
[Mot. K 1025]. (Συνήθως ἐνωμ. μὲ T. 20).

1. Υ 5, Ἄρχ. Πόντου 7, 112 ἀρ. 11(= ΛΑ 179, 44, 17): πείθει τὸν «ἄρκτον»
νὰ φάγη τοὺς ὄρχεις του (+1240A +333).—
2. P 8β ΛΑ 1384, 11, ἐνωμ. μὲ T. 20.—3. Υ ΛΑ 1239, 21-25(+20A).

21*. Ἡ ἀλεπού λέει πὸς τάχα ἔφαγε τὰ μυαλά σου· Ὁ λύκος (ἡ ἀρκούδα)
θέλοντας νὰ βγάλῃ τὰ μυαλά του χτυπε τὸ κεφάλι του σ' ἓνα δέντρο
[Mot. K 1025. 1].

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*24. Ἡ συμβουλή τῆς ἀλεπούς.

Τὸ λιοντάρι θέλει νὰ φάγη τοὺς τρεῖς γίργους πού βόσκουν μαζί· ἡ
ἀλεπού τὸ συμβουλεύει, νὰ χωρίσῃ τὸν ἓναν ἀπὸ τὸν ἄλλον καὶ νὰ τοὺς φάγη
ἓναν - ἓναν (Mot. J 1021]. Προφανῶς ἐξ ἀναγνώσεως. Βλ. Αἰσ. Halm 394
(Θεμίστιος περὶ φιλίας, σ. 337 Dind. (=Korais 296, ἀρ. 4), Perry 372.
Wienert ST 229.

1. I 11, Χριστοδουλόπουλος σ. 79.—2. Π 15, Χατζηγάκης, T' Ἀσπροπότ. σ.
124 (ἀντὶ λιονταριοῦ λύκος).
3. I 8, ΛΑ 1325, 26.—4-5. I 16 θ, ΛΑ 1221, 56. ΛΑ 1223, 157.—6. O 8,
ΛΑ 1263, 61.—7. Υ, ΛΑ 1239, 27.

30. Ἡ ἀλεπού ξεγελαίει τὸ λύκο καὶ τὸν κάνει νὰ πέσῃ στὸ λάκκο.

1. Υ 7. Παμπούκης 190 ἀρ. 123 (σὰν συνέχ. στὸν T. 33).—
2. A 2. ΛΑ 1324, 37(+41).—3. I 17β, ΛΑ 1228, 11.—4. Υ, ΛΑ 1239,
5-6 (ἀντὶ λύκου: τράγος).—5. Ἀδ. τ. ΛΑ 1174.—

*30A. Ἡ ἀλεπού προσκαλεῖ τὸ λύκο στὸ τραπέζι. Τὸν βάζει νὰ καθίσῃ

στὸν καναπέ — καζάνι μὲ ζεματιστὸ νερὸ κάτω ἀπὸ τὸν καναπέ. [Mot K 735. 4. 1: Pit placed under a bed. Πρβλ. Mot. K 811. 5. Συνήθως σὰν τελικὸ ἔπεισ. στὸν T. 123.

1. A 1, ΔΙΕ 1,6.—2. I 17, ΔΙΕ, 1, 281 (+123+41).—3. I 11. Χριστοδουλόπ. σ. 17 (+123).—

4. H 2 ε, ΛΦ 976, 1-2.—5. H 3 ιε', ΛΑ 1209, 15-16 (+123,+5).—

6. H 3 ιζ', ΛΑ 1209, 39.—7-8. I 1, ΛΑ 1206, 53-55(+123).—ΛΑ 1208, 91(+123).—9-16. I 1γ, ΛΑ 1202, 14-17(+123), σελ. 65, 125, 91, 175 (ὄμ.).—ΛΑ 1203, 13(+123), 43(+1+41**), 91(+123+41**), +1+2B).—17.

I 1, ε, ΛΑ 1207, 23(+123).—18-19. I 2α. ΛΑ 1204, 35-38(+123+5).

σ. 125-128(+15).—20. I 2γ, ΛΦ 386, 9(+123).—21-22. I 8, ΛΑ 1325,

3. ΛΑ 1189, 14.—23. I 8β. ΛΑ 1195, 49(+5).—24. I 9δ, ΛΦ 1450, 8(+123+

*44A).—25-26. I 9ς', ΛΦ 1450, 4(+123). ΛΑ 1200, 9(+123).—27-33.

I 10, ΛΑ 1342, 22(+123), ΛΑ 1344, 11 (ὄμ.), 23(+123+5), 37 (ὄμ.), ΛΑ

1350, 25(+2B+123), ΛΑ 1353, 3(+123), 9(+123).—34. I 10β, ΛΑ 1352, 14

(+123+5).—34a. I 11 ΛΦ 876, 5, 6(+123+5).—35. I 12, ΛΦ 876, 17-19(+15

+5) 36. I 12, θ' ΛΦ 1478, 17-19(+123+5).—37. I 12 ια' ΛΑ 1173, 1(+41).—38-

40. I 13 ΛΑ 1347, 11-12, σ. 17-19(+123) ΛΑ 1349, 5-6(+123).—41-46.

I 14α, ΛΑ 1280, 258, σ. 260, 261, 262, 263-54(+123), ΛΑ 1283, 126 και

ΛΦ 1784, 45(+123), 47-9, ΛΦ 829, 5-6(+123+5).—48. I 15 γ

ΛΑ 1230, 33-34(+123).—49. I 16α, ΛΦ 1093, 7-8 ἀρ. 3(+154+*47A).—

50-57. I 16 θ. ΛΑ 1220, 3-5(+123), ΛΑ 1221, 6-7(+123), σ. 19-20, ΛΑ

1222, 47-50(+123), σ. 117-121 (ὄμ.), σ. 185-187 (ὄμ.). ΛΑ 1223, 149-

152(+123), 194-196 (ὄμ.).—58-59. I ια' ΛΑ 1226, 5-6(+123), σ. 7(+41).—

60-66. I 16 ιβ'. ΛΑ 1227, 35(+123), σ. 47-48(+15), σ. 53(+20D*), σ.

139-140(+123), σ. 141-142(+123), σ. 143-144 (+123,+20D*,+*61C), σ.

165-166(+123).—67. I 17. ΛΦ 1180, 1-3 (+*2005,+123+41+3+4).—

68. I 20α. ΛΑ 1279, 13-16(+123).—69. I 19 ιζ' ΛΦ 1873, 37-39(+5+123)

70. I 21α ΛΦ 439, 1-2(+41).—71. K 5. ΛΑ 1218, 69-70(+123).—72. K

5β ΛΑ 1210, 139-141(*123+1+**41).—73. Λ 48. ΛΦ 1038, 4 ἀρ. 5(+

123).—74. O 8. ΛΑ 1261, 3-4(+15+2+5).—75. Σ 23. ΛΑ 1250, 1-2

(+5+123+5).—

*30B. Ἡ ἀλεποὺ γλιστράει καὶ πέφτει στὸ πηγάδι. Ἐπαινῶντας τὸ νερὸ
ξεγελάει τὸ λύκο (τὸν τράγο) νὰ πηδήσῃ στὸ πηγάδι. Ἡ συνέχ. ὅπως στὸν
T. 31 καὶ 127 B*. Βλ. Αἴσ. Halm 45, Perry 9, Hausg. 9.

1. H 1α ΛΑ 1205, 51 (+31+127B*).—2. I 8, ΛΑ 1189, 51.—3. K 5β

ΛΑ 1211, 55. — 4. Π 1ε. ΛΦ 1394, 24(+31+127B*). — 5. Ρ 2 ζ. ΛΑ 1174, 1(+31). — 6. Υ ΛΑ 1239, 5.

*30C. Ἡ ἀλεπού ὀρέγεται τὰ πουλιὰ πού βλέπει στοῦ δέντρο· τὰ βάζει μέ τὸ Θεό πού δὲν τῆς ἔδωσε κι αὐτῆς φτερά· ἔξαφνα πέφτει σ' ἓνα λάκκο: τὰ βάζει τώρα μέ τὸν ἑαυτὸ τῆς, πού δὲν τῆς ἄρесе ἔτσι πού τὴν ἔκαμεν ὁ Θεός. Πρβλ. Αἰσώπ. Halm 72, Perry 40, Hausrath 40: ἀστρολόγος.

1. Ω Κυπρ. Σπουδαί ΠΓ', παράρτ. σ. ιζ': ἡ ἀλεπού στὸν λάκκο = Λουκάτος σ. 18 ἀρ. 18, = Μέγα, Ἑλλ. Παραμ. Β' 18-19 ἀρ. 5.

31. Ἡ ἀλεπού σκαρφαλώνει στὴν πλάτη τοῦ λύκου (τοῦ τράγου) καὶ βγαίνει ἀπὸ τὸ λάκκο [K 652]. Μυκτηρίζει τώρα τὸν τράγο, Τ. 127 B*. Βλ. Αἰσ. Halm 45, Perry 9, Hausr. 9., Bödker 778. [Mot K 652. J 2136. 3].

1. Δ 3β. ΛΦ 83, 1-4 (+123). — 2. Ζ 2δ. ΛΑ 1257, 33. — 3. Η 1α ΛΑ 1205, 11-12. — 4-6. Ι 1γ. ΛΑ 1203, 133 καὶ 172. — ΛΑ 1202, 43-44. — 7. Ι 1ε. ΛΑ 1208, 95. — 8. Ι 1ζ. ΛΑ 1209, 127. — 9. Ι 8. ΛΑ 1325, 11-12. — 10. Ι 8 ε', ΛΑ 1194, 43. — 11. Ι 8 ε', ΛΑ 1195, 37-38. — 12. Ι 8 κέ' ΛΑ 1232, 5-6. — 13. Ι 9α ΛΑ 1197, 125. — 14. Ι 9β ΛΑ 1332, 5. — 15. Ρ 1α ΛΑ 1248, 27. — 16-21. Ι 1α. ΛΑ 1250, 243-244. ΛΑ 1281, 394-395. ΛΑ 1282, 363-5. ΛΑ 1283 (298-317), 248. 291-294. — 22. Ι 16 ιβ' ΛΑ 1227, 79-80. — 23. Κ 4. ΛΑ 1222, 22. — 24. Κ 5α ΛΑ 1210, 159. — 25-26. Κ 5β. ΛΑ 1211, 77. 97. — 27-28. ΛΑ 1213, 189. — 28. Ο 8. ΛΑ 1262, 17. — 29-30. Π 3 ιζ', ΛΑ 1200, 1. 3-4. — 31. Π 1ε. ΛΦ 1394, 24-25. — 32-33. Π 9α. ΛΑ 1267, 1-2. 3-4. — 34. Ρ 2 ζ. ΛΑ 1174, 1. — 35. Ρ 2 ιβ. ΛΑ 1179, 25. — 36-38. Ρ 6α. ΛΑ 1242, 31. 33-34. 35. — 39. Ρ 10. ΛΑ 1245, 1-2. — 40. Ρ 12. ΛΑ 1181, 23. — 41-41. Τ 2 ιβ'. ΛΑ 1290, 121. 136. — 43. Ἄδ. τ. ΛΑ 1174, 97-98. — 44. Ω Κάτω Δρῦ ΚΕΕΚ 34, 182, 1

32. Ὁ λύκος μέ τὸν ἓνα κουβᾶ κατεβαίνει στοῦ πηγᾶδι καὶ μέ τὸν ἄλλον ἀνεβάζει ἐπάνω τὴν ἀλεπού. [Mot K 651]. —

1. Τ 2 Argenti - Rose 1, 578-579 ἀρ. 42(+41+15+2*). —
2. Ρ 1. ΛΑ 1178, 1-2 (+1336). — 3. Ρ 22. ΛΑ 1183, 59-60 (+34). —

33. Ἡ ἀλεπού πιάγεται στοῦ δόκανο· κάνει τὴν ψόφια κι ὁ νοικοκύρης τὴν πετάει ἔξω. Ὁ λύκος πάει νὰ κἀντὸ ἴδιο, σκοτώνεται. Βλ. BP 2, 120. 345.

1. Υ 1, Σάββας Ἰωαννίδης σ. 264 = Ἄρχ. Πόντου 16, 70, 1. — 2. Υ,

4 β, Thumb 296: «'Αλεπὸν καὶ ἄρκον». — 3. Υ, Χρονικά Πόντου Α', 201= Λουκάτος σ. 5, ἀρ. 3: λύκος καὶ ἀλεπού.— 4. Υ 7. Παμπούκης 190 ἀρ. 123 «Μονάχη μου ξέρ' ἀτό».

5. Υ 5 ΛΑ 407, 45(= ΙΑ 69): ἀλεπού, λύκος καὶ ρεντσπέρης. —

6. Ρ 4 ΛΑ 1240, 1-2: ὁ λύκος κ' ἡ ἀλεπού. —

*33Α. Ἄλεπού καὶ σκαντζόχοιρος. Μὲ τὴ συμβουλὴ τοῦ σκαντζόχοιρου ἡ ἀλεπού γλυτώνει κáνοντας τὴν ψόφια. Ὅταν ἀργότερα στὴν παγίδα πέφτη ὁ σκαντζόχοιρος, ἡ ἀλεπού, ποὺ ἔλεγε πὼς ξέρει χίλιες πονηριές, ἀφίνει τὸν σκαντζόχοιρο ἀβοήθητο· κι αὐτὸς ζητάει ἀπὸ τὴν ἀλεπού νὰ φιληθοῦνε γιὰ τελευταία φορὰ· τὴν πιάνει ἀπὸ τ' αὐτὶ κι ὁ ἀγροφύλακας προφταίνει καὶ σκοτώνει τὴν ἀλεπού.

1. Λ 4β Hahn 2, 103 ἀρ. 91: Die Füchsin und der Igel (BP 2, 120). —

2. Ι 17 Λουκάτος σ. 5-6 ἀρ. 4: Ὁ σκαντζόχοιρος κ' ἡ ἀλεπού (ἐκ χ/φου ΛΑ 1378 Γ σ. 24). — 3. Τ 2 ἰδ Αραβ. Rose 1,590 ἀρ. 58: παπᾶς, σκαντζόχοιρος καὶ ἀλεπού. — 4. Ι 1 α, Λεϊλά, Δημοτ. Ἀνθολογία 138. —

5. Α 1. ΛΦ 1045, 6-7 (ἐπισημ. ὁ λύκος, +154). — 5α. Α 2. ΛΑ 1324, 9-10. — 6. Γ 2. ΛΑ 1212, 3. — Ε ΛΦ 1126 ἀρ. 1. — 8. Ε 1 ιγ' ΛΦ 1126, 1-2. — Ζ 2γ ΛΑ 69, 54 123, 3. — Ν 107 23.

(Κάβουρας καὶ χελώνα). — Η 1 α ΛΑ 1335, 3. — 12. Η 1α ΛΑ 1321, 1. — 13-14. Η 2 ΛΑ 1322, 3. — 15-16. Η 2 β, ΛΑ 1216, 7. 103. 109. — 18-20. Η 2γ ΛΑ 1216, 7. 59. 73. — 21-22. Η 2 θ. ΛΑ 1320, 50. 55-56. — 23. Η 3γ ΛΑ 766, 89-90 ἀρ. 30. — 24. Η 3 ιβ. ΛΑ 978, ἀρ. 56. — 25. Θ 1 β, ΛΑ 124, σ. 138 ἀρ. 30. — 26. Θ 1 κθ. ΛΦ 810, 16-18. — 27-32. Ι 1γ. ΛΑ 1202, 61. 85-86. 100-101. 105. 137. 159. — 33. Ι 1ζ. ΛΑ 1214, 71. — 34-34α. Ι 2α. ΛΑ 1204, 55-56. 105-107 (παραλλάσσει). — 35. Ι 7 ΛΑ 1173, 19-20 (ὄμ.). — 35α. Ι 7Α. ΛΑ 1185, 19. — 36. Ι 8θ ΛΑ 2133, 5-6. — 37-42. Ι 10. ΛΑ 1340, 3. ΛΑ 1341, 3. 29-30. ΛΑ 1351, 1-4. 49. ΛΑ 1354, 11. — 43-49. Ι 14α. ΛΑ 1280, 15-16. 101-102. 123-126. ΛΑ 1283, 120-121. 156-158. 163. 176-177. — 50. Ι 15γ ΛΑ 1230, 97. — 51. Ι 15η ΛΑ 1378 Γ' 24. — 52. Ι 16α. ΛΑ 1330, 3. — 53 Ι 16 θ. ΛΑ 1219, 13-15. — 54. Ι 18 ΛΑ 2328, 10. — 55. Λ 1 α, ΛΑ 1083, 198. — 56-58. Ο 2. ΛΑ 1294, 298-299. 312-314. ΛΑ 1299, 598. — 59. Ο 2α. ΛΑ 1252, 1. — 60. Ο 4α. ΛΑ 1258, 3. — 61. Ο 4 ιζ' ΛΑ 976, 210-211. — 62. Ρ, ΛΑ 1246, 20. — 63. Ρ 1, ΛΑ 1177, 133-135. — 64. Υ, ΛΑ 1337, 17-19. — 65. Υ 5 ΛΑ 407, 45: ἀλεπού καὶ λύκος καὶ ρεντσπέρης (γεωργός).

34. Ὁ λύκος βλέποντας τὴ σκιά του στὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ τὴν παίρνει

για πρόβατο (όμοίως βλέποντας τὸ φεγγάρι στὸ ποτάμι τὸ παίρνει γιὰ τυρί)· χυμάει στὸ νερό· πνίγεται [J 1791. 3].

1. I 1. ΛΑ 1208, 79-83(+*122K+130+64). — 2. I 1γ ΛΑ 1202, 161. — 3. I 14α. ΛΑ 1280, 363(+130B+64). — 4. I 16 θ. ΛΑ 1221, 22-24(+130B+64). — 5. I 16 β'. ΛΑ 1227, 185: ἡ ἀλεπού λέει στὸ λιοντάρι πὼς ἕνα ζῶο θέλει νὰ τοῦ πάρῃ τὴ βασιλεία καὶ τὸ ὀδηγεῖ στὴ λίμνη· τὸ λιοντάρι βλέποντας στὸ νερὸ τὸν ἥσκιο του χυμάει νὰ τὸ φάῃ· πνίγεται. — 6. P 22 ΛΑ 1183, 59: λύκος καὶ ἀλεπού. Ἡ ἀλεπού παίρνει τὸ φεγγάρι γιὰ τυρὶ καὶ κατεβαίνει στὸ πηγάδι· ξεγελῶντας τὸ λύκο, (ὅπως στὸν T. 32) ἀνεβαίνει ἐπάνω.

34A. Ὁ σκύλος μὲ τὸ κρέας στὸ στόμα [J 1791. 4].

Βλ. Αἰσ. Halm 233, Perry 133, Hausr. 136. Wienert ET 270. Moser - Rath ἄρ. 236.

1-2. Z 2δ. ΛΑ 1256, 55. — ΛΑ 1257, 11. — 3. I 1γ ΛΑ 1202, 97. — 4-6. I 1, ζ, ΛΑ 1214, 2-3. 39. 69. — 7. I 7. ΛΑ 1190, 129. — 8. I 8. ΛΑ 1186, 179. — 9. I 10. ΛΑ 1351, 59. — 10. I 11. ΛΑ 1282, 317. ΛΑ 1283, 203. 231-232. — 12. I 15γ ΛΑ 1239, 219. 223. 141. σ. ΛΑ 1187, 140 + 15. 159. ΛΑ 1210, 119. — 16. K 6 ΛΑ 922, 7. — 17. A 3δ. 1010B, 3 ἄρ. 3. — 18-19. P 1. ΛΑ 1175, 35. 140. 181. 202. P 2β' ΛΑ 1179, 23. — 21. P 2γ' ΛΑ 1235, 43. — 22. P 2δ. ΛΑ 1233, 19. — 23. P 25γ ΛΑ 1248, 62α. — 24. P 12 ΛΑ 1181, 27. — 25. Σ 30 ΛΑ 1286, 17.

***34C.** Τὸ λιοντάρι πιάνει ἕναν λαγὸ· τὸν παρατάει γιὰ νὰ πιᾶσῃ τὸ ἐλάφι πὸν περνᾷ· τὸ ἐλάφι ξεφεύγει, ξεφεύγει καὶ ὁ λαγός. Αὐτὸς ὁ αἰσώπ. Halm 254, Perry 148, Hausr. 153.

1. B 1γ. ΛΑ 1273, 155. — 2. I 14α. ΛΑ 1280, 23. — 3. P 1 ΛΑ 1178, 3. — 4. P 12. ΛΑ 1181, 15.

37. Ἡ ἀλεπού σὰν παραμάνα τῶν παιδιῶν τοῦ λύκου: τὰ τρώει.

I. I 1γ. ΛΑ 1203, 81.

38. Τὰ μπροστινὰ πόδια τοῦ ἀγριμοῦ στὴ σκισμάδα τοῦ δέντρον. Βλ. AT 151: Λιοντάρι καὶ ἄνθρωπος.

41. Ἀλεπού καὶ λύκος στὸ κατώγι τοῦ παπᾶ. Ὁ λύκος παρατρώγει καὶ δὲν χωρεῖ νὰ βγῇ ἀπὸ τὴν τρῦπα. Ἡ ἀλεπού τραγουδάει: Στουῦ παπᾶ τὰ κατω-

γάκια κωλολάβδια θελά πέσουν / τρώει ὁ λύκος τὸ παστό κ' ἡ ἀλεπού τὸν πασπαλά. Ἄκουει ὁ παπᾶς καὶ κατεβαίνει· ξυλοφορτώνει τὸ λύκο. [K 1022. 1]. Αἰσ. Halm 31, Perry 24, Hausr. 24. Wienert ET 226. Moser - Rath ἀρ. 226. Eberh.-Bor. T. 1.

1. I 17. ΔΙΕ 1, 281(+123+30). — 2. K 5 Λουκάτος σ. 7 ἀρ. 6. Τὸ τραγοῦδι τῆς ἀλ.: Στὸ καινούργιο κατωγάκι / θὰ νὰ παίξῃ ματσουκάκι. — 3. Λ 7. Ρήγας 2, 169 ἀρ 37 — 4. T 2. Argenti - Rose I 578 ἀρ. 42 (+32)+15+41**). — 5. Ω. Χατζηγιάννου 72 ἀρ. 50: Ὁ ποντικὸς καὶ τὸ τυρί.— 6. ἀδ. τ. Αἰνεῖα Παραμ. 1-4(+123+*1A).—
7-8. A 2. ΛΑ 1324, 15. 37. — 9-11. Η 1α, ΛΑ 1205, 35. ΛΑ 1321, 5. 9. — 12. I 1. ΛΑ 1201, 5-7. — 13-14. I 1γ. ΛΑ 1202. ΛΑ 1203, 87. (+41** 2B). — 15. I 2α. ΛΑ 1204, 85-88(+123). — 16. I 7α. ΛΦ 722, 17. — 17. I 8α. ΛΑ 1192, 133(+123). — 18. I 8β. ΛΑ 1186, 13-14. — 19. I 8δ. ΛΑ 1194, 82. — 20. I 8θ. ΛΦ 655, 13(+123). — 21. I 8 ιγ'. ΛΑ 1189, 100. — 22-24. I 8 κβ'. ΛΑ 1195, 19-20 (+123) σ. 51 καὶ 71-72. — 25. I 8 κε'. ΛΑ 1232, 9-10. — 26. I 9α ΛΑ 1197, 29-30 (+123). — 27-35. I 10. ΛΑ 1339, 29-33. 149-151. ΛΑ 1340, 39-41 (+15), 51. ΛΑ 1341, 47-49. ΛΑ 1342, 7-8(+1). — ΛΑ 1343, 7(+5) σ. 33. — I 10 ΛΑ 1350, 13-14 (+*44A+5). ΛΑ 1352, 22. ΛΑ 1354, 26-27. — 36. I 10 η. ΛΦ 1872, 45. — 37. Υ 12 α. ΛΑ 1371, 69. Ἄκουε ὁ λύκος σὰ παπᾶ / ἡ ἄλεπού στὸν πασπαλά / φτάσε παπᾶ καὶ παπασά (+*30A). — 38-47. I 13. ΛΦ 1014, 13-18(+123,+*44A). — ΛΑ 1346, 3(+*30A). Ἡ ἀλεπού στὸν γδαρμένο λύκο: ποιά εἶσ' ἐσὺ μὲ τὰ κάρκινά φουστάνια; — σ. 17. — ΛΑ 1347, 13-15 (+4,+5). — σ. 31(+4). — σ. 45.—ΛΑ 1348, 15-16(+5). — σ. 25: στοῦ παπᾶ τὸ κατωγάκι / τρώει ὁ λύκος μουλαράκι.— ΛΑ 1349, 28.— 48-52. I 14α ΛΑ 1280, 229-230. — ΛΑ 1282, 353-354: στοῦ παπᾶ τὸ κατωγάκι / ἀλεπάκι καὶ λυκάκι / φάγαν ἓνα μουλαράκι.— ΛΑ 1283, 135. 225, 261. — 53. I 15γ ΛΑ 1230. 95(+15). — 54. I 15 ια', ΛΦ 249, 14. — 55-57. I 16α ΛΑ 2934, 25-26. ΛΑ 1330, 5. 9-10. — 58. I 16 στ. ΛΦ 1707, 21-25. — 59-65. I 16θ ΛΑ 1219, 1-2: στοῦ παπᾶ τὸ κατωγάκι / εἶναι μέλι καὶ φαγάκι / τρώει ὁ λύκος τὸ παστό / κι ἡ ἀλεπού τὸ μέλι / κι παπᾶς μας δὲν τὸ ξέρει /, τὸν παπᾶ μας δὲν τὸ μέλει (+4). — ΛΑ 1220, 54. — ΛΑ 1222, 205-206. — ΛΑ 1223, 113-114. 132-133. 187-188. 193-194. — 66. I 16 ια'. ΛΑ 1226, 7(+*30A). — 67-73. I 16 ιβ' ΛΑ 1227, 9: τὸ τραγοῦδι τῆς ἀλεπούς: «στοῦ παπᾶ τὸ κατωγάκι γίνεται πανηγυράκι. — ΛΑ 1227, 147-148. 149. 153-154(+15). σ. 169. 193. — 74-77. I 17. ΛΑ 623 (ΣΠ 96) 5-6. — ΛΦ 1238, 4-8: Στοῦ παπᾶ τὸ κατωγάκι / θὰ χορέψ' κωλοραβδάκι (+123, +4,+*44A).—ΛΦ 1180, 1-3(+123,+3,+4+*30A). ΛΑ 1224, 11-13(+15). — 78-80. I 17 β' ΛΑ 1228, 27 (+*44B). 53-54. 59-60. — 81.

Ι 18 ε ΛΑ 1225, 33-34 (+123+1+2B+3+4). — 82. Ι 19 ια' ΛΦ 599, 2-3. — 83. Ι 21δ. ΛΦ 332, 3-4(+123). — 84. Ι 21α ΛΦ 439, 1-2(+*30A). — 85-90. Κ 5β. ΛΑ 1210, 1. 73. 81. 129. 131. ΛΑ 1211, 43-44(+1+41**). — 91-96. Κ 6 ΛΑ 1213, 13-14. 87(+123+41**). 127. 157. — ΛΑ 1215, 71. 73. — 97. ΛΑ 1172, 27-28(+4). — 97-97 Λ 1ε ΛΑ 1275, 22. 42-43. — 99. Μ 4. ΛΦ 854, 1-3 άρ. 1.—100-101. Μ 4α ΛΑ 1545, 423 (+1+41**). — ΙΑ 561, 90-92. — 102-103. Μ 12 ΛΑ 2304, 126-128 (λύκος, σκύλος· ή γάτα ξεφεύγει). — σ. 355-6. — 104. Ο 11γ ΛΦ 1124 άρ. 3(+123). — 105-106. Ρ 1 ΛΑ 1174, 181-182(+4). — ΛΑ 1177, 75. — 107. Σ 1. ΛΑ 1206, 57-59 (+1+15+2B) — 108. Υ, ΛΑ 1239, 91-93. — 109. ΛΑ 1239, 9-12 «Ο άρκον, ό λύκον και ό άλεπόν (+15). 'Η άλεπού ξεγελάει τόν λύκο νά μπῆ στό κοτέτσι. Τόν κλείνει μέσα και φωνάζει τόν χωρικό . — 110. Ψ 1 ζ'. ΚΜΣ, Γκιουζέλ Μπαζέ 1 (σ. 1-2)—111. Ω ΛΦ 343, 19 άρ. 8: ή άλεπού στην τρυπα της έλιās τρώει τόν φαί του ζευγα' σαν έφαγε πολύ, δέν μπορεί νά βγῆ από την τρυπα' — 112 Ω 11 ζ' ΚΕΕΚ άριθ. 34, 182, 1. Μιά άνόητη άλεπού.

41**. 'Η άλεπού στέλνει τόν λύκο στην φυλακή, να βοηθήση τόν παλιό για να τού δώση «λειτουργίες» (πρόσφορα) για τόν γάμο με τις πέτρες.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ (1A). — Σ 15β Γεωργακίς 17, 15 (αρ. 4) (+1+2B). — 5. Υ 1 Georgeaklis - Pines 91-92 (+1). — 4. Τ 2, Argenti-Rose 1, 578-9, άρ. 42 (+41+32+15). — 10. Ρ 1, R 10 (1884) 77-79 (+1+5): για να λεπτύνη τῆ φωνή του άλεπού, ή άλλη καλά τόν «Κύριε έλέησον» ή άλεπού συμβουλεύει τόν λύκο να βάλῃ τῆ γλώσσα του στην μυρμηγκοφωλιά — ή γλώσσα του πρῆζεται· πάει να την λεπτύνη στού σιδερά [F 556. 2], σκοτώνεται.

6. Ζ 2δ. ΛΑ 1256, 33-35 (+1). — 6α. Η 2γ. ΛΑ 1216, 81 (+1+5). — 7. Η 3β. ΛΑ 977 (+1+15+5). — 8. Θ 1ιδ' ΛΑ 1254, 47-48. — 9-11. Ι 1γ. ΛΑ 1203, 43 (+1+*30A). 87-89 (+2+41+2B), 91-92 (+123+1+2B +*30A). — 12. Ι 1ε, ΛΑ 1208, 7-9 (+1+2B). — 13-14. Ι 2α ΛΑ 1204, 91-93 (+1). 101-103(+1+5). — 15. Ι 8α ΛΑ 1192, 71-72(+1+5+2B). — 16. Ι 8β. ΛΑ 1186, 7-8(+1) ή άλεπού: Μπαρμπα-Νικολό, πού την βρήκες την κόκκινη γούνα; (ένν. τὰ αίματα στό σῶμα του). Συνέχ. Τ. 5). — 17. Ι 8δ. ΛΑ 1194, 41-43: παπᾶς, άλεπού, λύκος και γάιδαρος (+1+214 B+122 J). — 18. Ι 8ια'. ΛΑ 1185, 25-27, στην μυρμηγκοφωλιά να λεπτύνη τῆ γλώσσα του (+1). — 19. Ι 8ιγ' ΛΑ 1195, 47 (+1). — 20. Ι 9 ζ'. ΛΑ 1200, 61-62(+1+5). — 21. Ι 10. ΛΑ 1341, 23(+1). — 22. Ι 10 στ. ΛΑ 1191, 23-25(+1+5+4). — 23. Ι 18 ΛΑ 2328, 23-25(+123+3+4) — 24-25. Κ 5β. ΛΑ 1210, 139-141(+123+1+*30A). ΛΑ 1211, 43-44(+1+41). — 26-27. Κ 6, ΛΑ 1213, 87. — σ. 139 (+1). — 28. Κ 6ε. ΛΑ 1213, 95. — 29. Λ 3α. ΛΑ 1543, 73-

76 (+123+1+2B).—30. Μ 4α. ΛΑ 1545, 423(+1)+41).—31-32. Ο 2. ΛΑ 1292, 188-189(+1+5).—ΛΑ 1298, 448 (+1+5).—33. Ο 8 ΛΑ 1260, 74 (+1+2).—34. ΛΑ 1260, 39-45 (+1+2+15+5).—35. Π 1γ. ΛΑ 1270, 15-16 (+1+105*).—36-37. Π 3 ΛΑ 2301, 322-323 (στην μυρμηγκοφωλιά, στοῦ γύφτου) (+5).—ΛΦ 325, 17-19 (+1).—38. Π 7 δ ΣΠ 74, 17-18 (+1).—39-43. Ρ 1. ΛΑ 1177, 39. 65. 137-138, 147-148. ΛΑ 1178, 21-22(+15).—44. Ρ 2 ιγ ΛΑ 1235, 19-21(+1).—45. Ρ 5α. ΛΦ 947, 14-16 (+1+15+5).—46 Ρ 8 β. ΛΑ 1326, 35-36 (+1+2B).—47-48. Ρ 11α. ΛΑ 1182, 57 (+1).—1202, 133-135(+1+4+5).—49. Ρ 12. ΛΑ 1181, 7-9 (+1), στοῦ γύφτου [F 556. 2] (+9B+15).—50. Σ 7. ΛΑ 170, 39.—51. Σ 21α. ΛΑ 1184, 15-17 (+123+1+2B).—52. Τ 1. ΛΑ 1289, 96-97 (+123+1+2 B).—

44. Ὁ ὄρκος πάνω στοῦ Εὐαγγέλιου (ἢ «στον Ἀφαλό τῆς Γῆς»): σ' ἓνα δόκανο. [Mot K 1115].

1. Θ 1ε' ΛΑ 1255, 11-12(+15+5).—2. Ι 7α ΛΑ 1190, 124-128(+1+15+31*).—3. Ο 2γ. ΛΑ 3018, 68-74 (+15).—4. Ρ 2, ΛΑ 235, 10.—5. Ρ 8α. ΛΑ 1241, 9-10(+15).—6. Ο 10. ΛΑ 1245. 25-27 (+15).—7. Ρ 22 ΛΑ 1188, 7-9(+1+2B+2).

*44A. Ἡ νηστεία τῆς ἀλεπού. Ἡ ἀλεπού λέει πὼς νηστεύει γιὰ τὸ ραμαζάνι καὶ δὲν μπαίνει στ' ἀμπέλι· ὁ λύκος (ἢ σκαντζόχοιρος) δὲν νηστεύει καὶ μπαίνει· πιάνεται στὴν παγίδα. Τώρα πῶς βρόντησε τὸ κανόνι (ἔπεσε δηλ. τὸ σίδερο τῆς παγίδας), ἡ ἀλεπού χαλαεὶ τὴ νηστεία.

1-3. Ι 14α. ΛΑ 1281, 282: ἀλεπού καὶ λύκος, 474-476, 529.—4. Ο 5. ΛΑ 147, 10: ἀλεπού καὶ σκαντζόχοιρος.—5. Ρ 1. ΛΑ 1177, 167 (ἀντὶ ἀμπέλιου: μάντρα μὲ ἀρνιά).—6. Σ 26, β. ΛΑ 2231 (ΙΛ 658) 34: ἀλεπού καὶ λύκος.—7-8. Υ ΛΑ 1239, ΙΙΙ (ὄμ.), ΛΑ 1337, 9: ἄρκος καὶ ἀλεπός.—

*45. Ἄλεπὸν καὶ πίθηκος.

Ἡ μαϊμόν ἐκλέγεται βασίλισσα γιὰ τὸν ὥραϊο τῆς χορῶ. Ἡ φθονερὴ ἀλεπού θέλει τάχα νὰ τῆς δεῖξη ἓνα θησαυρὸ — τὴ ρίχνει στὴν παγίδα καὶ τὴν εἰρωνεύεται: πὼς θέλεις νὰ γίνης βασίλισσα, ἀφοῦ δὲν γνωρίζεις τὰ δόκανα! Αὐτὸς ὁ αἰσώπ. Halm 44, Perry 81, Hausr. 83.

1-2. Ι 1γ. ΛΑ 1202, 110. ΛΑ 1204, 1-2.—3. Ι 10 β. ΛΑ 1352, 31.—4. Κ 5β. ΛΑ 1210, 11.—5. Λ 4δ. ΛΦ 1038, 3, ἀρ. 5.—6. Ο 5α. ΛΑ 1258, 5-7.

47A. Ἡ ἀλεπού ξεγελάει τὸν ἀσβὸ λέγοντας πὼς τὸ ἄλογο εἶναι ψόφιο· ὁ ἀσβὸς πλησιάζει στ' ἄλογο καὶ τρώει τὴν κλωτσιά. Βλ. BP III 75.

Ξ, Φραγκάκη, Κρητ. Παραμ. 51: ὁ ἄρκαλος (ἀσβὸς) καὶ ἡ ζουρίδα (ἀλεπού).

*47C. Ὁ γάιδαρος καὶ τὰ ζυγόλουρα. Ἡ ἀλεπού κλέβει τὰ ζυγόλουρα ἀπ' τὸ χωράφι. Ὁ γάιδαρος τάζει στὸ ζευγαῖ νὰ τὰ φέρη πίσω. Πάει καὶ ξαπλώνεται σὰν ψόφιος μπρὸς στὴ φωλιά τῆς ἀλεπούς. Τ' ἀλεπουδάκια βγάζουν τὰ ζυγόλουρα καὶ δένουν τὴ μιὰν ἄκρη τους στὸ γάιδαρο καὶ τὴν ἄλλη γύρω στὸ λαιμό τους, γιὰ νὰ τραυήξουν τὸ γάιδαρο στὴ φωλιά τους. Ἐξαφνα ὁ γάιδαρος τινάζεται πάνω καὶ σέρνει ζυγόλουρα καὶ ἀλεπουδάκια στὸ σπίτι τοῦ ζευγαῖ. [Mot K 1022. 2]. Βλ. BP. III 76 κέ. Μέγαν, Λαογρ. 17, 1957, 144 κέ. 21, 1963, 119 καὶ 466.

I. I 1, Λελέκου, Ἐπίδ. 1, 291 κέ.— 2. I, Πελοπονν. Ἐστία 1(1953) 24: Κύρ Μέντιος, ζευγαῖς κι ἀλεπούδες.— 3. K 5, Λουκάτος σ. 3 ἀρ. 1.: ὁ παπᾶς, ἡ ἀλεπού κι ὁ γάιδαρος (+1).— 4. N 10, Λαογρ. 21, 119. 466: οἱ ἀλεπούδες καὶ τὰ ζευγοράμματα.— 5. O 8, Ρεθυμν. 1955 ἀρ. 9: ἡ ἀλούπα καὶ τὸ γαϊδούρι.— 6. T 1γ Kretschmer NM 49, 291 καὶ 292, ἐκ ΛΑ 25, 208, 41 ἐτ. 1901): τὰ οὐνεῖρατα τοῦν ἀλιπούδου καὶ τοῦν γαϊδουρίας ἀρ. 7: τὰ λουριά τῶν ζευγοράμματα (+154).
 8. A 1. ΑΦ 1540, 7-8: τὰ οὐνεῖρατα τοῦν ἀλιπούδου καὶ τῆς πρώτης πῶς ἐτρωγε κοτόπουλα, ἡ 2η χῆνες, ἡ 3η πῶς ἐτρωγε τὰ τομάρια τους κρεμασμένα στὸ παζάρι.— 9-10. B 1. ΑΦ 236, 5-7 ἀρ. 3 (+1). ΑΦ 1560, 15-18.— 11-12. B 1γ. ΑΦ 904, 6-7. ΛΑ 1273, 157, 169.— 12a-14. Γ 2 ΛΑ 1272, 3-4 (+154), 11, 29.— 15. Γ 3, ΑΦ 1427, 1.— 16. E 18. ΛΑ 1176, 87.— 17. E 2α. ΑΦ 1258, 5-8(+1).— 18. Z 1. ΛΑ 1171, 103.— 19. Z 2γ. ΑΦ 602, 1-2 (+327C+1121).— 20. Z 2δ. ΛΑ 1256, 17.— 21. H 1α, ΛΑ 1205, 25-26.— 22. H 2.1. ΑΦ 1816, 11-13: λύκος, ἀλεπού καὶ γάιδαρος (+154).— 23. H 2α, ΛΑ 1209, 25.— 24-28. H 2β, ΛΑ 1216, 1. 41-42. 63. 113. 131.— 29-30. H 2ζ, ΛΑ 1216, 5. 91.— 31. H 2, ε, ΑΦ 1542, 1-2.— 32-35. H 2θ. ΛΑ 1320, 21. 23. 37. 72.— 36. H 3. ΛΑ 1209, 45.— 37. H 3 ιδ. ΛΑ 1209, 3.— 38-39. H 3 ιε ΑΦ 1562, 11-13. ΛΑ 1209, 27.— 40. Θ 1. ΑΦ 725, 6.— 41-48. I 1. ΛΑ 1208, 32-35. 29-30(+154). 79-82 (+130+64+34).— ΛΑ 1206, 129. 133. 141. 159. 163. 173.— 49-58. I 1γ. ΛΑ 1202, 51-53. 77-79. 95-96. 113. 155. ΛΑ 1203, 11. 31-33. 83-86(+155). 105-107. 137-138.— 59-68. I 1ε. ΛΑ 1207, 7. 19. 21. 25. 89(+154). ΛΑ 1206, 141 (+154). ΛΑ 1208, 53 (+1). 64. 115. 99.— 69-70. I 1ζ. ΛΑ 1214, 43. 49 (+155).— 71-76. I 2α. ΛΑ 1204, 15. 23-26. 49-50. 51. 97. 113(+154).— 77-78. I 6α. ΛΑ 501, 35. ΑΦ 1357, ἀρ. 6(+154).— 79. I 7. ΛΑ 2268, 1163-66(+154+122 J.— 80-

85. I 8. ΛΑ 1189, 2-3. 17. 48(+64). ΛΑ 1325, 45 (+154). 49. 79(+154). — 86-89. I 8 α. ΛΑ 1192, 9: «Ὁ μαρουλλάς». Τὰ ὄνειρα: 1) εἶδα στὴν πόρτα μας ἓνα πολὺ ὠραῖο φαγί. 2) Εἶδα τὸ τομαράκι μου κρεμασμένο στὴν ἀγορά. Βγαίνουν ἀληθινά. — Σελ. 20-21. 76. 145.—90. I 8 β. ΛΦ 861, 1-2. 91. I 8 δ. ΛΑ 1194, 75.—92. I 8 θ. ΛΑ 1191, 3-5.—93. I 8 ι. ΛΦ 168, 24-26 (+64).—94. I 8 ιδ' ΛΑ 1186, 101.—95-96. I 8 κβ'. ΛΑ 1195, 23-24 (ὄνειρα τῶν ἀλεπούδων). —97-98. I 8 κε'. ΛΑ 1232, 3-4. 10-12(+154). —99. I 9 ΛΑ 1198, 53. —100-101. I 9 α. ΛΑ 1197, 9-11. 26. —102. I 9 γ. ΛΑ 560 (ΣΠ 33) 14-16(+154). —103-104. I 9 ς'. ΛΑ 1200, 17. 41. —105-112. I 10. ΛΑ 133, 9. 43-45. 67. 77-79. 103-124. 137-141(+154). 157. 163-165. 173-177(+154). 191-193.—113-124. I 10, ΛΑ 1340, 11. 22-24(+154). 23-24. 37. 53. ΛΑ 1341, 5. 31. ΛΑ 1344, 7. 1342, 21 (+154) ΛΑ 1351, 25, ΛΑ 1353, 5.—125 - 126. I 10 β ΛΑ 1352, 11 - 13 (+154. +130B+64). 17-18.—127-130. I 10 θ ΛΑ 1277, 21. 145. ΛΑ 1345, 25 καὶ 37.—131-132. I 11. ΛΦ 1408, 2. ΛΦ 92, 8.—133. I 11 α ΛΦ 1516, 16-17. —134. I 11 ε. ΛΑ, 31. —135. I 11 α'. ΛΦ 1517, 10-11.—136. I 12 η. ΛΑ 1191, 17-19.—137. I 12 α ΛΦ 1478, 6. —138-146. I 13. ΛΦ 1014, 9-13. ΛΑ 1346, 1. ΛΑ 1347, 21(+154). 21(+154). ΛΑ 1349, 27. 35. ΛΑ 1350, 15-16(+154). 17(+154). 17(+154). 37. —147. I 13 β. ΛΦ 1450 (+154). 148-177. I 14 α. ΛΑ 1280, 1-46 (+154). 200-201. 211. 218. 254. 281-3. 71-73. 87-89. 92-231. ΛΑ 1281, 144-146. 359-380. 379-381. ΛΑ 1282, 52-53(+56). 141-142. 149-251. 263-265. 311-313. 323-326. 378-380. 418-420. 421-422. 425. 179-181. ΛΑ 1283, 23-25. 37-41. 315-316. 345-346.—175. I 14 ς'. ΛΦ 1525, 11-15.—176. I 15 γ. ΛΑ 1229, 49.—177. I 15 ς'. ΛΑ 1159 β, 98(+154).—178. I 15 ιγ' ΛΦ 701, 4-6 (+130 B).—179. I 16, ΛΦ 829, 26-28 «τὸ μαῦρο κούτσουρο» (+154).—180. I 16 δ. ΛΦ 783, 1-2, τὸ ὄνειρο τῆς κουτσῆς ἀλεπούς: τὰ τομάρια κρεμασμένα στὸ παζάρι, βγαίνει ἀληθινό. Αὐτὴ μόνο δὲν δέθηκε στὰ λουριά. Ἀχαριστία τοῦ ζευγολάτη· θέλει νὰ τοῦ κόψη τ' αὐτιά, γιὰ νὰ μὴ φάη τὸ γρασίδι ποῦ τοῦ ἔταξε. Ὁ γάιδαρος προτιμάει νὰ τοῦ κόψη τὴν οὐρά — μὲ μιὰ κλωτσιὰ τὸν σκοτώνει (πρβλ. 122 J).—181. I 16 ε ΛΦ 1093, 7-8 ἀρ. 3(+154+*30A).—182. I 16 ς'. ΛΦ 1707, 18-20(+64).—182-188. I 16 θ. ΛΑ 1220, 23-26. 58. ΛΑ 1222, 21. 63-64. 73-78(+154+130B). 221-222. 101-107(+56). —189. I 16 ια', ΛΑ 1226, 19-20(+154). —190-194. I 16 ιβ', ΛΑ 1227, 27-28. 33-34. 39-40(+56). 161. 181. —195-196. I 17, ΛΑ 1224, 4-5. ΛΦ 1238, 9-12.—197-202. I 17 β. ΛΑ 1228, 29. 73. 75. 81(+154). 85. 89.—203. I 18 ε ΛΑ 1225, 9(+154).—204. I 19 α ΛΦ 1222, 10-11.—205. I 2 α ΛΑ 1279, 9-11.—206. K 4. ΛΑ 1217, 47-50.—207-8. K 6. ΛΑ 1215, 49. ΛΑ 1212, 5-6. —209. K 6 η. ΛΑ 1213, 100. —210. K 6 ιβ'. ΛΑ 1213, 35.—211-212. Λ 1 ε, ΛΑ 1275, 29. 59.—213. Λ 4. ΛΑ 3172, 313-315.—214.

Μ 4 η. ΛΦ 1330, 9-10.—215-216. Ξ 5 α ΛΑ 1382, 21. 35.—217. Ξ 5 δ. ΛΦ 106, 1-2.—218-220. Ο 2 α ΛΑ 1252, 5. ΛΑ 1299, 600. ΛΑ 1304, 119-121.—221. Ο 4 δ. ΛΦ 730, 2-3(+154).—222. Ο 6 δ. ΛΦ 215. 1-3.—223. Ο 15 β. ΛΑ 2277 Γ', 81-82(+154).—224. Π 3, ιζ' ΛΑ 1270, 13.—225. Π 2. ΛΦ 366, 12-14.—226. Π 6 γ. ΛΦ 277, 4-5 (τὰ όνειράτα τῆς 1ης: ένας ψόφιος γάιδαρὸς κάτω ἀπ' τῆ συκιά, τῆς 2ης: τὰ τομάρια μας κρεμασμένα στο παζάρι).—227. Π 7 δ. ΛΑ 601 (ΣΠ. 74) 15 (+1).—228. Π 9 α. ΛΑ 1267, 9-10.—229. Ρ 1. ΛΑ 1176, 75-76.—230. Ρ 2 ι γ. ΛΑ 1236, 21.—231. Ρ 2 ιδ. ΛΑ 1237, 33.—232. Ρ 11 θ. ΛΑ 1182, 127-128.—233. Ρ 12 β. ΛΑ 1244, 7-8.—234. Ρ 15 ι, ΛΦ 1136, 24-26.—235. Τ 1. ΛΑ 605 (ΣΠ. 74) 15 (+154).—236. Τ 1 ι, ΛΑ 611 (ΣΠ. 84), 25-27(+130).—237. Τ 1 ιε ΛΑ 1288, 71.—238. Τ 1. ΛΑ 1274, 104, 3.—239. Υ. ΛΑ 1233, 27.—240-241. Υ, ΛΑ 1239, 99-101. 119-121.—242. Χ 2 α. ΛΑ 1274, 1.—243. Ψ. ΛΑ 123, 9. 103-104.—244. Ψ' 1 ΛΦ 642, 1-4(+154).

47Ε. Μιά γραφή στο πέταλο του γαϊδάρου: 'Ο γάιδαρὸς ζητάει ἀπὸ τὸ λύκο, πρὶν τὸν φάγη, νὰ τοῦ διαβάσῃ τὴν γροθιά, ὥστε νὰ πάρει ἀπὸ τὸν πατέρα του στο πέταλό του.

Σὰν ἐπεισ. στὸν Τ 122 J, ὅπου βλ. *Paralipomena* (2) 180. K 551. 18] Πρβλ. Eberh. Bor. T. 11 V, T. 13 V.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*49B. 'Αλεπού και ἀρκούδα σύντροφοι κρησπονήρι.

1. Ρ 11 δ. ΛΑ 1182, 105: 'Η ἀλεπού βάζει τὴν ἀρκούδα νὰ φορτωθῇ τὸ κοτέτσι, ἐνῶ ἡ ἴδια πάει μπροστὰ σὰν ὁδηγός. Σὰν τοὺς πῆραν εἶδηση τὰ σκυλιά, ἡ ἀλεπού φεύγει· δικαιολογεῖται ὕστερα, πὼς τάχα πῆγε νὰ τῆς φέρῃ νερό γιὰ νὰ τὴν ποτίζῃ στο δρόμο.

50. Τὸ ἄρρωστο λιοντάρι. "Όλα τὰ ζῶα παρόντα στὴ σύναξη γύρω στο ἄρρωστο λιοντάρι: μόνον ἡ ἀλεπού λείπει κι ὁ λύκος τὴ συκοφαντεῖ· στέλνεται νὰ τὴν φέρῃ. 'Η δικαιολογία τῆς ἀλεπούς, πὼς τάχα ἔψαχνε νὰ βρῇ γιαντρικό γιὰ τὸ λιοντάρι. Τὸ γιαντρικό: νὰ γδάρουν τὸ λύκο καὶ νὰ τυλίξουν τὸ λιοντάρι στο λυκοτόμαρο.

Αὐτὸς ὁ αἰσ. Halm 255, Hausrath 269, Perry 258. Wienert ET 102. Bl. Bödker 95. Moser - Rath ἀρ. 235. Μέγας II ἀρ. 1, III ἀρ. 11, IV ἀρ. 2, V ἀρ. 3.

1. Υ 10 'Αστὴρ Πόντου 1, 103 ἀρ. 5 = 'Αρχ. Πόντου, 16, 85, 5 = Μέγας II ἀρ. 1, III ἀρ. 11.—2. Υ 5 Μέγας IV ἀρ. 2(ἐκ χειρ. ΛΑ 31B, 24, 3).—

3. Υ 7. Παμπούκης 111 ἀρ. 66.

4. I 1 γ, ΛΑ 1202, 173. — 5. I 8 δ, ΛΑ 1194, 71. — 6. I 13, ΛΑ 1348, 34. — 7. P 1, ΛΑ 1267, 7.

51. *Τὸ μερίδιο τοῦ λιονταριοῦ.* Ὁ γάιδαρος μοιράζει ἴσια τὸ σφαχτὸ ἀνάμεσα στὸν ἑαυτό του, τὴν ἀλεπού καὶ τὸ λιοντάρι. Τὸ λιοντάρι τρώει τὸ γάιδαρο. Ὑστερα μοιράζει ἡ ἀλεπού: δίνει τὸ ψαχνὸ στὸ λιοντάρι καὶ κρατάει ἡ ἴδια τὰ κόκκαλα. Αἰσ. Halm 260, Perry 149. Hausr. 154. Wienert ET 213. Moser - Rath ἀρ. 163.

1. K 5 Λουκάτος σ. 7, ἀρ. 7: λέοντας, ἀλεπού καὶ λύκος. — 2. I 1 γ, ΛΑ 1202, 149. — 3. I 8 β ΛΑ 1190, 19. — 4. I 9, ΛΑ 1198, 7. — 5-7. I 9 ζ' ΛΑ 1198, 51. ΛΑ 1200, 7. 37. — 8. I 10, ΛΑ 1351, 13. — 9-10. I 13. ΛΑ 1347, 17. — ΛΑ 1348, 23. — 11-17. I 16 θ ΛΑ 1221, 34. 58. 73. 84. 98. ΛΑ 1222, 15. — ΛΑ 1223, 15. — 20. K 5 ΛΑ 1218, 21. — 21. K 5α, ΛΑ 1210, 167. — 22-23. K 5 β ΛΑ 1210, 103. — ΛΑ 1211, 67. — 24. K 6 ΛΑ 1213, 67. — 25-29. P 1 ΛΑ 1174, 209. ΛΑ 1175, 200. ΛΑ 1175, 222. 230. ΛΑ 1178, 33. — 30. P 1 β ΛΑ 1179, 44. — 31. P 2 ιδ ΛΑ 1237, 13. — 32. P 19α ΛΑ 1176, 49. — P 21 ζ, ΛΑ 1183, 63.

51Α. Ἡ ἄλγιστὴ ἀποφύγις καὶ ἡ ἀδύνατον ἐπιβίωσίν της. Ὁ γάιδαρος, πῶς εἴτε πῶς ἐπὶ τῶν τοῦ λιονταριοῦ δὲν εἶναι νοικοκυραγεῖν, τὴν παθαίνει. Ἡ ἀλεπού δὲν ἀποφεύγει τὴν γνώμη της, γιατί ξεχάσε τὰ γαλιά της. Βλ. BP IV 360 καὶ 371.

1. P 10, ΛΑ 1245, 5. —

51*** Ἡ ἀλεπού (ἡ μαῖμόν) διαιτητὴς στὸ μοίρασμα μεταξὺ δύο σκύλων (δύο γάτων). Ἀπ' ἔπου βαραίνει ἡ ζυγαριά, τρώει κομμάτι γιὰ νὰ φέρῃ τὸ ἴσιο· στὸ τέλος δὲν ἀπομένει τίποτε στὴ ζυγαριά. [K 452].

1-2. Ω. Χατζηγιάννου μῦθοι, 34 ἀρ. 2. — Κυριαζῆς σ. 351.
3-5. Α 1. ΛΑ 1189, 104: οἱ γάτες καὶ ἡ μαῖμόν. ΛΑ 1328, 7 (ὄμ.). ΛΑ 1328, 25: οἱ γάτες καὶ ἡ ἀλεπού. — 6. Η 1α ΛΑ 1205, 91: γάτες καὶ μαῖμού. — 7. I 1 γ ΛΑ 1202, 119. — 8. I 8. ΛΑ 1189, 29: ποντικοὶ καὶ ἀλεπού. — 9. I 14α ΛΑ 1283, 221: γάτος, ποντικὸς καὶ μαῖμού. — 10. I 16 κ ΛΑ 1226, 15 (ὄμ.). — 11. I 17 β. ΛΑ 1228, 33. — 12. K 5 β. ΛΑ 1210, 169. — 13. P 1. ΛΑ 1178, 53: οἱ γάτες καὶ ὁ πίθηκος. — 14. P 11α ΛΑ 1182, 65: οἱ γάτες καὶ ἡ μαῖμού. — 15. Σ. 30. ΛΑ 1286, 15.

56. Ἡ πονηριά της ἀλεπούς: φοβερίζει πῶς θὰ κόψῃ τὸ δέντρο μὲ τὴν οὐρά

της κ' ἔτσι ἀναγκάζει τὸν κότσυφα (τὸ περιστέρι κτλ.) νὰ τῆς ρίξῃ τὰ πουλιά του. (Συνεχ. ἔπως στὸν Τ. 56A.)

1. I 8 κβ' ΛΑ 1195, 57-59: «ἡ περιστέρα καὶ ἡ ἀλπού» (+56A+56D). — 2-3. I 16 θ. ΛΑ 1221, 21(+56A+*61C). ΛΑ 1222, 101-107: «Κατσουλιέρα, ἀλεπού καὶ γάιδαρος». — 4. Κ 3β. ΛΦ 137, 1-2 (+56A+*61C). — 5. Ο 5γ. ΛΑ 1365 σ. 407 ἀρ. 3. ἀλεπού καὶ κότσυφας. (+*61C). — 6. I 14α ΛΑ 1282, 52-53(+56A). —

56A. Ἡ συμβουλή τῆς κίσσας καὶ ἡ ἐκδίκηση τῆς ἀλεπούς. Ἡ κίσσα (ἡ κάργα) λέγει στὸν κότσυφα (στὸ περιστέρι): πῶς μπορεῖ νὰ κόψῃ ἡ ἀλεπού τὸ δέντρο, ἀφοῦ ἡ οὐρά της δὲν εἶναι πριόνι! Ἡ ἀλεπού ἐκδικεῖται: κάνει πῶς κοιμᾶται κι ἀρπάζει τὴν κίσσα, καθὼς ζύγωσε γιὰ νὰ τῆς βγάλῃ μὲ τὴ μύτη της τὸ μάτι. Ἡ κίσσα λέει, πῶς τὸ χειρότερο κακὸ πού θὰ ἔχῃ νὰ τῆς κἀνῃ εἶναι νὰ τὴν ρίξῃ ἀπ' τὸ γκρεμνὸ κάτω· ἡ ἀλεπού τὴν πετάει ἀπ' τὸ βράχο. Ἡ κίσσα γλυτώνει (βλ. *61C). [Κ 751]. Πρβλ. Eberh. - Bor. T. 9 (1-4).

1. Ρ 16. Μηλιόπουλος. Ὁ κότσυφας 50-52 (+*61C). — 2. I 8 κβ', ΛΑ 1195, 57-59. Σύμβουλος ὁ κὸρακας. Ἡ ἀλεπού ἐκδικεῖται γιὰ τὸ πῶς κοιμᾶται καὶ τὰ πάπια χάνει τὸ κεφάλι της κάτω ἀπὸ τὰ φτερά της· ἡ ἀλεπού τὴν ἀρπάζει, ὅπως 56D. — 3. I 14α. ΛΑ 1282, 52-53: ἀλεπού καὶ κατσουλιέρα, σύμβουλος ὁ κὸρακας· ἡ ἀλεπού γιὰ ἐκδίκηση τοῦ κλέβει τὰ λουριά τοῦ ἀλετριοῦ· ὁ κὸρακας παραφυλάει καὶ τὴν σκοτώνει. — 4-5. I 16 θ ΛΑ 1221, 21-22 (+56+*61C): ἀλεπού καὶ κατσουλιέρα· σύμβουλος ὁ κὸρακας.—ΛΑ I 16 θ. ΛΑ 1223, 237: ἡ κατσουλιέρα καὶ ἡ ἀλεπού (+56). Σύμβουλος ἡ σιταροκαλιακούδα (+*61C). — 6. I 16ιβ'. ΛΑ 1227, 39-40. Σύμβουλος ὁ γεωργὸς (+*176A).— 7. I 16 θ. ΛΑ 1222, 101-107 «Κατσουλιέρα, ἀλεπού καὶ γάιδαρος» (+*47C). — 8. Κ 3 β. ΛΦ 137, 1-2 σύμβουλος ἡ κάργα (+56+*61C).— 9. Ρ 22β. ΛΑ 1183, 17-18: ἡ ἀλπού, ἡ καρακάξα καὶ ὁ κότσυφας (+*61C).

56D. Ἡ ἀλεπού ρωτᾶει τὴν πάπια πῶς κοιμᾶται. Ἡ πάπια χάνει τὸ κεφάλι της κάτω ἀπὸ τὰ φτερά της· ἡ ἀλεπού τὴν ἀρπάζει. [Κ 827. 1].

1. I 8 κβ. ΛΑ 1195, 57-59: ἡ περιστέρα καὶ ἡ ἀλπού (ἐνωμ. μὲ 56 καὶ 56A, ἔπου ἡ πάπια σὰν σύμβουλος).

56D* Ἡ ἀλεπού κοιμπάρα. Κατεβάζει ἀπὸ τὸ δέντρο τὸν κόκορα καὶ τὴν

κόττα για να τους βαφτίση τὸ παιδί και να τους κάνη τραπέζι. Τὸς πάει στὴ φωλιά της και τὸς τρώει.

1. P 1β. ΛΑ 1176, 29-30: 'Η ἀλεπού, ὁ κόκορας κ' ἡ κόττα.

56E*. Τὸ λιοντάρι βάζει τὸ λύκο να κλέψη ἀρνιά, ἀλλά, ὅταν τὰ σκυλιὰ κυνηγοῦν τὸν λύκο, τὸν ἀφήνει ἀβοήθητο.

1. P 1. ΛΑ 1177, 127: 'Ο λύκος και τὸ λιοντάρι.

***56 F.** 'Αετὸς και ἀλεποῦ κουμπάροι. 'Ο αετὸς στὴν ἀπουσία τῆς ἀλεπούς τρώγει τὰ μικρά της. 'Απὸ ἓνα κομμάτι κρέας, πού ὁ αετὸς ἄρπαξεν ἀπὸ τὴ φωτιά μαζί μ' ἓνα καρβουνάκι, παίρνει φωτιά ἢ φωλιά του· τὰ μικρά του πέφτουν ἀπὸ τὸ δέντρο κ' ἡ ἀλεπού τὰ τρώγει (Αἰσ. Halm 5, Perry 1, Hausr. 1).

1. Υ 3 'Αστὴρ Πόντου, 1, 90 ἀετὸς, 'Ατματοῦς και ποθίκα (=γεράκι και ἀλεπού)= 'Αρχ. Πόντου 16, 1936, Ποντ. Φύλλα 1, 1936, τεῦχ. 7-8 σ. 18.—2. Υ 7 Παμπούκης 190, 2, 63.

3. I 1, ΛΑ 1208, 87: ἀλεπού και κρέας.—4. I 1, ΛΑ 1201, 9 (ἀντὶ ἀλεπούς και κρέας).—5. I 1, ΛΑ 1204, 5-6.—6. Φ 1, ΛΑ 1146, 33.—7. I 14α, ΛΑ 1282, 1.—8. I 1, ΛΑ 12304, 116-119.—9. P 11, ΛΑ 1245, 38:—10. T 2 ιβ, ΛΑ 1250, 120.

57. 'Ο κόκορας μὲ τὸ κρέας στὸ στόμα. 'Η κολακεία τῆς ἀλεπούς (κατὰ τὸν αἰσώπ. Halm 204, Perry 124, Hausr. 126). Wienert ET 121, Bödker 360. [K 334. 1].

1. I 16 ζ, Μεσσην. ἔτος 1(1938), 162.—2. ΛΑ 2 γ Taubbi - Car. 28-30 (+225).—3. A 1. ΛΑ 1269, 97.—4. B 1γ. ΛΑ 1274, 201.—5. H 2. ΛΑ 1322, 3.—6-7. H 2 β ΛΑ 1216, 141. 143.—7α-8. I 1. ΛΑ 1206, 167-181.—9-10. I 1γ ΛΑ 1203, 15. 151.—11-13. I 1ε. ΛΑ 1208, 53. 55-57.—ΛΑ 1207, 65.—14-15. I 1ζ. ΛΑ 1214, 15-16. 39-40—16. I 6 θ. ΛΦ 201, 6—17. I 7, ΛΑ 2268, σελ. 1134 (τὰ δυὸ σκυλιὰ).—18-20. I 8. ΛΑ 1189, 10. 29. 144.—21-22. I 8α ΛΑ 1193, 155. 171.—23-30. I 10. ΛΑ 1342, 3. 14. 29. ΛΑ 1351, 9. 29.—ΛΑ 1353, 25. 37. ΛΑ 1354, 17.—31-43. I 14α ΛΑ 1280, 18. 51. 91. 111. 199. 245. 301. 331. 346. 357. ΛΑ 1282, 479. ΛΑ 1283, 227. 234.—44-45. I 15γ. ΛΑ 1229, 45. ΛΑ 1230, 65.—46. I 16 ζ. ΙΑ 530, 213.—47-49. I 16 θ. ΛΑ 1220, 2. ΛΑ 1222, 183. ΛΑ 1223, 115.—50-51. I 16 ιβ', ΛΑ 1227, 195, 199.—52. K 1. ΛΑ 1215,

103. — 53. Κ 5. ΛΑ 1218, 73(+76). — 54. Κ 5β ΛΑ 1211, 51. — 55. Κ 6, ΛΑ 1215, 69. — 56. Κ 6 ιθ'. ΛΑ 1213, 33. — 57. Ξ 11γ. ΛΑ 2824, 64. — 58. Π 9α ΛΑ 1269, 9.—59-71. Ρ 1. ΛΑ 1177, 33. 125. ΛΑ 1178, 43. ΛΑ 1174, 124. 148. 177. 201. 203. 206. 213. 215. 223. ΛΑ 1175, 143. 180. 188. 238.— 72. Ρ 2 ιβ. ΛΑ 1179, 15. — 73. Ρ 12. ΛΑ 1181, 4. — 74-75. Ρ 25γ. ΛΑ 1247, 9. ΛΑ 1248, 62β. — 76. Τ 2 ιβ. ΛΑ 1290, 128.— 77. Ω. ΛΦ 1345, 3-4(+60).

59. Ἡ ἀλεπού καὶ τὰ σταφύλια, (Αἰσώπ. Halm 33, Perry 15, Hausr. 15 α. [J 871] Babr. 19 (ἦ ὁ γάτος καὶ τὸ τυρί).)

1. Κ 5 Λουκάτος, σ. 19 ἀρ. 20: ὅσα δὲν φτάνει ἡ ἀλεπού τὰ κάνει κρεμαστάρια.— 2. Μ 4α. Ζευγώλη Παροιμ. σ. 25 ἄγουρος.— 3. Ω, Χατζηϊωάννου 38 ἀρ. 7: Ὁ γάτος καὶ τὸ τυρὶ» (μὴ μπορῶντας νὰ τὸ φτάσῃ προφασίζεται πὼς εἶναι σάρακοστή). — 4-5. Ω 14α. Κληρίδης, Κυπρ. Σπ. ΙΓ' παράρτ. κ'-κα' ἀρ. 6: ἡ ἀλεπού προφασίζεται πὼς οἱ κληματαργιές εἶναι γι' ἀνθρώπους. — Αὐτ. σθ'-οθ', 9: ὁ γάτος κ' οἱ ἀνθρώποι εἶναι Τετάρτη κι αὐτὸς νηστεύει.

6. Ι 1ζ. ΛΑ 1214, 35: ἡ ἀλεπού καὶ τὸ σάρακο. — 6α. Ι 8α ΛΑ 1193, 171.— 7. Ι 8β ΛΑ 1190, 38. — 8. Ι 10 ΛΑ 1193, 3.— 9. Ι 10 ΛΑ 1193, 3.— 10. Ι 10 ΛΑ 1193, 3.— 11. Ι 10 ΛΑ 1193, 3.— 12. Ι 10 ΛΑ 1193, 3.— 13. Ι 10 ΛΑ 1193, 3.— 14. Ι 10 ΛΑ 1193, 3.— 15. Ι 10 ΛΑ 1193, 3.— 16. Ι 10 ΛΑ 1193, 3.— 17. Ι 10 ΛΑ 1193, 3.— 18. Κ 5 β ΛΑ 1210, 71. 111.— 19. Ρ 10 ΛΑ 1174, 236. ΛΑ 1175, 150. ΛΑ 1178, 47.— 20. Ρ, ΛΑ 1176, 19.— 21-23. Ρ 1, ΛΑ 1174, 236. ΛΑ 1175, 150. ΛΑ 1178, 47.— 24. Ρ 10, ΛΑ 1245, 1.— 25. Ρ 11α, ΛΑ 1182, 75.— 26. Ρ 12, ΛΑ 1181, 25.— 27. Ω 8β ΚΕΕΚ 33, 11, 2: ἡ γάτα κ' οἱ μυτζήθρες.

*59Α. Ἡ ἀλεπού μαντεύει πὼς ἐφέτος θὰ γίνονν πολλὰ ἀχλάδια (κούμαρα κτ.). Γιατί;— Γιατί τὰ ζητάει ἡ κοιλιά μου (ἦ τὰ θέλει ἡ ὄρεξή μου).

1. Η 1α. Σταυρόπουλος σ. 53: «ἡ ἀλεπού καὶ τὰ ἀγραπίδια». — 2. Μ 4α. Ζευγώλη Παροιμ. σ. 31 ἀλεπού 2: «ἐφέτι θά 'ναι συκοχρονιά... γιατί τ' ἀγαπῶ». —

3. Ι 2γ. ΙΑ 697, 337 ἀρ. 14. — 4. Ι 4. ΛΑ 2318, 337. — 5 Π 3 ΛΑ 2301, 208. —

60. Ἡ ἀλεπού καὶ λέλεκας προσκαλοῦν ὁ ἓνας τὸν ἄλλο στὴ φιλιά. Τὸ λελέκι βάζει τὸ φαγητὸ (γάλα) σ' ἓνα κούτρουλα (βαθὸ βάζο)· ἡ ἀλεπού μένει νηστική. Ἡ ἀλεπού κατόπιν βάζει τὸ δικὸ της φαγητὸ σ' ἓνα πιάτο ρηχό· ὁ λέλεκας σπάει τὴ μύτη του. — Αὐτὸς ὁ Αἰσώπ. Halm ἀρ. 34. Wienert 54, ET 141.

Perry 426. Βλ. Πολίτου Παροιμ. Α' 268, 12: καθὼς ἀγόρασε πουλεῖ. Moser-Rath, ἀρ. 88.

1. I 11 Χριστοδουλόπουλος, σ. 69: ἀλεπού και λελέκι. — 2. Ξ 21. Σύλλ ΚΠ 31, 139: ἀλεπού και ἀετός. — 3. Σ 2, Σταμούλη - Σαρ. 2, 175: ἡ ἀλεπού και ὁ λέλεκας. — 4. Τ 1γ', Μέγας I 21 ἀρ. 4. (ἐκ χ/φ. ΛΑ 25, 241 ἀρ. 52: «Κατὰ ποῦ πουλεῖς θ' ἀγοράζης». Μετάφρ. Kretschmer NM ἀρ. 23, Μέγας III ἀρ. 4, V ἀρ. 4). — 5. Υ' 14α. Ἀρχ. Πόντ. 19, 294: Ὁ λύκον και ὁ λειλέκον (μέλι στὸ πιθάρι — κουκιὰ στὸ δίσκο). — 6. Ω 2γ Κληρίδης, Κυπρ. Σπ. 13(1949) κη'-κθ': Ἡ ἀλεπού τζ' ὁ γύπας (παραλλάσσει: ἡ ἀλεπού τάχα τρέχει στὸ ἀμπέλι νὰ πιάση λαγουδάκια και λέγει στὸ γύπα νὰ περιμένη τοὺς μεζέδες νὰ ψηθοῦν, δὲν ψήνονται ποτέ) = Λουκάτος σελ. 8 ἀρ. 8. — 7. ΛΑ 2α ΛΑ 60, 2: Ἐ ἀλιποῦνα τζαι ἔ πουπούσγια. — 8. ΛΑ 2α ΛΑ 60, 3: Ἐ γροῦα τζαι ἔ λιποῦνα.

9-10. Α 1, ΛΑ 1199, 1: πηλαργὸς και ἀλεπού. — ΛΑ 1328, 1: γερανὸς και λαγός. — 11. Δ 1γ, ΛΑ 1173, 5: τὸ λελέτσι και ἡ λεπού. — 12. Η 2β, ΛΑ 1216, 87. — 13. Η 2θ, ΛΑ 1216, 117. — 14. Η 3, ΛΑ 1216, 117. — 15. Θ 1ς' ΛΑ 1254, 3. — 16-17. ΛΑ 1202, 96, 171. ΛΑ 1203, 161. — 18-20. ΛΑ 1202, 96, 171. ΛΑ 1203, 161. — 21. Η 1π ΛΑ 1199, 39-41. — 22. Η 2β ΛΑ 1216, 87. — 23. Η 2θ ΛΑ 1216, 117. — 24. Η 3 ΛΑ 1216, 117. — 25. Θ 1ς' ΛΑ 1254, 3. — 26. ΛΑ 1194, 61. 70.

27. I 8 λα. ΛΑ 1195, 73. — 28. I 9 ΛΑ 1204, 1344, 9. ΛΑ 1350, 23. — 30-32. I 14α ΛΑ 1280, 196. — 31. I 14β ΛΑ 1283, 153. 327- 329. — 33. I 15. ΛΦ 710, 7-8. — 34-37. I 15γ. ΛΑ 1280, 196. — 35. ΛΑ 1230, 37. 47. 99. — 38-42. I 16 θ. ΛΑ 1221, 104-106. 108-109. ΛΑ 1222, 177-179. 189. 116. — 43-47. ΛΑ I 16 ιβ' 1227, 31. 85. 177. 197. 203. — 48. I 18 ε. ΛΑ 1225, 1-2 (+9Α,+275). — 49. I 19 α. ΛΑ 1385, 1-3. — 50. Κ 1. ΛΑ 1333, 3. — 51. Κ 2 ΛΑ 1210, 41. — 52-54. Κ 5β. ΛΑ 1210, 25. 191-194. ΛΑ 1211, 65. — 55. Λ 1ε. ΛΑ 1275, 46. — 56. Ο 1. ΛΑ 1174, 1. — 57. Π 9α. ΛΑ 1268, 1-2. — 58-61. Ρ1. ΛΑ 1174, 219-220. ΛΑ 1175, 17-18. 186. ΛΑ 1177, 59. — 62. Ρ 2 ιδ'. ΛΑ 1237, 9(+225). — 63. Ρ 3α ΛΑ 1233, 13. — 64. Ρ 12. ΛΑ 1181, 145. — 65. Ρ 17ε. ΛΦ 669, 12. — 66. Ρ 22 ΛΑ 1183, 65. — 67-68. Ρ 25γ ΛΑ 1248, 57. 61. — 69. Ρ 28ε. ΛΑ 2895, 146. — 70. Ξ 1. ΛΑ 1323, 39. — 71. Σ 14α ΛΑ 1176, 35. — 72. Σ 308. ΛΑ 1317, 5. — 73. Τ 1 ΛΑ 1289, 88. — 74. Υ ΛΑ 1182, 53. — 75. Υ 1. ΛΑ 1173, 65. — 76. Ω. ΛΦ 1345, 3-4. — 77. Ω 4γ ΛΦ 995, 4-6: ἀετός τζαι ἡ ἀλεπού (+225+64). — 78. Ω 5ε ΛΦ 67, 1-8: ὁ ἀτός τζ' ἡ ἀλουπού» (+225+64). — 79. Ω 8α ΚΕΕΚ 89,79, 1: Ἡ κατσικορόνα (+2Β+64). — 80. Ω 16, ιζ ΚΕΕΚ 15, 130, 1. — 81. ΒΒ. ΛΑ 1246, 11-12: οἱ δύο φίλοι.

61. Ἡ ἄλεπού ξεγελάει τὸν πετεινὸ νὰ τραγουδήσῃ μὲ κλειστὰ τὰ μάτια (τάχα ἔτσι τραγουδοῦσε κι ὁ πατέρας του)· τὸν ἀρπάζει. Ἐνίοτε μὲ κάποια πονηριά ὁ πετεινὸς κάνει τὴν ἄλεπού νὰ μιλήσῃ καὶ ἔτσι γλυτώνει ἀπὸ τὸ στόμα τῆς. Βλ. BP II 207. Eberh-Bor. T. 2. Wienert 52 ET. 118. 122.

1. I 7α. ΛΑ 1190, 132: ἡ ἄλεπού καὶ ὁ κόκορας. — 2. I 8α. ΛΑ 1192, 141 (+57*+6). — 3. I 14α. ΛΑ 1280, 314. — 4. I 16 κα, ΛΑ 1227, 19. — 5. Ξ 5α. ΛΑ 1383, 23. — 6. Ξ 19β. ΛΑ 1162 B, 59. — 7. Π 3 ΛΑ 1174, 7. — 8. P 12. ΛΑ 1239, 29-31. — 9. Σ 18. ΛΑ 1251, 7. — 9. Η 2β ΛΑ 1216, 87: ἄλεπού, κόκοτος καὶ λύκος (ἡ ἄλεπού ξεγελάει τὸν κόκορα καὶ τὸν κατεβάζει ἀπὸ τὸ δέντρο. Ὁ κόκορας ρωτᾷ τὴν ἄλεπού ποῦ φαί τῆς ἀρέσει· καὶ αὐτὴ τὸν ἀφήνει γιὰ λίγο, γιὰ νὰ σκεφθῆ, κι ὁ κόκορας ξεφεύγει).

61A. Ἡ ἄλεπού πνευματικός. Ἡ ἄλεπού προσκαλεῖ τὰ πουλιὰ νὰ τὰ ξεμολογήσῃ (ὅπως στὸν T. 20D*) καὶ τὰ τρώει ἕνα-ἕνα. Στὸ τέλος ἡ πέρδικα ζητάει ἀπὸ τὴν ἄλεπού, πρὶν τὴν φάῃ, νὰ κάνῃ μιὰ δέηση γι' αὐτὴν (ὅπως στὸν T.

61): ἡ ἄλεπού ξαπλώνεται ἀνάσκελα νὰ δεηθῆ καὶ ἡ πέρδικα ξεφεύγει. Ἡ ἄλλως: τὸ μικρὸ πουλι (τσουτσουλιάνος) ζητάει ἀπὸ τὴν ἄλεπού ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα τῆς καὶ νὰ κλείσῃ τὰ μάτια τῆς, γιὰ νὰ μὴ φάῃ ἀπὸ τὸ στόμα τῆς — τῆς ἀπράξει στὴ γλῶσσα μιὰ κουτσουλιὰ καὶ ὅταν ἡ φάει νὰ τῆς φέσῃ ἕνα μάρτυρα τὸν δὲν εὐλέει τὴν κορώναν τοῦ κοκοῦ καὶ τῆς φέρνει ἕνα κυνηγὸ [Mot. K 550]. Πρβλ. Αἰσώπ. Halm 10, 4 καὶ 81 καὶ 77 καὶ 78 μέλαινα. Hausrath 7 καὶ 16. Perry 7 καὶ 435. Βλ. Μέγας I α. 1. Π 108 ἀρ. 1., V 209 ἀρ. 2. — Πολίτης, Παροιμ. 3, 572 καὶ Λαογρ. 2, 692 σ. 1. BP 2, 207 κέ.

I. K 5. Λουκάτος σ. 17 ἀρ. 15: ἡ ἄλεπού καλόγρια. — 2. O 8. Ρεμπέλη Κοιτσιώτικα (ἐκ χ/φου ΛΑ 1569 Δ', 28-39): ὁ τσαλαπετεινὸς φέρνει μάρτυρα τὸν κυνηγό. — 3. O 8 δ. Byz. — Neugr. Jahrb. 1928/29 σ. 458-461 (ὄμ.). — 4. Σ 22. Μέγα Ἑλλ. Παραμ. I ἀρ. 1 (ἐκ χ/φου ΛΑ 215, 89 ἔτ. 1888). — 5. U 2. Ἀρχ. Πόντ. 3, 101 ἀρ. 15. (ἀντὶ πέρδικας ἢ ὄρνιθα ὅπως T.61). — 6. U 7. Παμπούκης 47, ἀρ. 23. — (πέρδικα. Ἡ ἄλεπού μετανοιώνει ποῦ δὲν τὴν ἔφαγε πρῶτα κ' ὕστερα νὰ τὴν ξεμολογήσῃ). — 7. U 10. Ἀστὴρ Πόντου 1, 121-122 ἀρ. 6 (ὄμ.) = Ἀρχ. Πόντου 16, 86-87 ἀρ. 6 = Ποντ. Φύλλα B (1937) τεύχ. 3 σ. 20. = Πολίτου Παροιμ. 4, 517, δοξολογῶ ἀρ. 1: φά, κ' ἔπεκεῖ δοξολόγα. — 8. U 10. Ποντ. Ἑστία 1950 τεύχ. 9 σ. 598: ἄλεπόν κ' ἡ πέρδικα. — 9. Φ 2 ιθ. Μικρασ. Χρον. Η' 1959 σ. 298: ἡ ἄλεπού καὶ ἡ πέρδικα. — 10. Ἀδ. τ. Βλαχογιάννης Ἱστορ. Ἀνθ. ια'. 11. A 1. ΛΦ 1044, 4-5. — 12-16. B 1γ, ΛΑ 1273, 173-175. 179-181. 189-191. 193-196. 205-208. — 17. Z 28. ΛΑ 1257, 37. — 18. Η 3. ΛΑ 1209, 9. — 19. I 1. ΛΑ 1208, 101. — 20-24. I 1γ. ΛΑ 1202, 47-49. 92.

129. 156. — 25-32. I 1ε. ΛΑ 1206, 67. 71. 73. 77. 85. 91. ΛΑ 1207, 39. ΛΑ 1208, 11-13. 101-102. — 33-34. I 2α ΛΑ 1204, 19-21. 32-34. — 35-36. I 8. ΛΑ 1189, 3-4. 51-52. — 37. I 8θ. ΛΑ 1191, 7-9 (‘Άλεπού: ποῦ ἔκλεψες τὸ λειρί σου; — Κόκορας: τὸ ἔχω πατρογονικό μου, στάσου νὰ πάω νὰ φέρω μαρτύρους. Φέρνει ἕναν κυνηγό). — 38. I 8 κε’, ΛΑ 1232, 17-20 (ὄμ.). — 39. I 9α. ΛΑ 1197, 35. — 40-41. I 10 ΛΑ 847 (ΣΠ 126) 8-9. — ΛΑ 1350, 9-10. — 42-44. I 10β. ΛΑ 1352, 27. 43. 45. — 45-59. I 14α ΛΑ 1280, 97-99 (τὸ σπουργιτάκι ἔξυπνο). 184-186. 191. 207- 209. 217-219. 311-313. 367-369. ΛΑ 1281, 288. ΛΑ 1282, 411-413. 439-441. ΛΑ 1283, 125. 149. 301. 318. — 60-62. I 15γ ΛΑ 1229, 1-2. ΛΑ 1230, 3. 7. — 63-73. I 16 θ. ΛΑ 1219, 7-8. ΛΑ 1220, 27-34. ΛΑ 1221, 67. ΛΑ 1222, 44. 62. 87. 163. ΛΑ 1223, 146. 212. 158. 171-174. — 74. I 16 ιά’, ΛΑ 1226, 3-4. — 75-80. I 16 ιβ’, ΛΑ 1227, 151: ἡ ἀλεπού καὶ ἡ φοραδίτσα (+123+*30Α+*61C). — Σελ. 155 (+*61C). Σελ. 53 (+*30Α). Σελ. 119. 123. 129. — 81-84. I 17β. ΛΑ 1228, 25. 41. 47. 55. — 85-86. I 18ε. ΛΑ 1225, 10. 27-28(+9B+275). — 87-89. K 5, ΛΦ 1205, 13-17 (τὰ πουλιὰ βγαίνουν ζωντανὰ ἀπ’ τὴν καρδιά τῆς κόττης T. 333). — ΛΑ 1218, 61. 79. — 90-92. K 5β. ΛΑ 1210 145. 199. ΛΑ 1211, 27. — 93-94. Λ 1ε. ΛΑ 1275, 1-2. 53. — 95. M 4α. ΙΑ 1161, 91-92. 96. O 8. ΛΑ 1264, 13. — 97. Π 3. ΛΑ 1270, 21. — 98-107. P 1. ΛΑ 1175, 35. 77-79. 85. 87. 89. 121. 125. 150. 161. — 108. P 8α. ΛΑ 1212, 17-20. — 109. P 8β. ΛΑ 1348, 1. — 110. P 12. ΛΑ 1183, 71. — 111. P 18α. ΛΑ 2785, 30. — 112. Σ 16. ΛΑ 1176, 49. — 113-118. U. ΛΑ 1184, 42 (πέριδικα). 71-72 (ὄμ.). ΛΑ 1239, 7-8. 15-16. 69-72. 131-133. — 119. X 1β. ΛΑ 1173, 37. — 120. X 2α. ΛΑ 1274, 31. — 121. Ψ. ΛΑ 1177, 45. — 122. BB ΛΑ 1242, 37 (ἡ πέριδικα ζητάει νὰ τὴν δοξολογήσῃ, ξεφεύγει).

*61A. Ἡ ἀλεπού γιατρός: γυρίζει στὰ κοττέτσια γιὰ τὶς ἀρρώστες κόττες. Ἐξαφνα φάνηκεν ἡ παχειὰ οὐρά της. Οἱ κόττες κακαρίζουν κ’ ἔρχεται ὁ σκύλος. Πρβλ. Αἰσ. Halm 16, Hausr. 7, Perry 7.

I. K 5 Λουκάτος 17 ἀρ. 16.
2-3. I 1. ΛΑ 1201, 11-14. ΛΑ 1206, 149. — 4. I 14α ΛΑ 1280, 365-7.
5-6. K 5. ΛΑ 1218, 45. 77. — 7-8. K 5β. ΛΑ 1211, 101. 103. — 9-10. P 1, ΛΑ 1175, 150. ΛΑ 1177, 115. — 11-12. P 12. ΛΑ 1181, 79-82. 151-152. — 13. T 3β ΛΑ 1173, 63. —

*61C. Τὸ πουλί (καρακάξα, κότσυφας) στά δόντια τῆς ἀλεπούς: τῆς λείει, πὼς τὸ χειρότερο κακὸ ποῦ ἔχει νὰ τῆς κάνῃ εἶναι νὰ τὴν ρίξῃ ἀπὸ τὸν γκρε-

μυό για να σκοτωθῆ. Ἡ ἀλεπού τὴν ἀμολάει καὶ τὸ πουλι ἀνοίγει τὰ φτερά του καὶ φεύγει. Σὺν τελικὸ ἐπέισ. στὸν Τ. 56A.

1. Ρ Μηλιόπουλος, Ὁ κότσυφας, 50-52(+56A). — 2-3. I 16 θ. ΛΑ 1221, 21(+56+56A). ΛΑ 1223, 237 (ὄμ.). — 4-5. I 16 ιβ'. ΛΑ 1227, 151(+123. 61A+*30A). σ. 155(+61). — 6. Κ 3β. ΛΦ 137, 1-2(+56+56A). — 7. Ν 4γ ΛΑ 1622, 1-2. — 8. Ο 5γ. ΛΑ 1365, 407, 3 (+56A). — 9. Ρ 22β. ΛΑ 1183, 17-18 (+56+56A). —

62. *Εἰρήνη ἀνάμεσα στὰ ζῶα* (ἢ ἡ ἀλεπού καὶ ὁ κόκορας). Ἡ ἀλεπού φέρνει τὴν εἶδηση πὼς ὁ πόλεμος ἀνάμεσα στὰ ζῶα τέλειωσε καὶ θέλει νὰ χορέψῃ μὲ τὸν κόκορα. Ὁ κόκορας ζητεῖ νὰ καλέσουν καὶ τοὺς φίλους του στὸ χορὸ, τὸ Μοῦργκο καὶ τὸ Ζαγάρη. Ἡ ἀλεπού φεύγει — δὲν ξέρει, ἂν τὸ ἔμαθαν καὶ οἱ σκύλοι. Βλ. ΒΡ 2, 207. Moser-Rath ἀρ. 85. Bödker 390.

1. Κ 5. Λουκάτος σ. 9 ἀρ. 9: ὁ κόκορας, ἡ ἀλεπού καὶ ὁ σκύλος. — 2. I 1γ. ΛΑ 1203, 49. — 3. I 8 δ, ΛΑ 1194, 76. — 4. I 14 α, ΛΑ 1282, 367. — 5. I 16 ιβ', ΛΑ 1227, 55. — 6-7. Κ 5β, ΛΑ 1200, 69-71. — 8. Λ 1. ΛΑ 1172, 5. — 9. Ο 5γ. ΛΑ 62, 2: σύμφωνα μὲ τὸν κόκορα τὸ ζῶα πρέπει νὰ ζοῦν ἀγαπημένα: ὁ λύκος μὲ τὸ πρόβατο, ἡ ἀλεπού μὲ τὸν κόκορα, τὸ γεράκι μὲ τὸ κέρι τρέρι. Ἡ ἀλεπού: ὁ κόκορας εἶναι ὁ φίλος μου, ἀλλὰ καλύπτει τὸ μυστικό μου. — 10. Ρ 1. ΛΑ 1177, 63. — 11. Ρ 4 α, ΛΑ 1243 σ. 229. Σωπεκάς καὶ κοσσάρα. — 12. Χ 2α ΛΑ 1274, 14-15.

*62A. *Σκύλος, κόκορας καὶ ἀλεπού.* Ἡ ἀλεπού ζητάει ἀπὸ τὸν πετεινὸ νὰ κατεβῆ ἀπὸ τὸ δέντρο νὰ τὸν ἀσπασθῆ γιὰ τὴν ὠραία του φωνή. Ὁ πετεινὸς τῆς ἀπαντάει: νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν θυρωρὸ (τὸ σκύλο πού κοιμᾶται στὴν κουφάλα τοῦ δέντρου) ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα γιὰ νὰ κατεβῆ — ὁ σκύλος χυμάει ἀπάνω της. — Αὐτὸς ὁ αἰσωπ. Halm 225, Hausrath ἀρ. 268, Perry ἀρ. 252. Βλ. Μέγας IV ἀρ. 3. V ἀρ. 5. Μέγας, ἐν Λαογρ. 21(1962)483 κέ.

1. Η 1. Σταυρόπουλος 51-52: ἡ ἀλεπού καὶ ὁ κόκορας (παραλλαγή): Ἡ ἀλεπού ζητάει ἀπὸ τὸν πετεινὸ νὰ κατεβῆ ἀπὸ τὸ δέντρο, γιὰ νὰ τὴν ἐγγράψῃ κάτοικο στὸ χωριό. Ὁ πετεινὸς τὴν στέλνει στὸν γραμματικὸ — στὸ καλυβάκι τοῦ μούγρου. Ἡ ἀλεπού: τέτοιο γραμματικὸ πῶχετε σεῖς, κανένας κάτοικος δὲ θὰ γραφτῆ στὸ χωριό. — 2. I 11. Χριστοδουλόπουλος σ. 70-71: Τί ἔπαθε ἡ ἀλεπού. — 3. Δ 4ε. ΛΑ 1205, 95. — 4. Ε 2. ΛΦ 1436, 5-6: ἡ ἀλεπού καλεῖ τὸν πετεινὸ νὰ κατεβῆ, γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ τὸ χαρτί πού τὸν κάμανε πρόεδρο. Ἀπάντησις: νὰ τὸ δώσῃ στὸν κλητῆρα πού ναι στὴν κουφάλα τοῦ δέντρου. Ἡ ἀλεπού: μὲ τέτοιο πρόεδρο καὶ τέτοιο κλητῆρα δὲ γένεται χωριό. 5. Ζ 28 ΛΑ 1257, 21. — 6-18. Η 1α. ΛΑ 1205, 15-17. 51. 85. 87. 89.

37-38: «ὁ κουτσουλιανὸς κ' ἡ ἀλεπού». Ὁ κουτσ. ἀκούει τὸ τραγούδι τῆς ἀλεπούς: τριγύρω γύρω στὸ χορὸ, κουτσουλιανὲ στὸ δόντι μου, κι ἀλλάζει τὸ τραγούδι: τριγύρω - γύρω στὸ χορὸ, πετάξου, σκύλε, κ' ἔλα ἴδῳ. Ἡ ἀλεπού τὸ βάζει στὰ πόδια. — ΛΑ 1209, 21: ὁ πετ. λέει τῆς ἀλεπούς νὰ κοιτάξῃ στὴν κουφάλα τοῦ δέντρου πού εἶναι κι' ἄλλος πετεινός: ὁ σκύλος ὀρμάει καὶ τὴν ξεσκιίζει. — ΛΑ 1321, 29. 31. 33. 35. 37. 39. — 19-20. Η 2β. ΛΑ 1216, 7. 23(+130). — 21-23. Η 3 ιε. ΛΑ 1209, 29. 71. 73. — 24-25. Ι 1. ΛΑ 1206, 65. 145. — 26-30. Ι 1γ. ΛΑ 1202, 82. 41. 59. 107. ΛΑ 1203, 5. 121. — 30-33. Ι 1ζ ΛΑ 1214, 11. 34. 54. 61. — 34-35. Ι 6α. ΛΑ 1196, 35. 39. — 36. Ι 4α. ΛΑ 1324, 5. — 37-40. Ι 8. ΛΑ 1189, 65. 70. ΛΑ 1325, 19-20, ΛΑ 1194, 9.—41-46. Ι 8α. ΛΑ 1192, 137. 139. 145. 149. 151. ΛΑ 1193, 151. — 47. Ι 8β. ΛΑ 1190, 51. — 48-53. Ι 8δ. ΛΑ 1194, 3-4. 11. 19. 67. 69. 85.—54. Ι 8θ. ΛΑ 1191, 1-3. —55. Ι 8 ιζ' ΛΑ 1190, 65. — 56-57. Ι 8 κβ'. ΛΑ 1195, 9. 17.—58-59. Ι 8 κγ' ΛΑ 1194, 21. 33.—60. Ι 8 κδ', ΛΑ 1194, 7.—61. Ι 9. ΛΑ 1198, 55. — 62-66. Ι 9 στ. ΛΑ 1200, 13. 23-25. 27. 49-52. 55. — 67-71. Ι 10. ΛΑ 1339, 119-121. 135. ΛΑ 1344, 35. ΛΑ 1353, 2α, 39. — 72-75. Ι 14α. ΛΑ 1280, 89-91. 299-300. ΛΑ 1282, 23. 414. — 76-79. Ι 14β. ΛΑ 1230, 51. 59. 109. 122.—80-90. Ι 16θ. ΛΑ 1220, 10. 31. 40. 59. ΛΑ 1222, 4-6. 50. 173-177. ΛΑ 1223, 119. 122. 133. 145. 171. — 91-94. Ι 16 ιβ'. ΛΑ 1227, 1. 671-101. — 95. Ι 17. ΛΑ 1179, 97. 96. Ι 17β. ΛΑ 1228, 63. 97-99. Κ 5β. ΛΑ 1210, 105. ΛΑ 1214, 11. 25.—100-101. Λ 1. ΛΦ 1646, 1. ΛΑ 1172, 15. — 102. Λ 1γ. ΛΑ 1172, 17. 103. Λ 1ε. ΛΑ 1275, 30-32. — 103. ΛΦ 579, 1. — 103α. Π 1. ΛΑ 579 (= Μέγας, IV ἀρ. 3. V ἀρ. 5). — 104-114. Ρ 1. ΙΑ 730, 257. ΛΑ 1174, 13. 153. 185-188. 207. ΛΑ 1175, 162. 182. ΛΑ 1177, 67. 107. 159. ΛΑ 1178, 19.—115. Ρ 2 ιβ. ΛΑ 1179, 67. (+122J). — 116. Ρ 2 ιγ'. ΛΑ 1236, 25. — 117. Ρ 11α ΛΑ 1182, 121. — 118. Ρ 12. ΛΑ 1181, 61-63. — 119. Ρ 22. ΛΑ 1183, 96.—120. Ρ 25γ ΛΑ 1247, 55.—121. Σ 3α. ΛΑ 1183, 83-85.—122. Σ 5. ΛΑ 1326, 55. — 123. Σ 26 ΛΑ 1324, 19. — 124. Τ 2 ΛΦ 1773, 1. — 125-6. Τ 2 ιβ, ΛΑ 1290, 122. 126.—127-128. Υ ΛΑ 1182, 63. ΛΑ 1239, 95.—129. Ω 16 ιζ' ΚΕΕΚ 37, 179, 3.

*62B. Ἡ ἀλεπού καὶ τὸ «φιρμάνι» (= βασιλικὸ διάταγμα). Ἡ ἀλεπού φέρνει τὸ λύκο στὸ μαντρί (τὸν λαγὸ στ' ἀμπέλι) λέγοντας πὼς εἶναι κληρονομιά της (ἢ ὅτι τ' ἀγόρασε). Σὰν χύμηξαν οἱ σκύλοι (ἢ ὁ κυνηγός), ὁ λύκος ζητάει ἀπὸ τὴν ἀλεπού νὰ τοῦ δεῖξῃ τὸ φιρμάνι. Κ' ἡ ἀλεπού: φεύγα, νὰ φεύγουμε! μέσα στὸν κορνιαχτὸ φιρμάνι δὲν κοιτιέται. Πρβλ. Πολίτου Παροιμ. Α' 457, ἀλεπού 19, σ. 416 ἀρ. 34, 35, σ. 466 ἀρ. 48-49.

1. Ρ 15β, Λαογρ. 6, 103, 4(ἐκ χ/φου ΛΑ 59, 118, 2): ἀλεπού καὶ λαγός.
2. Ο 8. Ρεμπέλη Κονιτσιώτικα 144-147 ἀρ. 7: ἀλεπού καὶ λύκος (+15)
3. U 7 Παμπούκης 187 ἀρ. 121 (αποιδὸς κοιτάει χαρτιά!). —
4. Ω. Κληρίδης, Κυπρ. Σπ. ΙΓ' κβ' = Λουκάτος σ. 20 ἀρ. 22.
5. I 16α ΛΑ 1330, 1(+41). — 6. T 1 ΛΦ 1223, 5-6. — 7. Φ 3. ΚΜΣ, Φάρασα 5393(+64). — 8. Ω 2 ΛΦ 751, 18. —

*62C. Ἡ διαταγὴ τοῦ βασιλιᾶ: νὰ βγάλουν ὅλα τὰ ζῶα τὰ ὄπλα τους. Ὁ σκαντζόχοιρος ἀρνεῖται νὰ βγάλῃ τ' ἀγκάθια του, ἀν δὲν βγάλῃ πρῶτα ἡ ἀλεπού τὰ δόντια της.

1. Κ 5. ΛΑ 1218, 63-64: ἡ ἀλεπού κι ὁ σκαντζόχοιρος.

64. Ἡ κουτσονόρα ἀλεπού. Ἡ ἀλεπού, πού τῆς κόπηκεν ἡ οὐρά στὴν παγίδα, ἀνεβαίνει στὴν ἀγραπιδιά καὶ ρήχνει στὶς ἀλεπούδες ἀπίδια. Ἐνῶ ἐκεῖνες τρῶνε, κατεβαίνει ἡ ἀλεπού καὶ δένει τὶς οὐρές τους ἀπὸ τὴ ρίζα τοῦ δέντρου. Ἀνεβαίνοντας ὕστερα στὸ δέντρο φωνάζει καὶ ἀνεβαίνει νοικοκύρης (ἢ οἱ σκύλοι κι ὁ κυνηγός). Στὴ βιάση τους νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὴν παγίδα οἱ οὐρές. Πρβλ. τὴν παροιμ. Μιὰ ἀλουπού κουτσονόρα, ἕως ἂν ἴδῃς κουτσονόρες (Πολίτου Παροιμ. Α 460 ἔλ. ἀρ. 32). Αἰσώπ. Παροιμ. Ifasrath 17, 17. —

1-2. Κ 5. Πολίτου Παροιμ. Α' 460 ἔλ. ἀρ. 32. Λουκάτος σ. 20 ἀρ. 2 1. — 3-4. Φ 3α. Dawkins, MGr in AM. 501. Λαογρ. 19, 238, 7. — 5. Ω 3β, Κληρίδης, Κυπρ. Σπ. ΙΓ' παράρτ. κς' ἀρ. 22. — 6. Ω 3δ Κληρίδης, αὐτ. ογ'-οστ', 7 (ἀντὶ ἀλεπούς ποντικίος). — 7. Ω 12δ Κληρίδης. αὐτ. κς' - κη', 12. —

8. Α 1. ΛΑ 1328, 21(δένει τὶς ἀλεπούδας οὐρά μὲ οὐρά γιὰ νὰ χορέψουν, ἐνῶ αὐτὴ τοὺς τραγουδᾷ, κ' ἐξαφνα ξεφωνίζει: ἔρχοντα κυνηγοί!). — 9. Ε 2α ΛΦ 1258, 11. — 10. Η 1α ΛΑ 1205, 81(+155). — 11-12. Η 2. ΛΑ 1322, 7-8. (+15+5+2) «ἀλεπού καὶ λύκος», σελ. 21(+122C+122E). — 13-14. Η 2β ΛΑ 1216, 51 (+122J καὶ 122N*). — Σελ. 137(+155). — 15. Η 2 η. ΛΑ 1216, 133. — 16. Η 2 στ. ΛΑ 1209, 13(+5). — 17. Θ 1κ. ΛΑ 1254, 15. — 18. I 1. ΛΑ 1208, 79-82(+130+34). — 19. I 1ζ. ΛΑ 1214, 74. — 20. I 6α ΛΦ 501, 42 ἀρ. 26 (παραλλάσσει). — 21. I 8. ΛΑ 1189, 48 (+*47F). — 22. I 8δ. ΛΑ 1194, 65. — 23. I 8 ι. ΛΦ 168, 24-26(*47F). — 24. I 10β. ΛΑ 1352, 11-13. (+154+*122 K+130B). — 25. I 11δ ΛΑ 1332, 17. — 26. I 14α. ΛΑ 1280, 363 (+130B+34). — 27. I 15γ ΛΑ 1223, 59. — 28. I 16 στ. ΛΦ 1707, 18-20 (+*47F). — 29. I 16 θ. ΛΑ 1221, 22-24(+130B+34). — 30. Κ 5β. ΛΑ 1210, 195-198. — 31. Α 1. ΛΑ 1172, 31-33. — 32. Ν. ΛΑ 2248, 242-247(+1+2B). — 33. Ξ 5α. ΛΑ 1382, 17. — 33α. Ο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

5 ΛΑ 53, 260, 11(+130B). — 34. Ο 5γ. ΛΑ 1365, 411, 8. — 35. Π 3. ΛΑ 2301, 326. ΛΦ 1140, 1 (+122N*). — 36-38. Ρ1, ΛΑ 1174, 231. ΛΑ 1175, 166. ΛΑ 1177, 145. — 39. Ρ 3α ΛΑ 1233, 21. — 40. Ρ 8α ΛΑ 1241, 13-15 (+122C+122F, 122J+122N*). — 41. Ρ 11. ΛΑ 1245, 39. — 42. Ρ 22 ΛΑ 1183 31(+2B). — 43. Ρ 28ε ΛΑ 2895, 145(+1+2). — 44. Σ 30γ ΛΦ 330, 1-3. — 45-46. Υ ΛΑ 31, 408, 46: ἀλεπούς και παγίδα. ΛΑ 1337, 21 (+2+5). — 47-49. Φ 3 ΚΜΣ, 4690-4697: ὁ Κουντούρ-παπαῶς. — ΚΜΣ Φάρασσα 5388-5390. — Αὐτ. 5393-5394(+*62B). — 50-51. ΛΦ 343, 17-25 σελ. 21 ἄρ. 10. — 52. Ω 4γ. ΛΦ 995, 4-6(+60+225+68 B). — 53. Ω 5ε. ΛΦ 67, 1-8(+225+60). — 54. Ω 8α ΚΕΕΚ 89, 71, 1 (+60+2B). — 55. Ω Κάτω Δρυ ΚΕΕΚ 34, 180, 1. — 56. Ω 16ις ΚΕΕΚ 12, 140, 1. — 57. Ω Καλογοραία ΚΕΕΚ 56, 241, 1.

67. Ἡ ἀλεπού, καθὼς παρασύρεται ἀπὸ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ, λέγει πὼς τραυαίει γιὰ μιὰ μακρινὴ πολιτεία. Βλ. αἰσώπ. Halm 30, Hausr. 231, Perry 232.

1. Υ 7. Παμπούκης 245 ἄρ. 10: «Ἡ ἀλεπού και τὸ ρεῦμα» (λέει πὼς ἔτσι θὰ πάη γρήγορα στὴ δουλειά της). — 2. ΛΑ 1181, 137 (καυγίεται πὼς θὰ περάσῃ τὸ φουλακωμένο ποταμὸν θὰ μπεῖ λέει, καὶ θὰ βγῆ! Πυγίται.)

68B. Ἡ ἀλεπού και τὰ φλασκιά. Πάει στὴ θάλασσα νὰ τὰ βουλιάξῃ και κάθεται ἀπάνω τους. Βουλιάζει κ' ἡ ἴδια.

1. Ν 10 στ. ΛΦ 107, 57-70: ὁ σιδερόγναθος (+1640B+1060+1134). Ὁ γέρος, γιὰ νὰ πιᾶσῃ τὴν ἀλεπού, πού τοῦ ἔφαγε τὸ κατσιακάκι, σκάβει στὴν τρυπα της· ἡ ἀλεπού ὅμως σκάβει πιὸ βαθιά. Ὁ γέρος κρεμνάει ἔξω ἀπὸ τὴν σπηλιά της δυὸ φλασκιά πού μὲ τὸν ἀέρα χτυποῦν και κάνουν τὴν ἀλεπού νὰ νομίζῃ ὅτι εἶναι ὁ γέρος πού σκάβει. Σὰν βγῆκε ἀπὸ τὴν πεῖνα ἔξω και εἶδε τὰ φλασκιά, πάει νὰ τὰ βουλιάξῃ στὴ θάλασσα. Ἐπειδὴ αὐτὰ ἐπιπλέουν, κάθεται ἡ ἴδια ἀπάνω τους· βουλιάζει κ' ἡ ἴδια. — 2. Ξ 10η ΛΦ 973, 1-4 (ὄμ.). — 3. Ω ΛΦ 343, 17-25(+64). — 4. Ω 4γ. ΛΦ 995, 4-6(+60+225+64). —

69. «Ἡ ἀλεπού δέκα χρονῶν, τ' ἀλεπουδάκι ἔντεκα»: Ἡ ἀλεπού καθισμένη στὸ προσήλιο λέει πὼς τάχα πυρώνεται ἀπ' τὴ φωτιά πού εἶναι ἀντίκρου στὸ βουνό· τὸ ἀλεπουδάκι τινάζεται ἀπάνω: «πετάχτηκε μιὰ σπιθα και μ' ἔκαψε». Ἡ ἀλεπού: ἐσύ ξεσοκόλισες, ἄντε τώρα στὴ δουλειά σου. Βλ. Πολίτου, Παροιμ. Α' 455, ἀλεπού 14, 464, ἄλ. 41, και Μέγα V ἄρ. 6 σελ. 210. Πρβλ. ΑTh 72.

1. Δ 4. Κούτρας 14 άρ. 8. — 2. I 2. Λαογρ. 4, 299, 4 = Μέγας V άρ. 6 = Λουκάτος σ. 21 άρ. 24. — 3. Θ 1γ. Βλάχου, Στ. Γρανίτσας, σ. 60. — 4. T 1 Πολίτου Παροιμ. Α' 452, άλεπού 4.—5. Πολίτης αὐτ. 464 άλ. 41.— 6. Ω 2γ, Κληρίδης, Κυπρ. Σπ. ΙΓ' παράρτ. κα' άρ. 7. = Μέγα, II άρ. 4. — 7. Α 1. ΛΦ 1045, 8.— 8. Ε 2ζ. ΛΦ 1718, 27. — 9. Ζ. ΛΑ 867, 1 (έτ.. 1927). — 10. Η 1α. ΛΑ 1205, 53. — 11. I 2γ. ΙΛ 697, 336 άρ. 13. — 12. I 4. ΛΑ 2318, 336. — 13-15. I 14α. ΛΑ 1280, 182. ΛΑ 1283, 91-337. — 16. I 16 β'. ΛΑ 1227, 51.— 17. Ο 1ιδ' ΛΑ 3007, 108. — 18. Ο 1ιδ, ΛΑ 3176, 70. — 19. Π 3. ΛΑ 2301, 208. — 20-24. Ρ1, ΛΑ 1174 σ. 163. 183. 200. 225. — ΛΑ 1177, 9. — 25. Ρ 2. ΛΑ 235, 120, 3: ή άλεπού έκατό χρονών, τ' άλεπουδάκι έκατόν δέκα. — 26. Ρ 2ιδ. ΛΑ 1237, 23. — 27. Ρ 8α. ΛΑ 1241, 5. — 28. Ρ 11α ΛΑ 1182, 49. — 29. Σ 26β. ΛΑ 2231 (= ΙΛ 658, 29β - 23γ). — 30. T 1α ΛΦ 1789, 3-4. — 31. T 1 ιδ. ΛΑ 1173, 49. — 32. Ω 5β. ΚΕΕΚ, 29, 19, 1.

*69Α. Ἡ συμβουλή τοῦ σπουργίτη στό παιδί του: ἂν δῆτε ἄνθρωπο νά σκύβη, θά πῆ πὼς θά πάρη πέτρα, καί νά πῆς: Καί ὁ μικρός: Καί ἂν τὴν πέτρα τὴν ἔχη στόν κόρφο του; Ἡ μάνα: Μὴ θά σὺ παιδί μου! ἐσύ ξεσκόλι- σες, τραύα νά ζήσης μοναχό σου. Βλ. ΠΡ. 2, 299, 4. Μέγα V σελ. 211.

1. Ν. Καμπού. Nicol. σ. 180. — 2. Ρ 1ιδ. Μουστακίου Ὁ κόσουφας 85. — 3. Ω 3α, Κληρίδης, Κυπρ. Σπ. ΙΓ' παράρτ. κα' άρ. 7. Ὁ στρουῖθος τζ' ή παραγγιζελιά του. — 4. I 10 η. ΛΑ 2253, 122 (αὐτ. σπουργίτη: κουρούνα).

70. Πιὸ φοβητσιάρηδες κι ἀπ' τὸ λαγό. Οἱ λαγοὶ βρίσκουν κάποιους ἄλλους (τοὺς βατράχους) πιὸ φοβητσιάρηδες κι' ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἴδιους κι ἀποφα- σίζουν νά μὴ πνιγοῦν. — Αὐτὸς ὁ αἰσώπ. Halm άρ. 237, Hausr. 143, Perry 138. Wienert, ET 245. Πρβλ. Eberh-Bor. T. 18.

1. Ω Κληρίδης, Κυπρ. Σπ. ΙΓ' παράρτ. ββ. 15: Ὁ λαός τζ' οἱ βορτάτζοι (=βαθρακοὶ) = Λουκάτος σ. 51 άρ. 11. — 2. Θ 1 ζ ΛΑ 1254, 1. — 3-4. I 6α ΛΑ 1196, 29. — ΛΦ 1411, 4-5 β. — 6. I 10. ΛΑ 1339, 95.— 6. I 16 ββ, ΛΑ 1227, 189. — 7. Ο 1. ΛΦ 172, 1-2: τῶν λαγῶν τὸ συνέδριο. — 8. Ρ 22. ΛΑ 1183, 3. — 9. Ρ 28 ε. ΛΑ 2895, 145. — 10. Ω. ΛΦ 774, 2. —

72* Ἡ συμβουλή τοῦ λαγοῦ στό παιδί του: «Τὰ μουστάκια σου φύτρωσαν. Ἄν πᾶς τὸν κατήφορο, θά φᾶνε τὸ κρέας σου, ἂν πᾶς τὸν ἀνήφορο, θά φᾶνε τὰ κόπρα σου»

1. Φ 3 ΚΜΣ Φάρασα 5404.

75. Ἡ βοϊθήθεια τοῦ ἀδυνάτου. Τὸ ποντίκι κόβει μὲ τὰ δόντια του τὸ παλαμάρι, ποὺ ἔχουν δεμένο τὸ λιοντάρι. Αὐτὸς ὁ αἰσωπ. Halm 256, Hausr. 155, Perry 150. Wienert ET 215, 113, 355. Moser-Rat ἀρ. 54. Bödker 761.

1. Κ. Λουκάτος σ. 49, ἀρ. 7.

2-3. Α 1. ΛΑ 1189, 104. ΛΑ 1328, 31. 35. — 4. Β 1γ ΛΦ 904, 5-6. — 5. Η 1α ΛΑ 1321, 3. — 6-7. Ι 1. ΛΑ 1201, 27. — ΛΑ 1206, 137-139. ΛΑ 1207, 61. 95. — 10-14. Ι 1γ ΛΑ 1202, 184. — ΛΑ 1203, 17. 131. 149. 191. — 15-17. ΛΑ 1206, 169. ΛΑ 1207, 47-49. 83-85. — 18-19. Ι 1ζ ΛΑ 1214, 52. 70. — 20. Ι 2α. ΛΑ 1204, 95-96. — 21-22. Ι 8. ΛΑ 1189, 11. 114. — 23. Ι 8β. ΛΑ 1190, 36. — 24. Ι 8 κς' ΛΑ 1190, 62. — 25. Ι 8 κγ', ΛΑ 1194, 21. — 26-29. Ι 10 ΛΑ 1353, 27. ΛΑ 1354, 9, ΛΑ 1344, 33. 43. — 30. Ι 10β. ΛΑ 1352, 3. — 31-32. Ι 118 ΛΑ 1332, 9. 11. — 33-35. Ι 14α ΛΑ 1283, 4. 64. 98. — 36-39. Ι 15γ ΛΑ 1229, 53. 75. 121. 125. — 40-52. Ι 16 θ. ΛΑ 1174, 65. ΛΑ 1222, 139. 193. ΛΑ 1220, 1. 53. ΛΑ 1221, 14. 54. — ΛΑ 1222, 29-31. 59. 113-115. 139. 193. ΛΑ 1223, 117. 161. — 53-54. Ι 16 β. ΛΑ 1227, 63. 179. — 55-57. Ι 17 β. ΛΑ 1228, 21. 31. 83. — 58-67. Ι 17 γ. ΛΑ 1217, 9-10. 15. 33-35. — 61-67. Κ 5α ΛΑ 1212, 1. — ΛΑ 1213, 31. 85. 121. ΛΑ 1215, 55. 57. 63. — 74. Λ18 ΛΑ 1172, 39. — 75. Μ 2γ. ΛΑ 1172, 17. — 76. Ξ 78. ΛΑ 2844, 79. — 77. Ξ 17. ΛΑ 1291, 143. — 78. Φ 5. ΛΦ 1712, 7-8. — 79. Π 4α ΛΑ 1174, 43. — 80. Π 9α. ΛΑ 1269, 1-2. — 81-97. Ρ 1. ΛΑ 1174, 175. ΛΑ 1175, 158. 224. 236. — ΛΑ 1176, 65. ΛΑ 1177, 15. 27. 49. 51. 69. 89. 97. 105. 153. — ΛΑ 1178, 41-42. — 98. Ρ 2 η, ΛΑ 1174, 41. — 99-100. Ρ 2 ιβ ΛΑ 1179, 5. 19. — 101-103. Ρ 2 ιγ. ΛΑ 1235, 35. 65. — ΛΑ 1236, 19. — 104. Ρ 3α ΛΑ 1174, 29. — 105. Ρ 15. ΛΑ 1174, 33. — 106. Ρ 6α ΛΑ 1242, 23. — 107. Ρ 10 ΛΑ 1245, 35. — 108. Ρ 12. ΛΑ 1181, 79. — 109. Σ 26. ΛΑ 1174, 3. — 110-111. Τ 1. ΛΑ 1289, 92. 94. — 112. Τ 2 ιβ. ΛΑ 1290, 126. — 113-114. Υ. ΛΑ 1182, 45. ΛΑ 1239, 96-97. — 115. Ω 6 ια' ΚΕΕΚ 37, 123, 1. — 116. Ω 16 ιβ' ΚΕΕΚ 2, 12, 3.

*75Α. Σπουργίτης και ἄλογο. Τὸν χειμῶνα τὸ ἄλογο δίνει τροφή στὸ σπουργίτη. Τὸ καλοκαίρι ὁ σπουργίτης τρώει τίς μυῖγες ποὺ τσιμποῦν τὸ ἄλογο. Ι. Ι 11. Χριστοδουλόπουλος, σ. 77-78: κουρούνα καὶ γίδα. — 2-3. Ρ 1. ΛΑ 1174, 214-216. ΛΑ 1177, 53.

*75Β. Ἄετός, μπούρμπουλας καὶ ὁ προφήτης Ἡλίας. Πρβλ. Αἰσ. Halm 7, Hausr. 3, Perry 3: ἄετός καὶ κάρθαρος.

1. Φ 3α, Dawkins MGr. in AM. 565. —

76. Ὁ λύκος καὶ τὸ λελέκι. Ἐνα κόκκαλο στὸ λαρύγγι τοῦ λύκου. Τὸ λελέκι μὲ τὸ ράμφος τοῦ τὸ βγάξει καὶ ζητάει πληρωμὴ. Ὁ λύκος: δὲν φτάνει πὺ γλύτωσες ἀπ' τοῦ λύκου τὸ στόμα, μόνε θέλεις καὶ πληρωμὴ! Αὐτὸς ὁ αἰσ., Halm 276, Hausr. 161, Perry 156. Wienert ET 145. Βλ. Moser-Rath ἀρ. 89. Bödker 1245.

1. Η 1α. ΛΑ 1205, 42. — 2. Ι 8 ΛΑ 1189, 79. — 3. Ι 10. ΛΑ 1354, 13. — 4. Ι 15γ. ΛΑ 1229, 57. — 5-6. Ρ 1 ΛΑ 1174, 21. ΛΑ 1177, 5. — 7. Τ 1. ΛΑ 1289, 1. — 8. Χ 5. ΛΑ 1176, 45-46. —

77. Τὸ ἐλάφι βλέποντας τὸν ἑαυτό του σὲ μιὰ πηγὴ, καμαρώνει γιὰ τὰ κέρατά του, ντρέπεται γιὰ τὰ πόδια του. Στὸ φευγιὸ τὰ κέρατά του μπλέκονται μέσα στὸ δάσος καὶ τὸ λιοντάρι (τὰ σκυλιὰ) τὸ προφταίνουν. Αὐτὸς ὁ αἰσ., Halm 128: Ἐλαφος καὶ λέων, Hausr. 76, Perry 74. Wienert ET 265, ST 465.

1. Η 2. ΛΑ 1322, 1. — 2. Ι 1γ. ΛΑ 1209, 129. — 3-4. Ι 8α. ΛΑ 1193, 151. — ΛΑ 1193, 44. — 5. Κ 5β. ΛΑ 1210, 181. — ΛΑ 1210, 181. — 6. Π 1. ΛΑ 1291, 29. — Ρ 1α. ΛΑ 1213, 23. — 7. Σ 1. ΛΑ 1213, 23. — 8. Τ 1. ΛΑ 1213, 23. — 9. Χ 1. ΛΑ 1213, 23. — 10. Ψ 1. ΛΑ 1213, 23. — 11. Ρ 12. ΛΑ 1181, 26.

*77Α. Τὸ ἀχάριστο ἐλάφι (ἢ ἐλάφι καὶ ἀμπέλι). Τὸ ἐλάφι γλυτώνει ἀπὸ τοὺς κυνηγοὺς κρυμμένο μέσ' στ' ἀμπέλι. Σὰν ἔφαγε ὁμως τὰ φύλλα, τὸ βλέπουν οἱ κυνηγοὶ καὶ τὸ σκοτώνουν. Αὐτὸς ὁ αἰσ. Halm 127: Ἐλαφος καὶ ἀμπέλι, Hausr. 79. Perry 77. Wienert ET 286, ST 209.

1. Ι 1. ΛΑ 1206, 183. — 2. Ι 14α. ΛΑ 1283, 249. — 3-4. Κ 6. ΛΑ 1212, 21. — ΛΑ 1213, 179. — 5. Ρ 2 εβ'. ΛΑ 1179, 50. —

80. Τὸ πουλὶ (κουκουβάγια, τσίχλα κτλ.) παρατάει τὴ φωλιά του, γιατί τὴν βρώμισε. Ἐνα ἄλλο πουλὶ (πέρδικα, κοῦκος κτλ.): τοῦ κάκου βασιανίζεσαι, ὅσο παίρνεις μαζί σου καὶ τὸν πισινὸ σου! Βλ. Moser - Rath ἀρ. 250.

1. Ἀδ. τ. Λαογρ. 21, 44: «τῆς κουκουβάγιας ὁ ἀπατός». —
2. Μ 3. Μυκον. Χρον. Β' 1935 φ. 30-31 σελ. 3: τὸ περιστέρι καὶ ἡ τσίχλα. —
3. Μ 4α. Ζευγὼλῃ Παροιμ. 170 β: κουκουβάγια καὶ πέρδικα. — 4. Τ 1 Georgeakis - Pineau 97: ἡ ἀετίνα θέλει ν' ἀλλάξουν φωλιά, γιατί βρώμισε. Ὁ ἀετὸς τῆς λέει πὺς παντοῦ θὰ εἶναι τὸ ἴδιο καὶ τὴν συμβουλεύει νὰ καθα-

ρίσουν τὴ φωλιά τους.— 5. U 7. Παμπούκης σελ. 222: ἀρ. 145: 'Ο κόρακας κι ὁ γλάρος: ὁ κόρακας πάει στὴν "Ἀσπρη Θάλασσα (Αἰγαῖον) γιὰ νὰ κἀνη ἄσπρα αὐγά. 'Ο γλάρος τὸν ρωτᾷει: "θὰ πάρης μαζί σου τὸν κ... σου; .. Μαῦρα αὐγά θὰ κἀνης κ' ἐκεῖ"! —

6. H 10. IA 792, 171: Κυριαρῆνη καὶ Καλογιάννος. —

7. I 16 θ ΛΑ 1222, 65: τὸ λιοντάρι καὶ τὸ γουρούνι. Μὲ τὴ βρωμιὰ του τὸ γουρούνι ἀναγκάζει τὸ λιοντάρι νὰ φύγη.— 8. M 4 β'. ΛΑ 2342, 64: παροιμ. «ἀφοῦ ἤπηρε τὸν κῶλο ντου μαζί ντου, ἤχεσε κ' ἐκείνην τὴν ἀφωλιά.—

80A*. Λύκος, ἀλεπού καὶ ἀρκουδα συμφωνοῦν, ὅποιος εἶναι μεγαλύτερος στὰ χρόνια θὰ φάη τὸ ἐλάφι: τὸ τρώει ἢ ἀρκουδα πού εἶναι μόλις δυὸ χρονῶν.

I. U, Ποντ. 'Εστία 1953, τ. 7 σ. 2149. 'Ο λύκος: ἐγὼ στοῦ προφήτη Δαβὶδ τὸν καιρὸν ἀκόμαν ἐβύζαινα. 'Η ἀλεπού: στοῦ κατακλυσμοῦ τὸν καιρὸν, ὅταν ἐσέβαμε στὴν κιβωτὸ τοῦ Νῶε, ἤμουν δίχρονος. 'Η ἀρκουδα: ἐγὼ τὸν Τρυγομηναῖν (Σεπτ.) θὰ γεμίσω τὰ τρία: στὰ τέσσερα νὰ μὴ προφτάσω, ἂν αὐτὸ τὸ ἐλαφάκι δὲν τὸ φάγω ἐγὼ πρὶν ἔλθω. U 7, Παμπούκης 164 ἀρ. 105.

81. Πολὺ κόπο γιὰ τὸν κορδαλλὸ καὶ τὴ κτίση σπίτι τὸν χειμῶνα· τὸ καλοκαίρι δὲν τὸ χρειάζει καὶ εἶναι κομμετὸ γιὰ τὸν ἀνῶγεια. Palm 222, Perry 449: Κύριος οὐκ ἐκείνην. Waerholt σ. 64, ET 269. ST 402.

I. Φραγκάκι, Κρητ. Παραμ. 10. Λουκάτος σ. 22, ἀρ. 25. —

2. Υ' 8ς' 'Αρχ. Πόντου 27, 87 ἀρ. 45.— 3. Ω. Χατζηγιάννου, μῦθοι 54 ἀρ. 27: ὁ κορδαλλὸς καὶ τ' ἀνώγεια. — Ω 3γ. Κληρίδης. Κυπρ. Σπ. II' Παράρτ. νη', 1: 'Ο σκορταλλὸς καὶ τὰ σπιδικια του = Γ. Μέγα, ἑλλ. Παραμ. II ἀρ. 12.— 5. M 6α ΛΑ 1684 Β', 116: τὸ καλοκαίρι πολὺ ζεστὸ γιὰ τὸ σκύλο νὰ κτίση τὸ σπίτι του. Μένει καὶ τὸ χειμῶνα χωρὶς σπίτι. — 6. P 2. ΛΑ 235, 114, 1 (σκύλος). — 7. U. ΛΑ 2502, 135: τ' ἀλεπού τ' ὀσπίτι».

ΑΓΡΙΑ ΖΩΑ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΑ ΖΩΑ

100. Λύκος καὶ ἀλεπού ἀκάλεστοι στὸ γάμο· τρῶνε κρυφὰ ἀπὸ τὰ φαγητὰ κι ὁ λύκος μεθάει καὶ ἀρχίζει τὸ τραγοῦδι· τοὺς ξυλοφορτώνουν. BP. II 111.

1 ΛΑ 1176, 11-13. — 2. Λουκάτος, ἀρ. 16.

101. Τὸ γέρικο σκυλί σὰν σωτήρας τοῦ παιδιοῦ. 'Ο χωριάτης ἔχει σκοπὸ νὰ σκοτώσῃ τὸ γέρικο σκυλί, γιὰ νὰ πάρῃ ἓνα νέο. Τὸ σχέδιο τοῦ λύκου γιὰ

νά γλυτώση τὸ σκυλί: ἀρπάζει τὸ παιδί τοῦ χωριάτη καὶ δὲν τὸ δίνει παρὰ μόνον στὸ γέρικο σκυλί, πού τὸν κυνηγάει, γιὰ νὰ γλυτώση τὸ παιδί. Ὁ χωριάτης κρατάει τὸ γέρο - σκύλο. — P 28 ζ, ΛΑ 2895, 123-125.

103. Τὰ ἄγρια ζῶα τρομάζουν καὶ κρύβονται μπρὸς στὸ ἀλλόκοτο ζῶο. Ὁ γάτος μιουρίζει, «ἄγρια κι ἀνημέρωτα», πηδάει καὶ πιάνει στὸν ἀέρα πουλιά. Ἡ ἀρκούδα πέφτει ἀπὸ τὸ δέντρο καὶ σπάει τὸ ραχοκόκκαλό της· τὸ ἀγριογούρουνο, πού κρύφτηκε στὴν κοπριά, ἀφίνει τὸ αὐτί του ἔξω γιὰ ν' ἀκούη· ὁ γάτος δαγκώνει τ' αὐτί του καὶ τ' ἀγριογούρουνο φεύγει τρομαγμένο. Συχνὰ ὁ γάτος παρουσιάζεται σὰν ἄντρας τῆς ἀλεπούς, ὅπως ΛTh 103A. Βλ. BP 1, 425. Eberh - Bor. ἀρ. 15, 45 III Anlage C 2 σ. 413 κέ., Μέγας I σ. 36, ἀρ. 10, IV σ. 86 ἀρ. 11.

I. N 10. Hallgarten 211-214: Der alte Fuchs. Τὴν γριά ἀλεπού τὴν ξεγελοῦν: ὁ γάιδαρος λέγοντας πὼς πάει νὰ τῆς φέρη ἓνα χαλί γιὰ νὰ ξαπλώσῃ ἄμα τὸν φάη — ἡ κατσίκια λέγοντας πὼς πάει νὰ τῆς φέρη τοὺς φίλους της — τὸ πρόβατο ζητώντας νὰ τὸ ἀφήσῃ νὰ κρυφθῆται (Eberh - Bor. 122C). Σύντροφος τῆς ἀλεπούς ἡ γάτα: τρομάζει τοὺς παλιούς της φίλους, τὸν λιοντάρι, ἀρκούδα, ἀγριογούρουνο. — 2. T 3. Σταματιάδης ΕΒ 1911: ἡ ἀλεπού καὶ ὁ ἄντρας τῆς ἡ ἀλεπούς καὶ ὁ ἀγριογούρουνος. — 3. Υ 1. Παπ. 265: τῆς γάτας ὁ παλιός της φίλος Πόντου 16, σ. 71 ἀρ. 3 = Μέγας, Ἑλλ. Παραμ. Α' ἀρ. 10 τ. 3035: τὸ ἀγριογούρουνο κρύβεται στὶς στάχτες, ὁ γάτος φταρνίζεται, τὸ ἀγριογούρουνο ξιπάζεται, τρομάζει ὁ γάτος καὶ σκαρφαλώνει στὸ δέντρο, ξαφνίζεται ἡ ἀρκούδα καὶ πέφτει ἀπὸ τὸ δέντρο. . .). — 4. Υ 2. Ἀρχ. Πόντου Γ' 98 ἀρ. 12: τσακάλι, ἀρκούδα· βλέποντας τὴ γάτα νὰ πιάνη στὸν ἀέρα ἓνα πουλί τρομάζουν. — 5. Υ 7 Παμπούκης 255 ἀρ. 175: τσακάλι, ἀλεπού, ἀρκούδα καὶ γάτα. — 6. Γ 2. ΛΑ 1272, 17: καλεσμένοι στὸ τραπέζι τῆς γάτας τὸ ἀγριογούρουνο, ἡ ἀρκούδα, ὁ λύκος, ἡ ἀλεπού κι ὁ ἄντρας της ὁ γάτος (Μασοῦρ Τσελεπῆς) πού πιάνει στὸν ἀέρα πουλιά καὶ τρομάζει τοὺς καλεσμένους. — 7. I 1. ΛΑ 1207, 29. Ἡ ἀλεπού γιὰ νὰ διώξῃ ἀπὸ τ' ἀμπέλι της τὸ ἀγριογούρουνο καὶ τίς δυὸ ἀρκούδες πού τῆς τρῶνε τὰ σταφύλια, φέρνει τὸν γάτο, τάχα ἄντρα της. — 8. I 8 α'. ΛΦ 235, 6-8 (ὁ γάτος, κουμπάρος τῆς ἀλεπούς, τρομάζει τὸ λιοντάρι, τὴν τίγρι, τ' ἀγριογούρουνο). — 9-10. I 18 ε. ΛΑ 1225, 3 (ὁ γάτος, γαμπρός τῆς ἀλεπούς, τρομάζει τὸν λύκο, τὸ ἀγριογούρουνο, τὴν ἀρκούδα), αὐτ. σ. 5-6 (ὁ γάτος, παιδί τῆς ἀλεπούς). — 11. Λ 1 ΛΑ 1172, 7-9: λύκος, γουρούνη καὶ λαγός. Ἡ ἀλεπού παίρνει γιὰ ἄντρα της τὸ γάτο. Τὸ γουρούνη κρυμμένο κάτω ἀπὸ τὰ φύλλα· ὁ γάτος βλέποντας τὰ φύλλα νὰ κουνιῶνται θαρρεῖ πὼς εἶναι ποντίκι καὶ ὀρμάει. Τὸ γουρούνη μὲ ματωμένη μύτη λέει πὼς εἶδε ἓνα θηρίο μὲ σιδερένια τσιγγέλια κτλ. — 12.

Λ 1ε. ΛΑ 1275, 54 (ὁ γάτος, ἄντρας τῆς χήρας ἀλεπούς). — 13. Π 1γ ΛΦ ΛΦ 152, 9: τὸ τραπέζι τῆς ἀλεπούς καὶ τῆς γάτας. Λαγός, ἀγριογούρουνο, ἀρκούδα: παίρνουν τὴν σηκωμένη οὐρά τῆς γάτας γιὰ τουφέκι (T104) καὶ κρύβονται: ὁ λύκος στὸ βουνό, ἡ ἀρκούδα στὴ φτελιά, τ' ἀγριογούρουνο στὴ λάσπη κτλ. — 14. Ρ. ΛΑ 2751, 431. — 15. Ρ 3α. ΛΑ 1233, 9-11. Ὁ γάτος, σὰν ἄντρας τῆς ἀλεπούς, διώχνει τσάκαλο, λύκο, γουρούνι, λαγὸ ἀπὸ τ' ἀμπέλι τῆς ἀλεπούς. — 16. Ρ 8 β. ΛΑ 1384. 15: ἀλεπού καὶ γάτος ἀντρόγυνο· κάθονται μέσα στὴ στάχτη. Μὲ τὸν λαγὸ ἀγγελιαφόρο τὰ ἄγρια ζῶα (λύκος, ἀρκούδα, ἀγριογούρουνο) τοὺς καλοῦν σὲ γάμο. Κάνοντας νὰ σηκωθῆ ὁ γάτος τινάζει τὴ στάχτη, τρομάζει ὁ λαγός, καὶ τ' ἄλλα ζῶα κρύβονται κτλ). 17. Ρ 10. ΛΑ 1245, 29-32: ἡ ἀλεπού παντρεμένη μὲ τὸν γάτο «Τσοκ Μασσαρόκ» — ὁ λαγός παίρνει τὴ στάχτη γιὰ ὀμίχλη, ἡ ἀρκούδα τὰ βελανίδια γιὰ σφαῖρες, ὁ γάτος τὸ αὐτὸ τοῦ γουρουνιοῦ γιὰ ποντίκι κτλ. — 18. Ρ 11α ΛΑ 1182, 125. Ὁ γάτος σὰν μουσαφίρης τῆς ἀλεπούς· γιὰ νὰ τὸν ἴδουν ὁ λύκος κ' ἡ ἀρκούδα πρέπει νὰ τοῦ φέρουν ἕνα κατσιάκι καὶ ἕνα ψητὸ βῶδι καὶ νὰ κρυφτοῦν στὸ δέντρο· ὁ γάτος, θλιβόμενος στὸ δέντρο κάτι νὰ σαλεύη τὸ παίρνει γιὰ ποντικὸ καὶ ὁρᾷ τὸν ἀρκούδον ἐκεῖνα τρομαγμένα· ὁμολογοῦν πὼς ὁ μουσαφίρης τῆς ἀξίζει τὸ ποντικὸ καὶ τὸ βῶδι τῶν ζῶων (πρβλ. ΑTh 103A*). 19. Ρ 11 ζ'. ΛΑ 1182, 87. Ὁ γάτος παντρεύτηκε τὸν γάτο προσκαλεῖ ἀρκούδα, λύκο, γουρούνι, λαγὸ καὶ ἀγριογούρουνο τὰ τρεῖς τοῦ καὶ τοὺς ἐκλεῖ σὲ δουλειές: τὸν λύκο νὰ φεῖ ἕνα ἄρνι (πρβλ. 103A*), τὴν ἀρκούδα νὰ μαζέψῃ ξύλα, τὸν λαγὸ νὰ κλέψῃ τὴ φασά, τὸ γουρούνι νὰ φουσίξῃ κ' ὕστερα νὰ κρυφτοῦν (ἡ ἀρκούδα στὸ δέντρο, ὁ λύκος στὸ χαντάκι, τὸ γουρούνι στὸ βοῦρκο, ὁ λαγὸς στ' ἀγκάθια) γιὰ νὰ ἴδουν τὸν ἄντρα τῆς καλύτερα. Ὁ γάτος τρομάζει, γιατί ἄκουσε τὸ γουρούνι νὰ φουσᾷ μιὰ μυῖγα καὶ πηδάει στὸ δέντρο κτλ. — 20. Ρ 22 δ, ΛΑ 1183 33-35. Τὰ ζῶα μαθαίνουν πὼς ὁ γάτος ξέσκισεν ἕνα φίδι καὶ στέλνουν τὸ λαγὸ νὰ τὸν καλέσῃ στὸ τραπέζι· στὸ δρόμο πιάνει ἕνα πουλὶ κλπ. — 21. Σ 19. ΛΑ 147, 18: ἀλεπού καὶ γάτος. Ἡ ἀλεπού λέγει πὼς παντρεύτηκε καὶ πῆρεν ἄντρα τὸν μουρμούραγαν, μουρμούρμπεην παλαμπουγιούκ (μουστακαλῆν)· οἱ παλαιοὶ συντροφοὶ τῆς (λύκος, ἀρκούδα, ἀγριογούρουνο) τρομάζουν καὶ φεύγουν = Μέγας, IV σ. 86 ἀρ. 11.. — 22-24. Υ 5. ΛΑ 179, 41, 14: «τῆς γραιίας ὁ πάρδον ποὺ μιουρίζει ἄγρια κι ἀνημέρωτα», πηδᾷ καὶ πιάνει ἀπ' τὸν ἀέρα πουλιὰ καὶ τὰ τρώγει, τρομάζει τοὺς ἐχθροὺς τῆς ἀλεπούς, ἀρκούδα, ἀγριογούρουνο καὶ λύκον, (τὸ αὐτὸ ἀνωτ. ἀρ. 3). — ΛΑ 1239, 51-53(+21C) Ὁ γάτος μ' ἕνα σακκούλι γεμᾶτο στάχτες δεμένο στὸ λαιμὸ τοῦ τρομάζει τσακάλι, ἀρκούδα, λύκο, ἀλεπού, γουρούνι. — ΛΑ 1337, 7: ἀλεπού καὶ γάτος ἀδελφοποιτοί. —

103A Ὁ γάτος σὰν σύζυγος τῆς ἀλεπούς. Βλ. ΑΤ 103.

103A*. Ὁ γάτος σάν βασιλιᾶς τῶν ζώων παίρνει φαγὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα ζῶα.
Βλ. Τ. 103 ἀρ. 18 καὶ 19.

104 *Οἱ δειλοὶ ἀντίπαλοι*. Πόλεμος μεταξὺ τῶν ἡμέρων καὶ τῶν ἀγρίων ζώων. Βλέποντας τὴ γάτα νὰ ἔχη σηκωμένη τὴν οὐρά της, τὰ ἄγρια ζῶα τὴν παίρνουν γιὰ ὄπλο καὶ φεύγουν. BP 1, 425

1. Π 3 ιζ' ΛΦ 152, 9(+103): λύκος, ἀρκοῦδα, ἀγριογούρουνο.

105. *Τὸ μόνο τέχνασμα τῆς γάτας: νὰ σκαρφαλώνη στὰ δέντρα*. Ἡ ἀλεπού πού ξέρει χίλιες πονηριὲς πιάνεται ἀπὸ τοὺς σκύλους. Βλ. BP 2, 119. Bødker 498, 775.

1. Υ ΛΑ 1239, 47-48: ἡ γάτα καὶ ἡ ἀλεπού.

105*. *Τὸ μόνο τέχνασμα τοῦ σκαντζόχοιρου*. Ὁ γάτος τ' ἀγκάθια του καὶ πετάει τὴν ἀλεπού ἔξω ἀπὸ τὴν τρῦπα (Πρῶτ. τὴν ἑλλην. μεσαιων. παροιμίαν: ποιήσόν με ἔνοικον, ἵνα σε πετάξω ἀπὸ τὴν τρῦπα. σ. 4). Βλ. Πολίτην, *Παροιμ.* 1, 461 ἀρ. 37 καὶ Γ. Μοροσί, *Παροιμ.* ΠΕ 486-488 (ἀρ. 1) καὶ ΚΕ 296 καὶ Humaniora σ. 207. Βλ. καὶ Μοροσί, ἀρ. 8, σημ. σ. 211 κέ.

1. Η 15. Λαογρ. ΙΗ' 486 σημ. 2: Οὐ λαδοῦς ἀπὸ σκαντζόχοιρους. — 2. Ι 7. Λαογρ. Α' 322, Δ': Ὁ σκαντζόχοιρος καὶ ἡ ἀλεπού = Σ. Κυριακίδου, Ἑλλ. Λαογρ 1922 σ. 255 = Λαογρ. ΙΗ' 488 = Humaniora 206 = Λαογρ. ΚΕ 296 = Λουκάτος σ. 6-7 ἀρ. 5. — 3. Ι 6. Λαογρ. Β' 692, 1: Ὁ σκαντζόχοιρος καὶ τὸ φίδι (τάχα θέλει νὰ πάρη σχέδια ἀπ' τὴ φωλιά τοῦ φιδιοῦ) = Λαογρ. ΙΗ' 488. — 4. Λ 4β. Hahn II 103 ἀρ. 91 [Ἀλεπού καὶ σκαντζόχοιρος] — 5. Μ 3. Μυκον. Χρονικὰ Β' 1935 σ. 3 ἀρ. 30-31: τὸ κουνάβι καὶ ὁ σκαντζ. — 6. Τ 2. Argenti - Rose I 558-559 ἀρ. 41: Ἀλεπού καὶ σκαντζ. — 7. Ω 3α Κυπρ. Σπ. ΛΒ' 206: Ἡ ἀλουπού τζ' ὁ Κατσόσαιρος. — 8. ΛΑ 1, Morosi 76 = Legr. Rec 181: La chèvre et le renard: ἀλεπού καὶ λύκος φοβοῦνται τὰ κέρατα τῆς γίδας πού χώθηκε στὴν τρῦπα τῆς ἀλεπούς· ὁ σκαντζ. τὴν πετάει ἔξω. —

9. Γ 2. ΛΑ 1272, 13-14: ἀλεπού καὶ σκαντζ. — 10. Ζ 2γ ΛΑ 1365, 409. — 11. Η 1α ΛΑ 1205, 33: λαγός καὶ σκαντζ. — 12. Ο 8ε. ΛΑ 1264, 3: σκαντζ. καὶ λαγοί. — 13. Ι 1γ. ΛΑ 1203, 167: ἀλεπού καὶ σκαντζ. — 14-15. Ι, 7. ΛΑ 2268 σ. 1130 καὶ 1138. — 16. Ι 8δ ΛΑ 1194, 27: λαγός, σκαντζ. καὶ ἀλεπού (ὁ λαγός κοροιδεῦει τὸ σκαντζ. ὡς στραβοπόδαρο· ὁ σκαντζ. κουλουριάζεται καὶ γλυτώνει ἀπὸ τὴν ἀλ.). — 17. Ι 9ς' ΛΑ 1200, 53: ἀλεπού,

λαγός, σκαντζ. — 18. I 14α. ΛΑ 1283, 54. — 19. I 16, ιβ', ΛΑ 1227, 73. — 20. Π 1γ. ΛΑ 1270, 15-16 (+1+41**). —

*105C. Ἀλεπού καὶ σκαντζόχερας. Ἡ ἀλεπού σάν δὲν μπόρεσε νὰ φάη τὸν σκαντζ. τὸν ρίχνει στὸ νερόλακκο νὰ πνιγῇ. Σάν γλύτωσεν ὁ σκαντζ. κλείνει μὲ τ' ἀγκάθια τοῦ τῆ μιὰ τρύπα τῆς φωλιάς τῆς ἀλεπούς καὶ τὴν ἀναγκάζει νὰ βγῇ ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ὁ κυνηγὸς ποὺ παραμονεύει σκοτώνει τὴν ἀλεπού.

1. K 5. ΛΑ 1218, 59. — 2. K 6. ΛΑ 1213, 118. — 3-4. K 56. ΛΑ 1211, 31 καὶ 33-34. — 5. Π 4α. ΛΑ 1174, 44. — 6. P 22ε ΛΑ 1183, 55

110. Ἡ συμβουλή τοῦ μικροῦ ποντικοῦ: νὰ κρεμάσουν κουδούνι στὸ λαιμὸ τῆς γάτας. Κανένας δὲν τολμάει νὰ πάη νὰ τὸ κρεμάσῃ.

1. K 5. Λουκάτος σ. 25 ἀρ. 4. — 2-3. M 4α Ζευγώλη Λαογραφικά, Γ' 76, ἀρ. 1056. — Ζευγώλη Παροιμίες 142.

4. A 1. ΛΑ 1328, 51. — 5. Γ 12. ΛΑ 1205, 7-8. — 6. Η 2γ ΛΑ 1216, 81. — 7. I 1. ΛΑ 1206, 43. — 8. I 1β. ΛΑ 1202, 182. — 9. I 8 γ' ΛΑ 1195, 27. — 10. I 10ε. ΛΑ 1203, 102. — 11-12. I 14α. ΛΑ 1283, 29 καὶ 179. — 13-14. I 14 γ. ΛΑ 1283, 29 καὶ 102. — 15. I 9 β. ΛΑ 1224, 24. — 16. K 5β. ΛΑ 1211, 87. — 17. M 1 β. ΛΑ 1334, 1. — 18. O 4. ΛΑ 1257, 35 (τενεκέ στὴν οὐρὰ τῆς γάτας). — 19. P 1. ΛΑ 1174, 124. — 20. P 2 ιγ. ΛΑ 1235, 1. — 21. Ω 8α ΚΕΡΕΣ 28, 337, 1.

111A. Ὁ λύκος κατηγορεῖ τ' ἀρνὶ πὼς τάχα τοῦ θολώνει τὸ νερό, ἐνῶ τ' ἀρνὶ πίνει πιὸ κάτω ἀπ' αὐτὸν ἀπὸ τὸ ποτάμι. Τὸ τρώει. Αἰσώπ., Halm 274^β, Hausr. 160. Perry 155. Wienert 50(ET 97), 148 (ST. 526). Moser-Rath 225. Bödker 1256.

1. I Λαογρ. ΚΑ' 42 (μῦθος Κολοκοτρώνη). — 2. Υ 8. Thumb 295 «Ἡ κάτα καὶ ὁ πεντικόν»: τὸ φταίξιμο τοῦ ποντικοῦ πὼς τρύπησε τὸ σακκὶ καὶ χύθηκε τὸ ρύζι. —

3. Η 2β. ΛΑ 1216, 155: λύκος καὶ ἀρνὶ. — 4. K 2. ΛΑ 1210, 39. — 5. K 6. ΛΑ 120, σ. 12 ἀρ. 8. — 6. P 1. ΛΑ 1174, 9. — 7. Υ. ΛΑ 1239 19-20: «ἡ κάτα καὶ τὰ πεντικούδα» (βμ. μὲ ἀρ. 2).

112. Ὁ ποντικὸς τοῦ χωραφιοῦ καλεσμένος στοῦ σπιτικοῦ ποντικοῦ. Βλέποντας ὁ ἀρουραῖος τὴν ἄλλη μέρα τὸ φίλο του πιασμένον στὴν παγίδα προτιμάει νὰ τρώῃ ρίζες καὶ νὰ μὴ κινδυνεύῃ νὰ πιαστῇ.

Βλ. Αίσ., Halm 297, 297β. Perry 352. Wienert ET 208, ST. 325. Πολίτου Παροιμ. λ. κάλλιο άρ. 3. 4. 5. 9 και Λαογρ. Α' 692 σημ., Moser - Rath άρ. 251. Πρβλ. Eberh - Bor. άρ. T. 14.

1. I, Πελέκου, 'Επιδόρπιον σ. 289-290. Βλέποντας τόν φίλο του νά σπαράσσεται από την γάτα, ό άρουρ. λέγει: «Κάλλιο βελάνια και μέσα τάντερα, πέρι βούτυρο, λάδια και μέλια και όξω τάντερα». — 2. I, Πελοπ. 'Εστία Α' 1953, 2, σ. 11 (όμ.). — 3. K 6, Λαογρ. Α' 692, άρ. 4: κάλλιο έλιόκουκκο και ρίζες και νά ναι ό κώλος μου μέσα πάρα τυρί και βούτυρο και νά ναι ό κώλος μου όξω = Λουκάτος σ. 26 άρ. 5. — 4. M 4α, Ζευγώλη Λαογρ. Σύμμ. Β' 27: Κάλλιο φυλλαδόφυλλα παρά τυραθότυρα. — 5. N 6. ΛΑ 178, 45: κάλλιο βελάνια και μέσα κώλος παρά ψωμοκρέατα και ψάρια κ' έξω κώλος. — 6. T 1. Λεσβιακά Γ' 58-59: οί ποτ'κοί (βουνήσιος και καστρινός. — 7. Α 1. ΛΑ 1328, 43-45. — 8. I 1. ΛΑ 1207, 71: ακαλύτερα ρίζες και κριθάρι παρά ζάχαρι και άλεύρι». — 8α. I 1 ζ. ΛΑ 1214, 65-66. — 9. I 7. ΛΑ 2268 σ. 1136: κάλλιο ξερό έλιόκουκκο κι ό κώλος μου μέσα παρά βούτυρο και τυρί κι ό κώλος μ' όξω. 10-12 I 8. ΛΦ 400, 17 (όμ.). — 11. I 12 α. ΛΑ 1210, 91. — 12 β. ΛΑ 1210, 421: κάλλιο και κωλοκρέατα παρά σε παλάτι. — 13. I 12 θ. ΛΦ 1448 89. — 14. I 13. ΛΑ 1347, 41. — 15. K 1 β. ΛΑ 204, 77-78: κάλλιο μύρτια και στο λόγγο και τ' άντερα στον κώλο. — 16. K 5 β. ΛΑ 1210, 91. — 17. ΛΑ 1210, 421: κάλλιο και κωλοκρέατα παρά σε παλάτι. — 18. K 6 ια', ΛΑ 1210, 79-80: κάλλιο παρά ποντικοί. — 19. M 4α ΛΑ 1545, 420: «Κάλλια φυλλαδόφυλλα και μέσα κώλος / παρά τυραθότυρα κι όξω κώλος» = Ζευγώλη Παροιμ. 141, 2. — 20. M 4 ια' ΛΑ 2342, 269: κάλλια φυλλάδα του βουνοϋ παρά τυρί τών μάντρας. — 21. M 6α ΛΑ 1684 Β', 49: κάλλιο άγρίλια στο βουνό παρά τά πόδια πίσω. — 22. N 6 ΛΑ 178, 45: «κάλλια βελάνια και μέσα κώλος, παρά ψωμοκρέατα και ψάρια κ' έξω κώλος». — 23. Ξ 5 ι. ΛΑ 2955, 197-199 (όμ.). — 24. Ξ 18. ΛΑ 1162 Β, 78: κάλλια, σύντεκνε, ξυλοκρέατα και μέσα κώλος, παρά τυρομύζηθρα και όξω κώλος». — 25. O 5 γ ΛΑ 1365, 412 α: Κάλλια βελάνια στο βουνό και με τόν κώλο μέσα, παρά στάρι στον κάμπο και με τόν κώλο όξω. — 26. O 8. ΛΑ 1264, 25. — 27. Π 3δ. ΛΑ 1181, 93-95. —

112*. 'Ο ποντικός κουβαλάει αυγό. "Ένας ποντικός, πεσμένος άνάσκελα, έχει τό αυγό πάνω στην κοιλιά του, ενώ οί άλλοι τόν σέρνουν από την ουρά.

I. Ω 1α, Κληρίδης, Κυπρ. Σπ. ΙΓ', οστ'-οη', 8.

*112Α. Οί ποντικοί άνοίγουν μεγάλη τρύπα, για νά μπάσουν μέσα την κοιλούθα. Μπαίνει όμως μέσα κ' ή γάτα και τούς τρώει.

1. M 7. Βλαχογιάννη ιστ. 'Ανθ. θ'. —

2. I 1γ. ΛΑ 1202, 107-108. — 3. I 16ια'. ΛΑ 1226, 13.

113A. 'Ο γάτος κάνει τὸν φόφιο. 'Ο γέρο-ποντικός: καὶ καπνοσακκούλα νὰ σὲ ἰδῶ δὲ θὰ σὲ πιστέψω. Αὐτὸς ὁ Αἰσ. Halm 15. Hausr. 81, Perry 79.

1. I 7 Λαογρ. Β' 693, 3 = Λουκάτος σ. 33 ἀρ. 15, 2. I 7. ΛΑ 2268 σ. 1135: γάτου προσποιήσις.

113B. 'Ο γάτος χατζῆς. Προσποιεῖται πὼς ἐγινε χατζῆς. Βάζει τὰ ποντίκια νὰ χορέψουν. 'Η συμβουλή τοῦ γερο-ποντικοῦ: κατὰ τὴν τρῦπα τὸ χορό, γιατί τὰ μουστάκια ποῦ 'δα γὰ δὲ μοιάζουν χατζῆδικα. Πρβλ. Αἰσώπ. Halm 16. Hausr. 7. Perry 7. Βλ Πολίτην. Λαογρ. 2, 693. Μέγαν, I ἀρ 9.

1. H 1 Σταυρόπουλος, 103-104: κατὰ τὸν τοῖχο τὸ χορό. — 2-3. I 2, Λαογρ. 4, 298, 2 καὶ 3 — 4. I 6α Λαογρ. 2, 692, 2: ὁ γάτος χατζῆς = Λουκάτος σ. 25 ἀρ 2 — 5. I. Πελοπον. Βιβλ. (1953, 2) 11: ὁ γάτος χατζῆς. 'Η συμβουλή: καὶ χατζῆς νὰ γίνῃς, τὸ καλά του δὲν τ' ἀφήνει. — 6. M 4. Μέγα, 'Ελλ. Παραμ. ἀρ. 9 σ. 39, 30, 15, 7φ ΛΑ 1545, 431): ἡ γάτα κουμπάρη. — 7. N 10 Hallgrímsson, 1952, 5. 8. Υ 7. Γαμπουκίος 225 ἀρ. 14: τὸ χατσίλια τῆς γάτας. — 9. I 13. Ασχ. Πόντου 16' ἀρ. 14 σ. 128. — 10. Φ 3. Λαογρ. 19, 232, 2 σ. 42. — 11. Βλ. Βλαχογιάννη 'Ιστορ. 'Ανθολ. ια'-ιβ': μὴ γελαστήτε, γιατί τὰ μουστάκια ποῦ 'δα γὰ δὲ μοιάζανε χατζῆδικα. — 12. A 5. ΛΑ 2223, 104-109 ἀρ. 4. — 13. H 1α. ΛΑ 1205, 27. — 14. I 7. ΛΑ 2268 σ. 1134. — 15. I 8. ΛΑ 1189, 7. — 16. I 13. ΛΑ 1346, 25. — 17. I 16 θ. ΛΑ 1222, 78-79. — 18. N 9. ΛΑ 2892, 13-14. — 19. O 8. ΛΑ 1261, 5. — 20. P 2 ιδ' ΛΑ 1237, 11. — 21. Σ 18. ΛΑ 2343, 279. — 22. Φ 3. ΚΜΣ. Φάρασα σ. 5433-5436.

***113C.** 'Η ἀλεπού και οἱ κόττες. Χαρίζε σταφύλια στὴν κόττα καὶ προσκαλεῖ καὶ τίς ἄλλες στὴ φωλιά τῆς νὰ τίς φιλέψῃ. Στέκεται στὴν πόρτα καὶ τίς τρώει μία - μία.

1. I 7. ΛΑ 1185, 29-31: «ἡ ἀλεπού κ' οἱ κόττες».

115. 'Η πεινασμένη ἀλεπού· κάθεται καὶ περιμένει νὰ πέσουν τοῦ κριαριοῦ τ' ἀφτιά (τ' ἀρχίδια): ἀπομένει νηστική. Bödker 1068.

1. I 9α, Πολίτου Παροιμ. Α' 463 ἀρ. 39. — 2. M 7. Λουκάτος σ. 23 ἀρ. 2. — 3. O, Πολίτου Παροιμ. Α' 463 ἀρ. 39. — 4. O 5γ. ΛΑ 1365 σ. 407. —

*115A. Ἡ ἀλεπού περιμένει πότε θὰ φορήσῃ ἡ καμήλα, γιὰ νὰ τὴν φάῃ. Ἡ καμήλα: Ἐμεῖς οἱ καμήλες 40 χρόνια κρατάει τὸ ψυχομάχημά μας. Κ' ἡ ἀλεπού: Κ' ἐμεῖς δὲ βαριόμαστε ποτέ.

I. Υ 7. Παμπούκης 204 ἀρ. 135.

*115B. «Ὁ λύκος ἀπὸ τὸν καημὸ τῶν βοδιῶν γλείφει τὸ ζυγόν». (Παροιμ). I. Ο 5γ. ΛΑ 1365, 410: ὁ λύκος παραφυλάει τὴ νύχτα, γιὰ νὰ φάῃ τὰ βόδια πού εἶδε τὴν ἡμέρα νὰ κάνουν ζευγάρι. Ἐπειδὴ δὲν τὰ βρίσκει, γλείφει τὸ ζυγόν.

*115C. Ἡ ἀλεπού ζητάει γάλα ἀπὸ τὸν ἀσβὸ γιὰ τὰ παιδιὰ της. Ὁ ἀσβὸς ἀπορεῖ πῶς τοῦ ζητάει γάλα χωρὶς πρῶτα νὰ ἰδῇ ποιὸς εἶναι.

I. Υ. ΛΑ 1182 σ. 55.

*118A. Τὸ φοβερὸ ζῶο. Τὸ τσακάλι πέφτει στὶς μπογιές. Τὸ βλέπουν τὰ λιοντάρια, τρομάζουν καὶ φεύγουν (ἢ τὸ παίρνουν γὰρ βασιλιά των). Αὐτὸ ἀκούοντας στὸ δάσος τὰλλα τσακάλια νὰ ἀπολιπταῖ, δὲν κρατιέται καὶ φανερώνεται. Πρβλ. Αἰσ. Halm 333: "Ὀνάς καὶ λιοντῆ. Perry 358. Hausr. 199.

1. Υ 1. Σάββας Ἰωαννῆς, Σατ. 269 — Περ. Πόντος 16, 70-71 σφ. 2.
2. Ο ΛΑ 142, 80, 5: θεπέκας καὶ λιοντάρια.

*118B. Γάιδαρος, πετεινὸς καὶ λιοντάρι.

Αὐτὸς ὁ αἰσώπειος, Halm 323. Hausr. 84, Perry 82. Wienert ET 174. ST 53.

I. I 1 ιε'. ΛΑ 1204, 61 (τὸ λιοντάρι τρομάζει ἀπὸ τὸ λάλημα τοῦ πετεινοῦ καὶ φεύγει. Ὁ γάιδαρος νομίζει πῶς αὐτὸν φοβήθηκε καὶ τὸ κυνηγáει. Τὸ λιοντάρι, μὴ ἀκούοντας πιά τὸν πετεινὸ, γυρίζει καὶ τρώει τὸν γάιδαρο. Ὁ γάιδαρος πρὶν πεθάνῃ: χωρὶς νὰ ἔμαι πολεμιστὴς τί ἔθελα νὰ γυρεῦω πολέμους;). — 2. Ρ ΛΑ 1326, 59. — 3. Υ, ΛΑ 1239, 96. —

*118C. Ὁ γάιδαρος στὸν πόλεμο τρομάζει τ' ἄλογα.

I. Ο 1α'. ΛΑ 2032, 10: «τὰ δυὸ ἀδέρφια» (ἢ ἀρχὴ ὅπως *1561C): ὁ γάιδαρος πουλιέται στὸ βασιλιᾶ γιὰ καλύτερος ἀπὸ ἄλογο στὸν πόλεμο, ἂν τοῦ κρεμάσουν νεροκολοκύθα καὶ τσαντήλα μὲ στάχτη. Στὸν πόλεμο ὁ γ. ἀπὸ τὴν τρομάρα του γκαρίζει καὶ χτυπάει τὸ κολοκύθι. Ἡ στάχτη σκορπάει καὶ τ' ἄλογα τρομάζουν καὶ φεύγουν.

119A*. Γιατὶ ὁ κυνηγετικὸς σκύλος κυνηγáει τὸ λαγόν; Ὁ σκύλος ἐδάνεισε

τά παπούτσια του στο λαγό, για να τρέξει γρήγορα να φέρη νερό για τον βασιλιά (το λιοντάρι). Τά πῆρε, ἀλλὰ δὲν ξαναγύρισε. — Σὰν συνέχεια: ὁ σκύλος ἐγκαλεῖ τὸ λαγὸ στοὺς δικαστήριον καὶ κατόπιν δίνει τὴν καταδικαστικὴ ἀπόφαση γιὰ φυλάξῃ στὴ γάτα, ὅπως στὸν ἀρ. 200. Βλ. Μέγας V ἀρ. 13.

1. Η 3α. Πολίτου, Παραδ. Α' ἀρ. 1009: σκυλιὰ καὶ λαγοί. —
2. Η. Λουκοπούλου Νεοελλ. Μυθολ. σ. 50 = Λουκάτος σ. 31 ἀρ. 13: Ὁ σκύλος κι ὁ λαγός. — 2α Λουκόπ. αὐτ. σ. 46 (ὁ σκύλος σκαρφαλώνει στὴν κληματαριὰ νὰ φάῃ σταφύλια, ἡ γάτα τοῦ ἀρπάζει τίς κάλτσες). — 3. Θ 1γ Βλάχου, Στ. Γρανίτσας σ. 59(+200). — 4. Ν 11. Μιχ. - Νουάρου ΛΣΚ σ. 254: Σκύλος καὶ λαγός = Μέγας V ἀρ. 13. — 5. Ξ. Μαυρακάκης Α' (1939) σ. 15: Γιατί ὁ σκύλος κυνηγάει τὸ λαγό. — 6. Ρ 2. Μέγας IV ἀρ. 4(+200).
7. Α 1. ΛΑ 1328, 67: Ὁ λαγός καὶ ὁ σκύλος. — 8. Θ 1 ζ'. ΛΑ 1254, 2: Ὁ σκύλος καὶ ὁ λαγός. — 9-10, Ι 1 ΛΑ 1206 σ. 177 καὶ 179 (+200): Σκύλος, γάτα, λαγός. — 11-13. Ι 1ε ΛΑ 1208 σ. 31. 55. 60 (+200). — 14. Ι 8 ις' ΛΑ 1232, 1: Τὸ σκυλί, ὁ λαγός κ' ἡ ἀλουπού (ἡ ἀλ. βλέποντας τὸ σκυλί νὰ κυνηγᾷ τὸ λαγὸ ἀγριεμένο τὸ βάζει στὰ πόδια). — 15. Ι 13 ΛΑ 1351, 33: Τὸ σκυλί καὶ ὁ λαγός. — 16. Ι 16 ΛΑ 1223, 141(+200). — 17-19. Ξ 1 ΛΑ 1323, 1. 27. 35: Σκύλος καὶ λαγός. (Ὁ σκύλος βγάζει τὰ παπούτσια του γιὰ ν' ἀνεβῆ στὸν ἀγριεμένο λαγὸ τοῦ παίρνει τὰ παπούτσια). — 20. Ξ Βε ΛΑ 1382, 10: Γιατί ὁ σκύλος βγάζει τὸν ὄμγα (ὄμ.) — 21-22. Ξ 3α ΛΑ 1382, 7. 53. — 23. Ξ 3ε ΛΑ 1383 σ. 9 (ὄμ.). — 24. Ξ 12γ ΛΑ 1338, 11: Ὁ σκύλος κι ὁ λαγός. — 25. Π 3 ΛΑ 3026, 107. — 26. Ρ 1ε ΛΑ 1174, 63. — 27. Ρ 1. ΛΑ 1174, 5-6. — 28-29. Ρ 22 ΛΑ 1183, 39. 41. (+200). — 30. Σ ΛΑ 1239, 17(+200).

119C*. Ὁ λύκος συντροφιά μὲ τὴν ἀλεπού πᾶνε γιὰ ἄλογα. Ὁ λύκος κάνει τρεῖς γύρους γύρω στ' ἄλογο καὶ ρωτᾷ τὴν ἀλεπού, ἂν κοκκίνησαν τὰ μάτια του κι ἂν μπαινοβγαίνει ὁ κ. του, γιὰ νὰ χυμῆξῃ. Σὰν χύμηξε, τρώει κλωτσιὰ ἀπὸ τ' ἄλογο. Ἡ ἀλεπού: τώρα τὰ μάτια σου εἶναι κόκκινα καὶ μπαινοβγαίν' ὁ κῶλος σου. Ἄλλως. Ὁ λύκος χυμάει καὶ τρώγει τ' ἄλογο. Πάει κ' ἡ ἀλεπού νὰ κἀνῃ τὸ ἴδιο καὶ τὴν παθαίνει.

1. Ἀδ. τ. Αἰνεῖα Παραμ. 1-3. Ἡ ἀλεπού πάει νὰ κἀνῃ τὸ ἴδιο συντροφιά μὲ τὸν σκαντζόχοιρο. Τρώει κλωτσιὰ ἀπὸ τ' ἄλογο. Ὁ σκαντζ.: τώρα πραγματικὰ τὰ μάτια σου κοκκίνησαν κι ὁ κ. βγάζει φλόγες. —
2. U 17. Ποντ. Ἐστία 1953, τεύχ. 2-3 σ. 1935-36: «Ἀτώρα δί' καὶ παίρ». Ὁ λύκος τρέχει γύρω στ' ἄλογο, ὥσπου νὰ κοκκινήσουν τὰ μάτια του. Ρωτᾷ τὸ τσακάλι: τῆρα ὁ κῶλος μου δίνει καὶ παίρνει; Χυμάει, τρώει τὸ ἄλογο, δίνει καὶ στοὺς τσακάλι. Τὸ τσακάλι μὲ συντροφιά τὴν ἀλεπού πάει νὰ κἀνῃ τὸ ἴδιο. Τὴν παθαίνει κ' ἡ ἀλεπού τὸν κοροιδεύει. —

3. Η 3β ΛΑ 977: ὁ λύκος, ἡ ἀλεπού καὶ τ' ἀλεπόπουλο (κοκκίνησαν τὰ μάτια μου; μπιζουβγαίν' οὐ κώλους μου;). — 4. Ξ 20ιγ'. ΛΑ 2979, 2-4: «Λιοντάρι καὶ ἀλεπού». Ἡ ἀλεπού πάει νὰ κάνη τὸ ἴδιο συντροφιά μὲ τὴ νυφίτσα. — 5. Τ 1 ια' ΛΑ 1446 Α, σ. 417: ἀλεπού, λύκος κι ἀλεπόπουλο. Τ' ἀλεπόπουλο: τώρα εἶναι τὰ μάτια σ' κόκκινα, πρῶτα σ' τό'πα ψέματα. 6. Φ 3. ΚΜΣ, Φάρασα 5364-5368: ἀλεπού καὶ λέοντας (ἡ ἀρχὴ ὅπως 157). Σὰν ἔφαγε ἡ ἀλεπού τὴν κλωτσιὰ ἀπ' τὸ πουλάρι, οἱ φιλενάδες τῆς ἀποροῦν πῶς θέλησε νὰ κάνη δουλειὰ λιονταριοῦ.

122Α. Ὁ λύκος καὶ τὸ πρόβατο. Τὸ πρόβατο (Μάρθα) παρακαλεῖ τὸν λύκο νὰ τὸ ἀφήσῃ ὡς αὔριο, γιὰ νὰ βυζάξῃ τὸ ἀρνάκι του (ἢ γιὰ νὰ μεγαλώσῃ λίγο). Ὁ λύκος τὴν ἄλλη μέρα τὸ φωνάζει: ἔ Μάρθα! Τὸ πρόβατο: Ἐγὼ ἔμαθα, ἐσύ μάθε! [Κ 550], πρβλ. Αἰσώπ. Halm 231: κύων καὶ λύκος, Perry 134, Hausr. 137, BP II 207.

1. U 3, Ἀστῆρ Πόντου 1, 90 ἀρ. 3 = Ἀρχ. Πόντου 16, 84 ἀρ. 3 = Ποντ. Φύλλα Α' (1936) τεῦχ. 7/8, 18. — 2. Π 1, Πυλαπούκης 44 ἀρ. 20. — 3. Ρ 8α. ΛΑ 1241, 13-15 (+122C+122J+122K+122L+122M+122N+122O+122P+122Q+122R+122S+122T+122U+122V+122W+122X+122Y+122Z+122AA+122AB+122AC+122AD+122AE+122AF+122AG+122AH+122AI+122AJ+122AK+122AL+122AM+122AN+122AO+122AP+122AQ+122AR+122AS+122AT+122AU+122AV+122AW+122AX+122AY+122AZ+122BA+122BB+122BC+122BD+122BE+122BF+122BG+122BH+122BI+122BJ+122BK+122BL+122BM+122BN+122BO+122BP+122BQ+122BR+122BS+122BT+122BU+122BV+122BW+122BX+122BY+122BZ+122CA+122CB+122CC+122CD+122CE+122CF+122CG+122CH+122CI+122CJ+122CK+122CL+122CM+122CN+122CO+122CP+122CQ+122CR+122CS+122CT+122CU+122CV+122CW+122CX+122CY+122CZ+122DA+122DB+122DC+122DD+122DE+122DF+122DG+122DH+122DI+122DJ+122DK+122DL+122DM+122DN+122DO+122DP+122DQ+122DR+122DS+122DT+122DU+122DV+122DW+122DX+122DY+122DZ+122EA+122EB+122EC+122ED+122EE+122EF+122EG+122EH+122EI+122EJ+122EK+122EL+122EM+122EN+122EO+122EP+122EQ+122ER+122ES+122ET+122EU+122EV+122EW+122EX+122EY+122EZ+122FA+122FB+122FC+122FD+122FE+122FF+122FG+122FH+122FI+122FJ+122FK+122FL+122FM+122FN+122FO+122FP+122FQ+122FR+122FS+122FT+122FU+122FV+122FW+122FX+122FY+122FZ+122GA+122GB+122GC+122GD+122GE+122GF+122GG+122GH+122GI+122GJ+122GK+122GL+122GM+122GN+122GO+122GP+122GQ+122GR+122GS+122GT+122GU+122GV+122GW+122GX+122GY+122GZ+122HA+122HB+122HC+122HD+122HE+122HF+122HG+122HH+122HI+122HJ+122HK+122HL+122HM+122HN+122HO+122HP+122HQ+122HR+122HS+122HT+122HU+122HV+122HW+122HX+122HY+122HZ+122IA+122IB+122IC+122ID+122IE+122IF+122IG+122IH+122II+122IJ+122IK+122IL+122IM+122IN+122IO+122IP+122IQ+122IR+122IS+122IT+122IU+122IV+122IW+122IX+122IY+122IZ+122JA+122JB+122JC+122JD+122JE+122JF+122JG+122JH+122JI+122JJ+122JK+122JL+122JM+122JN+122JO+122JP+122JQ+122JR+122JS+122JT+122JU+122JV+122JW+122JX+122JY+122JZ+122KA+122KB+122KC+122KD+122KE+122KF+122KG+122KH+122KI+122KJ+122KK+122KL+122KM+122KN+122KO+122KP+122KQ+122KR+122KS+122KT+122KU+122KV+122KW+122KX+122KY+122KZ+122LA+122LB+122LC+122LD+122LE+122LF+122LG+122LH+122LI+122LJ+122LK+122LL+122LM+122LN+122LO+122LP+122LQ+122LR+122LS+122LT+122LU+122LV+122LW+122LX+122LY+122LZ+122MA+122MB+122MC+122MD+122ME+122MF+122MG+122MH+122MI+122MJ+122MK+122ML+122MM+122MN+122MO+122MP+122MQ+122MR+122MS+122MT+122MU+122MV+122MW+122MX+122MY+122MZ+122NA+122NB+122NC+122ND+122NE+122NF+122NG+122NH+122NI+122NJ+122NK+122NL+122NM+122NN+122NO+122NP+122NQ+122NR+122NS+122NT+122NU+122NV+122NW+122NX+122NY+122NZ+122OA+122OB+122OC+122OD+122OE+122OF+122OG+122OH+122OI+122OJ+122OK+122OL+122OM+122ON+122OO+122OP+122OQ+122OR+122OS+122OT+122OU+122OV+122OW+122OX+122OY+122OZ+122PA+122PB+122PC+122PD+122PE+122PF+122PG+122PH+122PI+122PJ+122PK+122PL+122PM+122PN+122PO+122PP+122PQ+122PR+122PS+122PT+122PU+122PV+122PW+122PX+122PY+122PZ+122QA+122QB+122QC+122QD+122QE+122QF+122QG+122QH+122QI+122QJ+122QK+122QL+122QM+122QN+122QO+122QP+122QQ+122QR+122QS+122QT+122QU+122QV+122QW+122QX+122QY+122QZ+122RA+122RB+122RC+122RD+122RE+122RF+122RG+122RH+122RI+122RJ+122RK+122RL+122RM+122RN+122RO+122RP+122RQ+122RR+122RS+122RT+122RU+122RV+122RW+122RX+122RY+122RZ+122SA+122SB+122SC+122SD+122SE+122SF+122SG+122SH+122SI+122SJ+122SK+122SL+122SM+122SN+122SO+122SP+122SQ+122SR+122SS+122ST+122SU+122SV+122SW+122SX+122SY+122SZ+122TA+122TB+122TC+122TD+122TE+122TF+122TG+122TH+122TI+122TJ+122TK+122TL+122TM+122TN+122TO+122TP+122TQ+122TR+122TS+122TT+122TU+122TV+122TW+122TX+122TY+122TZ+122UA+122UB+122UC+122UD+122UE+122UF+122UG+122UH+122UI+122UJ+122UK+122UL+122UM+122UN+122UO+122UP+122UQ+122UR+122US+122UT+122UU+122UV+122UW+122UX+122UY+122UZ+122VA+122VB+122VC+122VD+122VE+122VF+122VG+122VH+122VI+122VJ+122VK+122VL+122VM+122VN+122VO+122VP+122VQ+122VR+122VS+122VT+122VU+122VV+122VW+122VX+122VY+122VZ+122WA+122WB+122WC+122WD+122WE+122WF+122WG+122WH+122WI+122WJ+122WK+122WL+122WM+122WN+122WO+122WP+122WQ+122WR+122WS+122WT+122WU+122WV+122WW+122WX+122WY+122WZ+122XA+122XB+122XC+122XD+122XE+122XF+122XG+122XH+122XI+122XJ+122XK+122XL+122XM+122XN+122XO+122XP+122XQ+122XR+122XS+122XT+122XU+122XV+122XW+122XX+122XY+122XZ+122YA+122YB+122YC+122YD+122YE+122YF+122YG+122YH+122YI+122YJ+122YK+122YL+122YM+122YN+122YO+122YP+122YQ+122YR+122YS+122YT+122YU+122YV+122YW+122YX+122YY+122YZ+122ZA+122ZB+122ZC+122ZD+122ZE+122ZF+122ZG+122ZH+122ZI+122ZJ+122ZK+122ZL+122ZM+122ZN+122ZO+122ZP+122ZQ+122ZR+122ZS+122ZT+122ZU+122ZV+122ZW+122ZX+122ZY+122ZZ).

122B. Ὁ λύκος καὶ τὸ πρόβατο (ὁ σπουδαγός) πείθει τὸ πρόβατο νὰ φάῃ τὸ αρνάκι του, πρὶν τὸ φάῃ. Ξεφεύγει. [Κ 562].

1-2. I 1γ. ΛΑ 1202, 72. ΛΑ 1203, 147-148 καὶ πέρδικα. — 3-4. I 1ζ, ΛΑ 1214, 44 καὶ 57. — 5. I 6α. ΛΑ 1196, 25. — 6-9. I 16 θ. ΛΑ 1221. 69-70. 82-83. 95-96. ΛΑ 1223, 159.

122C. Τὸ ἀρνὶ (ὁ γάιδαρος, τὸ γουρούνι) πείθει τὸ λύκο, πρὶν τὸ φάῃ, νὰ τοῦ τραγουδήσῃ. Οἱ σκύλοι παίρνουν εἶδησι. (Mot. K 561. 2). Βλ. αἰσ. Halm, 134, Perry 97, Hausr. 99, ἔριφος καὶ λύκος.

1. I (Κολοκοτρώνη μῦθος) Λαογρ. 21, 42 κέ.: ὁ λύκος καὶ τὸ ἀρνὶ. — 2. I 2α Λαογρ. 17, 143, 2 λύκος καὶ γουρούνι (+122N* +122Z+122J) 3. N 10 Hallgarten 211-214(+103). — 4. Ρ 12. «Ἐνωσις Κοζάνης», ἐφημ. 1952 ἀρ. φ. 90. — 5. Ρ 15 δ. Λαογρ. 6, 102-3 ἀρ. 3. σ. 102-103: τῆς σκρόφας τὰ τραγούδια = Λουκάτος 33 ἀρ. 16. — 6. Σ 21α. Λαογρ. 17, 143 ἀρ. 1(+122J). — 7. Υ 10. Ἀστῆρ Πόντου 1, 521 ἀρ. 22 (ὁ γάιδαρος πείθει τὸ λύκο νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ φωνάξῃ μὴ φορὰ ἀπὸ τὴ ράχη; οἱ χωρικοὶ ἀκοῦν καὶ κυνηγοῦν τὸ λύκο, +122J) = Ἀρχ. Πόντου 27, 232-234 ἀρ. 7. — 8. U 11. Χρον. Πόντου Β' (1946) σ. 520(+122J) = Λουκάτος 11-12 ἀρ. 10β. 8-9. Α 1. ΛΑ 1328, 27 καὶ 71. — 10. Η 2. ΛΑ 1322, 21 (+122E+64). —

11. Θ 1ιδ'. ΛΑ 1254, 45-46. (+122J+122N*). — 12-13. Ι 1γ. ΛΑ 1202 173. ΛΑ 1203, 171. — 14. Ι 1ζ. ΛΑ 1214, 29. — 15. Ι 1 ιε'. ΛΑ 1204, 3. — 16. Ι 7β. ΛΦ 1239, 7-8. — 17. Ι 10η. ΛΑ 1201, 1-3. — 18. Ι 11α ΛΑ 1328, 69. — 19. Ι 14α. ΛΑ 1283, 43. — 20. Κ 4. ΛΑ 1217, 37. — 21-22. Π 1γ ΛΑ 1270, 7 και 19. — 23. Ρ ΛΑ 2761, 282-284 (+122N*+122J+122Z). — 24-26. Ρ 1. ΛΑ 1177, 37 και 149. ΛΑ 1174, 25: τῆς σκρόφας τὰ τραγούδια.—27. Ρ 2ιβ. ΛΑ 1179, 67(+*62B+122J).—28. Ρ 2ιγ. ΛΑ 1236, 29.— Ρ 2ιδ ΛΑ 1237, 5. — 30. Ρ 8 α. ΛΑ 1241, 13-15 (+122A+122J+122N*+64).—31. Ρ 8β. ΛΑ 1384, 5(+122N*).—32. Ρ 11ι ΛΑ 1182. 129(+122N+122J). — 33. Τ 5α ΛΑ 1173, 29-31. — 34. Σ 19. ΛΑ 147, 10.

122D. Ὁ κότσυφας τάζει στὴν ἀλεπού νὰ τῆς φέρῃ καλάθια μὲ φαγιά. Ξεφύγει. — Τὸ ἴδιο: ὁ ποντικὸς τάζει μυτζήθρα στὴ γάτα.

1. Υ' 1 Ἐπιφανίου - Πετράκη Γ' 212-217. — 2. Ι 18ε ΛΑ 1225, 13-14. —

122E. Ἡ προβατίνα ξεγελάει τὸ σκύλο νὰ πάῃ νὰ φάῃ πρῶτα τὰ παχιά ἀρνιά. Χυμοῦν οἱ σκύλοι ἀπὸ τὸ κρέας.

1. Η 2. ΛΑ 1322, 21-22 (+122C+64).

122F. «Περίμενε ὡσπου νὰ παρῶν ἡσκέτα». Αἰσ. Halm 231, Hausr. 137, Perry 134: κύων καὶ λύκος. Eberh - Bor. Anlage 4 σελ. 414.

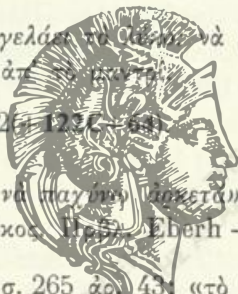
1. ΑΑ 2γ Taibbi - Car. σ. 265 ἀρ. 43 «τὸ χοιρίδι, τὸ κρεάρι, τὸ γάιδαρο τσι' ὁ λύκοςσε». Ζητοῦν προθεσμία ἀπὸ τὸ λύκο γιὰ νὰ παχύνουν. Μὲ τὴ συμβουλή τοῦ γαϊδάρου τὸ γουρούνι τοῦ ζηταίει νὰ τοῦ φάῃ πρῶτα τὴ γλῶσσα: τὸν γραπώνει, ὁ γάιδαρος τὸν καβαλλάει, τὸ κριάρι τὸν σκοτώνει μὲ κεφαλιές.

122J. Ὁ γάιδαρος παρακαλεῖ τὸ λύκο, πρὶν τὸν φάῃ, νὰ τοῦ βγάλῃ ἀπὸ τὸ πόδι τὸ ἀγκάθι (τὸ καρφί) ἢ νὰ τοῦ διαβάσῃ τὴ γραφὴ πού ἔχει στὸ πυσινό του πόδι (ὅπως στὸν Τ. 47E): μιὰ κλωτσιὰ στὰ δόντια τοῦ λύκου. [Mot K 551. 18. 566. J 1608]. Πρβλ. Αἰσ. Halm 334 β. Hausrath 198. Perry 187. Wienert ET 115, ST. 244. Wagner, Carmina graeca medii aevi 1873 σ. 112 καὶ 124. Βλ. BP 2, 77, Ν. Γ. Πολίτην, ΛΣ τ. 1, 186-195, Λαογρ. 6(1918)646, Μέγαν, Λαογρ. 17(1957)140-145, Μέγαν Ι ἀρ. 3, III σ. 309 ἀρ. 3, V 212 ἀρ. 9, ὅπου βιβλιογραφία. Eberh - Bor. ἀρ. 11 V, Anlage C σ. 414. ἀρ. 4. —

1. Ι 2α. Λαογρ. 17, 143, 2(στὸ πέταλο τῆς φοράδας εἶναι γραμμμένο πόσο πουλάει τὸ πουλάρι τῆς) (+122C+122Z+122N*).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2. I 10. Λαογρ. 6, 643 (τὸ ἀμάρτημα τοῦ γαϊδάρου: «ἔφαγε μαρουλόφυλλο δίχως ξίδι». — 3-4. I 11. Χριστοδουλόπουλος σ. 69 (ἀγκάθι στὸ πισινὸ πόδι), αὐτ. σ. 73 (ἡ τιμὴ τοῦ πουλαριοῦ). — 5. T 2. Argenti-Rose, The folklore of Chios τ. 1, σ. 582, ἀρ. 54, 'Ο γάδαρος, ὁ λύκος καὶ ἡ ἄλεπού. 'Ο γάδαρος παρακαλεῖ νὰ τοῦ βγάλουν τὸ ἀσημένιο παπούτσι πὺ ἔχει στὸ πισινό του πόδι. Τρώει ὁ λύκος τὴν κλωτσιά, ἡ ἄλεπού ρίχνεται στὴ θάλασσα. — 6. K 5. Λουκάτος 9-10 ἀρ. 10α. Λύκος καὶ ἄλεπού: Δίχως λάδι, δίχως ξίδι / καὶ πῶς δὲν ἐπινηγήκαμε σὲ τοῦτο τὸ ταξίδι! 'Ο γάδαρος: 'Απουκάτω ἀφ' τὴν πατοῦσα / ἔχω μιὰν ἀγιογραφοῦσα / κι ὅποιος θὲ νὰ μὲ χαλάση, / πρῶτα νὰ τῆνε διαβάση. — 7. Λ 4β. Hahn 2, 104 ἀρ. 92: λύκος, ἄλεπού καὶ γάδαρος. — 8. M 4α. Ζευγώλη Παροιμ. 297 κέ. — 9. Σ 21α Λαογρ. 17, 143, 1 (ἐκ χφ. ΛΑ 1184, 34(+122C). — 10. U 10. 'Αστὴρ τοῦ Πόντου 1, 521 ἀρ. 22: 'Ο λύκος (ὁ γάδαρος πειθεὶ τὸν λύκο νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ φωνάξῃ μιὰ φορὰ ἀπὸ τὴ ράχη: οἱ χωριανοὶ ἀκοῦνε καὶ κυνηγοῦν τὸν λύκο (AaTh 122C [K 561. 1]): τὸ μουλάρι: νὰ τοῦ βγάλῃ τὰ πέταλα ἀπὸ τὰ πισινὰ πόδια· τὸ ἄλογο: νὰ παραβγοῦν στὸ τρέξιμο· ξεφεύγει). — 11. U 11 Χρονικά τοῦ Πόντου, ἔτ. Β' 1946) τὸν 1946 σ. 520: Τὰ τρία ἀρκατάσσα (λύκος, ἄλεπού καὶ γάδαρος: εἰς τὴν θάλασσα ἐπέινασαν· συμφωνοῦν νὰ φᾶνε ὅποιον εἶναι μεγαλύτερος στὰ χρόνια (πρβλ. ATh 80A*) 'Ο λύκος: 'Εγὼ εἶμι ἀν κακαλυμμένον ἐχρῶμαι. 'Ἡ ἄλεπού: 'Εγὼ εἶμι ἐγενέσθαι σάν κοσμον ψῆ· κ' ἔτον. 'Ο γάδαρος: 'Ἡ μῆσινα μ' ὄταν ἐγενέσθαι ἔγραψεν τὴν χρονίαν ἀδὰ σ' ὀπίσ' σὸν πατέρα μ' ἀρκά· 'Ελάτε δεβάστ' ἀτὸ καὶ τερέστε πόσα εἶναι τὰ χρόνια μ'. 'Ο λύκος: 'Αρκατάσ', ἀδαπάν τιδὲν 'κί φαίν'ταν. — 'Επορπάτεσα πολλά, εἶπεν ὁ γάδαρον, καὶ ἐσιλεύταν ὀλίγον τὰ γράμματα. Λεῖξον ἀτα ὀλίγον καὶ θὰ φαίν'ταν καλύτερα. 'Ο λύκον ἐξέγκεν τὸ γλωσσόπον ἀτ' καὶ λείχ' τὸ νύχ'. 'Ο γάδαρον ντὸ ἐράευσεν εὔρεν. 'Εδῶκεν ἀτον ἕναν λάχταν καὶ ἐρροῦξεν ἀτον σὴν θάλασσαν.
12. Φ 3α Λαογρ. 19, 240-244 ἀρ. 8: Τὸ μουλάρι, ὁ λύκος κ' ἡ ἄλεπού. "Ὅποιος εἶναι μεγαλύτερος στὰ χρόνια θὰ φάῃ τοὺς ἄλλους. 'Ο λύκος: εἶμαι ἀπ' τοῦ παπποῦ μου τίς μέρες. 'Ἡ ἄλεπού: ἐγὼ ξέρω καὶ τοῦ παπποῦ μου τὸν παπποῦ (βλ. AT 80A*). Τὸ μουλάρι: στῶν πισινῶν ποδαριῶν μου τὰ πέταλα ἔγραψεν ὁ πατέρας μου τὸ χρόνο πὺ γεννήθηκα. . .
13. X 2. Μέγα, 'Ελλ. Παραμ. I 18-20 ἀρ. 3 (ἐκ χ/φου ΛΑ 189 σ. 257). — 14. X 2α (Τσακωνικὴ ἐκ Προποντίδος) Λαογρ. 17, 108-110. — 15. Ω. Κυπρ. Χρονικά 4, 271. — 16. Ω 3α Κληρίδης, Κυπρ. Σπουδαί II' λβ'-λδ, 15: «ἡ ἄλουπού τζ' ὁ πετεινὸς χατζῆς σάν τελικὸ ἐπέισ. στὸ 20D*. — 17. Ω 4α. Κυπρ. Γράμμ. 6(1942) ἀρ. φ. 79/80 σ. 157 ἀρ. 1α(ὄμ.). — 19. Ω 7γ. Κυπρ. Γράμμ. 10(1946) 262-266. — 20. AA 2γ Taibbi-Car. 74-76: 'Ἡ γαδάρα, τὸ χοιρίδι τσι' ὁ λύκος (+47B).
21. A 1. ΛΑ 1189, 21-22: γάδαρος καὶ λύκος (νὰ τοῦ βγάλῃ τὸ ἀγκάθι

ἀπ' τὸ πόδι τάχα γιὰ νὰ μὴ τοῦ φάη τὰ σωθικά . . . Ὁ λύκος: καλὰ νὰ πάθω! Τί δουλειὰ εἶχα ἐγὼ νὰ καταπιαστώ μὲ τὴ γιαιτρική, ἀφοῦ ἡ τέχνη μου εἶναι χασάπης. — 22-23. Α 2. ΛΑ 1324, 27 καὶ 31 (ἡ τιμὴ τοῦ πουλαριοῦ κάτω ἀπ' τὸ πέταλο τῆς φοράδας). — 24-25. Β 1γ ΛΑ 1273, 13 καὶ 187. — 26-27. Γ 2 ΛΑ 1272, 7 καὶ 21. — 28. Ζ 28 ΛΑ 1256, 30. — 29-35. Η 1α. ΛΑ 1174, 59. ΛΑ 1205, 12. 13 (ἡ τιμὴ τοῦ πουλαριοῦ) 24. 38-40 (κάτω ἀπὸ τὴν πατοῦσα / ἔχω τὴν ἀγιογραφοῦσα / κὶ ὅποιος μοῦ τῆνε διαβάση / τί καλὰ ποὺ θὰ περάσῃ! — ΛΑ 1205, 48. 60-61. — 36. Η 1δ. ΛΑ 1209, 63-65(+15+5) (ἡ τιμὴ τοῦ πουλαριοῦ στὸ πέταλο). — 37-39. Η 2β. ΛΑ 1216, 25 (ἡ τιμὴ τοῦ πουλαριοῦ), 51-52: λύκος, ἀλεπού καὶ γάιδαρος (+122N* +64), 77-78.—40-41. Η 3γ. ΛΑ 1209, 55-56. 57-59.—42-45. Θ 1 α', ιε', ΛΑ 1254, 17. 33. 45. ΛΑ 1255, 1-2. — 46. Ι 1. ΛΑ 1199, 13: γάιδαρος καὶ λύκος. — 47. Ι 1. ΛΑ 1199, 13 (ὄμ.). — 48-51. Ι 1γ. ΛΑ 1202, 124: λύκος, φοράδα καὶ φοραδάκι (ἡ τιμὴ στὸ πέταλο). — ΛΑ 1203, 163: γάιδαρος καὶ λύκος, 171 (ὄμ.). — 52-54. Ι 1ε. ΛΑ 1207, 27. 73. — ΛΑ 1206, 165. — 55-56. Ι 1ζ. ΛΑ 1214, 48-50. 53.— 57-60. Ι 1 ιε'. ΛΑ 1204, 64. 81. 129-131. 137-138.—61-62. Ι 2α. ΛΑ 1173, 41, 51.—63. Ι 7. ΛΑ 2268, 1163-64: ὁ παπᾶς, ὁ λύκος καὶ ὁ ἄλλογος (+154+47E). — 64. Ι 8 ΛΑ 1190, 1: ὁ λύκος καὶ τ' ἄλλογος. — 65-66. Ι 8α. ΛΑ 1192, 46. ΛΑ 1193, 107. — 67-68. Ι 8β. ΛΑ 1186, 27. 1190, 29. 35.— 69-72. Ι 8γ. ΛΑ 1194, 4. 41. 43 (+114+41**+214B), 6. 47. 99 (+123+2B) σ. 87. — 73-75. Ι 8 δ', ΛΑ 1195, 3. 11. 23. 69. — 76-78. Ι 8δ. ΛΑ 1233, 6. — 78. Ι 9. ΛΑ 1198, 19. — 79-81. Ι 9. ε' ΛΑ 1198, 25. — ΛΑ 1200, 19. 29. — 82-89. Ι 10 ΛΑ 1339, 9-11. 23-25. 25-29. 51-53. 87-89. 151-153. 153-155. 201-203.— 90-95. Ι 10. ΛΑ 1340, 13. 27. 29. — ΛΑ 1350, 20. 1352, 39. 1353, 29. — 96-97. Ι 13. ΛΑ 1347, 19. — 1349, 39-40. — 98-101. Ι 14α. ΛΑ 1280, 197. 203. 329. ΛΑ 1283, 331-333. — 102-113. Ι 15γ. ΛΑ 1229, 11. 17. 19. 21. 43. — ΛΑ 1230, σ. 1. 5. 9. 19. 21. 35. — 114. Ι 16ζ. ΛΑ 1174, 45.— 115-121. Ι 16 θ. ΛΑ 1220, 42. ΛΑ 1221, 9-10. 42. 60. ΛΑ 1222, 25-27. 127-129. 157-159.— 122-125. Ι 16 θ. ΛΑ 1223, 117. 125. 163-165. 177-179.— 126. Ι 16 ια'. ΛΑ 1226, 9.— 127-134. Ι 16 ιβ', ΛΑ 1227, 5. 57. 61. 105-107. 113. 121. 145. 159. — 135-136. Ι 17. ΛΑ 1224, 29. ΛΦ 1238, 8-9. — 137. Ι 20α. ΛΑ 1279, 5-8.— 138. Κ 3ζ'. ΛΑ 2276, 445. — 139. Κ 4. ΛΑ 1217, 25. — 140-150. Κ 5β. ΛΑ 1210, 27. 43. 179. 199. ΛΑ 1211, 1. 3. 5. 41. 79.—ΛΑ 1218, 7. 71.— 151-155. Κ 6. ΛΑ 1213, 71. 77. 89. 135. 173-175.— 156. Λ, ΛΑ 1083, 102: Συναξάριον τοῦ τιμημένου γαιδάρου. — 157-158. Λ 1, ΛΑ 1172, 15. 41.— 159. Λ 8. ΙΑ 758, 285-287.— 159. Μ 6α, ΛΑ 1684 Β', 37 (+20D*+15+9B+2B) 160. Ξ 3α ΛΑ 1173, 21-23.— 161-163. Ξ 5α ΛΑ 1382, 19. ΛΑ 1383, 21. 33.— 164. Ξ 7δ. ΛΑ 2845, 106-108.— 165. Ξ 10δ. ΛΑ 1162 Α, 101.—

166. Ξ 11γ ΛΑ 2824, 63.—167. Ξ 190, ΛΑ 1105, 57-60 (+20D*). —
 168. Ξ 17 ΛΑ 1291, 154-156 (+20D*).—168α. Ξ 19 ΛΑ 1162 Γ' 115-
 117.—169. Ο 1 ΛΑ 1291, 164.—170-171. Ο 4 ΛΑ 1239, 43. ΛΑ 1257,
 1-3.—172. Ο 5 ΛΑ 53, 278 άρ. 25.—173. Ο 5γ ΛΑ 1365, 409.—
 174. Ο 11β ΛΑ 1176, 91(αίτία τῆς πείνας τῶν ζῶων τὰ κρίματά τους. "Ο-
 ποιος ἀμάρτησε περισσότερο θὰ πληρώσῃ μὲ τὴ ζωὴ του. Ἐνακριτῆς τὸ
 λιοντάρι. . .). —175. Π 3ιζ' ΛΑ 1270, 5.—176. Π 3ε' ΛΑ 2301, 33.—
 177. Ρ ΛΑ 1545, 423.—178. Ρ ΛΑ 2761, 282-284 (+122N*+122Z+
 122C). —179-190. Ρ 1 ΛΑ 1174, 126-129. 130. 171-173. 256. 260. ΛΑ
 1175, 1. 147-149. 228. ΛΑ 1176. 25. 1178, 59-61. 63. ΛΑ 1183, 29-30.—
 191-193. Ρ 2ιβ' ΛΑ 1179, 29α. 35. 67 (+122C+*62B). 194-196. Ρ
 2ιγ' ΛΑ 1235, 33. 1236, 15. 23.—197-200. Ρ 3α ΛΑ 1175, 15. 25-27.
 ΛΑ 1233, 5-6. 15-17.—
 201. Ρ 8α ΛΑ 1241, 13-15 (+122C+122F+122N*+64). —202. Ρ 8β
 ΛΑ 1384, 13.—203. Ρ 10 ΛΑ 1245, 9-10.—204-209. Ρ 11α ΛΑ 1182,
 1. 13. 25. 73. 95 (+207A). ΛΑ 1202, 137-139.—210-211. Ρ 11ι ΛΑ 1182,
 129 (+122C). —212. Ρ 12β ΛΑ 1174, 5α. 204-214. Ρ 22 ΛΑ 1183,
 73. 79.—215. Ρ 25ε ΛΑ 1248, 47.—216. Ρ 25ζ ΛΑ 1220, 49-51.—217-219.
 Σ 18 ΛΑ 1251, 3. 19. 23.—220-222. Σ 20 ΛΑ 1248, 9-10. 11. ΛΑ 1317,
 223-224. Π 11 ΛΑ 1289, 112 (+20D*). —225. Σ 21, 38.—226. Σ 22
 21α ΛΑ 1446, 394.—226. Γ 8 ΛΦ 672, 14α. λύκος, άλεπού, γάιδαρος
 συμφωνία, ὅπως άνωτ. άρ. 10 και 11. Ο λύκος: Επιστρέφουνα στὴν κιβωτὸ
 τοῦ Νῶε. Ἡ άλεπού: δὲν ὑπῆρχε ψυχὴ στὰ βάτα. Ο γάιδαρος: ἡ χρονο-
 λογία ποὺ γεννήθηκα στὸ πισινό μου πόδι· γλέψε με τὴ γλῶσσα σου λίγο
 και θὰ φανῆ.—227. Υ. ΛΑ 1239, 55: λύκος και άλογο.—228. Φ 3. ΚΜΣ,
 Φάρασα σ. 5421-26: λύκος, άλεπού και μουλάρι. Ἀποφασίζουν νὰ φᾶνε ὅποιον
 πρὶν ἀπὸ 100-200 χρόνια δὲν γνωρίζει τί γινόταν—τὰ χρόνια τοῦ μουλα-
 ριοῦ κάτω ἀπ' τὸ πέταλό του.—229. Ψ 10α ΛΑ 2196, 91-93: τοῦ τζανα-
 βάριν, ἡ άλαπού κ' ἡ γάραδους.—230. Ω 2. ΛΦ 335, 1-4: ὁ πετεινὸς ὁ
 γούμενος (+20D*). —231. Ω 3α ΛΦ 1841, 1-2 (+20D*). —232. Ω 5α
 ΛΦ 1800, 1.—233. Ω 16, ιζ' ΚΕΕΚ 37, 179, 2.—234. ΒΒ ΛΑ 1246,
 7-8: τὰ χρόνια τοῦ άλόγου γραμμένα ἀπ' τὸν πατέρα του στὸ πέταλο (+*30A
 +*30A). —235. ΒΒ. ΛΑ 1246, 9 (ὄμ.)

22 Ζ. Ἄλλα τεχνάσματα γιὰ νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὸ λύκο (τὴν άλεπού).

1. I 12α ΛΦ 1484: Λαγὸς και άλεπού. Ὁ λαγὸς ζητάει ἀπὸ τὴν άλεπού
 νὰ τὸν ρίξῃ στὰ βάτα, πρὶν τὸν φάῃ. Ξεφεύγει.

2-3. X 2α ΛΑ 1274, 5 και 10: Κουνάβι και λύκος. Τὸ κουνάβι ζητάει ν'
 ἀνέβῃ στὸ δέντρο, γιὰ νὰ πῆ στὸ λύκο, γιατί εἶναι χαρούμενο. Ξεφεύγει.

4. P ΛΑ 2761, 282-284(+122N*+122J): τὸ βόδι ζητάει ἀπὸ τὸ λύκο νὰ παλέψουν προτοῦ τὸ φάη. Μὲ τὸ μούγγρισμά του καταφθάνουν τ' ἄλλα βόδια καὶ τρομάζουν τὸ λύκο.

5. I 1 ιε' Λαογρ. 17, 143, 2: ἡ προβατίνα ζητάει ἀπὸ τὸ λύκο ν' ἀνοίξη τὸ στόμα του κι αὐτὴ θὰ πάη πολὺ μακριὰ καὶ θὰ ρθῆ με φόρα νὰ τὴν καταπιῇ. Ὁ λύκος περίμενε μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα (+122N*+122C+122J). —

122N*. Ὁ γαΐδαρος πείθει τὸν λύκο ν' ἀνεβῆ στὴ ράχη του, γιὰ νὰ τὸν πάη στὸ χωριό, ὅπου οἱ χωριανοὶ τὸν θέλουν γιὰ δήμαρχο. Τὸν κυνηγοῦν μὲ τὰ ξύλα.

1. I. Πελέκου Ἐπιδόρπιον Α' 23.—2. I 1 ιε' Λαογρ. 17, 143 ἀρ. 2 (+122C+122Z+122J). —3. O 1β. Hahn 2, 105 ἀρ. 93. —4. P 15γ Λαογρ. 6, 102, 1.—5. AA 2 γ. Taibbi - Car. 74-76 ἀρ. 13 (ἡ γαΐδαρα πάει τὸ λύκο γιὰ σύνδικο στὸ χωριό) (+47B). —6-7. H 2β ΛΑ 1216, 51 (+122J+64). 137.—8. Θ 1 ιδ' ΛΑ 1254, 45 (+122J, +122C). —9-11. I 1 ΛΑ 1206, 47 (+123+*44A). —12. I, 7 ΛΑ 2268, 1128.—13. I 7, ε ΛΑ 1196, 21.—14. I 8 ιγ' ΛΑ 1195, 1-2.—15. I 10 ΛΑ 1353, 41.—16. I 15 ε ΛΑ 1222, 109-111.—17. I 16 ιβ' ΛΑ 1227, 20.—18. K 5 β ΛΑ 1832, 5.—19. I 10 ΛΦ 163, 36.—20. Π 31 ΛΦ. 1140, 1-2 (ὁ γαΐδαρος συνάτῃ στὸ λύκο νὰ μὴ φοβηθῆ ἀπὸ τὶς τουφεκιές, γιὰτὶ θὰ εἰσέλθῃ τὴν οικοδογὴ του, (+64). —21-22. P ΛΑ 454, 132 (+1+2).—ΛΑ 2761, 282-284 (+122J+122Z+122C). —23. P 3α ΛΑ 1233, 5 (+122J). —24. P 9 α ΛΑ 1241, 13-15 (+122C,+122F+122J+64). —25. P 8 β ΛΑ 1384, 5 (+122C). —26. P 25 ε ΛΑ 1248, 43.—27. P 28 ζ ΛΑ 2895, 121-123. —28. BB. ΛΑ 1246, 5. —

123, 1. Ὁ λύκος καὶ τ' ἀρνάκι.

(α) Ἡ ἀλεπού (ἢ (β) μιὰ γριά) ἔχει ἓνα ἀρνάκι καὶ τὸ τρέφει σὰν παιδί της. Τὸ συμβουλεύει νὰ μὴν ἀνοίξη τὴν πόρτα, ἂν δὲν ἀκούσῃ τὴ φωνὴ της καὶ δὲν ἰδῆ στὴν τρῦπα τὸ πόδι της [Mot. J 144]. (2) Στὴν ἀπουσία τῆς μάννας ἐρχεται ὁ λύκος, ἀλλάζει τὴ φωνὴ του [K 1832], ἀσπρίζει τὸ πόδι του στοῦ μυλωνᾶ [K 1839. 1], ξεγελάει, τὸ ἀρνάκι καὶ τὸ τρώγει [K 311. 3]. (3) Ἡ ἀλεπού (ἢ ἡ γριά) βρίσκει τὸ λύκο νὰ κοιμᾶται, τοῦ σικίζει τὴν κοιλιά μὲ τὸ ψαλίδι καὶ τ' ἀρνάκι βγαίνει ζωντανό [F 913].

Πρλ.: τιμωρία τοῦ λύκου, ὅπως στοὺς T. 2B ἢ *30A ἢ γέμισμα τῆς κοιλιάς τοῦ λύκου μὲ πέτρες. Ἐνίοτε ὁ λύκος κρυμμένος κάτω ἀπ' τὸ κρεβάτι τιμπάει τὴ γριά μὲ τὸ βελόνι· αὐτὴ τὸν καταφέρνει νὰ παίξουν τὸ σάκκου - σάκκου· τὸν χώνει στὸ σουβάλι καὶ τὸν σκοτώνει.

Βλ. Ν. Πολίτην ἐν ΔΙΕ 1, 282 καὶ Λαογρ. 5, 459-468 καὶ Μέγαν IV 83 ἀρ. 10. — BP 1, 37. Eberh. - Bor. T. 8.

1. Α 3. Κῆρυξ τ. Αιγίνης, 3, 1949, ἀρ. φ. 31 σ. 109: 1α, 2, 3 (+1+2B). — 2-3. I 17. ΔΙΕ 1, 278 (= Λαογρ. 5, 459): 1α, 2, 3 (+1+2B). — αὐτ. 1, 281 ὁμ. (+41+*30A). — 4-5. Κ 5. Λαογρ. 4, 301: ἡ ἀλεπού κλέβει ἀπὸ μιὰ στάνη ἓνα ἀρνάκι· γίνεται σύντροφος μὲ τὸ λύκο, ἀλλὰ βγάζει ἔξω ἀπὸ τὴ συντροφιά τὸ ἀρνάκι. Στὴν ἀπουσία τῆς ὁ λύκος τρώει τ' ἀρνάκι, γεμίζει τὸ τομάρι του μὲ ἄχυρα καὶ τὸ στήνει ὄρθιο σὲ μιὰ μεριά τῆς φωλιάς. Ἡ ἀλεπού κάνει τὴν κουτὴ, μαζεύει χορταράκι καὶ τὸ βάζει ἐμπρὸς στ' ἀρνί, γιὰ νὰ φάη τάχατες. Κλέβει ψάρια ἀπὸ ψαράδες καὶ ξεγελάει τὸ λύκο, ὅπως 2B. — 5. Λουκάτος, σ. 12 ἀρ. 11 (1α. 2). Ὁ λύκος γεμίζει τὸ τομάρι τοῦ ἀρνιοῦ μὲ ἀέρα, γιὰ νὰ μὴ τὸ καταλάβῃ ἡ ἀλεπού. Αὐτὴ ἐκδικεῖται, ὅπως στὸν ἀρ. 2B. — 6. Σ 2. Θρακικά, 17, 111 ἀρ. 45 (1α. 2. 3+2B). — 7. Σ 8 α. Ἀρχ. Θρ. Θησ. 13, 191-192 (1β. 2, 3δ). — 8. Σ 10. Λαογρ. 5, 450-452: «Τ' ἀρνίτσι μπίτσι» (1β. 2. 3δ) = Ταρσοῦλη, Τὰ πρῶτα παραμῦθια 1-9. — 9. Σ 26, β. Θρακικά, 17, 109-111 ἀρ. 44 («τὸ ἀρνάκι μπιτσινάκι») (1β. 2). — 10. U1. Ἀστὴρ Πόντου 1, 186 ἀρ. 24 (= Λαογρ. 5, 460 = Ἀρχ. Πόντου 16, 88-91 ἀρ. 8: «Ἀλεπὸν καὶ ἀρνάκι». Ἀντὶ λύκου ἀρκούδα· ἀσπρίζει τὴν οὐρά τῆς στὸ μύλο καὶ ἐξέρχεται ἀρνάκι. Ἀφοῦ τὸ ἔφαγε, ἐπὶ τὸν ἄλκο καὶ κομμάκι. Ἡ ἀλεπού τὸν ἀρνάκι μὲ χρυσὸ γρόσιον. 2B). — 11. X 4. Μέγας, IV (Begegnung) ἀρ. 10 (+2B) (1α. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100). — 12. Ψ 7. Μικρασ. Χρον. Δ' 252-4 (1β. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100). — 13. Ἀδ. τ. Ἀδ. τ. Πάραμ. 1-4 (+1+41). — 14. Ἀδ. τ. RTP, 1893, τ. 8 σ. 30-1 = Λαογρ. 5, 460 (1α. 2. 3 (+41). — 14α-15. Α 1. ΛΑ 1189, 20: «ἡ γριά καὶ ὁ λύκος» (1 β. 2: ὁ λύκος φοβερίζει τὸ διάβολο πὼς θὰ τοῦ πάρῃ τὸ γάϊδαρο, ἂν δὲν τοῦ λεπτύνῃ τὴ φωνή. 3δ.) — 16. Γ 2. ΛΑ 1272, 19(1β, 2. 3δ.). — 17-18. I 1 ΛΑ 1206, 35-36 (1β. 2. 3δ). — ΛΑ 1208, 49-50(1β. 2. 3δ.). — 19. I 1γ ΛΑ 1203, 91 (+1+2B+*30+41**). — 20. I 1ε ΛΑ 1208, 49 (1β. 2. 3δ). — 21. I 2α ΛΑ 1204, 39-40 (1α. 2. 3. [+1+2B]). — 22. I 8β ΛΑ 1190, 17-19. — 23. I 8δ. ΛΑ 1194, 47-50 (1α. 2. +*1A+41**+1+2B). — 24. I 8ζ ΛΦ 381, 3-4. — 25. I 8 ιγ' ΛΑ 1195, 19 (1α. 2, +41). — 26. I 16 ιβ' ΛΑ 1227, 127 (+1+2B). — 27. I 17 ΛΦ 1180, 1-3 (1α. 2. 3+41+3+4+*30A). — 28. I 18 ΛΑ 2328, σ. 23-25 (1α. 2. 3α+41**,+3+4). — 29. I 18 ε ΛΑ 1225, 25 (1α. 2, 3α+2B). — 30. I 18ε ΛΑ 1225, σ. 33 (1α. 2. 3α. +1+2B+41+3+4). — 31. I 20α ΛΑ 1279, 13-16 (1α. 2. 3α)+*30A). — 32. I 21 δ ΛΦ 332 3-4 (1. 2. 3α+41). — 33. Κ 4 ΛΑ 1217, 19 (1α. 2. 3β). — 34. Κ 5 ΛΦ 1205, 17-19 (ὅπως 2B). — 35. Κ 5 ΛΑ 1218, 27 (ὅπως 2B). — 36. Κ 5 ΛΑ 1218, 69-70 (ὅπως *30A). — 37. Κ 5 β ΛΑ 1210, 143 (ἐνωμ. με 2B). — 38. Κ 5 β ΛΑ 1211, 13. — 39. ΛΑ 1211, 23-24. — 40. Κ 5 β

ΛΑ 1210, 139-141 (1α. 2. 3α +1+41**+*30A). — 40. Κ 5 β ΛΑ 1210, 203-7 (+15+2B+123). — 41. Κ 6 ΛΑ 1213, 87 (+1+41**+41). — 42. Λ 1 ΛΑ 1172 (1α. 2. 3α: 2B). — 43. Λ 3α ΛΑ 1543, 73-76 (1α. 2. 3α: +1+41**+2B). — 44. Λ 3β ΛΦ 816, σ. 11 (1α. 2). — 45. Λ 4δ ΛΦ 1083, 4. (1β. 2. 3α: +*30A). — 46. Ο 1ε ΛΑ 1183 (1β. 2). — 47. Ο 8α ΛΦ 1546, 13-17 (1α. 2. 3α: +1+2B). — 48-50. Ρ 1 ΛΑ 1175 (1α. 2. 3α: +1+2B). ΛΑ 1177, 43 (ὄμ.). ΛΑ 1178, 5 (ὄμ.). — 51. Ρ 2 ΛΑ 235, 54 (1α. 2. 3α: +1+2B). — 52-55. Ρ 2ιγ ΛΑ 1235, 9-12 (1α. 2. 3α: 2B), σ. 51 (ὄμ.), σ. 47-50 (1α. 2. 3α: +15+1+2B). — ΛΑ 1236, 11 (1α. 2). — 56-57. Ρ 10 ΛΑ 1245, 13-14 (1α. 2. 3α: +1+2B), 21-22 (1α. 2. 3β). — 58. Ρ 21θ ΛΑ 2897, 9-10 (1α. 2. 3α: +2B). — 59-60. Ρ 25γ ΛΑ 1247, 43-45 (1α. 2. 3α. +1+2B). ΛΑ 1248, 62(1β. 2). — 61. Ρ 25δ ΛΑ 1248, 29 (ὄμ. +1+2B). — 62. Ρ 26 ΛΑ 1248, 15-16 (1α. 2. 3α: +1+2B). — 63. Σ 1 ΛΦ 228, 2-3 (1β. 2). — 64-65. Σ 2 ΛΑ 176, 36 (1β. 2. 3δ). — ΛΑ 25, 246 (1β. 2. 3α: +*30A). — 66. Σ 21α ΛΑ 1184, 15-17 (1β. 2. 3α: +41**+2B). — 67. Σ 23 ΛΑ 1250, 1-2(1α. 2. 3α: +5+1+*30A). — 68. Τ 1 ΛΑ 1289, 96-97 (1α. 2. 3α: +1+41**+2B). — 69-71. Χ 4 ΛΦ 57, 1-2 (1β. 2. 3α: +2B). Φ 1β ΛΑ 1181, 165 (ὄμ. +2B). —

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

123, 2. Ὁ λύκος καὶ τὰ κατσικάκια

Ὁ λύκος, γιὰ νὰ ξεγελάσῃ τὰ κατσικάκια, πάει στοῦ τσαγκάρη καὶ βάζει στὰ πόδια του μαῦρα παπουτσάκια. Ἐνα μόνο κρύβεται στὸ ντουλάπι (πίσω ἀπ' τὸ ρολόι) καὶ γλυτώνει· μαρτυράει στὴ μάνα του τί ἔγινε. Ἡ κατσίκα βρῖσκει τὸ λύκο νὰ κοιμᾶται, τοῦ σιζίζει μὲ τὸ ψαλίδι τὴν κοιλιὰ, καὶ τὰ κατσικάκια βγαίνουν ὅλα ζωντανά [F 913]· τοῦ γεμίζει τὴν κοιλιὰ μὲ πέτρες κτλ. Πρλ. Ὁ λύκος πάει καὶ στοῦ χασάπη νὰ τοῦ κοντύνῃ τὴν οὐρά σὰν τῆς κατσίκας. Ὁ χασάπης τὸν σκοτώνει.

1. Κ 5 Λουκάτος, 26-27 ἀρ. 6 (II, 1). —

2. Α 1 ΛΑ 1328, 33. — 3. Α 2 ΛΑ 1324, 13. — 4. Δ 3β ΛΦ 83, 1-4, (+31). — 5-7. Ζ 2 δ ΛΑ 1256, 11-14. — ΛΑ 1256, 49-51. — ΛΑ 1257, 29. — 8. Η 1 ΛΦ 1586, 4-5. — 9. Η 1α ΛΑ 1205, 9-10. — 10. Η 1θ ΛΑ 1209, 77. — 11-19. Η 2β ΛΑ 1216, 9. — ΛΑ 1216, 11. — ΛΑ 1216, 35. — ΛΑ 1216, 37. — ΛΑ 1216, 99. — ΛΑ 1216, 105. — ΛΑ 1216, 107. — ΛΑ 1216, 119 καὶ 127. — 20. Η 2 η ΛΑ 1216, 135. — 21-22. Η 2 θ ΛΑ 1320, 27 καὶ 35. — 23. Η 3 γ ΛΑ 766, 45-47. — 24-29. Ι 1 ΛΑ 1199, 11. — ΛΑ 1206, 1. — 69-70. — 87-89. — 89-90. — ΛΦ 1751, 3-4. — 30-36. Ι 1 δ ΛΑ 1202, 99 (+*30A). — σ. 139-140. — ΛΑ 1203,

79. — σ. 93. — σ. 99-103. — σ. 125. — σ. 153. — 37-41. I 1 ζ' ΛΑ 1207, 11-12. — σ. 15 — σ. 17-18. — σ. 105. — ΛΑ 1208, 105. — 42-45. I 1 ζ' ΛΑ 1214, 13-15. — σ. 21-22. — σ. 25-26. — σ. 55. — 46. I 4 ε ΛΦ 386, 9: ἡ Μαρουλίτσα (+*30A). — 46α. I 6α ΛΦ 1413, 2-3. — 47-50. I 8 ΛΑ 1189, 6 — σ. 10. — σ. 43. — σ. 84 (1). — 51-52. I 8α ΛΑ 1192, 113-116. — σ. 141. — 53-58. I 8δ ΛΑ 1194, 13-14, 15-16, 23-24. 35-26. — 53-54. — 81. — 59. I 9 θ ΛΑ 564 (ΣΠ 37) 5-7. — 60. I 8 ιζ' ΛΑ 1190, 59. — 61-63. I 8 ιγ' ΛΑ 1195, 9-10. — σ. 15-16, σ. 69. — 64. I 9 ΛΑ 1198, 29. — 65-66. I 9 ζ' ΛΑ 1200, 59-60. — ΛΑ 1198, 31. — 67-69. I 11ε ΛΑ 1332, 27. — σ 37, σ. 39. — 70. I 13 ΛΑ 1350, 11 (+*30A+2B). — 71-89. I 14α. ΛΑ 1280, 11, σ. 26-29, σ. 31-35, σ. 52-53, σ. 64-65, σ. 85-87, σ. 93-95, σ. 114-120, σ. 126-129, σ. 138-140, σ. 152-155, σ. 164-166, 167-169, 186-187, 193-195, 205-207, 303-306, 342-344, 359-362. — 90-93. I 14α ΛΑ 1281, 355-356, ΛΑ 1282, 79-80, 265, ΛΑ 1283, 25-28. — 94-104. I 15γ ΛΑ 1229, 3, σ. 5. — σ. 13, σ. 29, σ. 33. ΛΑ 1230, 11-12, 13, 17, 23, 29-30, 33-34 (+*30). — 105-111. I 16 θ ΛΑ 1220, 15-22. — ΛΑ 1221, 2-3, σ. 30-31, 32. ΛΑ 1222, 53-55. — 151-155. — 213-215. — 112-115. I 16 α ΛΑ 1223, 109. — σ. 111. — σ. 117. — σ. 131-133. — 116. I 17 ΛΑ 1224, 117-119. I 17 β ΛΑ 1228, σ. 35, σ. 37 και 38. — 120. I 16 β ΛΑ 1225, 59 (+Mol. J2133, 71-72. K 6 ΛΑ 1211, 13. — 124-125. K 6 ΛΑ 1214, 5, 21, 10, 126. K 6 ΛΑ 1213, 21. — 127-128. K 6 ΛΑ 1215, 129-130. Λ ιε' ΛΑ 1275, 2-3, σ. 6-9. — 131. M 4 ζ ΛΦ 1473, 3. — 132. Ξ 1α ΛΦ 1473, 1. — 133. O 1γ ΛΦ 1376, 5. — 134. O 2 ΛΦ 1143, 2. — 135. O 2 ΛΑ 1297, 466. — 136. Π 3 ιζ' ΛΑ 1270. — 137. Π 9α ΛΑ 1269, 11. — 138. P 1 ΛΑ 1174. — 139-145. P 4 ΛΑ 1174, 118-120 σ. 132, 161. ΛΑ 1175. — ΛΑ 1174. — ΛΑ 1177, 177 (+2B). — 146-147. P 2 ιγ' ΛΑ 1235, 29-31. ΛΑ 1236, 29. — 148. P 6α ΛΑ 1242. — 149. P 12 ΛΑ 1181, 45. — 150. P 12β ΛΑ 1244, 1-2. — 151. P 16α ΛΑ 1466, 4-6. — 152. P 25γ ΛΑ 1247, 39-41. — 153. T 1η ΛΦ 476, 9-10. — 154. T 2 ιβ' ΛΑ 1290, 121. — 155. ΛΑ 1173. — 156. Ψ ΛΑ 1239, 41-42. — 157. Υ ΛΑ 1239, 57-61. — 158. Ω ΛΦ 1775, 9-11. —

123A. Ὁ λύκος καὶ ἡ φοραδίτσα. Ἡ ἀλεπού (ἡ μιὰ γριά) ἀποκτίνει μιὰ φοραδίτσα καὶ τὴν τρέφει στὸ καλύβι της. Ὁ λύκος ἀλλάζει τὴ φωνή του καὶ τρώει τὸ πουλαράκι. Ἡ ἐκδίκησης συν. ὅπως στὸν T. *30.

I. I 11. Χριστοδουλόπουλος 71(+*30A). — 2-3. O 1β. Hahn 2, 89 ἀρ. 85 καὶ 2,91-93 (+*30A). —

4. Η 1α ΛΑ 1205, 23-24 (+15+2B). — 5. Η 3 ιε (+*30A+5). — 6-8. I 1 ΛΑ 1206, 47-48 (+122N*+*44A). — 53-55 (+*30A), ΛΑ 1208, 91-92 (+*30A). — 9-15. I 1 δ ΛΑ 1202, 14-17(ένωμ. με 170+*30A). — 65 (όμ.) σ. 75-77 (+15). — σ. 91-92(+*30A). — σ. 125-126(+*30A). — σ. 175-177 (+*30A). — ΛΑ 1203, 13 (+*30A). — 16-17. I 1 ζ' ΛΑ 1207, 23-24 (+*30A) ΛΑ 1208, 91 (+*30A). — 18. I 2 ΛΦ 467, 1-3 (+*30A). — 19-20. I 1 ιε' ΛΑ 1204, 35-38 (+5+*30A). — ΛΑ 1204, 85-88 (+41+2C). — 21. I 4 ε ΛΦ 386, 9-10 (+*30A). — 22. I 7 γ ΛΑ 1185, 1-2 (+*30A). — 23. I 8 α ΛΑ 1192, 133 (+41). — 24-25. I 9 α ΛΑ 1197, 5-7. — σ. 29-30 (+41). — 26. I 9 δ ΛΦ 1450, 8-10 (+*15A,+*44A). — 27-28. I 9 ζ' ΛΦ 1450, 4-6 (+*30A). — ΛΑ 1200, 9-10(+*30A). — 29-39. I 10 ΛΑ 1353, 3-4(+*30A), σ. 7, σ. 9-10 (+*30A), σ. 11-12. ΛΑ 1344 11-12 (+*30A), 23 (+*30+5), 37 (+*30A,+5). — ΛΑ 1339, 105-109. 117-119. 205-207. ΛΑ 1341, 9-11. — 40-42. I 10 β ΛΑ 1352, 4-5, 14-15 (+*30A+5), σ. 19-20 (+*30A). — 43. I 10 θ ΛΑ 1345, 13. — 44. I 11 ε ΛΑ 1332, 33 (+*30A). — 45. I 12 ι' ΛΦ 1478, 7 (+*30A). — 46-47. I 13 ΛΑ 1349, 5-6 (+*30A). — ΛΦ 1014, 13-18 (+41+*41A). — 48. I 14 α ΛΦ 1784, 4-5 (+*30A). — ΛΑ 1282, 53-55 (+*30). — 50. I 14 β ΛΦ 829, 5-6 (+*30A+5). — 51-54. I 16 θ ΛΑ 1220, 3-5 (+*30). — ΛΑ 1221, 101-104 (+*30A), σ. 7-14 (+*30). — ΛΑ 1222, 47-50 (+*30). — σ. 117-121 (+*30A). — σ. 125-126 (+*30A). — σ. 194-196 (+*30A). — 58. I 16 η ΛΑ 1226, 5-6 (+*30A), σ. 59-63. I 16 θ ΛΑ 1227, 35 (+*30A), σ. 139(+*30A). — σ. 141 (+*30A). — σ. 143 (+*30A). — σ. 151 (+61A+*30A+*61C). — 64. I 17 ΛΦ 1238, 4-5 (+41+4). — 65. Κ 6 ΛΑ 1213 σ. 9 (*30A). — 66. Ο 6 α ΛΑ 1278, 5 (+*1351D).

123B. *Ὁ λύκος μετὴν κάπα τοῦ τσοπάνη σὸ μαντρί. Τὸν μυρίζονται οἱ σκύλοι καὶ χυμοῦν κατεπάνω του.* (Πρβλ. Halm 376, Perry 451, Wienert ET 35, ET 325, Moser - Rath ἀρ. 234.

1. Φ 2, 10. Μικρσοσ. Χρον. Η' 1959 σ. 296: ὁ λύκος ποὺ ἔγινε βοσκός.
2. Ρ 12 ΛΑ 1183, 71. — 3. Ρ 18 α ΛΑ 1174, 19. — 4. Φ 13. ΚΜΣ Φάρασα 5347-5348.

***123C.** *«Ἐριφος καὶ λύκος».* Αἰσ. Halm 135, Perry 98, Hausr. 100.

1. I 2 Λαογρ. 4, 299 ἀρ. 6.

124. *Τὰ τρία γουρουνάκια. Τὸ πρῶτο φικιάνει σπίτι ἀχυρένιο, τὸ δεύτερο ξύλινο, τὸ τρίτο πέτρινο. Ὁ λύκος μ' ἓνα φύσημα ρίχνει κάτω τὸ σπιτάκι τοῦ πρῶτου [Z 81], σκουπώντας μετὸ πόδι ρίχνει καὶ τοῦ δευτέρου τὸ σπι-*

τάκι, τοῦ τρίτου τὸ σπιτάκι δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ρίξῃ. Ἐπιχειρεῖ νὰ μπῆ ἀπὸ τὴν καπνοδόχο [K 891 1]. πέφτει στὸ καζάνι μὲ τὸ ζεστό νερό, ζεματιέται [J 2133. 7]. BP 1, 40 κέ. Eberh. - Bor. T. 8 III.

1. Η 2 ΛΑ 1322, 19: τὰ τρία γουρουνάκια (σπίτια ἀπὸ σανίδια, ἀπὸ ξύλα, ἀπὸ πέτρες). — 2. Ι 1 δ ΛΑ 1202, 133 καὶ 145. — 3. Ι 6α ΛΦ 501, 37 ἀρ. 22. — 4-5. Ι 14α ΛΑ 1280, 65-67. ΛΑ 1281, 185 (σπίτι ἀπὸ βρώμη, ἀπὸ ἄχερο, ἀπὸ τοῦβλα). — 6. Ι 15γ ΛΑ 1230, 27 (ξύλο, καλάμια, πέτρες καὶ στὴν σκεπὴ καρφιά· ὁ λύκος κόνοντας νὰ μπῆ ἀπὸ τὴν σκεπὴ καρφώνεται). — 7. Ι 16α ΛΑ 1934, 66-68 (Ἀσπροούλης: ἀχρενίο, Μαυρούλης: ταβλαδένιο, Καφετούλης: πέτρινο. Ὁ Καφετούλης βάζει τὸ κατσαρόλι στὸ κεφάλι του, ὁ λύκος τρομάζει, πέφτει στὸ ποτάμι καὶ πνίγεται. Ὁ Καφ. γλυτώνει καὶ τ' ἀδέρφια του ἀπὸ τὴν σπηλιά τοῦ λύκου). — 8-9. Ι 16 θ ΛΑ 1221, 18 (σανίδια μὲ καρφιά στὴ σκεπὴ, βλ. ἀριθ. 6). — ΛΑ 1222, 1-3. — 10. Ι 16ιβ' ΛΑ 1227, 135 (σπίτια: ἀχερένιο, ξύλινο, τουβλένιο). — 11. Ι 17β ΛΑ 1228, 57-58 (ἀπὸ ψάθα, καλάμια, πέτρα). — 12. Κ 6 ε ΛΑ 1213, 97. — 13. Λ 1ε ΛΑ 1275, 39-41. — 14. Ξ 11γ ΛΑ 2824, 18 (Μαυρούλης ἀχερένιο, Ἀσπροούλης ξυλένιο, Καφετούλης τουβλένιο). — 15. Π 7α ΛΑ 1176, 77-79 (ἀχερένιο, καλοσμένοιο, πέτρινο). — 16. Π 1ε ΛΑ 1175, 154 (ένωμ. μὲ ΑΤ 123 Ι: ὁ λύκος δὲν γίνεται πιστευτός, ἀπὸ τὴν καμινάδα πέφτει στὸ καζάνι, μὲ τὸ ζεματιέται [K 891 1]. J 2133. 7). ΛΑ 1183, 21.

127B*. Ὁ τράγος κατεβαίνει στὸ πηγάδι νὰ πιεσθῆ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ βγῆ. Ἡ ἀλεπού τοῦ λέγει: Κουτὲ τράγο, ἂν εἶχες νοῦ ὅσες τρίχες ἔχεις στὸ γένι σου, δὲν θὰ κατέβαινες στὸ πηγάδι, πρὶν σκεφθῆς πρῶτα πῶς θὰ ἀνεβῆς». (Mot. J 2136. 3).

1. Π 1ε ΛΦ 1394, 24.

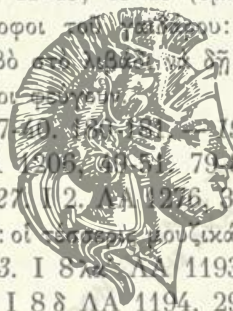
*127C. Ἡ κατσίκα βλέποντας στὸ νερό τὰ γένεια της νομίζει πῶς μπορεῖ νὰ γίνῃ ἰμάμης. Ὁ λύκος τὴν ἀρπάζει ἀπὸ τὸ πόδι καὶ λέει: ἂν σ' ἀφήσω, γίνε καὶ σεῖχουλισλάμης.

1. U 7 Παμπούκης σ. 25 ἀρ. 8.

130. Τὰ ζῶα στὸ νυκτερινὸ κατάλυμα (γάιδαρος, σκύλος, γάτα, πετεινός) καὶ οἱ κλέφτες. Τὸ ἓνα ζῶο ἀνεβασμένο στὴ ράχη τοῦ ἄλλου. Ὅλα μαζί ξεφωνίζουν (Mot. K 335. 1. 4)· τρομάζουν τοὺς κλέφτες. Κρυμμένα σὲ διάφορα μέρη τοῦ σπιτιοῦ χυμοῦν καταπάνω σὲ κείνον πού τολμᾷ νὰ εἰσχωρήσῃ στὸ κατάλυμά τους (Mot. K 1161). Πρβλ. Eberh. - Bor. T. 11, Bödker 34.

1. K 5 Λουκάτος σ. 27 ἀρ. 7: Τὰ γέριχα ζῶα κ' οἱ κλέφτες. — 2. T 2 Argenti - Rose I, 583 ἀρ. LV: Ὁ γάιδαρος, ὁ σκύλος καὶ ὁ γάτης καὶ οἱ δράκοι (παραλλ.). — 3. T 3 Μέγας II 21-23 ἀρ. 7: Οἱ μουζικάντες (ἐκ χφ. ΛΦ 1463). — 4. U 5 Ἀρχ. Πόντ. 7, 112 ἀρ. 10: (βλ. ΛΑ 179, 43 ἀρ. 16).

5. A 1 ΛΑ 1328, 41 (γάιδαρος, γάτα, σκύλος, πετεινός — κλέφτες). — 6-7. Z 2 δ ΛΑ 1257 σ. 17-18: ἡ ἀδελφότης, σ. 31: παρέα μουσικῶν). — 8-9. H 2 β ΛΑ 1216, 23 (κόκορας καὶ σκύλος ξεκινοῦν νὰ γίνουν βιολιτζήδες. Ἡ ἀλεπού, ποὺ ζητάει ἀπὸ τὸν κόκορα νὰ κατεβῆ ἀπὸ τὸ δέντρο, τὴν παθαίνει ἀπὸ τὸν σκύλο (ὅπως στὸν T. *62A), οἱ λησται τρομάζουν). Σ. 49-50: σκυλί, κόκορας καὶ γάτα. — 10. H 3 ιγ' ΛΦ 476, 27: γάιδαρος, κόκορας, σκύλος, γάτα στὸ σπίτι τῶν ληστῶν. — 11. H 3 ιθ' ΛΑ 1209, 53 (ὄμ.). — 12. Θ 1 ιε' ΛΦ 600, 7-10: Οἱ τέσσερις φίλοι (γάιδ., γάτα, σκύλος, κόκορ. στὸ ἔρημο σπίτι, τρομάζουν τὸ νοικοκύρη καὶ τὸν κάνουν νὰ φύγῃ. Τὸ σπίτι μένει στὰ ζῶα). — 13. I 1 ΛΑ 1207, 33-35 (σκύλ., κόκ., γάιδ. — λησται). 14-15. I 1 δ' ΛΑ 1208, 41-43, 45-46 (ὄμ.). — 16. I 1 ΛΑ 1208, 79-82 (+47F.+64+34). Σύντροφοι τοῦ γαϊδάρου: κόκορας, κριάρι, γουρούνι: οἱ λύκοι στέλνουν τὸν κολοβὸ νὰ ληστέψῃ καὶ δῆ τί γίνεται. Μὲ τίς φωνές τους τὸν τρομάζουν κ' οἱ λύκοι τρομάξουν. — 17-18. I 1 δ ΛΑ 1202, 37-40. — 19-20. I 1 δ ΛΑ 1203, 1-3. 109-110. — 21-22. I 1 α' ΛΑ 1205, 61-64. 79-80. 84-85. 83-84. 93-94. 7-10. — 23. I 1 ζ ΛΑ 1214, 33-34. — 24. I 2 ΛΑ 1216, 3-5. — 28. I 6 α. ΛΑ 1196, 37-38. — 29. I 8 ΛΑ 1189, 34-35: οἱ τέσσερις μουζικάντες. — 30-31. I 8 λα' ΛΑ 1192, 13-14. 121-122. — 32-33. I 8 λβ' ΛΑ 1193, 143-4. 145-148. — 34. I 8 β ΛΑ 1190, 47-51. — 35. I 8 δ ΛΑ 1194, 29-30. — 36. I 9 ΛΑ 1198, 17-18. — 37. I 9 θ ΛΑ 564, 11-13. — 38-39. I 9 ζ' ΛΑ 1200, 31-32. 39-40. — 40-41. I 10 ΛΑ 1340, 9. 19. — 42-45. I 10, ΛΑ 1342. 13-14, 15-16, 25-27, 33-35. — 46. I 10 ΛΑ 1344, 1. — 47-48. I 10 ΛΑ 1353, 1. 46-48. — 49. I 10 ΛΑ 1354, 29-30. — 50-52. I 10 θ ΛΑ 1345, 17. 37. 39. — 53. I 11 ιδ'. ΛΦ 979, 4-5. — 54. I 15 γ 35-37. — 55-57. I 16 θ ΛΑ 1221, 61. ΛΑ 1223, 167-170 (+*62A), 197. — 58-59. I 16 ιβ' ΛΑ 1227, 103. 115. — 60-62. I 17 β ΛΑ 1228, 43-44. 45. 97-98. — 63-64. K 5 ΛΑ 1218, 27-28. 43-44. — 65. Ξ ΛΦ 1639, 2-4. — 66. Ξ 7 δ ΛΑ 2844, 78. — 67. Ξ 20 ια' ΛΑ 2982, 3. — 68. O 1 ΛΦ 991, 11-14. — 69. O 1 γ ΛΦ 1376, 7 ἀρ. 4. [B 296. N 776. K 1161]. — 69α. O 1 ιδ' ΛΑ 2453, 336-345. — 70. O 6 δ. ΛΦ 215, 1-4. (ὄμ.). — 71. Π 7 α ΛΦ 880, 26-31. — 72. P 1 ΛΑ 1177, 81-82 (γάτα, ζαρκάδι, πετεινός στὴ σπηλιά τῶν ἀγρίων ζώων: ἡ γάτα μπαίνοντας ἀπὸ τὴν καμινάδα τρομάζει τ' ἀγρία ζῶα, συνέχ. Mot. K 1161). — 73. P 2 ιβ' ΛΑ 1179 σ. 35. — 74-75. P 2 ιγ' ΛΑ 1235, 5-7. 69-70. — 76. P 4 ΛΑ 1240, 1-2. — 77-79. P 11 α ΛΑ 1181, 97-105. ΛΑ 1182,

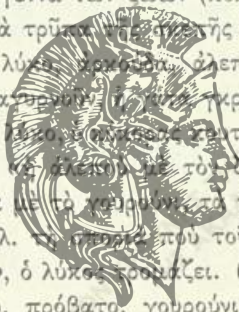

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

21-23. 101 - 102 (παραλλ.). — 80. Ρ 12 ΛΑ 1173, 59-60 (ἀντί κλεφτῶν ἄγρια ζῶα: λιοντάρι, ἀρκούδα, ἀλεπού). — 81. Ρ 12 ΛΑ 1176, 51-52. — 82. Ρ 22γ ΛΑ 1183, 23-25. — 83-84. Ρ 25γ ΛΑ 1247, 47-48. 49-50. — 85. Σ 30 ΛΑ 1287, 25-28: ὁ λαγὸς καὶ ἡ νεολαία του: γάιδαρος, πετειν., γάτος, φίδι, κριάρι (παραλλ.). — 86. Τ. 1 ι ΛΑ 611 (ΣΠ 84) 25-27: γάιδ., γουρούνι, πετειν., δυὸ ἀρνιά, λαγός, λύκος. — 87. Τ 2 ιβ' ΛΑ 1290, 118. — 88. Τ 2 ιβ' ΛΑ 1290, 118: ὁ γάδαρος ποῦ θέλει νὰ γίνῃ ψάλτης (γάδ., πετειν., σκύλ., γάτα πᾶνε γιὰ ψάλτες). — 89. Υ' ΛΑ 1239, 33-39. —

130B. Τὰ ζῶα (κόκορας, γάλος, γουρούνι, ἀρνί) φεύγουν ἀπὸ τὸ σπίτι γιὰ νὰ γλυτώσουν ἀπὸ τὸ μαχαίρι. Νυχτώνονται σὲ μιὰν ἔρημη καλύβα, ὅπου βρίσκουν λύκους (ἢ ἄλλα ἄγρια ζῶα) νὰ γλεντοῦν. Μὲ διάφορους τρόπους τὰ τρομάζουν καὶ τὸ καλύβι μένει σ' αὐτοῦς. Πολλάκις προστίθενται καὶ ἐπεισόδια ἀπὸ Τ. 130, ὡς Mot. K 1161.

1. I 8β ΛΑ 1190, 107-113: Χριστούγεννα τῶν ζῶων (κόκορας, γάλος, ἀρνί, γάτος). Ὁ γάτος ξεφυσῶντας ἀπὸ μιὰ τρύπα ἀπὸ τὴν ἀκροῦσιν αἰρνεῖται γιὰ διάβολος ἀπὸ τ' ἄγρια ζῶα (λιοντάρι, λύκος, ἀρκούδα, ἀλεπού) καὶ τὰ ἡμέρα ζῶα τρῶνε τὰ φαγιά τους. Ὅταν ξανατρῶνι τὸν ἀρκούδα κρατσοῦναι τὸ λύκο, ὁ γάλος παίρνεται γιὰ σκύλος ἀπὸ τὸν ἀρκούδα ἀπὸ τὴν ἀκροῦσιν αἰρνεῖται τὸ λιοντάρι. — 2. I 8β ΛΑ 1190, 107-113: ὁ γάτος ἀπὸ τὸν ἀρκούδα ἀπὸ τὴν ἀκροῦσιν αἰρνεῖται γιὰ διάβολος ἀπὸ τ' ἄγρια ζῶα (λιοντάρι, λύκος, ἀρκούδα, ἀλεπού) καὶ τὰ ἡμέρα ζῶα τρῶνε τὰ φαγιά τους. Ὅταν ξανατρῶνι τὸν ἀρκούδα κρατσοῦναι τὸ λύκο, ὁ γάλος παίρνεται γιὰ σκύλος ἀπὸ τὸν ἀρκούδα ἀπὸ τὴν ἀκροῦσιν αἰρνεῖται τὸ λιοντάρι. — 3. I 10 ΛΑ 1353, 11 (γάιδ. κόκορ. πρόβατο, γουρούνι). — 4. I 14α ΛΑ 1280, 363 (γάιδ. γουρούνι, βόδι, κοκόρια, πάπιες πᾶνε νὰ γίνουν τσαγκάρηδες· τρομάζουν τίς ἀλεπούδες (+64+34). — 5. I 15γ' ΛΦ 701, 4-6 (+*47F. Ἡ συντροφιά: γάιδ., κριάρι, κότα, κόκορας· τρομάζουν τὸ λύκο (+122 J). — 6. I 16θ ΛΑ 1221, 22-24: ὁ γάιδαρος καὶ ἡ παρέα του (γουρ., προβατίνα με δυὸ ἀρνάκια, γάτα, κόκορας) πᾶνε νὰ φᾶνε τὸ παρασπόρι· ἀπὸ τὴν χαρὰ τους φωνάζουν· οἱ λύκοι στέλνουν τὸν κοφονούρη· τὸν τρομάζουν (+64+34). — 7. I 16θ ΛΑ 1222, 73-78: γάιδαρος, ἀλεπού, λύκος (+154,+*47F). — 8-9. K 6 ΛΑ 1215, 89-91. 101: τὰ Χριστούγεννα τῶν ζῶων (γάλος, ἀρνάκι, γάτα τρομάζουν λύκο, ἀλεπού, τσακάλι. — 10. O 2ι ΛΑ 1300, 3-4 (κριάρια, κόκορ., λαγός, μελίσι, γάιδ., γουρ.). — 11. O 5 ΛΑ 53, 260 ἀρ. 11: «ὁ κουτσόπετος με τὴν συντροφιά του (ἀλεπού, γομάρι, γουρ., ἀρνί) κ' οἱ λύκοι». Κοπάδι λύκων μέσα στὴν ἔρημη καλύβα· πιάνονται στὸ χορό, ὁ γάιδαρος μπροστὰ τραγουδεῖ «Ὅπως εἶν' ἐκεῖνος ἔξω / ἔτο' θὰ κάνωμε καὶ τούτους». Οἱ λύκοι ἕνας-ἕνας βγαίνουν νὰ ἰδοῦν τί εἶναι ἔξω καὶ βλέπουν τὸν πεθαμένο λύκο, ποῦ ἡ συντροφιά εἶχε βρῆ στὸ δρόμο καὶ τὸν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

κουβαλοῦσε· φεύγουν: "Ένας μόνο δὲν ἔχει σκοπὸ νὰ φύγῃ· ὁ γάιδ. γκαρίζει ρίχνοντας κλωτσιᾶς κι ὁ λύκος τρομάζει· ἡ νουρά του πιάνεται στὴν πόρτα, ξεφεύγει κουτσονούρης· διηγίεται στοὺς ἄλλους: ὁ ἓνας (πετεινὸς) ἀνέβηκε στὸ ξύλο κ' ἔλεγε: ἐδῶ θὰ τὸν κρεμάσωμε», ὁ ἄλλος (γουρούνι) ἔσκαψε τὴ γῆ κ' ἔλεγε: «ἐδῶ θὰ τὸν θάψωμε», +64.— 12. P 3 α ΛΑ 1233, 3-4 (γάιδ. πρόβατο, λαγός, πετεινός - λύκοι). — 13. P 4 ΛΑ 1240, 5-6 (λύκος, γάτα, κόκορ., κριάρι, γάιδ. τρομάζουν τοὺς λύκους καὶ τοὺς μένει ὁ μύλος). — 14. P 12β ΛΑ 1244, 13: κόκ. γάιδ. — λύκοι. — 15. Υ ΛΑ 1239, 127-130. σκύλος καὶ γάτα τρομάζουν τὴν συντροφιά τῶν ζώων: ἀρκούδα, ἀλεπού, γουρούνι καὶ τοὺς μένει τὸ σπίτι.— 16. ΑΑ 1α, ΙΑ 809, 21-25: γάιδαρος καὶ χοῖρος φεύγουν, γιατί τ' ἀφεντικὸ τοὺς ἀφίνει νηστικούς, πᾶνε στὸ δάσος καὶ τρῶνε βαλανίδια. Μὲ τὸ γκάρισμα τοῦ γαιδάρου (εἶναι ἀνοιξίς!) παρουσιάζεται ὁ λύκος, θέλει νὰ τοὺς φάῃ· πρῶτο στὴ σειρὰ τὸ γουρούνι· ζητάει ἀπὸ τὸ λύκο νὰ τοῦ κόψῃ πρῶτα τὴ γλῶσσα, τὸ γουρούνι τὸν δαγκάνει, κι ὁ γάιδαρος τὸν κλωτσάει. Ὁ γάιδ. ὑπόσχεται νὰ μὴ ξαναγκαρίζῃ.

130C. Ζῶα στὴ συντροφιά ἐνὸς γαϊδάρου. Γάιδαρος, γίδα, σκύλος, γάτα φεύγουν γιὰ νὰ βροῦν καλύτερη τροφή· τὸ σπίτι ἐνός γέρου καὶ μιᾶς γριάς· ὑπόσχονται νὰ τοὺς δουλεύουν.

1. I 8 ΑΑ 189, 23 (ὁ γάιδ. σφίγγει τὸν γέρο στὸν γαϊδάρο) ὁ σκύλος δαγκάνει τὴ γριά). — 2. I 8 ΛΑ 115, 9-16 (καὶ ἔφατες πᾶνε νὰ κλείσουν τίς κότσες, τὰ ζῶα τοὺς τρομάζουν· ὁ γέρος κ' κρατᾶει στὸ σπίτι του). — 3. I 16 β' ΛΑ 1227, 167. — 4. P 1 ΛΑ 115, 155-8. —

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΑΓΡΙΑ ΖΩΑ

150. Ἡ συμβουλή τοῦ ψαριοῦ. "Ένας ψαρᾶς πιάνει στὴ σειρὰ τρία ψαράκια· τὰ ρίχνει πίσω στὴ θάλασσα μὲ τὴ συμφωνία, ἅμα μεγαλώσουν κι ἀκούσουν τ' ὄνομά τους (Νοῦς τὸ ἓνα, Γνώση τὸ ἄλλο Σουβλι τὸ τρίτο) νὰ ξανάρθουν. Μετὰ καιρὸν τὰ καλεῖ μὲ τ' ὄνομά τους. Ἡ ἀπόκριση ἀπ' τὰ βαθιὰ τῶν δύο πρώτων: "Αν εἶχες νοῦ (γνώση) δὲν θὰ μ' ἀπόλαες! τοῦ τρίτου: Στὸν κ. νὰ μπῆ! Βλ. BP III 230, IV 149 σημ. 2. Μέγας II ἀρ. 13. Eberh - Bor. ἀρ. 55. Bödker 720.

1. K 6 ις' Λαογρ. 11, 495 ἀρ. 32: Ὁ ἄσκεπτος ψαρᾶς (Νοῦς, Μυαλό, Σουγλί). — 2. Λ 7 Ρήγας 2, 168 ἀρ. 38 (Καρφί, Μυαλό, Νοῦς). — 3. M 4α Μέγα Παραμ. II ἀρ. 13: Τὸ παιδὶ καὶ τὸ ψαράκι (Νοῦς, Γνώση, Σουβλι). — 4. N 1 Λαογρ. 16. 190 ἀρ. 30: Τὸ Κουτρουλό (Νοῦς, Γνώση, Σουβλι). —

5. N 11 Μιχ.-Νουαρ ΛΣ, 1, 270: 'Ο ψαρᾶς (Νοῦς, Ἄνανοῦς, Σουβλί). —
 6. Ξ Φραγκάκι, Συμβολή σελ. 95: Τὸ σουβλί. — 7. Ξ 7ε Προμηθεὺς ὁ
 Πυρφ. 7 (1931) ἀρ. 146 σ. 7 (Γνώση, Νοῦς). — 8. Ξ 20γ Λιουδάκη II 30-31
 (Νοῦς, Γνώση, Σουβλί). — 9. Υ 7 Ἄρχ. Πόντ. 11, 62-63 ἀρ. 4 (Νοῦς). —
 10. Υ 7 Παμπούκης 43 ἀρ. 19. — 11. Ψ 1. Ἐπιφανίου - Πετράκη 4:
 'Ο ψαρᾶς καὶ τὰ τρία ψαράκια (Νοῦς, Γνώση, Σουβλί)
 12. Ιε 1 ΛΑ 1185, 10-11: Τὰ τρία ψαράκια (Νοῦς, Γνώση, Χαρά). — 13. Ι
 8λα', ΛΑ 1192, 91. 'Ο κουτὸς ψαρᾶς (Γνώση, Νοῦς). — 14. Κ 6 ιβ' ΛΑ 1213,
 61 (Νοῦς). — 15. Μ 2 ΛΑ 1396, 23-25 ἀρ. 12 (Νοῦς, Γνώση, Σούβλα). —
 16. Μ 12 ΛΑ 2304, 279-280 (Νοῦς, Γνώση, Σουβλί). — 17. Ν 2 ΛΑ 2279,
 423 (Νοῦς, Γνώση, Σουβλί). — 18. Ξ 2 ΛΦ 1398, 5-6 (Νοῦς, Γνώση). —
 19. Ο 5 ΛΑ 53 σ. 279 ἀρ. 26: 'Ο ψαρᾶς καὶ τὰ ψάρια (Γνώση, Μάτι). —
 20. Σ 19 ΛΑ 149 σ. 25: Τοῦ ψάρ'.

151. 'Ο ἄνθρωπος ἐξαπατᾷ τὸ λιοντάρι· τὸ βάζει νὰ χώση τὰ μπροστινά του
 πόδια στὴ σκιμαῖδα τοῦ δένδρου (Mot K 1111, Ο. 1, σὰν ἐπεισ. στὸ τέλος
 τοῦ T 157). Πρβλ. T. 38.

1. Σ 8 Λαογρ. 5, 395: Κάτα, λεοντάρ καὶ ζευγολάτης (+157) = Μέγας, Π
 ἀρ. 2, V ἀρ. 11 = Λουκάτος σελ. 28 σ. 8. — 2. Μ 1 8 Σταματιάδη, 573
 ἀρ. 12 (+157). — 3. Υ ΚΠ Σουλ. 14, 291 ἀρ. 14 (+157)
 4. Η 1α ΛΑ 1205, 59: τὸ περήφανο λιοντάρ καὶ ὁ ἄνθρωπος. — 5. Ι 1 δ
 ΛΑ 1202, 118: τὸ συνέδριο τῶν ζώων. — 6. Ξ ΛΑ 2761, 284-286. —
 7. Ρ 2 ιβ' ΛΑ 1179, 29. — 8. Ρ 22 ΛΑ 1183, 45-46: ἡ γάτα καὶ τὸ λιοντάρι.

*151A. 'Ο ζευγολάτης, τὸ λιοντάρι, ἡ ἄλεπού κ' ἡ μυῖγα.

Τὸ λιοντάρι θέλει νὰ παλέψῃ μὲ τὸν ζευγολάτη κι αὐτὸς καταφέρνει νὰ τὸ
 δέσῃ μὲ τὶς ἀλυσίδες ἀπὸ τ' ἄλετρι ὅσο νὰ πάῃ δῆθεν νὰ φέρῃ ἀπὸ τὸ σπίτι
 του τὴ δύναμή του (ἢ τὰ ἐργαλεῖα γιὰ νὰ παλέψουν). Ξυλοφορτώνει τὸ
 λιοντάρι. Τὰ ἴδια παθαίνει κ' ἡ ἄλεπού· ὁ ζευγολάτης τὴν γδέρνει. Ἡ μυῖγα
 θέλει νὰ ἐκδικηθῇ: χώνεται στὰ μάτια καὶ στ' αὐτιά τῶν βοδιῶν καὶ τὸ ζευ-
 γάρισμα σταματάει. Ὁ ζευγολάτης τὴν πιάνει καὶ τῆς χώνει ἓνα ἀγκάθι στὸν
 πισινό. Πρβλ. Αἰσ. Halm 234: Κώνωψ καὶ λέων. Perry 255, Hausr. 267.

1. Λ 5 Πέρδικα 2, 122: τί θηρίο εἶναι ὁ ἄνθρωπος = Λουκάτος σ. 13 ἀρ.
 12. — 2. Ω 3 ε Κυπρ. Σπ. 23 (1959) Παράρτ. 12 ἀρ. 10: 'Ο ζευκαλάτης,
 τὸ λιοντάριν, ὁ ἄλουπος τζ' ἡ μούγια.
 3. Β 1. ΛΦ 236, 27 (ἀντὶ μυῖγας: τζιτζικας).

154. Ζευγᾶς, λύκος και ἄλεπού:

I. *Νὰ σὲ φάῃ ὁ λύκος*, λέει ὁ ζευγᾶς ἀγανακτημένος στὸ βόδι του, κ' εὐθύς παρουσιάζεται ὁ λύκος και ζητάει αὐτὸ πού τοῦ ἔταξε [C 25].

II. Ὁ ζευγᾶς τάζει στὴν ἄλεπού ὄρνιθες, ἀν τοῦ γλυτώσῃ τὸ βόδι. Ἡ ἄλεπού τοῦ λέει, νὰ χῶσῃ τὸ κούτσυρο (τὸ λύκο, τὴν ἀρκούδα) στὸ σακκί, και ἔτσι ὁ ζευγᾶς τὸν σκοτώνει.

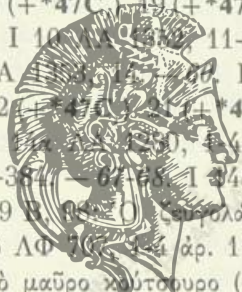
III. Ὁ ζευγᾶς πάει νὰ φέρῃ τίς ὄρνιθες, και ἀντίς ὄρνιθες φέρνει μιὰ σκύλα με τὰ σκυλάκια της στὸ σακκί [K 235.1]. Ἡ σκύλα κυνηγάει τὴν ἄλεπού ὡς τὴ φωλιά της.

IV. Ἐδῶ ἡ ἄλεπού συνομιλεῖ με τὰ μέλη τοῦ σώματός της: κατηγορεῖ τὸ κεφάλι της πού γλύτωσε τὸ βόδι, ἐπαινεῖ τὰ πόδια της πού τὴν γλύτωσαν ἀπὸ τὴ σκύλα ἢ μονολογεῖ: ὁ πατέρας μου κριτὴς δὲν ἦταν· τί ἤθελα ἐγὼ νὰ κάνω κρίση; (J 2351. 1.). Τὸ ἐπεισ. με τὴν ἀμοιβὴ τῆς ἄλεπούς (III και IV) συχνὰ σὰν συνέχ. και στὸν T. 155. Συχνὰ ἡ ἄλεπού γιὰ ἐκδίκηση κλέβει τὰ ζυγόλουρα τοῦ ζευγᾶ και ὁ γεωργὸς τοῦ τὰ φέρνει πίσω, ὅπως στὸν T. *47C. Πρβλ. Αἰσ. Halm 275 Hahn 1, 103, Perry 158. Βλ. BP I 518 σημ. 1 και III 361 κέ. Moser - Raith 2, 30. Eberh. - Bor. T. 39 (3 - 4).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- Πελοπ. Ἐστ. 1(1934) 19-99. 2. Ζευγᾶς και ἄλεπού. 2. 1-41 Χρ. στοδουλόπουλος σ. 83 (III, IV ἐνωμ. με T 155). — 3. Α 5 Πέρδικα II 108 ἀρ. 3: Τὸ φίδι, ὁ ἀνθρώπος τὸ γι-ἄλεπού (II, III, ἐνωμ. με T. 155) = Λουκάτος σ. 14 ἀρ. 15. — 4. Ξ 5α Κρητ. Ἐστ. 6(1954) σ. 25 ἀρ. 50: Ἡ καλογιαννού, ὁ τρουλίτης και ὁ σκύλος (ἀντὶ ἄλεπούς: νυφίτσα). Στὴν ἀρχὴ T. 9B, ὅπου βλ. περίληψιν. Ἐδῶ μόνον ἡ συνομιλία με τὰ μέλη της (IV). — 5. Ο 1β Hahn 2, 106 ἀρ. 94: Ἡ ἀρκούδα, ὁ ζευγίτης κ' ἡ ἄλεπού (Ἡ ἀρκούδα φαβερίζει τὸ ζευγίτη, γιὰτὶ μαρτύρησε πὼς ὁ λαγὸς φίλησε τὴν ἀρκούδα· ἀντὶ ὄρνιθες: δυὸ λαγωνικά στὸ σακκί). — 6. Ρ 16. Μηλιόπουλος, Ὁ κότσυφας σ. 46: Ἡ ἄλουπα και οὐ πάππους (III, IV: τὸ κεφάλι θέλει τσάκισμα, τὰ ποδάρια με γλύτωσαν). — 7. Υ 6. Ἀρχ. Πόντ. 18, 285 ἀρ. 1: παπᾶς, ἀρκούδα και ἄλεπού (παρὰλλ.). — 8. ΑΑ 2γ Taibbi - Car. 127 ἀρ. 20: Ἡ γυναῖκα και ὁ λύκος. — 9. ΑΑ 2γ Taibbi - Car. 396 ἀρ. 2: ὁ λύκος και ὁ μασσάρο (= χωρικός). — 10. Ἀδ. τ. Αἰνεία, Παραμ. 1-4 ἐνωμ με *47C. Ἡ ἄλεπού γιὰ ἐκδίκηση κλέβει τὰ ζυγόλουρα τοῦ γεωργοῦ· ὁ γαῖδαρος τοῦ τὰ φέρνει πίσω. — 11. Ἀδ. τ. Νέα Παραμύθια, σ. 26-32 (+ 545B). — 12. Α 1 ΛΦ 1045, 6-7 (+ 33). — 13. Γ 2 ΛΑ 1272, 3-4 (+ *47C). — 14. Η 2γ ΛΑ 1216. — 15. Η 20 ΛΑ 1320, 22. — 16. Η 3γ ΛΑ 766, 27 ἀρ. 8 (λύκος νὰ σὲ φάῃ). — 17. Η 3β ΛΑ 978, 1-2 (ἀντὶ λύκου φίδι). — 18. Η 2ι ΛΦ

- 1816, 11-13 (+*47C₁). — 19. Η 3ιε' ΛΦ 1562, 14-16. — 20. Η 3ιε' ΛΦ 1562, 14-16. — 21. Ι 1 ΛΑ 1208, 29-30 (+*47F). — 22-24. Ι 1 ΛΑ 1206, 129, 131, 141 (+*47C₁). — 25. Ι 1δ ΛΑ 1203, 117-119 «'Η άλεπού». — 26. Ι 1ι ΛΑ 1207, 89-90 (+*47C₁). — 27. Ι2ιε' ΛΑ 1204, 113-114 (+*47C₁). — 28 Ι 6α ΛΦ 1357 άρ. 6 (+*47C₁). — 29. Ι 7 ΛΑ 2268, σ. 1163-66: «'Ο παπᾶς, ό λύκος και ή άλεπού» (+*47C₁, 122J). — 30. Ι 7ε ΛΑ 1185, 33-34. — 31. Ι 7η ΛΦ 644, 4-5. — 32-33. Ι 8 ΛΑ 1325, 45 και 79 (+*47C₁). — 34. Ι 8α ΛΑ 1192, 135 (ό μονόλογος: νά! κεφάλι, πού γλύτωσες τó βόιδι, ό ποδαράκια, πού με γλυτώσατε!). — 35. Ι 8α ΛΑ 1193, 157 (όμ). — 36. Ι 8 θ ΛΦ 655, 14. — 37. Ι 8ια' ΛΑ 1195, 43. — 38. Ι 8κε' ΛΑ 1232, 10-12 (+*47C₁). — 39. Ι 9α ΛΑ 1197, 33. — 40. Ι 9γ ΛΑ 560 (ΣΠ 33) 14-16 (+*47C₁). — 41. Ι 10 ΛΑ 1340, 49. — 42-43. Ι 10 ΛΑ 1341, 27 και 42. — 44. Ι 10 ΛΑ 1342, 21. (+*47C₁). — 45-46. Ι 10 ΛΑ 1344, 5 και 25 (+*47C₁). — 47-50. Ι 10 ΛΑ 1339, 61-63 (+*47C₁), 89-91, 137-141 (+*47C₁) 173-177 (+*47F). — 51-52. Ι 10 ΛΑ 1340, 21-22 (+*47C₁), 47. — 53-55. Ι 10 ΛΑ 1350, 15-16 (+*47F), 17 (+*47C₁), 19 (+*47C₁). — 56. Ι 10 ΛΑ 1351, 39-40. — 57-58. Ι 10 ΛΑ 1352, 11-13 (+*47F, 130B, 64), 17-18 (*+47C₁). — 59. Ι 10 ΛΑ 1353, 15-17. — Ι 11ιγ' ΛΑ 1332, 23-24. — 61-62. Ι 13 ΛΑ 1348, 1-2 (+*47C₁). — 63. Ι 13β ΛΑ 1349, 1-2 (+*47C₁). — 64. Ι 13γ ΛΑ 1350, 1-2 (+*47C₁). — 65. Ι 14α ΛΑ 1281, 323-325, 381-384. — 66. Ι 14α ΛΑ 1283, 127-128, 138-139. — 69. Ι 15 ζ' ΛΑ 1159, 3. — 70. Ι 16 ΛΦ 1057, 7-8. — 71. Ι 16 ΛΦ 1057, 7-8 άρ. 1: Ζευγᾶς και άλεπού. — 72. Ι 16 ΛΦ 829, 26-28: Τό μαύρο κούτσουρο (+*47C₁). — 73. Ι 16ε ΛΦ 1093, 7 (+*30A.*47C₁). — 74. Ι 17 ζ' ΛΦ 1707, 15-18. — 75. Ι 16 θ ΛΑ 1220, 7-9. — 76. Ι 16 θ ΛΑ 1222, 73-78 (+*47C₁+130B). — 77. Ι 16 ια' ΛΑ 1225, 19-20 (+*47C₁). — 78. Ι 16ιβ' ΛΑ 1227, 201. — 79. Ι 17 ΛΦ 1238, 3. — 80-81. Ι 17β ΛΑ 1228, 81-82, 91-92 (+*47C₁). — 82. Ι 18ε ΛΑ 1225, 31-32 (+*47C₁). — 83. Ι 20α ΛΑ 536 (ΣΠ 9) 41-44 (ό λύκος για μαύρο κούτσουρο μέσα στο σακκί κρεμασμένος στην άγριαπιδιά, καίγεται. — 84. Ι 20α ΛΑ 1279, 23-24. — 85. Ι 19ιζ' ΛΦ 1873, 3. — 86-87. Λ 1ε ΛΑ 1275, 19, 57-58. — 88. Λ 4γ ΛΦ 377, 1-3 άρ. 2(+5). — 89. Ο 4δ ΛΦ 730, 2-3 (+*47C₁). — 90. Ο 15β. ΛΑ 2277 Γ' 81-82 (+*47C₁). — 91. Π 3 ΛΑ 2301, 324-326. — 92. Π 3 ΛΦ 794, 3 άρ. 2. — 93. Π 7 ΛΑ 628 (ΣΠ 101), 33. — 94. Ρ ΛΑ 454, 111 (άντι λύκου άρκούδα). — 95. Ρ 4 ΛΑ 1175, 7-8. — 96. Ρ 6α ΛΑ 1173, 39-40. — 97. Ρ 12β ΛΑ 1244, 9-10. — 98. Ρ 25ε ΛΑ 1248, 51-52. — 99. Τ 1 ΛΑ 605, 1-6 (+*47C₁). — 100. Χ 5 ΛΑ 1246, 9. — 101. Ψ 1 ΛΦ 642, 1-4: 'Ο παπᾶς ό Ζευγᾶς (+*47C₁). — 102. 'Αδ. τ. Λουκόπουλος, Νέα Έλλ. Μυθολ. σ. 24-26.

ΔΙΚΑ ΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

*154A. *Tà χρυσά κόλλυβα τῆς ἀλεπούς.*

Ἡ ἀλεπούς (ὁ γάτος) κάμνει τὴν ψόφια. Ὁ ἄνθρωπος πού τῆς εἶχε τάξει ἀπὸ εὐγνωμοσύνη νὰ τῆς κἀνῃ χρυσά κόλλυβα (ἢ νὰ τὴν βαλσαμώσῃ καὶ νὰ τὴν βάλῃ σὲ χρυσὸ κλουβί, σὰν πεθάνῃ), τὴν πετάει ἐξω ἀπ' τὸ παράθυρο. Οἱ σκύλοι ὀρμοῦν νὰ τὴν ξεσκίσουν. — Σὰν τελικὸ ἔπεισ. στὸν Τ. 545B.

1. M 3 Roussel, ἀρ. 33 καὶ 34: Ὁ ἄρχοντας Καραβᾶς.— 2. N 1. Λαογρ. 15, 306 ἀρ. 3: Τὸ Μαριάτσι (ἐνωμ. μὲ 898*, ὅπου πετεινὸς ἀντὶ ἀλεπούς). — 3. Ψ 7 Μικρασ. Χρον. 4 (1948)250.— 4. Ἀδ. τ. Νέα Παραμύθια σ. 26: Ἡ ἀλεπούς μὲ τὰ χρυσά κόλλυβα. —

5. Z 28 ΛΑ 1256, 48: Ὁ Τριανταμπέλης. — 6. I 6 θ ΛΦ 920, 13: Ὁ ἀρχοντοκαραβᾶς (ὑπόσχεσις στὸ γάτο, ἅμα πεθάνῃ, νὰ τὸν βαλσαμώσῃ καὶ νὰ τὸν βάλῃ σὲ χρυσὸ κλουβί). — 7. I 8 ΛΑ 1186, 149. — 8. I 9. ΛΑ 561 (ΣΠ. 34)39: Ὁ Γιάννης Ξάμπελας.— 9. I 14α ΛΑ 1281, 7: Ὁ Τριτσάμπης ἀθετεῖ τὴν ὑπόσχεσή του, νὰ τὴν βάλῃ, ὅταν πεθάνῃ, σὲ χρυσὸ κλουβί. — 10. I 14 δ ΛΦ 162, 1-3: Ὁ Τριτσάμπης. — 11. I 20β ΛΦ 87, 9. —

12. K 6. ΛΑ 1215, 9-12: Ἰστορικὸ ἀπὸ γάτος. — 13. Λ 2β ΛΑ 579 (ΣΠ. 52) 5-12. — 14. M 1 ΛΑ 3049, 24: Ὁ Γιάννης ὁ Πεντάμπελος. — 15. M 2 ΛΑ 1396, 375-379 ἀρ. 98: Ὁ Σὺρα Μπελόν'ς. — 16. M 2 ΛΑ 1396, σ. 367-374, ἀρ. 97: Σόρα Μπελόν'ς. — 17. M 6α ΛΑ 1684 Β' 75-79: Ὁ Σαβλάκης. — 18. M 8 ΛΑ 2299, 14-17: ὑπόσχεσις γιὰ χρυσὸ κλουβί. —

19. N 6. ΛΑ 178, 55. — 20. N 14β ΛΑ 2299, 22-24: ἡ ἀλεπούς καὶ ὁ μυλωνᾶς. — 21. Ξ 28 ΛΦ 1572, 2-6: Ὁ Πενταμπελάς (κρυστάλλινη κάσα). — 22. O 8 ΛΑ 1263, 19 (ἀσημένια κρουλούρια). — 23. P 11ε ΛΑ 1182, 83. — 24. P 16 ΛΑ 1316, 476. — 25. P 22α. ΛΑ 2762, 108. Σ 1 ΛΦ 610, 7-11. — 26. Σ 26 ΛΑ 2404, 15-16 (ὁ ὄρος τῆς ἀλεπούς, ἅμα πεθάνῃ, νὰ τὴν διαβάσῃ ὁ ἱμάμης). — 27. T 1 θ ΛΑ 609 (ΣΠ 82) 6-13. — 28. T 1 ΛΑ 1289, 108: ὁ μυλωνᾶς κ' ἡ ἀλεπούς. — 29. T 1ε' ΛΑ 1288, 77 (ὄμ). — 30. T 1 ιβ' ΛΑ 1146A, 94. T 1 ιζ' ΛΦ 247, 5: ὁ Πεντοκληματῆς (ἡ ἀλεπούς ζητάει βασιλικὸ γιατρό, πατριάρχη, ἀσημένια κάσα). — 31. Y 10β ΚΜΣ, Κρώμνη 48, 1-7. — 32. Ψ 1 ΛΦ 1411, 1-3: Ὁ Μονοπάπουτσος κ' ἡ ἀλπουδίτσα. — 33. Ω ΛΦ 211, 1-3: Ὁ τσαγκάρης. — 34. Ω 4β. ΛΦ 1480, 13-16. — 35. Ω 14α ΛΦ 1290, 3-4. — 36. Ω 16α ΛΦ 1797, 3-8: Ὁ τσαγκάρης.

155. *Ἡ ἀχαριστία (ἢ φίδι, ἄνθρωπος καὶ ἀλεπούς).*

Ἐνας ἄνθρωπος γλυτώνει τὸ φίδι ἀπὸ τῆ φωτιά κι αὐτὸ τυλίγεται στὸ λαιμό του καὶ θέλει νὰ τὸν πνίξῃ: «τὸ καλὸ πληρᾶνεται μὲ κακὸ» [W 154. 2. 1]. Πᾶνε νὰ κριθοῦν στὰ πρόβατα, στὸ βόδι, στὸ γαϊδούρι, στὴν ἀλεπούς· ὁ ἄνθρωπος μὲ νοήματα τῆς τάξει κλῶσσα μὲ τὰ πουλάκια. Ἡ ἀλεπούς, γιὰ νὰ

τούς κρίνη, ζητάει πρώτα νὰ ξεκαβαλλικέψη τὸ φίδι (ἢ νὰ ξετυλιχτῆ ἀπ' τὸ λαϊμὸ τοῦ ἀνθρώπου) καὶ νὰ μπῆ στὸ σακκί. Ὁ ἄνθρωπος τώρα τὸ σκοτάζει. Ἀκολουθεῖ τὸ ἔπεισ. τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἀλεπούς, ὅπως στὸν Τ. 154 III, IV. Πρβλ. Αἰσ. Halm 97, Hausr. 62. Wienert ET 293. Βλ. BP II 420. Moser - Rath ἀρ. 126 Eberh. - Bor. 48. Κείμενα καὶ σημειώσεις: Μέγας I ἀρ. 5, III ἀρ. 5, σ. 310, IV ἀρ. 18, V ἀρ. 10 σ. 214. Πολίτης, Λαογρ. 2 (1910) 161 κέ. Dawkins, MGF ἀρ. 3 σ. 9.

1. Δ 2. Κούτρας, σ. 3-7 ἀρ. 1 (κριταί: βόιδι, γάιδαρος, ἄλογο, ἀλεπού). —
2. I Λελέκου, Ἐπιδόρπ. Α' 19-22 (βόιδι, ἀλεπού). — 3. I 11. Χριστοδουλόπουλος, σ. 83: Ὁ γεωργὸς καὶ τὸ φίδι. — 4. Λ 5. Πέρδικα II 108-9 ἀρ. 3: Τὸ φίδι, ὁ ἄνθρωπος κ' ἡ ἀλεπού (βόιδι, γάιδαρος, ἀλεπού) = Λουκάτος σ. 14 ἀρ. 13. — 5. O 2ζ Hahn 2, 95 ἀρ. 87 = Ρίο, σ. 56 ἀρ. 18: Ὁ ζευγίτης, τὸ φίδι κ' ἡ ἀλεπού (κριταί: τὸ ἄλογο, τὸ μουλάρι κ' ἡ ἀλεπού). — 6. Σ 16β Θρακικά 17, 108-9 ἀρ. 44 (γάιδαρος, ἄλογο, ἀλεπού). — 7. T 1γ Μέγας, I, 23-26 ἀρ. 5 (ΛΑ 25, 210: ἡ ἀχαριστία) — 8. Υ Σάβ. Ἰωαννίδης σ. 266 = Ἄρχ. Πόντ. 14, 37-41 (γλυτώνοντας τὸ φίδι ὁ ἀνθρώπος τὸ φωτιά ὁ ἄνθρωπος τὸ βάζει στὸ δισάκκι του· ἡ ἀλεπού ζητάει νὰ ἐπιμηθεῖ στὸ δισάκκι. . .). — 9. Υ Λαογρ. 9, 254. — 10. Φ 2δ Dawkins, MGF, ΛΜ 335 ἀρ. 3 (κριταί: κριτὴ, βουβάλι, ἀλεπού). — 11. Φ 2εα Ζωσιμῆς σ. 429 ἀρ. 3 (κριταί: τὸ ποτάμι, τὸ βόιδι, ἡ ἀλεπού). — 12. Φ 1ε Λεωνίου Πετραλή, 4 σ. 147: Τὸ ἀναμικιορλίκι (παραλλ.). — 13. Ω 1α Λεωνίου Σπ. 13, παράρτ. σ. κδ'-κε' ἀρ. 10 (Κληρίδης). — 14. Ω 1ε Κότσης Σπ. 32, σ. 207 ἀρ. 5. — 15. Ω 3γ Κυπρ. Σπ. 13 παράρτ. κβ'-κγ' ἀρ. 3. — 16. ΑΑ 1 Morosi σ. 75-76 ἀρ. 4 = Legrand, Collect. I ἀρ. 14 καὶ Recueil 187 (κριταί: ἓνα λαγωνικό, ἓνα ἄλογο κ' ἡ ἀλεπού). — 17. Ἄδ. τ. Αἰνεία, Παραμ. 1-4: ἡ ἀλεπού κριτής. — 18. Ἄδ. τ. Schmidt, Märchen σ. 3 σημ. 1 (ἄλογο, γάιδαρος, βόιδι, ἀλεπού). — 19. Ἄδ. τ. Λέριος 27-28 ἀρ. 9. — 20. Α 1 ΛΑ 1174, 61-62: ὁ κυνηγὸς, ἡ ἀλεπού καὶ τὸ φίδι. — 21. Α 5 ΛΑ 672, 210-214, 42: Τὸ δικαστήριον τοῦ ἀνθρώπου (Κριταί: βόιδι, γαιδούρι). — 22. Β 1γ ΛΑ 1273, 183-5: ἡ ἀχαριστία. — 23. Ε 2γ ΛΦ 1126, 27-30. — 24. Η 1α ΛΑ 1205, 81-82. — 25-28. Η 2β ΛΑ 1216, 55-56. 79. 137-138. 167-168. — 29. Η 3γ ΛΑ 766, 4. — 30. Θ 1α' ΛΑ 1254, 21-22. — 31. I 1 ΛΑ 1208, 85. — 32-33. I 18 ΛΑ 1202, 30-31. 104. — 34-35. I 1ς' ΛΑ 1206, 153 καὶ 155-6 (ἀντὶ φιδιοῦ λύκος μέσ' στῆ φάκα). Κριταί: κατσίκα, πεῦκος, ἀλεπού. Ἡ ἀλεπού στὸ λύκο: γιὰ δεῖξε μας πῶς σ' ἐπίασε τὸ σίδηρο. — 34. I 1ζ ΛΑ 1214, 43-44(+*47F). — 35. I 7α ΛΑ 1206, 157. — 36. I 8 ΛΑ 1186, 132. — 37. I 8 ΛΑ 1189, 70: Ὁ γεωργὸς καὶ τὸ παγωμένο φίδι (παραλλ.). — 38. I 8α ΛΑ 1193, 23. — 39. I 8δ ΛΑ 1194, 73-74: Ὁ ἄνθρωπος, τὸ λιοντάρι κ' ἡ ἀλεπού (ἀντὶ φιδιοῦ: λιοντάρι). — 40. I 8η

ΛΦ 588, 1-2: ὁ φίδαρως. — 41. I 9 ΛΦ 1090, 5-7. — 42. I 9α ΛΑ 1197, 27-28. — 43. I 9ε ΛΦ 1537, 1 (ἀντὶ φιδιοῦ λύκος). — 44. I 9ια' ΛΑ 1185, 5-8 (στὸ τέλος μονόλογος τῆς ἀλεπούς μετὰ τὰ μέλη τοῦ σώματός της). — 45. I 11ιβ' ΛΦ 1196, 1-3. — 46. I 10 ΛΑ 1339, 113-115. — 47. I 10 ΛΑ 1340, 7. — 48. I 10 ΛΑ 1341, 1-2. — 49. I 10 ΛΑ 1353, 35. — 50. I 10 ΛΑ 1354, 22-23. — 51. I 10θ ΛΑ 1277, 115. — 52. I 10θ ΛΑ 1345, 22-23. — 53. I 11ε ΛΑ 1332, 29. — 54. I 19ιδ' ΛΦ 979, 6-7. — 55. I 13 ΛΑ 1348, 27. — 56. I 13 ΛΑ 1349, 3 (ὁ ἄνθρ. σώζει τὸ φίδι ἀπὸ τὰ παιδία καὶ τὸ μεγαλώνει μέσα σὲ πιθάρι· γίνεται δράκος καὶ θέλει νὰ τὸν φάῃ· ἡ ἀλεπού καταφέρνει τὸ δράκο νὰ μπῆ στὸ πιθάρι, νὰ ἰδῇ ἂν χωράῃ). — 57. I 13α ΛΦ 1522, 21. — 58-59. I 14α ΛΑ 1281, 327. 393. — 60. I 14α ΛΑ 1280, 369-371. — 61. I 15η ΛΑ 1378, 29. — 62. I 16 ΛΦ 1731, 1-2. — 63. I 16η ΛΑ 1176, 43 (ἀντὶ φιδιοῦ: λιοντάρι στὸ δόκανο). — 64. I 16η ΛΑ 1223, 217-219. — 65. I 16ιβ' ΛΑ 1227, 41. — 66. I 17 ΛΑ 623 (ΣΠ 96) 1-4. ('Ο ἄνθρ. περνάει τὸ φίδι ἀπὸ τὸ ποτάμι κ' ἐκεῖνο τοῦ δίνει τρεῖς φορές φλουριά: τὴν τρίτη φορὰ ὁ ἄνθρ. ἐπιχειρεῖ νὰ τὸ σκοτώσῃ καὶ βάζει φωτιά στὴ φωλιά του (Πρβλ. ΑΤ 285 D) καὶ τὸ φίδι παρακαλεῖ ἕνα διαβάτη νὰ τοῦ ρίξῃ ἕνα κλαδὶ γιὰ νὰ γλυτώσῃ καὶ τὸ φίδι τυλίγεται στὸ λαιμό του. Κριταί: ἕνα ἄλογο, τὸ ποτάμι, τὴν ἀλεπού καὶ κοτόπουλα γιὰ δῶρο ὁ ἄνθρωπος πῶς πᾶει τὸν κληγγό). — 67. I 17α ΛΑ 1185, 33. — 68. I 17α ΛΦ 1005, 69. I 17β ΛΑ 1228, 57. — 69. I 18 ΛΑ 2328, 9. — 70. I 18 ΛΑ 2328, 9. — 71. I 18 ΛΑ 1225, 7-8. — 72. I 20α ΛΑ 1236 (ΣΠ 99) 36-40. — 73. I 20α ΛΑ 1279, 25. — 74-78. K 5 ΛΑ 1218, 15. 25. 31. 83. 89. — 79-80. K 5β ΛΑ 1211, 21. 37 (ἀντὶ φιδιοῦ: λύκος στὸ δόκανο). Κριταί: πετεινός, ἐλιά). — 81. K 6 ΛΑ 1213, 131. — 82. Λ 48 ΛΦ 1038, 1. — 83. M 1 ΛΦ 164, 1-4 ('Ο μονόλογος τῆς ἀλεπούς: ἔτσι πληρώνει ὁ κόσμος). — 84. N 4 ΛΦ 429, 1-5. — 85. N 4ε ΛΑ 1622, 3-4. — 86. N 10 ζ' ΛΦ 107, 71-77. — 87. Ξ ΛΦ 1639, 1-2. — 88. Ξ 2ε ΛΑ 2828, 54-58. — 89. Ξ 12 ΛΦ 512, 9-12. — 90. Ξ 19β ΛΑ 1162B, 133-136. — 91. Ο 18 ΛΦ 1642, 3-4. — 92. Ο 1ια' ΛΑ 2032, 14. — 93. Ο 2 ΛΑ 1292, 186. — 94. Ο 2α ΛΑ 1293, 218. — 95. Ο 6α ΛΑ 1278, 1-2. — 96. Ο 8 ΛΑ 1261, 1. — 97. Ο 8 ΛΑ 1264, 9. — 98. Π 68 ΛΦ 397, 7-9. — 99. Π 7γ ΛΑ 633 (ΣΠ 103) 1-2. — 100. Π 9β ΛΦ 728, 1-4. — 101. Π 10γ ΛΑ 2746, 65-68. — 102. Π 14 ΛΦ 1320, 5. — 103-104. P 1 ΛΑ 1178, 15-16. 85-86. — 105. P 1 ΛΑ 1178, 29-30. — 106. P 6 ΛΦ 1643, 13. — 107. P 7α ΛΑ 1185, 35-37. — 108. P 10 ΛΑ 1245, 22. — 109-110. P 12 ΛΑ 1181, 70-72. 149-150. — 111. P 17 ΛΑ 1128, 37 (παραλλ.). — 112. P 18ε ΛΑ 2785, 30. — 113. P 21β ΛΑ 2897, 84 (ἀντὶ φιδιοῦ: λύκος στὸ τσουβάλι). — 114. P 25γ ΛΑ 1247, 73. — 115. Σ 18γ ΛΦ 226, 60-62. — 116. Σ 19 ΛΦ 533, 10-12. — 117. Τ 2 ιβ' ΛΑ 1173, 47. — 118-119. Υ ΛΑ 1239, 63-68. 76-80. — 120. Υ ΛΑ 1337,

1. — 121. Υ 5 ΛΑ 1035, 77-79: άνθρωπος, θέπεκας (τσακάλι), άστεγᾶς.— 122. Φ 2 κα' ΚΜΣ, Σεμέντρα 2(σ. 1-5)· κριταί: βόδι, καμήλα, άλεπού.— 123. Φ 4α ΛΑ 1246, 17· κριταί: γαϊδούρι, ποτάμι, άλεπού.— 124. Ψ ΛΑ 2994, 49-53 (ό γέρος γλυτώνει τὸ φίδι ἀπὸ τὰ παιδιὰ· μεγαλώνοντας θέλει νὰ τὸν πνίξῃ· κριταί: τσοπάνης, προβατίνα, ἄλογο, άλεπού).— 125. Ψ ΛΑ 2994, 53-55: ἡ ἀρκούδα (παραλλ.).— 126. Ψ 1ς' ΚΜΣ Γκιούλ-Μπαζέ 4 σ. 1-4.— 127. Ψ 6β ΛΦ 1838, 1-3. 'Η κουτσοурίνη (= σκύλος). Συνομιλία τῆς άλεπούς με τὰ πόδια της, τὰ μάτια της, τὴν οὐρά της.— 128. Ω ΛΦ 1870, 34-37 (μονόλογος).— 129. Ω ΛΦ 560, 1-2 (μονόλογος).— 130. Ω δια' ΚΕΕΚ 37, 139, 1: λαγὸς καὶ λύκος, κριτῆς ἡ πάπια.— 131. Ω 5β ΚΕΕΚ 29, 359, 1: τὸ καλὸν γυρίζει κακόν.— 132. Ω 5α ΚΕΕΚ 69, 33, 1.

157. Τὸ λιοντάρι (ὁ λύκος) μαθαίνει νὰ φοβᾶται τὸν ἄνθρωπο.

Τὸ λιοντάρι δὲν πιστεύει τὴν άλεπού, πὼς ὁ ἄνθρωπος εἶναι πιὸ δυνατὸς ἀπὸ τὰ ζῶα καὶ ξεκινάει νὰ βρῆ ἕναν ἄνθρωπο. Βρίσκει ἄνθρωπο με ὄπλο. Σὰν δέχθηκε τὴν τουφεκιά ρωτάει τὴν άλεπού: «Ποῦ εἶν' αὐτό; σὲ τσακίζει χωρὶς νὰ σὲ χτυπήῃ — (ἢ ἕνα ραβδί ἢ ἕνα φεγγάρι) πού πετάει ἄμμο καὶ χαλίγια στὰ μάτια).

Πρβλ. Αἰσ. Halm 403, Hausr. 281. Βλ. ΕΡ 41 ΣΤΑΤΗΜ ἀρ. 72).

Τ. Κ 5 Λουκάτος σ. 16 ἀρ. 14. Τὰ 'Ο λῆπος, ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ τουφεκί.
2. Η 1α ΛΑ 1205, 63: 'Η άλεπού κι ὁ λύκος.— 3. Η 2 ΛΑ 1322, 9: Κυνηγὸς καὶ λύκος.— 4. Ι 8 ΛΑ 1189, 77: Λύκος καὶ άλεπού.— 5. Ι 8ια' ΛΑ 1195, 39.— 6. Ι 14α ΛΑ 1280, 272.— 7. Κ 5β ΛΑ 1210, 131.— 8. Κ 6 ΛΑ 1213, 32.— 9. Π 3 ιζ' ΛΑ 1270, 11-12.— 10. Ρ 12 ΛΑ 1181, 69.— 11. Υ ΛΑ 1182, 47.— 12. Φ 3 ΚΜΣ Φάρασα 5364-68: 'Άλεπού καὶ λέοντας.

*157α. Γάτα, λιοντάρι καὶ ἄνθρωπος.

«Γιατί εἶσαι τόσο μικρή»; ἐρωτάει τὸ λιοντάρι τὴ γάτα.— «'Αν ζοῦσες κ' ἐσὺ κοντὰ στὸν ἄνθρωπο καὶ σὺ μικρὸς θὰ ἦσουν». Τὸ λιοντάρι ζητάει ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο (ἕναν ξυλοκόπο) νὰ παλέψουν κι αὐτὸς ζητάει πρῶτα νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ σκίση τὸ ξύλο, νὰ βάλῃ τὰ μπροστινά του πόδια γιὰ σφῆνα στὴ σκισμάδα. Τὸ ξυλοφορτώνει, ὅπως στὸν ἀρ. 151. Βλ. Μέγας ΙΙ ἀρ. 2. ΙΙΙ ἀρ. 12 σ. 312. V ἀρ. 11 σ. 214, ὅπου βιβλιογραφία. (Πρβ. Eberh.-Bor. T. 13: ἡ γάτα καὶ ἡ τίγρις).

1. Σ 8 Λαογρ. 5, 395: Κάτα, λεοντάρ καὶ ἄθρωπος. 'Αντὶ τῆς άλεπούς γάτα = Θρακικὰ 1,216 = Μέγας ΙΙ ἀρ. 2 = Λουκάτος σ. 28 ἀρ. 8.—

2. Τ 3, Σταματιτιάδης 5, 573 ἀρ. 12.— 3. Υ ΚΠΣύλλ. 14 (1879-80)291

άρ. 6: τὸ λιοντάριν καὶ ἄρθωπον = Thumb 294: ὁ γάτος—τίγρη πού μικρυνε, γιατί ἔπεσε στὰ χέρια τοῦ ἀνθρώπου. — 4. Υ7 Παμπούκης, σ. 53 ἀρ. 27 (τὸ λιοντάρι στὸ τέλος φοβᾶται πὼς θὰ γίνῃ μικρότερο κι ἀπὸ τὴ γάτα). — 5. I 8λα' ΛΑ 1192, 123 (ὁ λύκος ζητάει νὰ παλέψῃ μὲ τὸν ζευγολάτη κι αὐτὸς τὸν δένει ἀπ' τὰ πόδια καὶ τὸν ξυλοφορτώνει· τοῦ ρίχνει καὶ μιὰ πιστολιά. 'Η ἄλεπού πάει νὰ τοῦ φέρῃ ψωμί, πέφτει στὸ δόκανο, ὅπως ΑTh 68A). — 6-7. I 10 ΛΑ 1339, 13-15. 181-183: λύκος, ἄλεπού καὶ ξυλοκόπος. — 8. I 16ε ΛΑ 3183, 36. — 9. Ρ 2ιγ' ΛΑ 1235, 17: συνέδριο τῶν ζώων, λιοντάρι καὶ ξυλοκόπος. —

157A. Τὰ ζῶα (γάιδaros, βόδι, μουλάρι) παραποιοῦνται στὸ βασιλιά τους, τὸ λιοντάρι, γιὰ τὴ σκληράδα τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ λιοντάρι συναντᾷ ἕναν ἄνθρωπο καὶ τοῦ ἀγριεύει. 'Ο ἄνθρωπος τὸ ξεγελάει, τάχα πὼς θὰ τοῦ χρίσῃ ἕνα σπιτάκι. Τὸ λιοντάρι μπαίνει μέσα κι ὁ ἄνθρωπος τὸ κλειδώνει καὶ τ' ἀφήνει νὰ ψοφήσῃ τῆς πείνας.

I. Ρ 1 ΛΑ 1176, 27: τὸ λιοντάρι καὶ ὁ ἄνθρωπος.

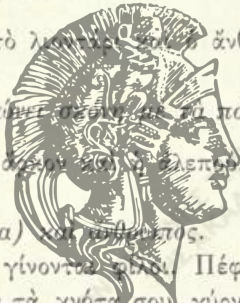
*157. 'Ο ἄνθρωπος σηκώνει τσεκουριὰ κι πάδια. 'Η ἀρκούδα τρομάζει.

I 11 ΛΑ 1239, 40: 'Ο ἄνθρωπος καὶ ἡ ἀρκούδα.

159B. Λιοντάρι (ἀρκούδα) καὶ ἄνθρωπος.

Λιοντάρι καὶ ἄνθρωπος γίνονται φίλοι. Πέφτουν νὰ κοιμηθοῦν. 'Ο ἄνθρωπος: οὐφ! πολὺ βρωμοῦν τὰ χνότα σου, γύρνα ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά. Τὸ πρῶτὸ τὸ λιοντάρι ζητάει ἀπ' τὸν φίλο του νὰ τοῦ δώσῃ μιὰ τσεκουριά πίσω στὸ σβέρκο. Μετὰ καιρὸν ξαντανταμώνουν. Τὸ λιοντάρι: ἡ τσεκουριά ἔγιανε, ὁ λόγος σου δὲν ἔγιανε. [W 185. 6] 'Η φίλια χάλασε. Πρβλ. Krumbacher, Moskauer Sammlung, σ. 115: «Καὶ τίς λέγει τῷ λέοντι ὅτι ἔχει τὸ στόμα σου»; Βλ. καὶ Πολίτου Παροιμ. Δ' σ. 35 λ. γλῶσσα 34. Κείμενα καὶ σημ: Μέγας II ἀρ. 3. III 13. V 12.

I. I 1α Λαογρ. 5, 393: τὸ λιοντάρι = Λουκᾶτος σ. 33, ἀρ. 17. — 2. I 12ξ Λαογρ. 4, 467 (ἀντὶ λιονταριοῦ τὸ στοιχειδὸ τοῦ χωριοῦ). — 3. I 1ιε' Βύρων 2, 148-150 = Πολ. Παροιμ. Δ' σ. 36. — 4-5. Μ 4α Ζευγώλη Παροιμ. 168α καὶ β (ἡ μπαρταδιὰ πού μοῦ 'δωκες ἤγιανε, τὴ γκουβέντα ὅμως πού μοῦ 'πες δὲ ντὴν ἐξέχασα· τὸν τρώει). — 6. Σ 25β 'Αρχ. Θρ. Θησ. 7, 198: ὁ κακὸς ὁ λόγος (ἀντὶ λιονταριοῦ: ἀρκούδα). — 7. Τ 1. Λεσβιακά 3, 75. — 8. Υ' 13 'Αρχ. Πόντου 15, 124 ἀρ. 7: ἄρκον καὶ ἄνθρωπον. — 9. Φ 3 Λαογρ. 19, 232 ἀρ. 1.: τ' ἀρκούδι κ' ἡ χελώνα (ἀπ' τῆς σαίττας τὴν πληγὴ δὲν χάνουμαι, ἀλλὰ ἀπ' αὐτηγῆς τῆς χελώνας τὸν λόγο θὰ χαθῶ). — 10. Ω Κυρια-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ζῆ, Κυπρ. Παροιμ. σ. 258 (ἡ μαχαιριά γιανίσκει, μὰ ὁ κακὸς λόγος μεινίσκει) = Μέγας Π ἀρ. 3, ΙΙΙ ἀρ. 13, V ἀρ. 12. — ΙΙ ἀδ. τ. Ἀσλάνης σ. 5-7 = Πολ. Παροιμ. Δ', 35 λ. γλῶσσα ἀρ. 34.

12. Α 4 ΛΦ 1391, 7 (ἀντὶ λιονταριοῦ ἐλάφι· προσβάλλεται, γιὰτὶ ὁ ξυλοκόπος τοῦ λέει στραβὴ τῆ μύτη του. Τὸν βάζει νὰ τοῦ τὴν φτιάξῃ μὲ τὸ τσεκούρι. Ὑστερα ἀπὸ καιρὸ τοῦ λέει: τὰ αἵματα ἔφυγαν, μὰ τὸν κακὸ λόγον τὸν θυμᾶμαι). — 13. Ι 10. ΛΑ 1351, 19-21. — 14. Ι 100 ΛΑ 1277, 95 (ἀντὶ λιονταριοῦ δράκος). — 15. Ι 14β ΛΦ 276, 1-2: Ὁ κυνηγὸς καὶ ἡ ἀρκούδα. — 16. Ι 19ζ ΛΦ 690, 10 (ἡ τσεκουριά ἔγιανε, ὁ λόγος σου δὲν ἔγιανε). — 17. Κ 5 ΛΦ 737, 24: Ἡ ἀρκούδα. — 18. Λ 1α ΛΑ 1083, 197. — 19. Μ 2 ΛΑ 1387, 315 ἀρ. 41. — 20. Μ 4β ΛΦ 1401, 20. — 21. Μ 4γ ΛΑ 2342, 327. 340 (ἀντὶ λιονταριοῦ ἀράπης). — 22. Ν 2 ΛΑ 2279, 64 (ἀρκούδα). — 23. Ο 1α' ΛΑ 2032, 16 (ἀρκούδα). — 24. Ο 15 ΛΑ 2761, 475. — 25. Ρ 2ιγ' ΛΑ 1235, 23. — 26. Ρ 17γ ΛΑ 2877, 69: κυνηγὸς καὶ ἀρκούδα). — 27. Ρ 17γ ΛΑ 2879, 67-70 (ὄμ.). — 28. Ρ 17γ ΛΦ 182, 121 (ὄμ.). — 29. Ρ 28ε ΛΑ 2895, 182. — 30. Σ 11 ΛΑ 1174, 65 (ἀντὶ λιονταριοῦ ἀρκούδα, ἀντὶ ξυλοκόπου σκύλος). — 31. Σ 30δ ΛΑ 1317, 11. — 32. Τ 4 ΛΦ 978, 9-10. — 33. Τ 1 ΛΑ 1289, 104: ὁ παπᾶς καὶ ἡ ἀρκούδα. — 34. Τ 2γ' ΛΦ 452, 2-3. — 35. Χ 2β ΛΑ 205, 27 — 36. Ω 11α ΛΦ 1222, 27: ἀκουμπαραῖτον τοῦ λιονταριοῦ καὶ τῆς λέως. — 37. Ω 8β ΛΑ 1174, 17. — 38. Ω 11β ΛΑ 205, 27, 227, 4. — 39. Ω 15β ΚΕΕΚ 697765, 4.

159*. Τσακωμὸς γιὰ τὸν παγωμένο λαγόν.

Τὰ ζῶα: ἀλεπού, λύκος, τσακάλι, ἀετός, πᾶνε στὴν καλύβα τοῦ ξυλοκόπου νὰ τοὺς μοιράσῃ τὸν παγωμένο λαγόν. Δὲν συμφωνοῦν, γιὰτὶ καὶ ὁ ξυλοκόπος τὸν θέλει γιὰ δικόν του. Μὲ τὴ ζεστασιά τῆς καλύβας ὁ λαγὸς ξεπαγώνει καὶ τὸ σκάει.

1. Ε ΛΦ 811, 21-23: Ὁ παγωμένος λαγός.

160. Εὐγνωμονικὰ ζῶα — ἀχάριστος ἄνθρωπος.

Τὸ λιοντάρι φέρνει κάθε μέρα στὸν ἄνθρωπον ἓνα σφαχτό. Ἐνα βράδου ποὺ ἀπόμεινε σπῆτι του νὰ ξευχιτῆσῃ, ὁ φτωχὸς ἐπιχειρεῖ νὰ τὸ σκοτώσῃ· τὸ λιοντάρι ξεφεύγει πληγωμένο. Ξαναβρίσκοντας τὸ φτωχὸ στὸ λόγγον, τὸν ξεσκίζει. Βλ. Moser - Rath ἀρ. 125.

1. Π 7γ ΛΑ 600 (ΣΠ 73) 9: Ὁ φτωχὸς καὶ τὸ λιοντάρι.

*161C. Ἀνθρώπος καὶ ἀρκούδα. Γιὰ νὰ γλυτώσουν ἀπὸ τοὺς λύκους ἄνθρ.

καὶ ἀρκ. ἀνεβαίνουν στὸ δέντρο. Τῆ νύχτα ποὺ ἡ ἀρκούδα κοιμῶταν, ὁ ἀνθρώπος τὴν ρίχνει ἀπὸ τὸ δέντρο. Οἱ λύκοι τρῶνε τὴν ἀρκούδα καὶ φεύγουν Moser - Rath ἀρ. 162.

1. P 11α ΛΑ 1182, 2-3: 'Η ἀρκούδα κ' οἱ λύκοι.

162A*. Βοσκὸς καὶ λύκος. Ὁ βοσκὸς παίρνει γιὰ φύλακα στὸ μαντρί ἓνα λύκο (ἓνα λυκάκι ποὺ ἀνέθρεψε), κι αὐτὸς τρῶει τὰ πρόβατα, τὸ ἓνα κατόπιεν τοῦ ἄλλου. Πρβλ. Αἰσ. Halm 373, Hausr. 225, Perry 209.

1-2. Ο 5γ ΛΑ 1365, 410. — ΛΑ 1365, 410. — 3. I 8 ΛΑ 1187, 79. — Ω Καλογοραϊὰ ΚΕΕΚ 56, 277, 1: Γριὰ καὶ ἀλεπού. Ἡ γριὰ κλείνει τὴν ἀλεπού στὸ κοττέτσι, γιὰ νὰ τῆς βγάλουν οἱ κότες τὰ μάτια. Τὶς τρῶει ὅλες.

***162B**. Λύκοι καὶ σκύλοι. Συμφωνία νὰ ζοῦν σὰν ἀδέρφια. Οἱ λύκοι μπαίνουν στὴ στάνη καὶ τρῶνε πρῶτα τὸν σκύλου κ' ὕστερα τ' ἀρνιά. Πρβλ. Αἰσ. Halm. 266.

1. K 6η ΛΑ 1213, 99: Λύκοι καὶ σκύλοι. — 2-4. P 1 ΛΑ 1174. ΛΑ 1175. ΛΑ 1245, 147.

***165C**. Τὸ παράπονο τοῦ λύκου πρὸς τὸ γύφτος (ἢ ὁ περιβολάρης) τοῦ δίνου τὶς πιὸ πολλὰς ξυλιές: «Καὶ ποῦ ἄλλοι, γιατί τοὺς ἔφαγα τὰ πρόβατα, μὰ ἔσένα τὴ βρεχτούρα σου ἔφαγα τὰ φουσερά σου;» (ἢ «τὰ πράσα σου ἔφαγα ἢ τὰ λαχανά σου;»)

1. Ἀδ. τ. Βλαχογιάννη, Ἰστ. Ἀνθολ. ε' -ια'. — 2. Θ1γ Βλάχου, Στ. Γρανίτσας σ. 58. — 3. Ο 8 Ρεμπέλης, Κοιτισιώτικα 147 ἀρ. 8: Ὁ λύκος ὁ γύφτος. — 4. Υ 7, Παμπούκης 246 ἀρ. 165: Ὁ λύκος καὶ ὁ σιδεράς. — 5. Φ 3 Λαογρ. 19, 234, 3: Ἄ Ὁ λύκος καὶ ὁ μαστορας. — 6. I 14α ΛΑ 1283, 155: Ὁ λύκος καὶ ὁ γύφτος. — 7. I 19ς' ΛΦ 690, 9-10: Ἡ βρεχτούρα τοῦ γύφτου. — 8. Ο 5γ Ὁ λύκος κι ὁ περιβολάρης. — 9. Π 8β ΛΦ 267, 15: λύκος καὶ ὕφαντής. — 10. Π 10β. ΛΦ 591, 15: ὕφαντής καὶ λύκος. — 11. P 25ε ΛΑ 1248, 45.

168. Ὁ βιολιτζῆς στὴ λυκοπαγίδα.

Ὁ βιολιτζῆς πέφτοντας στὴ λυκοπαγίδα βρίσκει μέσα ἓνα λύκο· γλυτώνει ἀπὸ τὸ λύκο παίζοντας βιολί [B 848. 1]. Ἀκούγοντας οἱ ἄλλοι λύκοι τὴ μουσική, πέφτουν ἓνας - ἓνας μέσα. Βρίσκοντάς τους ὅλους μαζεμένους ὁ κυνηγὸς βγάζει τὸ βιολιτζῆ ἀπ' τὴν παγίδα καὶ σκοτώνει τοὺς λύκους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. I 8 ιγ' ΛΑ 1189, 100: 'Ο λύκος κι ό βιολιτζής.

170. 'Η άλεπού τρώγει τόν συγκάτοικό της. 'Η άλεπού παίρνει για συγκάτοικο έναν πετεινό, για να τήν ξυπνάη. Τρώει τόν πετεινό και τó πρωί κατηγορεϊ τά πρόβατα (τήν φοράδα) πώς αυτά έφαγαν τόν πετεινό. Γι' άντάλλαγμα ζητεϊ ένα πρόβατο. Πρβλ. Eberh.-Bor. T. 35.

I. I 18 ΛΑ 1202, 14-17: ή άλεπού άφίνει τις κλεμμένες κόττες στον άγελαδάρη να τις φυλάξη και τή νύχτα ή ίδια τις πνίγει. 'Αλείφοντας τó σαγόνι μιās φοράδας με τó αίμα τής κόττας, τήν κατηγορεϊ πώς αυτή τις έπνιξε. Ζητεϊ από τόν άγελαδάρη γι' άντάλλαγμα τήν φοραδίτσα. 'Η συνέχεια όπως στον τύπο ΑΤ 123Α. + *30Α.—2. P 1 ΛΑ 1176, ή άλεπού παίρνει για σύντροφο τόν πετεινό για να τήν ξυπνάη τó πρωί. Σάν έμεινε χωρίς φαγι, τόν τρώει. Τό άλλο πρωί άργει να πάη στον βασιλιά (τό λιοντάρι), γιατί τήν πῆρε ό ύπνος' τó λιοντάρι τήν τρώει.

173. "Ανθρωποι και ζωα κανονίζουν έναν άνθρωπο της ζωής των. Στην άρχή εδόθησαν σε όλα τά ζωα να ζήσουν 30 χρόνια. Στα ζωα έφάνηκαν πάρα πολλά, (να τυρανιοῦν τόν άνθρωπο) στον άνθρωπο έφάνηκαν πολύ λίγα. 'Ο άνθρωπος τότε έπροσέλασε και τά ζώα να ζήσουν (αίτιόλογ. μύθος). Βλ. ΒΓ ΤΜ 290, Γρίμμ 176.

I. Ξ Φραγκάκι, Κρητ. Παραμ. σ. 54: ο άνθρωπος, τó μαϊμούνι κι ό άνθρωπος (γι' αυτό ό άνθρωπος μέχρι τά 30 είναι άνθρωπος, μέχρι τά 60 κουβαλάει σα γάιδαρος, μετά τά 60 γίνεται περιγελωσ). — 2. Θ 1ιε' ΛΑ 1255, 43-45: ό άνθρωπος, ό σκύλος, ό γάιδαρος και ή μαϊμού. — 3. I 17 ΛΦ 1054, 1. — 3. Ξ 5β ΛΦ 1835, 15 — 4. Ω β ΛΦ 338, 15.

*175Α. «Αῦριο κλαΐνε». 'Ο παπᾶς στήνοντας τó δόκανο λέει πώς θάβει ένα πεθαμένο παιδάκι. 'Η άλεπού: γιατί δέν κλαΐνε; 'Ο παπᾶς: αῦριο κλαΐνε. Τήν άλλη μέρα στο δόκανο ή άλεπού. Βλ. Πολίτου, Παροιμ. Β' 636 λ' αῦριο 4. — "Άλλως: Σάν πιάστηκε στο δόκανο ή άλεπού, παρακαλεϊ τó δραγάτη να κάνη όπως ό πατέρας του: δυό-τρεϊς ξυλιές με μιὰ βεργοῦλα στα πιαινά. 'Ο δραγάτης τήν άρχίζει μ' ένα χοντρό ξύλο άπ' τó κεφάλι. 'Η άλεπού: κι ό πατέρας σου τά ίδια έκανε κ' έσύ τά ίδια κάνεις!

1. I Παπαζαφειρόπουλος σ. 359. — 2. I Λελέκος, 'Επιδόρπ. 292. — 3. I 7 Λαογρ. 1, 691 άρ. 3.—4. I 10α Πολίτου, Παροιμ. Β 636, αῦριο 4. — 5. I 19 θ Πολίτου, αὐτ. — 6. Π 14α Χατζηγάκη, Λαογραφ. τ. σ. 125: 'Η άλεπού κι ό γέρος. «Αῦριο

κλαΐνε». — 7. T 2β Argenti-Rose 1, 554 ἀρ. 36: 'Η ἀλεπού κι ὁ παπᾶς. — 8. Ω 1ε Κληρίδης, 'Ιστορ. ζώων ιζ'-ιη' ἀρ. 3: ὕστερα ἔν νά ν' τὰ κλάματα. — 9. Α 5 ΛΑ 2223 (= ΙΑ 624, 103 ἀρ. 1). — 10. 3 ιβ' ΛΑ 978 ἀρ. 54. — 11. Ι 1ς' ΛΑ 1207, 43 (διαφέρει: ἡ ἀλεπού κλέβει τὶς κότες καὶ τὶς βάζει στὸ σακκούλι. Στὴν νοικοκυρὰ πού τὴν ρωτᾶει τί ἔχει μέσα, λέει: ἕναν πεθαμένο. 'Η νοικοκ. ρωτᾶει «γιατί δὲν κλαΐνε», κ' ἡ ἀλεπού: αὔριο κλαΐνε. Τὴν ἐπομένη ἡ νοικοκ. βρῆκε ἄδειο τὸ κοττέτσι). — 12. Ι 1ζ ΛΑ 1214, 71. — 13. Ι 7α ΛΑ 1193, 142. — 14-15. Ι 8 ΛΑ 1325, 85 καὶ 87. — 16. Ι 8ια' ΛΑ 1195, 41. — 17. Ι 9 ΛΑ 1200, 1-2: λύκος καὶ ἀλεπού. 'Η ἀλεπού, βλέποντας νὰ στήνουν δόκανο, λέει στὸ λύκο πὼς τάχα θάβουν ἕνα παιδάκι. 'Ο λύκος ρωτᾶει γιατί δὲν κλαΐνε κ' ἡ ἀλεπού ἀπαντᾶει: αὔριο κλαΐνε. Πηγαίνοντας ὁ λύκος νὰ ξεθάψῃ τὸ παιδί πιάνεται στὸ δόκανο. 'Η ἀλεπού: Τώρα κλαΐνε, κύρ Νικολό. — 18-19. Ι 9 ΛΑ 1198, 5 καὶ 41 (ὄμ.). — 20. Ι 9β ΛΑ 561 (ΣΠ 34)55. — 21-22. Ι 10 ΛΑ 1339, 55 καὶ 85-87: λύκος καὶ ἀλεπού. — 23. Ι 10 ΛΑ 1344, 15: 'Η Μάρω μὲ τὸν Νικολό. — 24. Ι 10 ΛΑ 1351, 1-4: σκαντζόχερας καὶ ἀλεπού. — 25. Ι 13 ΛΑ 1349, 25: λύκος καὶ ἀλεπού. — 26. Ι 14α ΛΑ 1351, 25: ἀμπελουργὸς καὶ ἀλεπού. — 27. Ι 16ε ΛΦ 1093, 5. — 28. Ι 16β ΛΑ 1229, 39. — 29. Σ 1 ΛΦ 610, 7-11. — 30. T 1η ΛΑ 1446 1-2. — 31. T 2β ΛΑ 117, 95: 'Η ἀλεπού κι ὁ παπᾶς. — 32. T 2ιε' ΛΑ 1446 1-2.

179. *Τί ἡ ἀρκουδά τοῦ εἶπε στο βρεττὸν αἰσώπ.* Halm 311: ὄδοιπόρο καὶ ἄρκτος. [J 1488]. Moser 311 ἀρ. 147.

1. Ι 1β Λαογρ. 5, 394. — 2. Υ 7 Παμπούκης 283 ἀρ. 199.
3. Ι 8 ΛΑ 1189, 29. — 4. Ι 10 ΛΑ 1344, 41. — 5. Ι 10 ΛΑ 1354, 35. — 6. Ι 13. ΛΑ 1346, 11. — 7. Ι 17 ζ' ΛΦ 1707, 13. — 8. Π 8β. ΛΦ 267.8: οἱ δύο φίλοι κ' ἡ ἀρκουδά.

ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΑ ΖΩΑ

200 (α). *Τὸ πιστοποιητικὸ τοῦ σκύλου.*

'Ο σκύλος τὸ ἔδωκε στὴ γάτα νὰ τὸ φυλάξῃ. Τὸ βρίσκουν τὰ ποντίκια καὶ τὸ τρώνε. 'Απὸ τότε τὰ σκυλιὰ κυνηγᾶνε τὶς γάτες κ' οἱ γάτες τοὺς ποντικούς. Συχνὰ ἐνωμ. μὲ T. 200C*. Βλ. Πολίτου, Παραδ. ἀρ. 1011. BP 3, 542, 544. Eberh.-Bor. T. 7. Βλ. Megas IV ἀρ. 4, Fabula 15 (1974) 235, 4. Megas V ἀρ. 4.

1. Θ 1γ Βλάχου. Γρανίτσας σ. 59 (+200C*). — 2. Ι 7. ΔΙΕΕ 1 (1883) 532 = Πολίτου Παραδ. ἀρ. 1011: Γιατί τὰ σκυλιὰ κυνηγᾶνε τὶς γάτες καὶ

οί γάτες τούς ποντικούς». — 3. Μ 4α. Ζευγώλης, Λαογρ. Σημειώμ. 2, 35. — 4. Ξ. Μαυρακάκης, Α' 14: ἡ ἀναφορά τοῦ κάτη καὶ τοῦ σκύλου (ἡ γάτα ἔβαλε τὴν ἀναφορά κοντὰ στὴ φωτιά καὶ κήκει. Ἐκείνη τὴν ἰσχυρὰ τὴν ἔβαλες;) κ' ἡ γάτα ἀπαντᾷ μετὰ τὸ «φοῦ», δηλ. κήκει). — 5. Ρ 2. Μέγας IV ἀρ. 4: Τέσσαρις οὐχτροί. Στὴν ἀρχὴ Τύπ. 200C* (ὁ λαγὸς καταδικάζεται σὲ θάνατο, γιὰτὶ ἔκλεψε τὰ παπούτσια τοῦ σκύλου, ἀλλὰ ἡ γάτα ἔχασε τὴν καταδικαστικὴ ἀπόφαση). — 6. Τ 2ια'. Argenti-Rose 1, 577: ὁ σκύλος καὶ ἡ γάτα (+200Α). — 7. Ἀδ. τ. Αἰνεία, Παραμ. σ. 1-2. — 8. Ἀδ. τ. Μητέρα-Παιδὶ 3, 1949, ἀρ. φ. 25 σελ. 30. — 9. Γ β ΛΑ 1272, 15: Ὁ σκύλος καὶ ἡ γάτα (παρὰλλ.). — 10. Ι 1 ΛΑ 1206, 177 (+200C*). — 11. Ι 1 ΛΑ 1208, 31 (+200C*). — 12. Ι 1 ΛΑ 1206, 179 (+200C*). — 13-14. Ι 1 ΛΑ 1208, 55 καὶ 60 (+200C*). — 15. Ι 8α ΛΑ 1193, 170. — 16. Ι 8 θ ΛΑ 1195, 25. — 17-18. Ι 16 θ ΛΑ 1222, 19 καὶ 162. — 19. Ι 16 θ ΛΑ 1223, 141 (+200C*). — 20. Μ 6α ΛΑ 1684 Β, 116 (ἀπὸ ἀμέλεια τῆς γάτας καίονται τὰ κατάστιχα τοῦ σκύλου). — 21. Ξ 1 ΛΑ 1323, 25. — 22. Ξ 12γ ΛΑ 1338, 7. Ρ. ΛΑ 2762, 38. — 23. Ρ 1 ΛΑ 1176, 37. — 24. Ρ 1 ΛΑ 1176, 37. — 25. Ρ 12 ΛΑ 1174, 193: Τέσσαρις οὐχτροί (+200C*). — 26. Ρ 12 ΛΑ 1236, 2-3. — 27-28. Ρ 22 ΛΑ 1183, 39 καὶ 41 (+200C*). — 29. Ρ 22 ΛΑ 1183, 17 (+200C*). — 30. Ο 88 ΚΕΕΚ 48, 41, 2.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

200(β). Παρὰλλαγαί: 1) Συμφωνία σκύλου καὶ γάτου: ὁ σκύλος νὰ τρώη τὰ κόκκαλα, ἡ γάτα τὰ ψαροκόκκαλα· ὁ γάτος δὲν βρῆκε (τὸ Πάσχα) ψαροκόκκαλα, ρίχθηκε στὰ κόκκαλα. Ἐκείνη τὴν ἰσχυρὰ δὲν μονιάζουν.

1. Η. Λουκοπούλου, Νεοελλ. Μυθολ. σ. 47. — 2. Ι 2. Λαογρ. 5, 641: Γιατὶ μαλώνουν ὁ σκύλος μετὰ τὴν γάτα. — 3. Ι 7 ΛΑ 2268 σ. 1135: Γάτα καὶ ψάρι. — 4. Μ 1ε ΛΦ 281, 15-17: Ἡ γάτα μετὰ τὸ σκύλο. — 5. Μ 4γ ΛΑ 2342, 326 (διαφέρει).

2) Ὁ σκύλος στέλνεται νὰ φέρη τὴν καμήλα στὸ συνέδριο τῶν ζώων. Ἐπειδὴ δὲν τὴν ξέρει, τοῦ λένε: ὅποιο ζῶο εἶναι μετὰ καμπούρα, αὐτὸ εἶναι ἡ καμήλα. Ἡ γάτα, σὰν εἶδε τὸ σκύλο, καμπούριασε καὶ ὁ σκύλος τὴν παίρνει γιὰ καμήλα καὶ τὴν φέρνει στὸ συνέδριο. Ρεζιλεύεται. Ἐκείνη τὴν ἰσχυρὰ κунηγάει τὴν γάτα.

1-2. Ι 15γ ΛΑ 1230, 133 καὶ 135. — 3. Ι 16 θ ΛΑ 1221, 47. — 4. Κ 6 ΛΑ 1215, 83. — 5. Μ 4α ΛΑ 1173, 71: Ἡ συνεδρίασις τῶν ζώων. — 6. Ν 9 ΛΑ 28, 92, 90. — 7. Ρ 5α ΛΑ 1243, 5. — 8. Ρ 25γ ΛΑ 1248, 55.

200Α. Ὁ σκύλος χάνει τὸ πιστοποιητικό του· τὸ ἀναζητάει: Γιατί οἱ σκύλοι μυρίζουν ὁ ἓνας τὸν ἄλλο κάτω ἀπὸ τὴν οὐρά. Βλ. BP III 543.

1. T 2 Argenti-Rose 1, 577 (ένωμ. μετὰ T 200: ἡ γάτα λείπει στὸ σκύλο πῶς τὸ συμφωνητικό του τὸ πῆρε ἄλλος σκύλος· ἀπὸ τότε ὁ σκύλος μυρίζει ἄλλο σκύλο πιστεύοντας πῶς ἔχει τὸ συμφωνητικό κρυμμένο κάτω ἀπὸ τὴν οὐρά του).

200Β. Γιατί τὰ σκυλιὰ μυρίζουν τὸ ἓνα τ' ἄλλο: ψάχνουν γιὰ ἓνα σκύλο πού τὸν ἔστειλαν νὰ σπουδάσῃ γιὰ τὸν στή Φραγκιά καὶ δὲν ξαναγύρισε. Βλ. BP III 543.

1. I 7α Πολίτου Παραδ. ἀρ. 1010 (μήπως μυρίζει ἀπὸ γιαιτρικό). —
2. M 4α. Ζευγώλης, Λαογρ. Συμ. Β' 34 (μυρίζονται μήπως τοὺς μυρίση φάρμακο).
3. Ω 8δ ΚΕΕΚ 37, 167, 2

200C.* Γιατί ὁ κυνηγετικὸς σκύλος κυνηγᾷ τὸ λαγὸ.

Ὁ σκύλος ἐδάνεισε στὸ λαγὸ τὰ παπούτσια του, γιὰ νὰ τρέξῃ γρήγορα καὶ νὰ φέρῃ νερὸ στὴ βασιλιά (ἐν ἀπορία). Ὁ πῆρε καὶ δὲν ξαναγύρισε. Ἄλλως: ὁ σκύλος ἐδάνεισε τὰ παπούτσια του καὶ τὸν ἔστειλε νὰ φέρῃ νερὸ στὴ βασιλιά καὶ δὲν ξαναγύρισε. Βλ. Κλέψιμο τῶν κλεψῶν.

1. Η 3α Πολ. Παραδ. Α' 621 ἀρ. ΠΜΘ Σκυλιὰ καὶ λαγοὶ (γι' αὐτὸ οἱ λαγοὶ ἔχουν μαλλιά στὶς πατούσες, ἐνῶ τὰ πόδια τῶν σκυλιῶν εἶναι γυμνά). —
2. Η, Λουκόπουλος, Νεοελλην. Μυθολ. 50-51 = Λουκάτος 31-32 ἀρ. 13. —
3. Θ 1γ Βλάχου, Γρανίτσας 59 (+200). — 4. Ν 11, Μιχ. - Νουάρου, ΔΣΚ 254 = Μέγας, V ἀρ. 13. — 5. Ξ. Μαυρακάκης 1 (1939) 15. — 6. Ρ 2. Μέγας, IV ἀρ. 4 (ΛΑ 1174, 193-194): «Τέσσιaris οὐχτροί» (Τὰ ζῶα καταδικάζουν τὸ λαγὸ γιὰ τὸ κλέψιμο τῶν παπουτσιῶν τοῦ σκύλου καὶ τὴν καταδικαστικὴ ἀπόφαση δίνουν στὸ σκύλο καὶ αὐτὸς τὴν δίνει γιὰ φύλαξη στὴ γάτα πού 'ναι νοικοκυρὰ (ὅπως στὸν T. 200). Τὴν βρίσκουν τὰ ποντίκια καὶ τὴν τρῶνε. Ἀπὸ τότε ἐχθροί: σκύλος καὶ γάτα, γάτα καὶ ποντικός). Βλ. Fabula 15(1974) 235, 4.—7. Α1 ΛΑ 1328, 67 (ὁ λαγὸς ζητάει νὰ δοκιμάσῃ τὰ παπούτσια τοῦ σκύλου καὶ τὸ κόβει λάσπη). — 8. Θ 1 ς' ΛΑ 1254, 2: σκύλος καὶ λαγός. — 9. I 1 ΛΑ 1206, 177 (+200). — 10. I 1 ς' ΛΑ 1206, 179: σκύλος, γάτα, λαγός (+200). — 11-13. I 1 ς' ΛΑ 1208, 31. 55. 60 (+200), «Τὸ συνέδριον τῶν ζώων». — 14. I 8 κε' ΛΑ 1232, 1: τὸ σκυλί, ὁ λαγός κ' ἡ ἀλεπού (βλέποντας ἢ ἀλεπού τὸ σκυλί νὰ τρέξῃ ἀγριεμένο, τὸ βάζει στὰ πόδια. Ὁ σκύλος θαρρεῖ πῶς αὐτὴ φταίει πού ὁ λαγός τοῦ πῆρε τὰ παπούτσια, τὴν κυνηγᾷ ἀπὸ τότε). — 15. I 13 ΛΑ 1351, 33. — 16. I 160 ΛΑ 1223, 141 (+200),

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ὄμ. μὲ ἀρ. 6. — 17-19. Ξ 1 ΛΑ 1323, 4-2. 27 35. — 20. Ξ 3β ΛΑ 2832, 10. — 21-23. Ξ 5α ΛΑ 1382, 7. 9. 53. — 24. Ξ 12 γ ΛΑ 1338, 11. — 25. Π 3 ΛΑ 3026, 107. — 26. Ρ 1 ΛΑ 1176, 5-6. — 27. Ρ 1ε ΛΑ 1174, 63. — 28-29. Ρ 22 ΛΑ 1183, 39. 41 (+200). — 30. Σ ΛΑ 1239, 17-18 (+200).

***200F.** *Γιατί ἡ γάτα κρύβει στὸ χῶμα τὶς ἀκαθαρσίες της. Συμφωνία σκύλου καὶ γάτας, νὰ φυλάξῃ ὁ σκύλος τὰ κλεμμένα λουκάνικα, ὥσπου νὰ ξυπνήσῃ ἡ γάτα. Σὰν ξύπνησε ἡ γάτα καὶ δὲν εὗρῃκε τίποτε, «ἀπὸ σήμερα», λέει, «οὔτε τὰ κακὰ μου δὲν θὰ σοῦ τὰ δείξω».*

1. Ω 12 Κυριαζῆ Κυπρ. Παροιμ. 114. — 2. Ω 14α Κληρίδη, Ἰστ. ζώων σ. π' ἀρ. 11. —

3. Ω ΛΦ 1817, 13. — 4. Ω 10γ ΛΑ 2351 Α', 283. — 5. Ω 10γ ΚΕΕΚ 1, 192, 3. Ω 6, ιβ' ΚΕΕΚ 65, 291, 1.

202. *Δυὸ πεισματάρηδες κατσίκες. Συναγῆσαν ἐπὶ πρὸς τὰ γέφυρα καὶ καμμιὰ δὲν θέλει νὰ παραμερίσῃ. Πέφτουν κ' ἐπὶ τὸν σῶμα τοῦ γαίδαρου. Πρβλ. Wienert, ET 171: ἄλογο καὶ γάιδαρος σὲ μιὰ σαναπία. Wiener. Por. ἀρ. 1.*

1. I 14 ΛΑ 1202, 163: οἱ δύο γίδες (στὴν παρακάτω ἀπεικονίζονται τὰ κεράτῃ τους καὶ πέφτουν στὸν γκρεμό. — 2. I 14α ΛΑ 1280, 251. — 3-4. I 14α ΛΑ 1280, 250. 344. — 5. I 14α ΛΑ 1282, 271. — 6. I 14α ΛΑ 1283, 237. 290. — 8. I 15γ ΛΑ 1230, 49. — 9. Λ ΛΑ 1178, 8: τὰ δυὸ κριάρια. — 10. Π 9α ΛΑ 1267, 11. — 11. Ρ 1 ΛΑ 1177, 109. —

207A. *Ὁ γάιδαρος συμβουλεύει τὸ βόδι νὰ κἀνῃ τὸν ἄρρωστο. Ὁ ζευγᾶς ζεύει στὸ ζυγὸ τὸ γάιδαρο. Τὸ βράδυ ὁ γάιδαρος λέει στὸ βόδι πὼς τάχα ἄκουσε τὸ ἀφεντικὸ νὰ λέῃ, πὼς θὰ σφάξῃ τὸ βόδι ποῦ εἶναι πιὰ ἄχρηστο. Τὸ βόδι ξαναπάει στὸ ζυγὸ. Πρβλ. Αἰσ. Halm 18. Wienert ET 199. Συχνὰ σὰν εἰσαγωγή εἰς ΑTh 670. Βλ. Μέγας: II ἀρ. 6, III ἀρ. 15. V ἀρ. 14, σημ. σ. 215.*

1. K 5 Λουκάτος, σ. 30 ἀρ. 10. — 2. N 11 Μιχ. - Νουάρος, ΔΣ Καρπ. 255: Ὁ ἄνθρωπος καὶ τὰ ὄζά του. — 3. Ξ Δρῆρος 3 (1940) ἀρ. 33 σ. 924: Ἐπὶ λυπᾶται τὰ ξένα κόκκαλα, οἱ σκύλοι τρῶνε τὰ δικὰν του. — 4. Ξ Λιουδάκη, Στοῦ παπποῦ τὰ γόνατα, 16 = Μέγας II ἀρ. 6. — 5. Ξ Φραγκάκι, Κρητ. Παραμ. 53. — 6. T 2. Argenti-Rose 1, 557 ἀρ. 40 (σὰν ἐπεισ. εἰς ΑTh 670). — 7. T 2ιε'. Pernot, Et. linguist. 209-213 ἀρ. 14: Le langage des bêtes (ὄμ.). — 8. X 5α Μιχρ. Χρον. 3 (1940) 350. — 9. Ω 3α Κληρίδης, Κυπρ. Σπ. ΑΒ' 211 ἀρ. 6: Ἡ ἱστορία τοῦ γαίδαρου τῆς κατσέλλας. —

10. Α 1 ΛΑ 1328, 39.—11. Η 1α ΛΑ 1205, 105 (ένωμ. με ΑTh 670). — 12. Θ 1α' ΛΑ 1254, 25. — 13. Ι 18 ΛΑ 1202, 121. — 14. Ι 10 ΛΑ 1340, 25. — 15. Ι 13 ΛΑ 1350, 31. — 16. Ι 16 ΛΦ 552, 5 (έπεισ. εις ΑTh 670). — 17. Ι 16 ια' ΛΑ 1226, 1. — 18. Ι 17 ΛΦ 942, 1-4 (+ 670). — 19. Ι 17β ΛΑ 1228, 49 (+670). — 20. Κ 4 ΛΑ 1217, 27. — 21. Κ 5β ΛΑ 1210, 53-55. — 21α. Μ 6 ΛΑ 2764, 37-39 (+670). — 22-23. Ξ 5α ΛΑ 1382, 1. 47. — 24. Ξ 19β ΛΑ 1162 Γ' 127: Τὸ βοῦι κι ὁ γάιδαρος. — 25. Ξ 19η ΛΦ 718, 22-24 (έπεισ. εις ΑTh 670). — 26. Ο 5Α ΛΑ 2277 Γ' 80. — 27. Ρ 3α ΛΑ 1233, 7-8. Ρ 11α ΛΑ 1182, 95 (+122J). — 28. Ρ 12α ΛΑ 1181, 11-13. — 29. Σ 30 ΛΑ 1177, 113. — 30. Σ 30 ΛΑ 1284,7 (+670). — 31. Τ 1 ΛΦ 1148, 2-4 (+670). — 32. Τ 1 ια' ΛΑ 1446 Α 413. — 33. Υ 1 ΛΦ 617,9 (+670). — 34. Χ 2α ΛΑ 1274, 37(+670 Ι. Π α β c ΙΙΙ α. β). — 35. Χ 5α ΛΑ 1508, 53 (+670). — 36. Χ 6ζ ΛΑ 148, 21 (+670). — 37. Ω 10γ ΛΑ 235 1Α' 281. — 38. Ω 10γ ΚΕΕΚ 1, 191, 1,

207B. Τὸ σκληρόκαρδο ἄλογο καὶ γαϊδάρος. Αὐτὸς ὁ αἰσώπ. Halm 177, Hausr. 286, Wienert ET 177.

1. Ι 1ς' ΛΑ 1206, 147. — 2. 3. Κ 4α ΛΑ 1280, 79.309.

4. Κ 5β ΛΑ 1210, 29: μουσὸν καὶ γαϊδάρου. — 5. Δ 1 ΛΑ 1178, 22.

***207D.** Κατσίκια καὶ γαϊδαρος. Ἡ κατσίκια ζηλεύει τὸ γαϊδάρο, γιατί τὸ ἀφεντικὸ τὸν περιποιεῖται πιὸ πολὺ. Τὸ συμβουλεύει, γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸ φόρτωμα, νὰ παραπατήσῃ, νὰ πέσῃ ἀπὸ τὸ γκρεμνὸ, γιὰ νὰ μὴ τὸν φορτώσῃ τὸ ἀφεντικὸ. Ὁ γαϊδαρος χτυπάει ἄσκημα: τὸ μόνο γιαιτρικὸ, νὰ τὸν τυλίξουν στὸ δέρμα τῆς κατσίκας. Αὐτὸς ὁ αἰσώπ. Halm 18, Wienert ET 199.

1. Ξ Λιουδάκη, Στοῦ παπποῦ τὰ γόνατα 59. — 2. Ξ 18. Λουκάτος σ. 29 ἀρ. 9.—3. Ι 8γ' ΛΑ 1195, 67. — 4. Κ 18 ΛΑ 1172, 43. — 5. Ξ 10α ΛΦ 255, 4. — 6. Ξ 17 ΛΑ 1291, 142. — 7. Ξ 19β ΛΑ 1162 Β, 58. — 8. Ρ 1 ΛΑ 1177, 31. — 9. Ρ 2γ' ΛΑ 1235, 53. — 10. Σ 30β ΛΑ 1172, 45.

***209.** Τὸ συνέδριον τῶν γαϊδάρων. Ἀποφασίζουν νὰ σκοτώσουν τὸν σαμαρᾶ πού φκιάνει τὰ σαμάρια, γιὰ νὰ μὴ τοὺς φορτώνουν. Ἡ συμβουλὴ τοῦ γέρο-γαϊδάρου: ν' ἀφήσουν στὴ ζωὴ τὸν σαμαρᾶ πού τοὺς ἔμαθε τὸ κορμί, γιατί, ἂν παραλάβῃ τὴν τέχνην κανεὶς ἀρχάριος, θὰ τοὺς πληγιάζῃ τὸ κορμί.

1. Ι Λαογρ. 21 (1963) 41: Τὰ σαμάρια. Μῦθος πού εἶπεν ὁ Κολοκοτρώνης.— 2. Ω 3α Κληρίδης, Κυπρ. Σπ. τ. ΙΓ'. λθ' ἀρ. 5: τὸ συνέδριον τῶν γαϊδά-

ρων. Ἀποφασίζουν νὰ πνίξουν τὸν σαμαρᾶ, γιὰ νὰ μὴ μάθῃ σ' ἄλλον τὴν τέχνη: κατοουρῶν ὄλοι μαζί κοντὰ στὸ ποτάμι, νὰ ξεχειλίσῃ τὸ νερὸ καὶ νὰ τὸν πνίξῃ (Αἰτιολ. μῦθος: γιὰτὶ οἱ γαϊδάροι κατοουρῶν ὄλοι στὸ ἴδιο μέρος). — 3. Η 1α ΛΑ 1205, 27: πανηγύρι γαϊδάρων. — 4. Ι 8δ ΛΑ 1194, 30. — 5. Ι 9ε ΛΦ 1538, 2 ἀρ. 4: τὸ πάθημα τῶν γαϊδάρων. Σὰν σκότωσαν τὸν σαμαρᾶ, τὰ σαμάρια ποὺ φιαίνει τὸ μαστορόπουλο τοὺς πληγώνουν τὴ ράχη. — 6. Ι 14β ΛΑ 1328, 47. — 7. Μ 4γ ΛΑ 2303, 362. — 8. Π 8β ΛΦ 267, 15: τὸ συνέδριο τῶν ὄνων.—9. Ρ 15ζ ΛΑ 2303, 184. *209, 1.

210. Πετεινός, ὄρνιθα, πάπια, καρφίτσα καὶ βελόνα στὸ ταξίδι.

Τὰ ζῶα καὶ τὰ ἀντικείμενα, σύντροφοι τοῦ παιδιοῦ, ποὺ πάει νὰ κλέψῃ καρύδια ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ παπᾶ· κρύβονται σὲ διάφορα μέρη τοῦ σπιτιοῦ· μὲ τίς δυνάμεις ποὺ ἔχουν ἀπὸ φυσικοῦ τους τιμωροῦν τὸν ἰδιοκτήτη τοῦ σπιτιοῦ καὶ τέλος τὸν σκοτώνουν. Πρβλ. Τ. 130. Βλ. ΒΡ Ι, 75, 135.

1. Λ 7 Ρήγας 2, 131 ἀρ. 85: Τὰ καρύδια τ' παπᾶ. Τὸ παιδί (Γιαννάκης) ἐκδικιέται τὸν παπᾶ ποὺ δὲν τοῦ ἔδωκε τίποτα. Οὐκ εἶναι ἡ ρίζιμο τῶν καρυδιῶν ἀπ' τὴν καρυδιά: πηγαίνοντας νὰ τοῦ κλέψῃ, ἀπὸ τὸν ἔχει συντρόφους: τὴ βελόνα, τὴν καβαλίνα, τὸ αὐγὸ, τὸν λάλαρος. Τὸ αὐγὸ καὶ τὴ βελόνα καρφώνεται στὸ κεφάλι τοῦ παπᾶ· ἡ καβαλίνα στὸ χεῖρ, ὁ λάλαρος στὰ χεῖρ, ὁ αὐγὸς στὰ χεῖρ. Ὁ κλέβει καρύδια· σηκώνεται ἡ παπᾶ, τρυπιέται ἀπ' τὴ βελόνα, κάνοντας νὰ πάρῃ τὰ σπέρτα πιάνει τὴν καβαλίνα, φυσῶντας τὴ φωτιά πετάγεται τ' αὐγὸ, πέφτει ὁ λάλαρος ἀπὸ τὸ κεφάλι καὶ τοῦ σπάει τὸ κεφάλι. Φεύγει ὁ Γ. μὲ τὰ καρύδια. —

2. Ν 11β Μιχ. - Νουάρος. ΛΣ Καρπ. 1. 269: «Ἡ οὐτσά» (= κοπριά βοδιοῦ). Σύντροφοι στὴν κλεψιά τῶν καρυδιῶν: τὸ αὐγὸ, ὁ σκορπιός, ἡ ἀρμενοράφα, τὸ λιθάρι. Ἡ βουτσά μπαίνει στὸ πανωπίθι (ὅπου τὰ καρύδια), τὸ αὐγὸ στὴ στάχτη, ὁ σκορπιός στὸ μαντήλι, ἡ ἀρμενοράφα στὸ σκαμνί, τὸ λιθάρι στὰ δοκάρια. Ὁ χωριάτης μπαίνοντας στὸ σπίτι του τὴν παθαίνει. — 3. Ι 1 ΛΑ 1206, 45: Βελόνα, καρφίτσα, χήνα, ἄχερο, πετεινός, γριά, κάρβουνο. Ὁ ξενοδόχος τὴν παθαίνει. —

4. Ι 8 ΛΑ 1189, 107: «Ὁ κόκορας καὶ ἡ κότα». Καρότσι ἀπὸ φλοῦδες καρυδιῶν, γιὰ ἄλογο μιὰ πάπια. Ταξιδιώτες: καρφίτσα, βελόνα. Γιὰ νὰ ξευχητήσουν στὸ χάνι τάζουν ἓνα αὐγὸ τῆς κότας, μετὰ ὁ κόκορας δὲν τὸ δίνει. Ἡ καρφίτσα στὴν καρέκλα, ἡ βελόνα στὴν πετσέτα τοῦ ξενοδόχου. — 5. Ι 8ιγ' ΛΑ 1186, 97 «Ἡ ἀλεπού μὲ τὰ καρύδια». Ἀλεπού, πέτρα, σκορπιός, αὐγὸ πηγαίνουν στοῦ παπᾶ νὰ φᾶνε καρύδια. Παίρνουν τὸ καθένα μιὰ θέση. Ὁ παπᾶς κακοπαθαίνει. — 6. Ι 16 ΛΦ 1005, 3-5: «Ἡ Κοκκωνίτσα», σύντροφιὰ μὲ τὴ σβουνίτσα, τὸ λυχνοσβήστη, τὸ σουβλάκι, τὸ σκορπιὸ γιὰ νὰ κλέψουν ἀπ' τὴν κασσέλα τὰ καρύδια τοῦ παπᾶ. — 7. Κ ΛΦ 655, 49: «Ἡ ἀλε-

πού και τὰ καρύδια». Συντροφιά μὲ τὸ αὐγὸ, σκορπιό, πιρούνη τρομάζουν τὸν παπᾶ. — 8. Κ 5 ΛΑ 2067 Α' 1-4: «Ἡ κυρὰ βουνιά και τοῦ παπᾶ τὰ καρύδια». Σύντροφοι: ἡ περόνα, τὸ αὐγὸ, ὁ σκορπιός, τὸ γουδί. Πηγαίνοντας ὁ παπᾶς νὰ ἰδῆ ποιὸς τοῦ κλέβει τὰ καρύδια γεμίζουσαν τὰ χέρια του βουνιές κτλ. 9. Κ 5 ΛΦ 885, 4: «Ἡ κυρὰ κλέφτρα» πηγαίνει νὰ κλέψῃ τὰ καρύδια τοῦ παπᾶ συντροφιά μὲ τὸ αὐγὸ, τὸ σουβλί, τὸν σκορπιό, τὴν πέτρα. — 10. Κ 6ιβ' ΛΦ 120, 8: «Ἡ ἀταξία τοῦ κόκορα». Σύντροφοι: τὸ τσαγκαρόσουβλο, ὁ καντηλοσβήστης, ἡ σκατούλα, ὁ σκορπιός. Ὁ παπᾶς τὴν παθαίνει: ὁ κόκορας βάζει τίς φωνές πὼς κλέβουσαν τὰ καρύδια του κτλ. — 11. Ν 11 ΙΛ 804α, 163-165: «Ἡ βουτσέα». Βουτσέα, σουβλί, αὐγὸ, χόχλακας και σκορπιός στὸ σπίτι τοῦ γέρου γιὰ καρύδια. Τὸ αὐγὸ στὴ στάχτη, τὸ σουβλί στὴν καρέκλα, ὁ σκορπιός στὸ μαντήλι, ὁ χόχλακας στὴν πόρτα. Τὴν παθαίνει ὁ γέρος πιάνοντας τὴ βουνιά κτλ.. — 12. Τ 5β ΛΦ 815, 2-3. Ἡ γριά συντροφιά μὲ τὸν σκορπιό, τὴν βελόνα, τὸ αὐγὸ, τὸν κόπανο, τὸ σουβλί πηγαίνουν νὰ κλέψουσαν τὰ καρύδια τοῦ παπᾶ. — 13. Υ ΛΑ 1337, 13: «Τὰ καρύδια τῆ παπᾶ». Ποντικός, πετεινός, λιθάρι και τσουβάλι.

211. Ὁ γάιδαρος φορτωμένος ἀλάτι περταί στο νερὸ: τὸ ἀλάτι λειώνει και ὁ γάιδαρος βγαίνει ἐλαφρότερος ἀπὸ τὸ νερὸ. Μιὰ ἄλλη φορὰ φορτωμένος σφουγγάρια περταί ἐπίτηδες στὸ νερὸ: τὰ εἰς ἐλαφρότερος τὸ φορτίο τῆ σφουγγάρια βαραίνουσαν και ὁ γάιδαρος περταί. Ἄστος 6 ασ. Psalm 322β, Hauer. 191, Perry 180, Wienert, ET 372, ST 126, Moser - Rath, ἀρ. 227.

1. Υ 7 Παμπούκης 244 ἀρ. 148. Ὁ γάιδαρος νουίνιζεν ὁ γάιδαρος (φορτίο: τὴν πρώτη φορὰ ἀλάτι, κατόπιν βαμπακι). — 2. Ι 1 ΛΑ 1208, 85. — 3-4. Ι 1γ ΛΑ 1202, 86. 120. — 5. Ι 8 ΛΑ 2268, 858 (γάιδαρος φορτωμένος ἀλάτι, ἄλογο φορτ. σφουγγάρια). 6. Ι 9ε ΛΦ 1538, 4 ἀρ. 10: ἡ συμφορὰ τοῦ γαιδουριού. — 7. Ι 14α ΛΑ 1283, 353: τὰ δυὸ γαιδούρια. — 8. Ι 16θ ΛΑ 1219, 21. — 9. Ι 16θ ΛΑ 1223, 125 (γάιδαρος μὲ τὸ ἀλάτι και μὲ τὸ μπαμπάκι). — 10. Ι 17β ΛΑ 1228, 11-13. — 11. Ξ 10θ ΛΑ 2859, 36. — 12. Ρ 2ιγ' ΛΑ 1235, 43 (γάιδαρος και ἄλογο). — 13. Ρ 12 ΛΑ 1181, 9. — 14. Ω 6, ια' ΚΕΕΚ 37, 139, 2. — 15. Ω 16 ιζ' ΚΕΕΚ, περιόδ. Ἡ φωνή μας (Γεροσκήπου) Β', τεύχ. 5.

212. Ἡ ψεύτρα κατσίκα. Ἐνας πατέρας στέλνει τὰ παιδιὰ του, τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο, νὰ βοσκήσουσαν τὴν κατσίκα. Ἡ κατσίκα λέγει πὼς τάχα τίποτε δὲν ἔφαγε. Ὁ πατέρας θυμώνει και διώχνει τὰ παιδιὰ του ἀπὸ τὸ σπίτι. Πηγαίνοντας κατόπιν ὁ ἴδιος νὰ βοσκήσῃ τὴν κατσίκα ἀνακαλύπτει πὼς τὸν εἶχεν ἐξαπατήσει [Κ 1151, Q 488, 1]. ΒΡ 1, 346.

1. I 14α ΛΑ 1281, 23, σάν εισαγωγ. έπεισ. εις ΑΤ 563. 'Ο ράφτης έκδι-
κεΐται τὸ ψεύτικο κατσίκι: τοῦ ξυρίζει τὸ κεφάλι κι αὐτὸ χώνεται στὴ φωλιά
μιᾶς ἀλεπούς. 'Η ἀλεπού φοβάται, ἀλλὰ μιὰ μέλισσα τοῦ κεντρίζει τὸ κεφάλι.
2. Π 1γ ΛΑ 1270, 73-75: «ὁ πατέρας καὶ ἡ γίδα».

214. 'Ο γάιδαρος δοκιμάζει νὰ ὑποδεχθῆ τὸ ἀφεντικό του, ὅπως ὁ σκύλος.
'Ο ἀφεντικός τὸν κλείνει στὸ στάβλο. Αὐτὸς ὁ αἰσώπ. Halm 331, Wienert
ET 45, ST 19, Moser-Rath ἀρ. 73.

1. I 8δ. ΛΑ 1194, 89: «Γαΐδαράκι καὶ ἓνα σκυλάκι». Σάν ξανακλείστηκε
στὸ παχνὶ τὸ γαΐδ. κατάλαβε πὼς οἱ γαΐδαροι εἶναι μόνο γιὰ ἀγχαρεΐες καὶ
τὰ σκυλιὰ γιὰ παιχνίδια. — 2-4. Ρ 12. ΛΑ 1181, 17. 33. 155-157.

214Α. Τὸ φυσικὸ τοῦ γαΐδαρου καὶ τὸ φυσικὸ τῆς καμήλας.

Γάιδαρος καὶ καμήλα μαζί σ' ἓνα περιβόλι. Τοῦ γαΐδαρου τοῦ ἐρχεται νὰ
τραγουδήσῃ. 'Ακούει ὁ περιβολάρχης κ' ἐρχεται ὁ γαΐδαρος τὰ καταφέρει
καὶ ξεφεύγει, ἡ καμήλα ξυλοφορτώνεται (βλ. 215Α). 'Η ἐκδίκησης τῆς
καμήλας: ἔχοντας στὴ ράχη τῆς τὸ γάιδαρο ἐπὶ τὴν πλάτη, τῆς
ἐρχεται νὰ χορέψῃ (βλ. τὸ γαΐδαρο ἐπὶ τῆς καμήλας 215Β, 1]. Δι. συμμετ. **ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ**
Μέγα, Λαογρ. 17, 1957, 145 καὶ Μέγα, Γ. ἀρ. 156, 916.

1. Α 1 Σκρίπ (ἐφημ. 1. 5, 1915) διασκευ. 24 N 10 Hallgarten, 119:
'Η ἐκδίκησης τῆς καμήλας. — 3. Χ 2α. Λαογρ. 17, 110 ἀρ. 7, βλ. αὐτ. σ.
145(+ 122). — 4. Ω Χατζηγιάννου σ. 50 ἀρ. 21: «'Η καμήλα κι ὁ γάιδα-
ρος» = Λουκάτος σ. 31 ἀρ. 11. — 5. I 1δ ΛΑ 1202, 103: 'Ο σκορπιός καὶ ὁ
βάτραχος (τὸ φυσικὸ τοῦ σκορπιοῦ, πού βαστάει στὴν πλάτη του τὸν βάτρα-
χο, εἶναι νὰ τοῦ τρυπᾷ τὴν κοιλιά μὲ τὴν οὐρά του. Τὸ φυσικὸ τοῦ βατρά-
χου: νὰ κἀνῃ βουτιές στὸ νερό· τὸν πνίγει. — 6. Ν 2 ΛΑ 2279, 63: 'Ο γάιδα-
ρος κ' ἡ καμήλα.

7. Ν 4γ ΛΑ 1622, 5. — 8. Ν 5 ΛΑ 2248, 289: 'Η ἀλεπού τσ' ὁ γάιδαρος
(+ΑΤ 15). — 9. Ν 6 ΛΑ 178, 48: Τὸ φυσικὸ τοῦ γαΐδαρου καὶ τῆς καμή-
λας. — 10. Ξ 18 ΛΑ 1162 Β, 97 (ἀντὶ καμήλας ὁ λύκος: «αὐτὸς κατέχει
καὶ λάμνει σάν τὸ σκύλο· βάνει τὴν ἀλεπού στὴ ράχη του κ' ἤμπηκε στὸν
ποταμό· σάν ἐφτάζανε στὴ μέση, λέει τῆς: ἔχω κέφι καὶ θέλω νὰ χορέψω·
χόρεψε, χόρεψε, ἤπεσεν ἡ ἀλ. καὶ πνίγηκε»). — 11. Ξ 14β ΛΑ 1319, 1-2.—
12. Ο 8 ΛΑ 1265, 7-9. — 13. Ρ 25δ ΛΑ 1248, 31. — 14. Σ 30 δ ΛΑ
1317, 3-4. — 15. Τ 1 ΛΑ 1446 Α', 409. — 16. Ψ 10 ΛΑ 2196, 93
(ἀντὶ καμήλας βόδι). — 17. Ω 5α ΚΕΕΚ 34, 86, 1. — 18. Ω 14 ΚΕΕΚ
48, 199, 1.

214B. «*Όνος λεοντῆν φέρων*»· φανερώνεται ἀπὸ τῆ φωνῆ του. Αὐτὸς ὁ Αἰσώπ. Halm 333 καὶ 336, Hausr. 199, Perry 188, Wienert, ET 175, 176 ST. 38. 69. BP IV 337 No 47.

1. A 1 ΛΑ 1189, 22. — 2. I 18 ΛΑ 1202, 57 (φυσῶντας ὁ ἀέρας τοῦ παίρνει τὸ λεοντοτόμαρο). — 3. I 88 ΛΑ 1194, 41-43 (+AT 1). — 4. K 6 ΛΑ 1213, 191. — 5. P 1 ΛΑ 1175, 170. — 6. P 1 ΛΑ 1177, 57 (ὁ ἀέρας τοῦ παίρνει τὸ λεοντοτόμαρο). — 7. P 12 α ΛΑ 1181, 87.

***214C.** *Τὸ παράπονο τῆς καμήλας, γιατί ὁ καμηλιέρης βάζει μπροστὰ γιὰ ὁδηγὸ ἓνα γάιδαρο.*

1. Υ 13. Ἄρχ. Πόντου 15, 123 ἀρ. 6 (ἡ ἀπάντησις τοῦ καμηλιέρη: τὸ γαῖ-
δουρί πάει πάντα τὸν ἴσιο δρόμο, ἐνῶ οἱ καμήλες, ἀμα ἰδοῦν δένδρα, γυρίζουν
ἐδῶ κ' ἐκεῖ νὰ κλέψουν κανένα κλαδάκι). —

214*. *Ὁ γάιδαρος ζηλεύει τὸ κριάρι γιὰ τὰ ὠραῖα χάμουρά του. Τὸ ἄλογο σκοτώνεται στὴ μάχη· ὁ κριάρι ἐννοεῖται. Halm 328, Wienert ET 191. I 18 ΛΑ 1202, 69: «Ἄλογο σκότωσε τὸν γάιδαρος» (διαφέρει: τὸ ἄλογο κω-
χιεῖται πρὸς τὸ καβαλλικεῖον ἐπιβάλλοντα, ἐν μούλει πρὸς μεταφέρει τὸ λε-
μοφόδιον. Ὁ γάιδαρος παινεῖται, πρὸς αὐτὸν καβαλλικεῖον ὁ κριάριος.*

217. *Ἡ γάτα καὶ τὸ καντηλιέρι· ἄσπιος ἔμαθε τὴ γάτα του νὰ βαστάη τὸ καντηλιέρι μὲ τὸ κερί ἀναμμένον στὴ τραπέζι. Ὁ φίλος του ἔξαφνα ἔξαπο-
λάει ἀπὸ τὴν ταμπακέρα του ἓνα ποντικάκι. Ἡ γάτα παρατάει τὸ καντηλιέρι
καὶ χυμάει στὸν ποντικό. — Σύνθησις τίτλος στὰ ἑλληνικά: «Ἡ φύση νικάει
τὴ μάθησι» ἢ «φυσικὸν καὶ παιδευτικόν». Πρβλ. Halm 88, Hausr. 50,
Perry 50, Wienert ET 34. 351. 444.*

1. Π 14 Χατζηγάκη, Παραδόσεις Ἀσπροποτάμου, σ. 85, ἀρ. 173 (ἡ γάτα
ἔμαθε νὰ κρατᾷ τὸ δίσκο). — 2. Ω Κυπρ. Χρον. ΙΑ' 330: «φυσικὸν καὶ παι-
δευτικόν». — 3. Ω 14α Κληρίδης IV 205 ἀρ. 2: «τὸ φυσικὸν νικᾷ τὸ παιδευ-
τικόν». — 4. Ω Χατζηγιάννου σ. 41 ἀρ. 8 = Λουκάτος σ. 25 ἀρ. 3. —
5. Η ΛΑ 148, 21: Ἡ φύσις νικάει τὴ μάθησι. — 6. Ν 2 ΛΑ 2279, σ.
349: «Ἡ φύσις νικάει». — 7. Ν 2 ΛΑ 2279 σ. 350 (Ἄντι γάτας: γουρούνι·
τὸ ντύνουν μὲ ροῦχα καὶ γραβάτα νὰ συνοδεύη τὸν βασιλιά. Βλέποντας στὸ
δρόμο λάσπη πάει καὶ κυλιέται μέσα στὴ λάσπη.

***217A.** *Τὸ μικρὸ ζῶο θέλει νὰ μοιάσῃ τὸ μεγάλο. — Τὸ ποντικὶ ζητάει
ἀπὸ τὴ νυφίτσα νὰ τὸ μεταμορφώσῃ σ' ἓνα πιὸ δυνατὸ ζῶο: γάτα, σκύλο,*

ἀρκούδα, λιοντάρι, γιά νά πάψη νά φοβάται. Ἐξαφνα παρουσιάζεται ἕνας ἄνθρωπος· τὸ ποντίκι ζητάει νά ξαναγίνη ποντίκι καὶ χάνεται στὴν τρῦπα του. Κανένας δὲν ξεφεύγει ἀπὸ τὸ φυσικό του.

1. A 1 ΛΑ 1328, 54: Ὁ ποντικοφοβητσάρης. — 2. I 8α ΛΑ 1192, 10: τὸ ποντικογατοσκυλοαρκουδολιόνταρο. Ἡ υφιτίσα: Νά γίνης πάλι ποντικός καὶ νά πᾶς στὴν τρῦπα σου, γιατί ἐσύ φοβιτσάρης γεννήθηκες καὶ φοβιτσάρης θά πεθάνης. —

3. K 6 ΛΑ 1213, 141-143: Τὸ ποντικογατοσκυλοαρκουδολιόνταρο. —

4. P 1 ΛΑ 1177: Ἡ μάγισσα υφιτίσα κάνει τὸν ποντικό: γάτα, σκύλο, ἀρκούδα, λιοντάρι. Ζητάει νά τὸν κάνη καὶ ἄνθρωπο — τὸν ξανακάνει ποντικό. — 5. P 12β ΛΑ 1176, 89: συνομιλία υφιτίσας καὶ ποντικοῦ. —

6. T 1 ιε' ΛΑ 1288, 75: Τὸ ποντικογατοσκυλοαρκουδολιόνταρο.

219*. Ὁ ποντικός κ' ἠ θυγατέρα του. Ὁ ποντικός δὲν θέλει νά δώσῃ τὴ θυγατέρα του σὲ ποντικό· ζητάει γιά γαμπρὸ τὸν ἥλιο, τὰ σύννεφα, τὸ βοριά, τὸν πύργο· μιὰ βοή μέσ' στοὺς τοίχους τῆς κατατρῶνε ἀντρειωμένα θεριά, (ποντικοί). Βλ. Directorium vitae humanae τοῦ Joh. de Capua (Beispiele der alten Weisen hrsg. von Heisler, Berlin 1960 σ. 238. Motif L 392: Mouse stronger than wall, wind, mountain). Βλ. Μέγας

στίχοι κείμενα ἐν Ἀπογρ. 19 (1960/61) σ. 69 καὶ γιά τὸν κλεψύδα, μύθον φήν του κατετάχθη ὑπὸ St. Thompson στὸ αἰ. 2031C: The Man Seeks the greatest Being as a Husband for his Daughter. Μῦθος ἀνατολικῆς (ἰνδικῆς) προελεύσεως. Βλ. κείμενον καὶ στίχοι κείμενα ἐν Μέγας: I ἀρ. 8, III ἀρ. 8, V ἀρ. 16 σ. 216.

1. X 2 Μέγας I ἀρ. 8 (ἐκ ΛΑ 205 σ. 25). — 2. Θ 1γ Βλάχου. Γρανίτσας σ. 61 (στὴ θάλασσα, στὸν ἄνεμο, στὸ βουνό — πιδ δυνατὸς ὁ τυφλοπόντικας πού σκάβει τὸ βουνό. —

3. H 3 ΛΑ 1216, 69. — 4. I 1 ΛΑ 1199, 15-17. — 5. I 8 ΛΑ 1189. —

6. I 12 ιβ' ΛΑ 1186, 175-177. — 7. I 16 θ ΛΑ 1223, 111. —

8. M 7 ΛΦ 233, 1. — 9. Π 9α ΛΑ 1269, 95-96.

ΠΟΥΛΙΑ

221. Ἡ ἐκλογή τοῦ βασιλιᾶ τῶν πουλιῶν. Ὁ τρυποφράχτης κερδίζει μὲ πονηριά (βλ. 221A). Ἀκολουθοῦν ἐπεισόδια μὲ τὸν ἀετὸ (μονομαχία) ἢ μὲ ἄλλο μεγάλο πουλί: ρωτάει πόσο μεγάλο εἶναι; ὅσο ἢ μιὰ του φτερούγα; ὅσο οἱ δυὸ μαζί; καὶ τίς ἀνοίγει. Σὰν φάνηκε ὁ ἀετός, χάνεται στὸν φράχτη ἢ σὲ μιὰ τρύπια πέτρα. Πρβλ. Πολίτου Παραδ. Α' ἀρ. 331: ὁ καλυγιάννος. ΒΡ III, 278

1. Ἄδ. τ. Γεώργιος σ. 65 ἀρ. 23: ὁ καρῖθρακας βασιλιάς. Χωμένος στὰ φτερά τῆς κουρούνας φτάνει πρῶτος καὶ γίνεται βασιλιάς, ὅπως 221A. Ἡ χαμοκελάηδα, πού τὸ βόδι τῆς χάλασε τὴ φωλιά, κάνει παράπονα στὸ βασιλιά (τὸν καρῖθρακα) κι αὐτὸς ρωτᾷει πόσο μεγάλο εἶναι; ἴσαμε τὸ φτερό του, ἴσαμε τὸ πόδι του; — 2. Η. Λουκόπουλος, Νεοελλ. Μυθολογία 55-59: Ὁ τρυποφράχτης στὸ φτερό τοῦ ἀετοῦ (221A). Ἐπεισ. μετὰ τὸ μεγάλο πουλί. — 3. Η 1 Σταυρόπουλος σ. 88: ὁ ἀετὸς κι ὁ τρυποφράχτης. Εἰσαγωγή 221A, ἐπεισ. μετὰ τὸν ἀετό. — 4. Τ 3 Σταματιάδου Ε 605 ἀρ. 27. Ὁ κομπογιάννης (ἀηδὼν ἢ ἐρυθραύχην) δὲν ἀναγνωρίζει γιὰ βασιλέα τὸν ἀετό. Ἐπεισ. 5. Ω 14 ς' Κληρίδης, Κυπρ. Σπουδ. ΙΓ' νε ἀρ. 1 = Μέγα ΙΙ 24 ἀρ. 8 = Λουκάτος 46, 1. — 6. Ι 6α ΛΑ 548 (ΣΠ 21)14: ὁ τρυποφράχτης βασιλιάς τῶν πτηνῶν. Στὴ φτερούγα τοῦ ἀετοῦ (221A). Μονομαχία μετὰ τὸν ἀετό, χώνεται σὲ μιὰ τρύπια πέτρα· ὁ ἀετὸς τσακίζεται πάνω στὴν πέτρα. — 7. Ι 9ε ΛΦ 1538 σ. 4 ἀρ. 12: ὁ ἀετὸς καὶ ὁ τρυποφράχτης. Μονομαχία, ποιὸς θὰ γίνῃ βασιλιάς. — 8. Ι 10 ΛΑ 1354, σ. 1: Τὸ συνέδριο τοῦ τρυποφράχτη μετὰ ὅλα τὰ πουλιά. Ὅμοιο. — 9. Ι 16 θ ΛΑ 1221, 38: ὁ τσιπογιάννης βασιλιάς (ὄμ. μετὰ 1). — 10. Ι 16 θ ΛΑ 1221, 70-71: ὁ τσίριμπας βασιλεὺς (ὄμ. μετὰ 1). — 11. Λ 3α ΛΑ 221, 1: ὁ γάστρινος κλειστάτσι. Ἐπεισ. μετὰ τὸ μεγάλο πουλί. — 12. Ο 15 ΛΑ 978 σ. 217219: ὁ τρυποφράχτης (ὄμ.). — 13. Ρ 1α ΛΑ 1182 σ. 111: ὁ καρῖθρακας καὶ ἡ χαμοκελάηδα (ὄμ. μετὰ 1).

221A. Δοκιμή: Ποιὸς μπορεῖ νὰ πετάξῃ πρὸ ψηλά; Ὁ τρυποφράχτης κρύβεται στὰ φτερά τοῦ ἀετοῦ. Ἀλέπουσ, ἀετὸς καὶ βασιλίσκος (Πλουτάρχου, Praecepta gerendae reipublicae c. 12. Corais 323). Βλ. Wienert σ. 54 σημ. 1, ET 139, ST 248). BP III, 278 κέ.

1. Κ 5 Λουκάτος σ. 47 ἀρ. 2: Τὸ πουλί πού πετάει ψηλότερα. — 2. Η 1α ΛΑ 1205 σ. 31 (γέρανος καὶ τσουτσουλιάνος). — 3. Ι 14α ΛΑ 1283, 311: Κοκκινολαίμης ξεφτέρης. — 4. Κ 5β ΛΑ 1211, 119: Ὁ καλόγιαννος. — 5. Κ 6 ΛΑ 1213, 167: Ὁ καλόγιαννος. — 6. Ξ 1 ΛΑ 1323, 31: τὸ γιαννακάκι. — 7. Ρ 12 ΛΑ 1181, 25-26: Ὁ καλόγιαννος. — 8. Ω 16 ΚΕΕΚ 31, 88, 2: Ὁ τσουρούλλας τζι ὁ ἀτὸς.

222. Πόλεμος πουλιῶν καὶ τετραπόδων.

Τὰ πουλιά κερδίζουν μετὰ τὴν ἐξυπνάδα τους. Σημάδι γιὰ τὴν νίκη τῶν τετραπόδων ἢ σηκωμένη οὐρά τῆς ἀλεπούς. Οἱ σκνίπες τὴν τσιμποῦν κάτω ἀπ' τὴν οὐρά. Ἡ ἀλεπού κατεβάζει τὴν οὐρά της καὶ τὰ τετράποδα φεύγουν.

1. Κ 5β ΛΑ 1211, 121: Ἀφορμὴ τοῦ πολέμου, ὅτι ἡ ἀρκούδα περιφρόνησε τὴ φωλιά τοῦ βασιλιᾶ τῶν πουλιῶν. — 2. Ρ 12 ΛΑ 1181, 19-21: Ὁ κα-

τσουλιέρης (=κορδαλλός) και ἡ ἀρκούδα. Ἀφορμὴ ὅτι ἡ ἀρκούδα εἶπε τὰ κατσουλιεράκια φτωχόπαιδα.

222A. Ἡ νυχτερίδα στὸν πόλεμο πουλιῶν και τετραπόδων. Ἐξ αἰτίας τῆς ἀμφιβόλου μορφῆς της πάει πότε μετὴ μιὰ πλευρὰ καὶ πότε μετὴν ἄλλη.
Halm 307, Hausr. 182, Perry 172, Wienert. ET 67. ST 398.

1. I 160 ΛΑ 1221, 37: Ἡ νυχτερίδα τιμωρεῖται γιὰ τὴν πονηριά της.
2. I 16 ιβ' ΛΑ 1227, 209: Γιατί ἡ νυχτερίδα παρουσιάζεται μόνο τὴ νύχτα; φοβᾶται τὰ ζῶα πού δὲν θέλουν νὰ τὴν ἴδου.

225. Τὸ λελέκι μαθαίνει τὴν ἀλεπού νὰ πετᾷ. Τὴν ἀφήνει νὰ πέση ἀπὸ ψηλά.
Πρβλ. αἰσ. Halm 419, Hausr 259, Perry 230.

1. Ξ 21 Σύλλ. ΚΠ 31(1909)139 ἀρ. 7. Ἀντὶ λελέκι ἀετός, σὰν συνέχ. στὸν Τ. 60. — 2. ΑΑ 2γ Ταϊβί—Car. σ. 28-30: ἡ ἀλαπούδα τσιτσοὶ κόρακας. Ἀντὶ λελέκι κόρακας ἀναλαμβάνει νὰ πάρει τὴν ἀλεπού γιὰ νὰ πᾶνε στὸ πανηγύρι· στὸν δρόμο τὴν πινακίσει καὶ ἡ ἀλεπού σώζεται. Συνέχ. ὅπως στὸν Τ. 57.

3. Κ 5β ΛΑ 1240, 183-186: Σαύρα καὶ πετρελὸς. Ὁ πετὸς τὴν ἀλεπού νὰ πετᾷ ἀπὸ ψηλά. 4. Κ 5β ΛΑ 1210, 101-102: ἡ ἀλεπού σὺν κόρακα. Σὰν συνέχ. στὸν Τ. 60. — 5. Ρ 2ιδ ΛΑ 1137, 91-92 καὶ κόρακας. Συνέχ. στὸν Τ. 60. — 6. Ω ΛΦ 210, 1-2: Τὸ πάθος τῆς ἀλεπούς. Συνέχ. στὸν Τ. 61Α. — 7. Ω 4γ ΛΦ 995, 4-6: Ὁ ἀετός τρώει τὴν ἀλεπού. Συνέχ. σιούς Τ. 60, 68B, 64. — ΑΑ Rossi-Taibbi-Car. σ. 28-30.

225A. Ἡ χελώνα ζητεῖ ἀπὸ τὸν ἀετὸ νὰ τὴν μάθη νὰ πετᾷ. Βλ. αἰσὼπ.
Halm 419, Hausr. 259, Perry 230, Wienert ET. 51 καὶ 98. Moser-Rath 122.

1. Α 1 ΛΑ 1173, 81: Ἡ χελώνα καὶ ὁ ἀετός (σὲ διάλογο). — 2. Η 2β ΛΑ 1216, 95: Ὁ γέρακας καὶ ἡ χελώνα. — 3. Η 2γ ΛΑ 1216, 151 χελώνα καὶ ἀετός. — 4. Η 3ιε' ΛΑ 1209, 31: ἀετός καὶ χελώνα. — 5. Ι 1δ ΛΑ 1203, 19. — 6. Ι 1δ ΛΑ 1203, 147. — 7-8. Ι 1ς' ΛΑ 1207, 81-82. ΛΑ 1208, 95. — 9. Ι 1ιε' ΛΑ 1204, 89. — 10. Ι 8 ΛΑ 1189, 71. — 11. Ι 10 ΛΑ 1354, 5. — 12-13. Ι 14α ΛΑ 1280, 14-15. 351. — 14. Ι 160 ΛΑ 1223, 137. — 15-19. Ι 16 ιβ' ΛΑ 1227, 49. 65. 73. 89. 175. — 20-21. Ι 17β ΛΑ 1228, 7. 65. — 22. Κ 1 ΛΑ 1333, 5. — 23. Κ 4 ΛΑ 1217, 3 (διαφέρει). — 24. Κ 5 ΛΑ 1218, 67. — 25. Κ 6 ΛΑ 1213, 183. — 26. Ξ 5α ΛΑ 1383, 35. — 27. Ξ 17 ΛΑ 1291, 142. — 28. Ρ 1 ΛΑ 1177, 23. — 29. Ρ 1 ΛΑ 1178,

35-36. — 30. Ρ 2β ΛΑ 1197, 45. — 31. Ρ 3α ΛΑ 1174, 30. — 32. Ρ12 ΛΑ 1181, 24. —

***225B.** Ἡ χελώνα συμβουλεύει τὸν αἰετὸ πῶς νὰ τρώγῃ τὶς χελῶνες: νὰ ἀρπάξῃ μιὰ χελώνα, νὰ πετάῃ ψηλά καὶ νὰ τὴν ἀμολάῃ· ἔτσι θὰ σπάσῃ τὸ καύκαλο καὶ θὰ τὴν τρώγῃ. Ὁ αἰετὸς ἀρπάζει πρώτη καὶ καλὴ αὐτὴν ποὺ τὸν συμβούλεψε.

Θ δ Μέγας: IV, 17 (=Βλ. Fabula 15 (1974) 241, 17).

227. Οἱ χῆνες παρακαλοῦν τὴν ἀλεπού νὰ τὶς ἀφήσῃ νὰ κάνουν τὴν προσευχή τους, πρὶν τὶς φάγῃ. Ἀρχίζουν νὰ κακαρίζουν καὶ δὲν σταματοῦν· τέλος ξεφεύγουν. ΒΡ II 206. Συχνὰ σὰν συνέχ. στὸν Τ. **20D*** καὶ **61A**, ὅπου παραλλαγαί.

1. Κ 5 Λουκάτος ἀρ. 15, 16. —

2. Σ 22 ΛΑ 215, 89, 1. — 3. Σ 14 ΛΑ 394, 36-41. —

230. Τὸ θρέψιμο τοῦ πουλιοῦ ἀπὸ τὸ μεγάλο κεφάλι καὶ τὰ μεγάλα μάτια. Τὸ πουλι (αἰετὸς, γεράκι) ἀρπάζει τὴν κουκουβάγια· σὰν ἔμαθε τὴν μεγάλη ἀριστεία τῆς, τὴν σκοτώνει.

1. Μ 4α Ζευγώλη Παροιμ. 170 (αἰετὸς κροῖ ἔχω νὰ ἰδῶ ἄδω καὶ 70 χρόνια). —

2. Τ 3 Σταματιάδ. Ε' 604 ἀρ. 33: αἰετὸς καὶ κομπουγιάννης (= ἀηδὼν ἢ ἐρυθραύχην). — 3. Ω Χατζηϊωάννου 59 ἀρ. 33: Ἡ κουκουβάγια καὶ τὸ γεράκι (ἢ κουκ. θυμᾶται τὸν καιρὸ τοῦ Νῶε) = Κυριαζῆ Κυπρ. Παροιμ. 206-207 = Λουκάτος σ. 47 ἀρ. 3. — 4. Ω 14α Κληρίδης, Κυπρ. Σπ. 32, σ. 214 ἀρ. 7: Ὁ αἰετὸς τῆς ὁ κοκκουφικός. — 5. Ω 6, ιβ' ΚΕΕΚ 65, 123, 1.

230B*. Τὸ γεράκι τρώει τὴν πέρδικα.

1. Ξ 12γ ΛΑ 1338, 3: Ὁ λαγὸς κ' ἡ πέρδικα. Ὁ λαγὸς πιάνεται ἀπὸ τὸν σκύλο κ' ἡ πέρδικα τὸν κοροϊδεύει, γιατί καυχίόταν πῶς εἶναι τὸ πιὸ ἔξυπνο καὶ γρήγορο ζῶο. Ἐνα γεράκι ἀρπάζει τὴν πέρδικα καὶ τὴν τρώει.

231. Τὸ λελέκι (ὁ γλάρος) μεταφέρει τὸ ψάρι. Ἐνα λελέκι (ἕνας γλάρος) λέγει στὸ ψάρι πῶς ἡ λίμνη (θάλασσα) θὰ στερέψῃ καὶ τὸ παίρνει νὰ τὸ μεταφέρῃ σὲ μιὰν ἄλλη λίμνη (θάλασσα), ἀλλὰ λοξεύοντας στὴ στεριά τὸ τρώγει. Ὁ κάβουρας, ποὺ ἔμεινε τελευταῖος, βλέποντας τὸ λελέκι νὰ στρίβῃ στὴ στεριά, τὸν σφίγγει μὲ τὶς δαγκοῦνες του καὶ τὸν πνίγει. Βλ. Μέγαν, Λαογρ. 18, 475.

1. Η 3ιδ' Λαογρ. 18, 475, 11 (ΛΑ 1209, 75): Πελαργός και κάβουρας.
 2. Κ 5. Λαογρ. 18, 473, 4: Γλάρος και κάβουρας (=Λουκάτος σ. 51 άρ. 10).—
 3. Κ 5β ΛΑ 1210, 99: 'Ο κόρακας και τὸ ψαράκι (τὸ κόκκαλο τοῦ τελευ-
 ταίου ψαριοῦ τοῦ στέκεται στὸ λαιμὸ και τὸν πνίγει).—
 4-5. Κ 5γ ΛΑ 1211, 39. 49: 'Ο πελαργός, τὰ ψάρια κι ὁ κάβουρας. —
 6. Κ 6 ΛΑ 1215, 79 (ὄμ.), — 7. Ρ 12 ΛΑ 1244, 3: Λέλεκας, ψάρια και
 κάβουρας. — 8. Ρ 22 ΛΑ 1183, 19 (ὄμ.). — 9. Ρ 26 ΛΑ 1175 (ὄμ.).—
 10. Σ 30 ΛΑ 1287, 40-42: Πελαργός και κάβουρας.—11. Χ 2 ΛΑ 205,
 26 (Μ. Φιλήντας, 1920): 'Οφίς και καρκίνος.

232. Τὸ ὄρτυκι και τ' ἀποδημητικά πουλιά. Τὸ ὄρτυκι προτιμάει νὰ μείνη
 στὸν τόπο του παρὰ νὰ φύγη σὲ ξένους τόπους.

1. I 16θ ΛΑ 1223, 185: Τὸ χελιδόνι, τὸ τρυγόνι, ὁ πελαργός και τὸ ὄρτυκι.

*239Α. 'Ο λαγός βοηθαίει τὴν πάπια νὰ ἐκφυγῆ ἀπὸ τὸ κλουβί: σκάβει
 ἀπὸ κάτω και τὴν λευτερώνει. 'Η πάπια σκαλεῖ τὴ φωλιά της βάρκα, τρα-
 βάει τὸν λαγὸ μὲ τὸ ράμφος της στὴν πλάτη ὄρθα καὶ τὴν γλυτώνει ἀπὸ τὸν
 κυνηγό.

γ. Σ 2 Κουρτσόπουλο Ε' 1949, 47-48 ἀρ. 77 ἢ πλ. 100 και 101 λαγός.

240Α*. 'Η μέλισσα πέφτει στὸ νερό. Τὴν σκάει τὸ περιστέρι ρίχνοντας
 ἕνα φύλλο στὸ νερό. Βλέποντας τὸν κυνηγὸ ἐτοίμο νὰ σκοτώσῃ τὸ περιστέρι,
 ἡ μέλισσα τὸν τσιμπάει και γλυτώνει τὸ περιστέρι. Βλ. Αἰσώπ. Halm
 296, Hausr. 176, Perry 235.

1. Κ 5 Λουκάτος σ. 49 άρ. 7: 'Η μέλισσα και τὸ τρυγόνι.

2. I 1 ΛΑ 1207, 99: μυρμήγκι και περιστέρι. — 3-4. I 1δ ΛΑ 1203 σ.
 75 και 97 (ὄμ.). — 5. I, 1δ ΛΑ 1202, 29 (ὄμ.). — 6. I 1ς' ΛΑ 1296, 183:
 μέλισσα και περιστέρα. — 7. I 8θ ΛΑ 1191, 27: τὸ μυρμήγκι και ἡ πέρδι-
 κα. — 8. I 8ιθ', ΛΑ 1189, 93: πέρδικα και μυρμήγκι. — 9. I 10 ΛΑ
 1354, 3. — 10. I 13 ΛΑ 1347, 3. — 11. I 14α ΛΑ 6283, 97. — 12. I 16θ'
 ΛΑ 1222, 7-9. — 13. I 16 ιβ' ΛΑ 1227, 81. — 14. Κ 5 β ΛΑ 1210,
 173: μέλισσα και κορυδαλλός. — 15. Κ 5β ΛΑ 1211, 85 περιστέρι και μυρ-
 μήγκι. — 16. Ο 1 ια ΛΑ 2032, 2: Τὸ μυρμήγκι και ἡ πέρδικα. — 17. Ο 2α
 ΛΑ 1293, 240 (ὄμ.).—18. Τ 2ιβ' ΛΑ 1290, 120 μύρμηγκας και περιστέρι.

244. (α) 'Ο κόρακας (ἢ κουρούνα) δανείζεται φτερά ἀπὸ τὸ παγώνι (ἢ ἀπὸ
 ἄλλο πουλί), γιὰ νὰ γίνη βασιλιάς τῶν πουλιῶν. Τὰ ἄλλα πουλιά τοῦ παίρ-

νουν τὰ ξένα φτερά και τὸν ἀφήνουν στὰ κρύα. Βλ. αἰσ. Halm 200. — (β) Ζηλεύοντας τὰ περιστέρια πού ἔχουν ἔτοιμη τροφή, ἡ κάργα πέφτει στοῦ ἀλεύρι τοῦ μύλου, γίνεται ἀσπρη σάν περιστέρι. Ἀπὸ τὴ φωνή της ὅμως τὰ περιστέρια τὴν καταλαβαίνουν και τὴν κυνηγοῦν. Πρβλ. αἰσῶπ. Halm 201β, Hausr. 131, Perry 129.

(α) 1. Η Λουκόπουλος, Νεοελλ. Μυθολ. σ. 59: Ἡ καλλιακούδα. — 2. Η 1α ΛΑ 1205, 45: Ὁ κόρακας. — 3. Η 1α ΛΑ 1205, 49: Ὁ κόρακας πού ἔγινε παγώνι. — 4. Ι 1δ ΛΑ 1202, 139: Ὁ κόρακας παγώνι. — 5. Ι 15γ ΛΑ 1230, 113: Τοῦ ἀετοῦ ὁ γάμος. Στὸ χορὸ πέφτουν τὰ ξένα φτερά κ' ἡ κουκουβάγια φανερώνεται. — 6. Ο 15 ΛΑ 1173, 27: Ὁ κόρακας πού ἔγινε παγώνι. — 7. Π 8β ΛΦ 267, 5-8: Τὸ παραπονιάρικο κοράκι. — 8. Π 9α ΛΑ 1269, 99: Κολοῖος και παγώνι.

(β) 1. Ω 2α Κληρίδη, Ἴστ. ζῶων νβ'-νδ', 1: Ὁ πουπούζιος τζ' ἡ κατσικορώνα = Μέγας Π ἀρ. 10 σ. 27-28: Ὁ τσαλαπετεινὸς κ' ἡ καρακάξα. — 2-4. Ι 1γ ΛΑ 1202, 110-111: Καρακάξα και περιστέρα. ΛΑ 1203, 37. ΛΑ 1203, 198-199: Καρακάξα και πουλιά.

244A*. Σαλίγκαρος και κάμπια πέρδικα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ἀρ. 8 σ. 49 (1905) Ὁ σαλίγκαρος δὲ πναίγεται ἀπὸ τὴ συγγενή του τὴν κάμπια, πού κι αὐτὴ περπατᾷ σερνόμενη, γιατί δὲν ἔχει σπίτι σάν τὸ δικό του. Ἡ κάμπια ἔσεται πεταλούδα και θυμούμενη τὴν προσβολή δὲν τὸν καταδέχεται κι αὐτὴ.

**245. Ὁ σπουργίτης και τὰ ξόβεργα. Τὰ πουλιά ἀποφασίζουν νὰ κόψουν τὸν ἀξὸ ἀπὸ τὴ δρυ, γιὰ νὰ μὴ ἔχουν οἱ ἄνθρωποι μὲ τί νὰ κάμουν τὰ ξόβεργα. Ὁ σπουργίτης δὲν πάει λέγοντας πὼς αὐτὸς ξέρει και φυλάγεται. (Πρβλ. αἰσῶπ. Halm 417 χελιδὼν και ὄρνιθες). Wienert ET 249. ST 277.

1. Ω 14α Κληρίδης, Ἴστ. ζῶων, Κυπρ. Σπ. 13 (1949/50) ἀρ. 40 μ στ. 1: Ὁ στρουθὸς τζαὶ τὰ βερκά = Λουκάτος, σ. 48 ἀρ. 5.

247. Ὁ καθένας γιὰ ὁμορφότερα ἔχει τὰ δικά του παιδιὰ. Ἑλληνικὴ παραλλαγή: Ἡ πέρδικα κ' ἡ κουκουβάγια. Τὰ πουλάκια εἶναι νηστεία στὸ σχολεῖο. Ἡ πέρδικα δίνει τὸ ψωμί γιὰ τὸ παιδί της στὴν κουκουβάγια—θὰ τὸ γνωρίσης, γιατί εἶναι ὁμορφότερο ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα. Ἡ κουκουβάγια μὴ βρίσκοντας κανένα ἄλλο ὁμορφότερο ἀπὸ τὸ δικό της παιδί δίνει τὸ ψωμί στὸ κουκουβαγιόπουλο. Πρβλ. Αἰσῶπ. Crusius, *Babrii fabulae Aesopaeae*, ἀρ. 56: εὐτεκνίης ἐπαθλα. Βλ. Πολίτην, Λαογρ. Ε' (1915) 621 κέ. Μέγαν: Π ἀρ. 9. ΠΙ ἀρ. 16, V ἀρ. 17, σγμ. σ. 216 κέ.

1. I 10γ Λαογρ. Ε' 620: 'Η πέρδικα καὶ ἡ χουχουβάγια = Λουκᾶτος σ. 47 ἀρ. 4. — 2. M 4α Ζευγώλη, Παροιμ. 170α. —

3. T 1 Georg.-Pineau σ. 98: La perdrix et la tortue (ἀντὶ κουκουβάγιας χελώνα). — 4. Υ' 7 Παμπούκης σ. 138 ἀρ. 87: τ' ὁμορφότερο μωρὸ (ἀντὶ κουκουβάγιας κοράκι). — 5. X 5α Μικρασ. Χρον. 3, σ. 343: τ' ὁμορφο ἀχελωνούδ' (ὁ ράφτης πάει νὰ πάρῃ μέτρα γιὰ φόρεμα στὸ χελωνάκι: θὰ τὸ γνωρίσῃ, γιατί εἶναι τὸ πιὸ ὁμορφο ἀνάμεσα στὰ σχολοπαῖδια. — 6. Ω 14α Κληρίδης, Κυπρ. Σπ. ΙΓ' σ. μγ', 1: 'Ο κουκουφιάος τζ' ἡ πέρτικα = Μέγας Π σ. 26 ἀρ. 9. — 7. Ω 3α Κληρίδης, αὐτ. μδ', 2. — 8. Ω Χατζηωάννου σ. 62 ἀρ. 36: 'Η μαύρη καὶ τὸ μαυράκι της.

9. A 1 ΛΑ 1190, 73-75: Τὰ μάτια τῆς μάνας (κουκουβ. καὶ πέρδ.). —

10. I 13 ΛΑ 1346, 23: 'Η πέρδικα κ' ἡ χουχουβάγια. — 11-12. I 14α ΛΑ 1280, 180: Τὸ ὁμορφότερο πουλί. — ΛΑ 1283, 335. — 13. O 5α ΛΑ 1258,

9: Σχολειὸ πουλιῶν. — 14. Π 3 ιζ' ΛΑ 1270, 27: Τὸ ὁμορφότερο παιδί. —

15-17. P 1 ΛΑ 1174, 115. 122. 199. — 18-19. P 1 ΛΑ 1175, 204. ΛΑ 1177, σ. 151. — 20. P 11α ΛΑ 1182, 49. — 21. Σ 26β ΛΑ 2231 (ΙΑ 658,

23β): 'Η κουκουβάγια (ὁ βασιλιάς δίνει σὲ τὴν πρῶτην ζευγάρι σκουλαρίκια γιὰ νὰ τὰ βάλῃ στὸ ὠραιότερο πουλί: τὸ πρῶτο εἶναι καὶ τῆς). —

22. Υ' 8. ΛΦ 1833, 54: 'Αετὸς καὶ κουκουβάγια φίλοι. Συμφωνία νὰ μὴ

πειράξῃ τὰ μακρὰ τῆς τὰ ὁμορφότερα πτερόγερα. Αετὸς τραγουδᾷ τὰ πιὸ

ἀσκήματα τῶν γειτῶν τὰ κουκουβάγια ποῦσε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΨΑΡΙΑ

254*. Συνομιλία ψαριῶν.

α) Διηγοῦνται πῶς γλύτωσαν ἀπὸ τὰ δίχτυα τοῦ ψαρᾶ.

1. P 1 ΛΑ 1175, 152: σουπιὰ, γαρίδα, κάβουρας, ἀστακόσ: ἡ σουπιὰ γλύτωσε ἀφήνοντας τὸ μελάνι τῆς, οἱ ἄλλοι χάρις στὸ δελφίνι πού ξέσκισε τὰ δίχτυα.

β) Σάλιαγκας (κοχλίας) καὶ ψάρι, μαλλώνουν ποιὸς εἶναι καλύτερος. 'Ο σαλιαγκός: μένα, σὰ μὲ τρῶνε, μὲ φιλοῦν' σένα, μόνε σὲ τρῶνε, σὲ φτοῦνε.

1. Λ 5 Πέρδικα Π 109 ἀρ. 4: 'Ο χάνος τσ' ὁ σαρακόχλας (= σάλιαγκας).

2. Ω 2α ΚΕΕΚ 49. 181. 1: 'Ο καράολος τσαί τὸ ψάριν.

ΑΛΛΑ ΖΩΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

275. 'Αγὼν δρόμου ἀλεπούς καὶ κάβουρα. 'Ο κάβουρας πιάνεται ἀπ' τὴν

οὐρά τῆς ἀλεπούς καὶ κερδίξει. Συνήθως σὰν συνέχεια στὸν ἀρ. ATh 9A καὶ 9B Βλ. BP III 340, 3 (A² B² C³). Eberh.-Bor. T. 4.

1. Ἀδ. τ. Αἰνεΐα, Παραμ. σ. 1: Ἡ ἀλεπού καὶ ὁ κάβουρας (στὴν ἀρχὴ AT. 9A). — 2. I Λελέκου, Ἐπιδόρπιον Α' 290 (ἡ ἀλεπού κρατᾷ τάχα τὸ βράχο νὰ μὴν πέσῃ). — 3. I 7 Λαογρ. Α 321, Β. — 4. Κ 5 Λουκάτος σ. 17 ἀρ. 17 (+9A). — 5. Λ 5 Πέρδικα II Μῦθοι, ἀρ. 2 σ. 108 (+9A). — 6. Λ7 Ρήγας II 153 ἀρ. 1. — 7. Ξ. Λιουδάκη, Στοῦ παπποῦ τὰ γόνατα σ. 82 (+9A). — 8. Ξ Φραγκάκι, Κρητ. παραμ. σ. 50 (+9A). — 9. Τ 1 Λεσβιακὰ Γ' 56 (+9B). — 10. Τ 1. Georg.-Pineau σ. 95: Le renart et le crabe = Λαογρ. Α' 323 (+9B). — 11. Τ 1θ Kretschmer, LD 492 ἀρ. 8 = Λαογρ. Α' 323 (+9A). — 12. Ω 3α Κληρίδης, Κυπρ. Σπουδαί, ΙΓ' σ. ιε'-ις' (+9A). — 13. Α 2 ΛΑ 1325, 7: ἀλεπού καὶ κάβουρας. — 14-15. 2 ΛΑ 1272, 1 καὶ 33 (+9A καὶ 9B). — 16. Ε 1 ιβ' ΛΦ 1040, 1 (+9A). — 17-19. ΛΑ 1256, 15 καὶ 47 (+9A), 1257, 37 (+9B). — 20. Η 1 ΛΑ 1335, 1. — 21-26. Η 1α ΛΑ 1205, 3-5 (+9B). 19-21 (+9A). 41-42 (+9A). 47. 69-70 (+9A, 9B), 97 (+9B). — 27. Η 1α ΛΑ 1209, 21 (+9A). Η 1η ΛΑ 1185, 3-4 (+9A). — 29-32. Η 2θ ΛΑ 1320, 45 (+9A, 9B). 67 (+9A, 9B). 71 (+9A). — 33-40. Η 2θ ΛΑ 1321, 43 (+9A, 9B). 49. 51. 53. 55. 59 (+9A). — 41. Η 2 ΛΦ 1322, 5. — 42-46. Η 2α ΛΑ 1216, 43. 49 (+9A). 53 (+9A) 115 (+9A). 148 (+9A). — 47-48. Η 2α ΛΑ 1216, 15 (+9A) 43 (+9A). — 49. Η 3 ΛΑ 1209, 37 (+9A). — 50-51. Η 3 ΛΑ 766, 99 ἀρ. 35 (+9A) ΛΑ 1209, 7 (+9A). — 52. Η 3β ΛΑ 1209, 61. — 53. Η 3ιε' ΛΑ 1209, 67 (+9A). — 54-55. Η 3ζ ΛΑ 1209, 23 καὶ 35 (+9A). — 56-57. Θ 1 ιβ' ΛΑ 1254, 27 (+9A). — Θ 1ιε' ΛΑ 1255, 5. — 58-60. Ι 1 ΛΑ 1206. 119-121. 123-124. 125-126. 127-128 (+9A). 103. 105. 107. 109. 111. 113. 115. 177 (+9A). — 70-75. Ι 1 ΛΑ 1206, 39-41. 43. 95. 97. 99. 101 (+9A). — 76-79. Ι 1 ΛΑ 1207, 5. 63. 75-76. 77-78 (+9A). — 80-90. Ι 1 ΛΑ 1208, 28. 67-68. 69. 71. 73-74. 77. 105. 107. 111. 113 (+9A). — 91-97. Ι 1δ ΛΑ 1202, 67. 71-72. 95. 163. 169-171. 175 (+9A). — 98-106. Ι 1δ ΛΑ 1203, 8. 21. 147. 151. 155. 159. 163 (+9A καὶ 9B). — 107-114. Ι 1ζ ΛΑ 1214, 2-3. 22-24. 31. 41-42. 51. 55-56. 67-68. 75-76 (+9B καὶ 9A). — 115-120. Ι 2α ΛΑ 1204, 11-12. 17-18. 57-59. 73-75. 79. 98-99. 123. 133-135 (+9A +9B). — 121. Ι 2 ΛΑ 1276, 1 (+9B). — 122. Ι 6α ΛΦ 501, 38 ἀρ. 23 (+9A). — 123. Ι 16α ΛΑ 1189, 25 (+9B). — 124. Ι 16α ΛΑ 1196, 31 (+9A). — 125-126. Ι 7 ΛΑ 1196, 53. ΛΑ 2268, 1130. — 127-129. Ι 8 ΛΑ 1189, 15. 68. 110 (+9A). — 130-131. Ι 8 ΛΑ 1186. 179-180 (+9). — 132-134. Ι 8δ ΛΑ 1194, 77-78 (+9A). — 131-135. Ι 8δ ΛΑ 1325, 7-8. 23. 53. 27-28. 31. 77 (+9A. +9B). — 136-139. Ι 8α ΛΑ 1192, 137. 143. 151. 170 (+9B). — 140. Ι 8α ΛΑ 1193, 161 (+9B). — 141-143. Ι 8β ΛΑ 1190, 52 (+9A).

52-53 (+9A, +9B).— 144. I 88 ΛΑ 1194, 17 (+9A).— 145. I 8 κδ' ΛΑ 1194, 57 (+9A).— 146-147. I 8 θ ΛΑ 1191, 1. 21-23 (+9A).— 147. I 8 θ ΛΦ 655, 14 (+9A).— 148. I 8 ι ΛΦ 168, 27-28 (+9A).— 149. I 8 ιζ' ΛΑ 1190, 58 (+9A).— 150. I ιγ' ΛΑ 1190, 69 (+9B).— 151. I 8 ιθ' ΛΑ 1189, 85 (+9B).— 152-156. I 8 κβ' ΛΑ 1195, 35. 45. 63. 73 (+9A, +9B).— 157. I 8 κε' ΛΑ 1232, 13-15 (+9A, +9B).— 158-161. I 9 ΛΑ 1198, 1 +9A, +9B). 3-4. 9. 47.— 162. I 9 ε ΛΦ 1537, 3 ἀρ. 5 (+9A).— 163-167. I 9 ζ' ΛΑ 1200, 3. 11. 15. 33. 63. (+9A). +9B).— 168-173. I 10 ΛΑ 1339, 33. 55. 71. 81-85. 193-197 (+9A).— 174-176. I 10 ΛΑ 1340, 1. 5. 37 (+9A).— 177. I 10 ΛΑ 1341, 25 (+9A).— 178-181. I 10 ΛΑ 1342, 1. 6. 11. 17. 70 (+9B).— 182-183. I 10 ΛΑ 1344, 13. 27 (+9A).— 184-186. I 10 ΛΑ 1353, 8. 21. 31 (+9A).— 187-188. I 10 ΛΑ 1354, 19-20. 31-32 (+9A).— 189-190. I 10 ΛΑ 1351, 11. 57 (+9A).— 191-192. I 10 ΛΑ 1352, 1. 41 (+9A).— 193-195. I 10 θ ΛΑ 1345, 3. 19. 31 (+9A).— 196. I 118 ΛΑ 1332, 7 (+9A).— 197. I 13 ΛΑ 1343, 21 (+9A).— 198-200. I 13 ΛΑ 1347, 25. 39. 43 (+9A).— 201. I 13 ΛΑ 1348, 3 (+9A).— 202. I 13 ΛΑ 1349, 9 (+9B).— 203. I 13 ΛΑ 1347, 17 (+9A).— 204-206. I 14α ΛΑ 1280, 21-23. 49-50. 84-85 (+9A) και 1280-205-209. I 14α ΛΑ 1281, 105-107. 377-379. 425-427 (+9A).— 207-216. I 14α ΛΑ 1282, 25-26. 126-128. 129. 237-8. 413-4. 423-4. 425-6. 427-8. 429-30. I 14β ΛΑ 1282, 1-2. 8-9. 21. 22. 47-54. 57-61. 63-64. 67. 75-76. 79-80. 93-95. 97. 99-100 χ.ζ. 23.— 231. I 15 ΛΦ 710, 8-9 (+9A).— 232-233. I 15γ ΛΑ 1229, 47. 51 (+9A).— 234-250.— I 15γ ΛΑ 1230, 39. 41. 53. 61. 63. 69. 72-73. 77. 83. 89. 93. 103. 105. 111. 115. 119 (+9A.+9B).— 251. I 16α ΛΑ 2934, 160 (+9A+9B).— 252. I 16γ ΛΦ 626, 11 (+9A).— 253. I 16ε ΛΦ 1093, 9 (+9A).— 254. I 16 θ ΛΑ 1219, 9-11 (+9A).— 255-258. I 16 θ ΛΑ 1220, 5. 40. 51. 55 (+9A. +9B).— 259-265. I 16 θ ΛΑ 1221, 15. 26. 37. 42. 54. 66. 90 (+9A+9B).— 266-275. I 16 θ ΛΑ 1222, 9-11. 43. 55. 67-69. 97-99. 140. 145-149. 165. 192. 222-224.— 276-285. I 16 θ ΛΑ 1223, 127. 129. 135-137. 145. 154-156. 175. 183. 198. 211. 215 (+9A+9B).— 286. I 16 ια' ΛΑ 1226, 17 (+9A).— 287-293. I 16 ιβ' ΛΑ 1227, 3. 5 (+9B). 11. 15 (+9B). 37. 75-77 (+9A). 91 (+9B).— 294. I 16 ΛΑ 2934, 135.— 295. I 17 ΛΑ 1210, 63.— 296-301. I 17β ΛΑ 1228, 5. 9. 15. 23. 71. 77. (+9A).— 302-306. I 18ε ΛΑ 1225, 1-2. 11-13. 27. 29. 37 (+9A+9B).— 307. I 19 ια' ΛΦ 599, 8 (+9A).— 308-309. K 5β ΛΑ 1210, 107-109. 111 (+9A).— 310-312. K 5β ΛΑ 1211, 71 (+9B).— 313. K 6κ ΛΑ 1213, 83 (+9B).— 314. K 6 ΛΑ 1215, 75 (+9B).— 315-316. K 5 ΛΑ 1218, 13. 55 (+9A).— 317. K 7 ΛΑ 1331, 3-4 (+9A).— 318-9. Λ 1 ΛΑ 1172 (+9A), 23.— 320. Λ 1ε ΛΑ 1275, 27 (+9A).— 321. Λ 4 ΛΦ 682, 6-8 (+9A).— 322. M 5 ΛΦ

1698, 2 (+9A). — 323. N 4γ ΛΑ 1622, 6 (+9A). — 324. Ξ 1 ΛΑ 1323, 23.—325. Ξ 12γ ΛΑ 1338, 5(+9A).—326. Ο 8β ΛΑ 1260, 5-6 (+9A+9B).—327. Ο 8 ΛΑ 1264, 11 (δμ.)—328-329. Ο 5 Α ΛΑ976, 222-6(+9A). 227.—330. Ο 15 ΛΦ 22. 15-16 (+9A). — 331. Ο 15 ΛΑ 395, 6(+9A). — 332-334. Π 3 ιζ ΛΑ 1270, 17. 23. 25 (+9A).— 335-336. Π 9α ΛΑ 1267, 13. 15. — 337. Π 9α ΛΑ 1269, 7-8 (+9A).— 338. Π 9γ ΛΑ 1174, 51.— 339. Ρ 1 ΛΑ 1174 (+275A). — 340. Ρ 1 ΛΑ 1175, 1. — 341-343. Ρ 1γ ΛΑ 1176, 15. 41. 55 (+9B).— 344-348. Ρ 1 ΛΑ 1177, 61. 103. 131. 141. 165 (+9A). — 349. Ρ 2 ζ', ΛΑ 1175, 9 (+9A). — 350. Ρ 2 ιβ' ΛΑ 1179, 20.—351-2. Ρ 2ιγ ΛΑ 1235, 71. 73 (+9A).— 353-4. Ρ 2ιγ ΛΑ 1236, 71. 73 (+9A).— 355-356. Ρ 2ιδ ΛΑ 1237, 7. 27 (+9A). — 357. Ρ 11α ΛΑ 1182, 115. — 358. Ρ 13γ ΛΑ 1183, 53 (+9B).— 359-360. Ρ 17 δ ΛΦ 669, 10. 12. — 361. Ρ 21α ΛΑ 1184, 33 (+9A).— 362. Ρ 26 ΛΑ 1173, 63. — 363. Ρ 26 ΛΑ 1248, 11-13. — 364. Σ 1. ΛΑ 1249, 51 (+9A). — 365. Σ 18 ΛΑ 1251, 5. — 366. Σ 19 ΛΑ 1173, 11 (+9A). — 367. Σ 30 ΙΑ 617, 77.— 368 Σ 30 ΛΑ 1287, 47 (+9A). — 369. Σ 30δ ΛΑ 1317, 1. — 370. Σ 30 ΛΑ 1287, 47 (+9A). — 371. Τ 1ιε ΛΑ 1288, 69. — 372. Τ 1 ΛΑ 1289, 90 (+9A). — 373. Τ 1 ια ΛΑ 1446, 391. — 374. Τ 2 ΛΦ 1773, 1. — 375. Τ 2β ΛΑ 1240, 124 (+9A).— 376. Υ ΛΑ 1233, 25-26. (+9A) — 377. Ω 1φ 357, 35. — 378. Ω ΛΦ 1345, 1-3. — 379. Ω 1φ 67, 1, 8 (+60, +64). — 380. Ω 1φ 2351 ΛΑ 2351 ΛΦ 381 Ω ΚΒΕΚ 1, 136, 2.— 382. Ω Σύσκλητος ΚΕΕΚ 13, 64, 3 (= Μαθ. 'Εστία ΙΒ', 1961 ἀρ. 30). — 383. Ω 13, ε' ΚΕΕΚ 70, 245, 2 (+9A). — 384. Ω 8α ΚΕΕΚ 69, 171(+9A).

275A. Τὸ τρέξιμο τοῦ λαγοῦ καὶ τῆς χελώνας. Ὁ λαγὸς ἀποκοιμίζεται. Αὐτὸς ὁ Αἰσ. Halm 420, Hausr. 254, Perry 226, Βλ. BP III 341, 1 (A¹).

1. I 11 Χριστοδουλόπουλος σ. 78: τὸ πάθημα τοῦ λαγοῦ. —
2. H 1α ΛΑ 1321, 7. — 3. H 2 ΛΦ 1634, 59. — 4. H 2β ΛΑ 1216, 29. —
5. H 3ζ ΛΑ 1209, 23 (+9A. +175A).— 6-7. H 3ιε ΛΑ 1209, 31. 33. —
8. Θ 1ια' ΛΑ 1254, 23. — 9-10. I 18 ΛΑ 1203, 165. 196 (+9B).— 11. I 6θ ΛΦ 201, 3. — 12. I 8 ΛΑ 1189, 79. — 13. I 8 ΛΑ 1325, 31. — 14. I 8α ΛΑ 1193, 169.— 15-16. I 8δ ΛΑ 1194, 37. 62.— 17. I 8ιζ' ΛΑ 1190, 58. — 18. I 9 ζ' ΛΑ 1200, 35. — 19. I 10 ΛΑ 1341, 21. — 20. I 10 θ ΛΑ 1345, 35. — 21. I 10 ΛΑ 1351, 27. — 22. I 10 ΛΑ 1353, 43. — 23-25. I 10 ΛΑ 1339, 3. 21-23. 49-51. — 26-33. I 14α ΛΑ 1282, 112. 116. 126. 151. 205. 307. 325. 327. 430. — 34-35. I 15γ ΛΑ 1230, 85. 117. — 36-37. I 16θ ΛΑ 1220, 6. 48. — 38-42. I 16θ ΛΑ 1221, 32. 56. 70-72. 76-78. 94.— 43-44. I 16ιβ' ΛΑ 1227, 23. 187. — 45. K 1α ΛΑ 1210. 187. — 46.

K 4 ΛΑ 1217, 39. — 47-49. K 5β ΛΑ 1210, 33. 79. 91. — 50. K 5 ΛΑ 1218, 47. — 51. Λ 1 ΛΑ 1172, 1. — 52. Ξ 5α ΛΑ 1382, 15. — 53-56. P 1 ΛΑ 1174, 165. 197. 211. 229. — 57. P 2ιβ ΛΑ 1179, 24. — 58. P 2ιγ ΛΑ 1236, 23. — 59. P 2ιδ ΛΑ 1237, 29. — 60. P 11α ΛΑ 1182, 61. — 61. P 25γ ΛΑ 1248, 63. — 62. P 25 δ ΛΑ 1248, 33. — 63. Σ 30δ ΛΑ 1317, 9. —

275A*. Τὸ τρέξιμο τοῦ λαγοῦ καὶ τοῦ σκαντζόχερα. Στὸ τέρμα ἢ σκαντζο-
χερίνα! Βλ. BP III 340, 2(A¹ B² C² D³). Ἐνίοτε ἀγὼν δρόμου δελφινιοῦ
καὶ σπάρου ἢ κοχυλιοῦ, σαύρας καὶ σαλιγκραου.

1. K 5 Λαογρ. Δ' 299. 7(BP III 340 A¹ B² C² D³) = Λουκάτος σ. 32 ἀρ.
14.—2. Λ7 Ρήγας 2, 154 ἀρ. 3 (ἀντι λαγοῦ καὶ σκαντζόχερα: δελφίνι καὶ κοχύλι.
Τὸ κοχύλι μένει ἀκίνητο· τ' ἄλλα κοχύλια φωνάζουν κάθε φορά: «κουριαλέ,
κουριαλέ!» Τὸ δελφίνι σκάει ἀπ' τὸ θυμὸ του). — 3. Σ Κωνσταντινίδη:
«τὸ κόντρα τοῦ λαγοῦ καὶ τοῦ σκαντζόχερα». Τὸ στοίχημα: ἓνα φλουρί βενέ-
τικο καὶ μιὰ μποτίλια ρακὴ (BP III 340 A¹ B² C² D³). — 4. T 1· Λεσβιακὰ
Γ' 58: τοῦ δελφίν τσ' ἢ σπάρους. (συμμετοχὴ καὶ κάθε μίλι νὰ φωνάζουν
«τάλια». Ὁ σπάρος βάζει κ' ἓνα σπάρσιν καὶ φωνάζει. Στὸ τέρμα
ἄλλος σπάρος). — 5. Γ 2 ΛΑ 1272, 23. — 6. Γ 2 ΛΑ 1205, 16. — 6. Η
2α ΛΑ 1173, 45. — 7. Θ 1ι ΛΑ 1237, 33. — 8. Η 2β ΛΑ 1255, 7. — 9.
I 1 ΛΑ 1208, 10β. — 10. I 4α ΛΑ 1282, 23. — 11. I 5ζ' ΛΑ 1209, 87. —
12. I 2α ΛΑ 1204, 77. — 13. I 8α ΛΑ 1192, 149. — 14. I 8ιδ' ΛΑ 1193,
159. — 15-16. I 9 ΛΑ 1198, 15. 23. — 17. I 9 ΛΑ 1197, 15-17. 23-
24. — 19. I 9 ζ' ΛΑ 1200, 57. — 20. I 9ι ΛΑ 1185, 13-15: ὁ λύκος καὶ ὁ
σαλιγκραος· στὸ τέρμα ἢ γυναῖκα τοῦ σαλιγκραου. — 21. I 10ε ΛΑ 1350,
1. — 22. I 10 ΛΑ 1351, 23. — 23. I 10 ΛΑ 1354, 15. — 24. I 14α ΛΑ
1280, 371-373. — 25. I 14α ΛΑ 1282, 477. — 26-35. I 14α ΛΑ 1283,
18-20. 80. 105. 108. 127. 145. 175. 208. 321-325. 343-344. — 36. I 14γ
ΛΦ 1382, 5. — 37. I 16θ ΛΑ 1222, 72. — 38. I 16θ ΛΑ 1223, 118. —
39-40. I 18ε ΛΑ 1225, 17. 23. — 41. K 3ζ ΛΑ 2276, 246: δελφίνι καὶ σπά-
ρος (εἶναι τόσοι πολλοὶ οἱ σπάρου στὴ θάλασσα, ὥστε κάποιος βρίσκεται
στὸ τέρμα πρωτύτερα ἀπ' τὸ δελφίνι). — 41α. K 4 ΛΑ 1217, 23. — 42-
45. K 5 ΛΑ 1218, 3. 11. 29. 57. — 46. K 5β ΛΑ 1211, 61. — 47. K 6 ΛΑ
1215, 65. — 48. Λ 1 ΛΑ 1172, 1. — 49. M 7 ΛΑ 1336, 1. — 50. M 12
ΛΑ 2304, 154-157. — 51. O 16α ΛΦ 22, 11-14. — 52. Π 9α ΛΑ 1267,
162-164. — 53-54. Π 9α ΛΑ 1269, 3. 5. — 55-57. P 1 ΛΑ 1174, 35.
150-152. 227. — 58. P 1 ΛΑ 1175, 160. — 59-60. P 6α ΛΑ 1242, 25.
33. — 61. P 17δ ΛΦ 669, 10 — 62. P 22ε ΛΑ 1183, 51. — 63. P 19α ΛΑ
1176, 17: Ἡ σαύρα καὶ τὸ σαλιγκάρι (κάτω ἀπὸ κάθε δέντρο κ' ἓνα σαλιγκάρι.
Τὸ ἴδιο καὶ στὸ τέρμα). — 64. ΑΑ 2α ΛΑ 341, 14-20 ἔ ριτσάρα τζαι ἔ λιπούνα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

277A. Ὁ βάτραχος πὸν ἤθελε νὰ γίνη χοντροὺς σὰν τὸ βόδι, φουσκώνει καὶ σκάει. (Aισ. Halm 84, Wienert, ET 192, ST. 61). Moser-Rath ἀρ. 53.

1. A 1 ΛΑ 1199, 3: βάτραχος καὶ βόδι. — 2-4. H 2θ ΛΑ 1320, 42. 43. 46. — 5-10. I 1δ ΛΑ 1202, 45. 60. 127. 138. 159. 169. — 11. I 14α ΛΑ 1283, 232. — 12-13. I 16ιβ' ΛΑ 1227, 45. 85 (ἀπ' τὸ πολὺ νερὸ σκάει). — 14. K 4 ΛΑ 1217. 13. — 15-16. K 5β ΛΑ 1210, 67. 113. — 17. K 5β, ΛΑ 1211, 69. — 18. K 6 ΛΑ 1212, 17. — 19. K 6 ΛΑ 1213, 69. — 20. P 2 ιβ' ΛΑ 1179, 6. — 21. P 19α ΛΑ 1176, 47.

278. Ποντικός καὶ βάτραχος δεμένοι ἀπ' τὸ ποδάρι γιὰ νὰ περάσουν τὴ λίμνη. Ὁ βάτραχος βουτάει στὸ νερὸ κι ὁ ποντικός πνίγεται· μὰ σὰν τουμπάνιασε, ἀνέβηκε στὴν ἐπιφάνεια. Ἕνα γεράκι ἀρπάζει καὶ τοὺς δύο. Βλ. Aισ. Halm 298, Hausr. 302. 312 D 12, Perry 384, Wienert ET 93, 204, ST 405, 450. Moser-Rath ἀρ. 224.

1. K 5 Λουκάτος σ. 52 ἀρ. 12: ποντικός καὶ βάτραχος.

2-3. I 1γ ΛΑ 1202, 85. 108. — 4. I 1δ ΛΑ 1214, 20. — 5. I 8κβ' ΛΑ 1195, 13. — 6. I 10 ΛΑ 1344, 19. — 7. I 10 ΛΑ 1344, 31. — 8. I 13 ΛΑ 1347, 23. — 9-10. I 14α ΛΑ 1283, 232. — 11-13. I 160 ΛΑ 1221, 31. 85. 100. — 14. I 160 ΛΑ 1221, 31. — 15. I 160 ΛΑ 1221, 31. — 16. I 16ιβ' ΛΑ 1227, 183. — 17. I 16ιβ' ΛΑ 1225, 13. — 18. K 5 ΛΑ 1218, 65. — 19. K 5β ΛΑ 1210, 73. — 20. P ΛΑ 1326, 57-59. — 21. P 1 ΛΑ 1175. — 22. P 1 ΛΑ 1175, 30. — 23. P 2ιβ ΛΑ 1179, 41. — 24. P 2ιγ' ΛΑ 1235, 67. — 25. P 10 ΛΑ 1245, 11. — 26. P 22 ΛΑ 1183, 3. — 27. Σ 18 ΛΑ 1251, 21.

278A. Ὁ βάτραχος ἐπιμένει νὰ ζῆ στὴ λακκούβα τοῦ δρόμου, παρακούοντας τὴ συμβουλὴ ἑνὸς ἄλλου βατράχου, πὺ ζῆ σὲ βαθιὰ νερὰ μακριὰ ἀπὸ τὸν δρόμο· σκοτώνεται ἀπὸ τὴ ρόδα ἑνὸς ἀμαξιοῦ. Αὐτὸς ὁ Aισ. Halm 75, Wienert ET 203, ET 279.

1-2. I 1δ ΛΑ 1202, 88. 179. — 3. I 8 ΛΑ 1325, 1 (ὁ κάβουρας πὺ θέλησε νὰ μείνῃ στὴν κατοικία τοῦ πατέρα του τὴν παθαίνει· τὸ ποτάμι ξεραίνεται). — 4. I 8ιθ ΛΑ 1189, 89 (βάτραχος στὴ δεξαμενὴ, πὺ ξεραίνεται.αι). — 5-7. I 14α ΛΑ 1280, 8. 19. 347. — 8. I 14α ΛΑ 1282, 365-7. — 9-12. I 14α ΛΑ 1283, 271. 236. 283. 288-90. — 13. I 16ιβ' ΛΑ 1227, 82. — 14. K 6 ΛΑ 1212, 19. — 15. Π 9α ΛΑ 1269, 99. P 1 ΛΑ 1174. — 16. P 2ιδ' ΛΑ 1237, 3. — 17. X 2α ΛΑ 1274, 7-8

279*. Κάβουρας καὶ φίδι. Τὸ φίδι κουλλουριάζεται γύρω στὸν κάβουρα καὶ

τόν σείγγει. Ὁ κάβουρας τὸ ἀρπάζει μὲ τις δαγκοῦνες του ἀπὸ τὸ λαιμό. «Τώρα εἶσαι λαία, κουμπάρε». Αἰσ. Halm 346, Hausr. 211, Perry 196, Wienert ET 99, 219, ST 13, 281. Βλ. Μέγαν, Λαογρ. ΙΗ' 470-476 καὶ Μέγας: Π ἀρ. 6, ΙΙ ἀρ. 6. σ. 311, V ἀρ. 18 σ. 217 κέ.

1. Α 5 Μέγας Ι 27 ἀρ. 6 = ΙΙΙ 15 ἀρ. 6 = Λαογρ. ΙΗ' 471 (ΛΑ 672, 46β).
2. Ι Ἑβδομάς Γ' 80 = Βλαχογιάννη, Ἴστ. Ἀνθ. ε' = Λαογρ. ΙΗ' 472, 1.
3. Ι 10 Λαογρ. ΚΑ' 37.—4. Ι 8ς' Λαογρ. ΙΗ' 475, 10 (ΛΑ 1205, 65-68).
5. Ι 8ε Λαογρ. ΙΗ' 473, 6(ΛΑ 1190, 25). — 6. Ι Πελοπονν. Ἑστ. Α' 1953, 26. — 7. Ι 7 Λαογρ. Α' 320, ἀρ. 1 = Κυριακίδου Ἑλλ. Λαογρ. 255 = Λουκάτος 52 ἀρ. 13. — 8. Ξ 7β Λαογρ. ΙΗ' 474, 8 (ΛΑ 1382, σ. 5). — 9. Ξ 7γ Λαογρ. ΙΗ' 475, 9 (ΛΑ 1383, 17). — 10. Ξ 17 Λαογρ. ΙΗ' 473, 7 (ΛΑ 1291, 8). — 11. Ξ Φραγκάκι, Κρητ. παραμ. σ. 49. — 12. Υ' 7 Παμπούκης 109 ἀρ. 64. — 13. Υ' 13 Ποντιακὴ Ἑστία 1 953, σ. 1935.— 14. Υ' 13 Ἀρχ. Πόντ. 15 σ. 126 ἀρ. 10.— 15. Υ' 11 Ἀρχ. Πόντ. 16, 198 ἀρ. 1.: ἡ κάτα καὶ τ' ὀφιδ'. — 16. Υ' 16 Ἀρχ. Πόντ. 15, 151-153 ἀρ. 1. — 17. Ω Χατζηγιάννου 40-42 ἀρ. 10: ὁ γάτος καὶ ὁ γάτος.— 18. Ω 14α Κυπρ. Σπ. ΛΒ' 206 ἀρ. 3.
- 19-21. Ι 18 ΛΑ 1202, 11-12. 53-54. 67.— 22. Ι 19 ΛΑ 2268, σ. 1132. — 23. Ι 8β ΛΑ 1190, 25-27. — 24. Ι 10 ΛΑ 1220, 25. — 25. Ι 14α ΛΑ 1280, 58.— 26. Ι 14β ΛΑ 1280, 236. 33.— 27. Ι 14β ΛΑ 1280, 34.— 28. Ι 14β ΛΑ 1280, 34.— 29. Ι 15γ ΛΑ 1230, 91.— 30. Ι 14β ΛΑ 1280, 219, 4. 112.— 31. Ι 16β' ΛΑ 1227, 31.— 32. Ι 17β ΛΑ 1227, 10.— 33. Ι 7δ ΛΑ 1185, 17.— 34. Μ 6α ΛΑ 1684, Β, 48.— 35. Ξ 7α ΛΑ 1382, 5. 23. 17.— 36. Ξ 7β ΛΑ 1382, 5. 23. 17.— 37. Ξ 7γ ΛΑ 1382, 5. 23. 17.— 38. Ξ 7δ ΛΑ 2844, 80.— 39. Ξ 12δ ΛΑ 1884, 196.— 40. Ξ 17. ΛΑ 1291, 147-150.— 41. Ξ 19β ΛΑ 1162 Β, 132.— 42. Ο 1α' ΛΑ 2032, 15.— 43. Ο 15 ΛΦ 22, 14. 16.— 44. Π 9α ΛΑ 1267, 5.— 45-46. Ρ 1 ΛΑ 1174, 217. 138.— 47. Ρ 1 ΛΑ 1177, 93.— 48. Ρ 25γ ΛΑ 1248, 59 (φίδι καὶ πελαργός).— 49. Τ 1α' ΛΑ 1446 Α 390.— 50. Τ 1ε' ΛΑ 1288, 73.— 51. Χ 2 ΛΑ 205, 26.

280 Α. Μύρμηγκας καὶ τζίτζικας. Αὐτὸς ὁ αἰσ. Halm 295 καὶ 401, Hausr. 114, Perry 112, Wienert ET 156. ST 347. Ὁ τζίτζικας ζητάει φαί τὸν χειμῶνα ἀπὸ τὸ μυρμήγκι — Τραγοῦδα τώρα.

1. Η 1α ΛΑ 1205, 51. — 2. Ι 14α ΛΑ 1283, 154. — 3. Ι 15ε ΛΑ 1508, 86. — 4. Κ 5β ΛΑ 1210, 1. — 5. Κ 6 ΛΑ 1213, 177. — 6-7. Ρ 1 ΛΑ 1175, 196. 242. — 8. Ρ 1 ΛΑ 1177, 143. — 9. Ρ 1α ΛΦ 38, 3. — 10. Ρ 12 ΛΑ 1181, 3-5. — 11. Τ 2β' ΛΑ 1290, 138 — 12. Φ 3 ΚΜΣ, Φάρασα 5439. — 13. Ω 6α' ΚΕΕΚ 37, 121, 1.

*280B. *Κώνωψ και ταῦρος*. (Αἰσ. Halm 235). Hausr. 140, Perry 137, Wienert ET 186, ST 49.

1. Υ' 8α Ἀρχ. Πόντου 27 σ. 74 ἀρ. 15 «Νὲ τ' ἔρθεσ νὲ τ' ἔσκῶθεσ ἐπῆεσ ἐγροίκ'σα»

281A*. *Τὸ λιοντάρι καὶ ἡ σκνίπα (ἢ τὸ κουνούπι)*. Τὸ λιοντάρι περιγραφνεύεται γιὰ τὴ δύναμή του. Τὸ κουνούπι (ἢ σκνίπα) χώνεται στὸ ρουθούνη του· τὸ λιοντάρι σωφρονίζεται. Φεύγοντας τὸ κουνούπι μπλέκεται στὸ δίχτυ μιᾶσ ἀράχνης. Αὐτὸς ὁ αἰσ. Halm 234, Hausr. 267, Perry 255, Wienert ET. 75, ST. 57.

1. K 5 Λουκάτος, σ. 50 ἀρ. 9. —

2. E 1α ΛΑ 1176, 69. — 3. I 18 ΛΑ 1202, 81. — 4. I 13 ΛΑ 1347, 1-2. — 5. K 4 ΛΑ 1217, 7. — 6-8. K 5 ΛΑ 1218, 31. 31-32. 55. — 9. K 5β ΛΑ 1211. 91. — 10. P 1 ΛΑ 1174, 233-235. — 11. Σ 18 ΛΑ 1251, 11.

*281B. *Ψύλλος καὶ βασιλιάς*. ὁ ψύλλος ἀναγκάζει τὸ βασιλιά νὰ συμμορφωθῇ. Ξ 1α ΛΦ 812, 1: «Ὁ βασιλὴς λέγει τ' αὐτιά τοῦ μάγερα, γιὰτὶ ἔρριξε πολλὸ ἀλάτι στὸ φαγί. Ὁ ψύλλος ἀφίνει τὴν ἀφήνη νὰ κειμηθῇ, ἂν δὲν βγάλῃ τὸ μάγερα ἐπὶ τῆ φυλακῆς.»

282A*. *Ὁ ψύλλος (ἢ ἀράχνη) καὶ ἡ θερμασιά*: ὁ ψύλλος (ἢ ἀράχνη) δὲν βρίσκει ἡσυχία στὸ σπίτη τοῦ πλουτοῦ, ἢ ποδάγρα (ἢ θερμασιά) στοῦ φτωχοῦ. Ἀλλάζουν θέση.

1. P 158 Λαογρ. 6, 102 ἀρ. 2: ὁ πάϊγκας (= ἢ ἀράχνη). —

2. Ω Χατζηγιάννου, 78 ἀρ. 58: ἡ ψεῖρα κ' ἡ ἀρρώστια. —

3. Ω 3α Κληρίδης, Ἰστ. ζῶων κδ'-κε', 23: ἡ ἀζαγια τζ' ἢ πύρεξη: ἢ ἀζαγια (ἀράχνη) πάει στὸν βοσκὸ κ' ἢ πύρεξη στὸν πραιματευτή.

283. *Ἡ ἀράχνη προσκαλεῖ τὴ μυῖγα νὰ ξεκουραστῇ στὸν ἰστό της*. Τὴν τρώγει.

1. I 1ς' ΛΑ 1207, 51-53: Ἡ ἀράχνη καὶ τὸ κουνούπι. Ἡ ἀράχνη κολακεύοντας τὸ κουνούπι γιὰ τὴ φωνή του τὸ φέρνει κοντὰ της καὶ θέλοντας τάχα νὰ τὸ φιλήσῃ τὸ δαγκώνει. — 2-3. I 1ζ' ΛΑ 214, 26. 38: ἀράχνη καὶ μυῖγα. — 4. P 1 ΛΑ 1177, 71: ἡ ἀράχνη πείθει τὴ μυῖγα νὰ ρθῇ νὰ ἰδῇ τὰ κρεβάτια της· τὴν κολακεύει γιὰ τ' ἀστραφτερὰ μάτια της. Τὴν τρώει. — 5. P1 ΛΑ 1178, 39-40 (ὄμ).

285 D. *Ἀνθρωπος καὶ φίδι.* Τὸ φίδι ἀρνείται νὰ συμφιλιωθῇ. Ὁ γεωργὸς δίνει στὸ φίδι γάλα καὶ παίρνει κάθε μέρα ἓνα φλουρί. Στὴν ἀπουσία τοῦ γεωργοῦ ὁ γιὸς του, θέλοντας νὰ πάρῃ μιὰ καὶ καλὴ ὄλα τὰ φλουριά τοῦ φιδιοῦ, τὸ χτυπᾷ μὲ τὸ μαχαίρι καὶ τοῦ κόβει τὴν οὐρά κ' ἐκεῖνο τὸν σαρκώνει στὸ πόδι. Ὁ γεωργὸς δοκιμάζει νὰ δώσῃ πάλι γάλα στὸ φίδι. Ἡ ἀπάντησις τοῦ φιδιοῦ: ὅσο θυμᾶσαι σὺ τὸ παιδί σου πεθαμένο κι ὅσο γυρίζω ἐγὼ καὶ βλέπω τὴν οὐρά μου κομμένη, τί φιλία μπορούμε πιά νὰ ἔχουμε; Βλ. Halm 96β, Hausr. 51, Perry 51, Wienert ET 331, ST 352. Βλ. καὶ Λαογρ. IH' 476-486 καὶ Μέγαν: V ἀρ. 19 σ. 218. BP II 461 κέ. Eberh.-Bor. T. 49.

1. Σ 10 α Μέγας I ἀρ. 7 (= Λαογρ. IH' 478): ὁ τσοπάνης καὶ τὸ φίδι φίλοι (ΛΑ χφ. 230 σ. 132). — 2. Υ Λαογρ. IH' 479: ἓνας ἄνθρωπος καὶ ἓναν ὄφιδ' (ΛΑ χφ. 1202 σ. 23). — 3. I 1 γ Λαογρ. IH' 480 φίδι καὶ τσοπάνης (ΛΑ χφ. 1182 σ. 23). — 4. Σ 8η Θρακικὰ 10(1938) 321 ἀρ. 206: ἄνθρωπους κι φίδ' (ΛΑ χφ. 230, 132) (= Λουκάτος σ. 53 ἀρ. 15 = Λαογρ IH' 481, 5). — 5. T 1 Ζωγρ. Ἄγ. 2, 23 ἀρ. 4 (= Λαογρ. IH' 480, 4). — 6. Σ 16 Λαογρ. IH' 481, 6: ἄνθρωπος κι φίδ' (ΛΑ χφ. 230, 132). — 7. Υ 8 Λαογρ. IH' 539: εἷνας ἄνθρωπος καὶ ἓνα φίδ' (ΛΑ χφ. 230, 132). — 8. Υ 8 Ἀρχ. Πόντου 23 σ. 224 ἀρ. 5: ὁ χωρέτες καὶ τ' ὄφιδ' (ΛΑ χφ. 230, 132). — 9. Φύλλα Γ' (1938) σ. 270: ὁ τσοπάνης καὶ τ' ὄφιδ' (ΛΑ χφ. 230, 132). — 10. Β' 8 Λαογρ. IH' 481, 6: ἄνθρωπος καὶ φίδ' (ΛΑ χφ. 230, 132). — 11. Ν 2 ΛΑ 2179 σ. 65 (ἀντὶ φιδιοῦ σαρκώνει τὸν γεωργὸν καὶ παίζει μετὰ τὴν οὐρά κ' ὁ λύκος χορεύει ἀπὸ εὐχαρίστηση γερμίζει κάθε μέρα τὰ σακκούλι τοῦ γέρου μὲ χρυσάφι. Ὁ γέρος τοῦ κόβει τὴν οὐρά κ' ὁ λύκος: ὥστου νὰ βλέπω τὴν οὐρά μου κομμένη, σκατένιο κουμπαρλίκι θὰ ἔχουμε). — 12. T 1: ΛΦ 1747, 1. — 13. T 1: ΛΦ 1789, 2-3.

292. *Γάιδaros καὶ τζίτζικας.* Ὁ γάιδaros προσπαθεῖ ν' ἀποκτήσῃ τὴ φωνὴ τοῦ τζίτζικα. Ρωτάει τὸν τζίτζικα τί τρώει γιὰ νὰ ἔχη μιὰ τέτοια φωνή. Ἀπαντᾷ «δροσιά». Τὸ δοκιμάζει ὁ γάιδaros καὶ πεθαίνει ἀπὸ τὴν πείνα. Αἰσ. Halm 337, Hausr. 195, Perry 184, Wienert ET 43, ST 24.

1. I 218 ΛΦ 511 σ. 2. — 2. T 1 ΛΑ 1289 σ. 94.

293 E*. *Διάλογος σταριοῦ καὶ κριθαριοῦ (ῆ καλαμποκιοῦ).*

1. I Βλαχογιάννη, Ἰστ. Ἀνθολ θ'-ι' = Π. Παπαζαφειρόπουλος σ. 358: Τὸ ἀραποσίτι καυχίεται πὼς εἶναι καλόψυχο. Τὸ στάρι τὸ ἐμπαίζει πὼς τὸ τρῶνε τὰ γουρούνια καὶ οἱ φτωχοί, ἐνῶ ἐκεῖνο τὸ τρῶνε μόνο οἱ ἄρχοντες, ἀλλὰ κατόπιν μὲ τὴ συμβουλὴ τῆς μάννας του τῆς γῆς τὸ στάρι παινεύει τὸ ἀραποσίτι, λέγοντας πὼς ἀπ' αὐτὸ τρῶνε οἱ φτωχοὶ καὶ τὰ πουλιά. Καὶ

τὸ ἀραποσίτι ἀπαντᾷ: «Καλῶς τὴν τιμὴ τῆς ἐκκλησιᾶς, τ' ἀντίδωρο τῆς λειτουργίᾳς καὶ τὸ καρβέλι τῆς ἀρχοντολογίᾳς».

2. Ω 88 ΛΑ 2351 Α, 200, 201: Τὸ σιτάρι καὶ τὸ κριθάρι. Τὸ κριθάρι κοροιδεύει τὸ στάρι πού τὸ κάνουν οἱ γυναῖκες κουλούρια. Τὸ στάρι: «ἐμένα με βάζουν στὴν ἐκκλησία καὶ προσεύχομαι, ἐνῶ ἐσύ εἶσαι Τοῦρκος καὶ δὲν μπαίνει στὴν ἐκκλησιά, ἀλλὰ σὲ κουκίζουν στοὺς γαιῶδάρους καὶ σὲ τρῶνε».

3. Ω 88 ΚΕΕΚ 1, 133, 3 (ὄμ.).

295. Τὸ φασόλι, τὸ ἄχερο καὶ τὸ κάρβουνο: πᾶνε νὰ περάσουν τὸ ποτάμι· μπαίνει τὸ κάρβουνο πάνω στὸ ἄχερο, τὸ ἄχερο καίγεται καὶ πέφτουν καὶ τὰ δυὸ στὸ ποτάμι. Τὸ φασόλι ἀπὸ τὰ πολλὰ γέλια σκάει· τὸ ράβει ἕνας ράφτης. Ἐπὶ τότε ἡ μαύρη γραμμίτσα BP I 135. Moser-Rath ἀρ. 76. —

1. Λ 7 Ρήγας 2, 245 ἀρ. 161: γιατί τὸ φασόλι ἔχει μπροστὰ μιὰ μαύρη γραμμίτσα. —

2-4. I 8 ΛΑ 1186, 180. 226. 268 (τὸ ἄχερο, σὰν μπῆκε στὸ ποτάμι, τὸ πῆρε τὸ ρεῦμα, τὸ κάρβουνο ὁμοίως περᾶσε· τὸ φασόλι ἀπὸ τὰ γέλια ἀνοιξεν ἡ κοιλιὰ του· τὴν ράβει με μαύρη γραμμίτσα καὶ περαστικός). — 5. Ξ 1α ΛΦ 1725, 1-2: τὰ μαυρομάτικα φασόλια τὸ φασόλι ξαπλώνει πάνω στ' ἄχερο καὶ βγαίνει ἀντίκρι (κτλ.). — 6. Σ 2 ΛΑ 335, 37. — 7. Ξ 19 ΛΦ 946.

1. οἱ τρεῖς φίλοι. 8. Σ 30 ΛΑ 69. 9. τὸ φασόλι.

***299.** Ὁ ἄνθρωπος, ἡ πλάκα καὶ τὸ φίδι. Ὁ ἄνθρωπος κάθεται πάνω στὴν πλάκα. Τὸ φίδι βγαίνει ἀπὸ τὴν τρυπὰ του, γιὰ νὰ τὸν δαγκάσῃ. — «Ἄς τονε, τοῦ λέει ἡ πλάκα, ἂν τὸν δαγκάσῃς ἐσύ, θὰ φαρμακωθῇ καὶ θὰ πεθάνῃ ἀμέσως, ἄφησε νὰ τὸν πεθάνω ἐγὼ ἀπὸ λίγο λίγο». (Διδασκ. μῦθος).

1. Δ 4 Κούτρας σ. 21 ἀρ. 26. — 2. Λ 7 Ρήγας 2, 165 ἀρ. 31 («Ἄς τονε, μή τονε δαγκώνῃς· τότε δαγκώνω ἐγὼ σιγὰ σιγὰ καὶ δὲν τὸ καταλαβαίνει. —

3. Ο Κυριακίδου, Ἑλλην. Λαογραφία 1922 σ. 258 = Λουκάτος σ. 53 ἀρ. 16. — 4. Σ 2 Σταμούλη-Σαραντῆ 2, 171: τὸ μάρμαρο καὶ τὸ φίδι. — 5.

Ψ 1 Ἐπιφανίου-Πετράκη Β' σ. 60: τὸ μάρμαρο. *

*** Σημείωσις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κέντρου Λαογραφίας.**

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἔργου δὲν ἠδυνήθη ἔνεκα τοῦ αἰφνιδίου θανάτου του νὰ διεξέλθῃ καὶ διορθώσῃ μέχρι τέλους ὅλα τὰ τυπογραφικὰ δοκίμια. Συγκεκριμένως ἐπρόφθασε νὰ ἐπιθεωρήσῃ εἰς τὴν τελικὴν των μὲν μορφήν τὰ πρῶτα τ. φ. μέχρι τῆς σ. 64, εἰς πρῶτην δὲ διόρθωσιν τὰ ὑπόλοιπα (65-100). Τὴν τελικὴν διόρθωσιν τῶν τελευταίων τούτων τ. φ. ἀνέλαβον βοηθηθεὶς ὑπὸ τῆς συντ. τοῦ Κέντρου Αἰκ. Πολυμέρου. †

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	V - X
ΠΗΓΑΙ	XI - XVIII
ΣΥΛΛΟΓΕΙΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ	XIX - XX
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	XXI - XXIII
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ.....	XXIV - XXXII
ΜΥΘΟΙ ΖΩΩΝ	1 - 110
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3 - 6
ΤΥΡΟΣ ΜΥΘΩΝ ΑΓΡΙΑ ΖΩΑ	7 - 10 9 - 52
ΑΓΡΙΑ ΖΩΑ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΑ ΖΩΩΝ	52 - 74
ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΑΓΡΙΑ ΖΩΑ	74 - 86
ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΑ ΖΩΑ	86 - 95
ΠΟΥΛΙΑ	95 - 101
ΨΑΡΙΑ	101
ΑΛΛΑ ΖΩΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ	101 - 110

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ-ΕΚΤΥΠΩΣΗ-ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ

ΓΡΑΦΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ: Ν. ΠΟΤΑΜΙΤΗ-ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 48 ΤΗΛ. 5226882 ΑΘΗΝΑΙ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΑΡΙΘΜ. 14

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΜΕΓΑ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΥΠΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
AARNE - THOMPSON (PFC 184)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΜΥΘΟΙ Β' ΕΚΔ.

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1978

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΑΡΙΘΜ. 14

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΜΕΓΑ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΥΠΩΝ
ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
AARNE - THOMPSON (ETC 184)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΜΥΘΟΙ ΖΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1978

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

“Ὅπως ὅλα τὰ πράγματα, καὶ τὰ πιὸ μικρά, ἔχει καὶ ὁ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΝ τὴν ἱστορίαν του.

Ἡ σύνταξις του μοῦ ἀνετέθη ἀπ’ αὐτῶν τῶν φοιτητικῶν μου χρόνων ὑπὸ τοῦ διδασκάλου μου, ἀειμνήστου Νικολάου Πολίτου, ὀλίγον μετὰ τὴν ἐν ἔτει 1910 γενομένην ἔκδοσιν τοῦ Καταλόγου τῶν παραμυθιακῶν τύπων τοῦ φιλλανδοῦ Antti Aarne¹. Ἡ ἀνάθεσις ἔγινε κατ’ ἐντολὴν τῆς μόλις τότε ἰδρυθείσης Ἑλληνικῆς Λαογραφικῆς Ἑταιρείας, τοῦτο δὲ καὶ ἀηγγέλη διὰ τῆς τρίτης Ἐκθέσεως περὶ τῆς δράσεως τῆς Ἐνώσεως τῶν λαογράφων ἔρευνητῶν (Folklore Fellows), τῆς ἐδρευούσης ἐν Helsinki².

Ἄλλ’ εὐθὺς ὡς ἤρχισα τὴν ἐργασίαν μου ἀπέκτησα μεγάλας δυσκολίας ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τοῦ ὁ φιλλανδὸς παραμυθιολόγος δὲν εἶχεν ὑπ’ ὄψιν του, ὅσον προσέτι τῶν παραμυθιακῶν θησαυρῶς τῆς νοτίου καὶ ἀνατολικῆς Εὐρώπης. Ἐπίσης ἐκείνη καὶ ἐκ τῆς ἀποπειράς τοῦ Aarne γὰρ ταξινόμησις κἀρομορφοῦ κατὰ τὰ σύστημα τοῦ τῶν ἑλληνικῶν παραμύθια τῆς γνωστῆς συλλογῆς τοῦ Georg von Hahn, διότι ἐκ τῶν 114 κειμένων τῆς συλλογῆς μόνον διὰ 57 ἠρώτων τοῦ καθόλου τὸν τύπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἕκαστον ἀνήκει³. Καὶ εἶχε μὲν ἡμεῖς ἐπὶ αὐτοῦ τοῦ Aarne πρόνοια διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Καταλόγου του διὰ τῆς προσθήκης νέων τύπων ἐκ τοῦ παραμυθιακοῦ θησαυροῦ τῶν διαφόρων λαῶν εἰς τὰ πρὸς τοῦτο ἀφεθέντα ἐν τῷ Καταλόγῳ του ἐνδιάμεσα κενά, ἀλλὰ καὶ ἡ περίπτωσις αὐτὴ δὲν ἦτο ἀπηλλαγμένη δυσχερειῶν περὶ τὴν ἔνταξιν τῶν προσθέτων τύπων εἰς τὸ σύστημα τοῦ Aarne.

Παρητήρησα συγχρόνως, ὅτι ἡ ἀπλὴ παραπομπὴ εἰς ἓνα παραμυθιακὸν τύπον, ὡς ἐφηρομόσθη ὑπὸ τοῦ Aarne εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Καταλόγου τῶν Φιλλανδικῶν παραμυθιῶν (FFC N:ο 5 καὶ N:ο 33) δὲν ἦτο ἀρκετὴ διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν, διότι τὰ παραμύθια, ὡς ἐκ τῆς διαφοροῦ συνήθως πλοκῆς τῶν

1. Antti Aarne, Verzeichnis der Märchentypen (FFC. N:ο 3). Helsinki 1910.

2. Kaarle Krohn, Dritter Bericht über die Tätigkeit des folkloristischen Forscherbundes «FF» (FFC. N:ο 12). Helsinki 1913, σελ. 9.

3. Antti Aarne, Übersicht der mit dem Verzeichnis der Märchentypen in den Sammlungen Grimms ... und Hahn übereinstimmenden Märchen (FFC. N:ο 10). Helsinki 1912, σελ. 14-15.

ἀπαρτιζόντων αὐτὰ μοτίβων καὶ ἐπεισοδίων, δὲν παρουσιάζουν ἐνότητα δομῆς εἰς τὰς διαφόρους παραλλαγὰς των. Ἐπρεπε ὁ Κατάλογος τῶν ἐλληνικῶν παραμυθιῶν, διὰ τὸ εἶναι χρήσιμος εἰς τὴν συγκριτικὴν ἔρευναν, νὰ παρέχῃ καὶ ἀνάλυσιν ἐκάστης παραλλαγῆς εἰς τὰ συνθετικὰ της στοιχεῖα, πολλὰ τῶν ὁποίων εἶναι ἰδιαιτέρας σημασίας τόσον καθ' ἑαυτὰ ὅσον καὶ ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν διήγησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχουν μίαν θέσιν λειτουργικὴν. Εὐτυχῶς ἡ ἔκδοσις τῶν *Anmerkungen zu den Märchen der Br. Grimm* ὑπὸ *Johannes Bolte* καὶ *Georg Polivka* (Berlin 1914-1932) ἤλθεν ἐγκαίρως καὶ ἀπετέλεσεν ἀπὸ τοῦ 1914 τὸ βασικὸν βοήθημα εἰς τὴν ἐργασίαν μου. Εἰς τὴν παρεχομένην ὑπ' αὐτῶν ἀνάλυσιν ἐκάστου παραμυθιακοῦ τύπου δὲν εἶχα ἢ νὰ προσθέσω εἰς ἐκάστην Ἑλληνικὴν παραλλαγὴν τὰ μοτίβα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα τυχόν δὲν ὑπῆρχον εἰς τὴν ἀνάλυσιν τοῦ τύπου παρὰ *Bolte-Polivka*.

Ἐπροχωροῦσα μὲ τὴν ἀναλυτικὴν αὐτὴν μέθοδον, ὅτε κατὰ τὸ 1928 ἤλθεν εἰς ἐπικουρίαν ἡ ἀναθεώρησις καὶ ἐπαύξησις τοῦ Καταλόγου τοῦ *Aarne* ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανοῦ καθηγητοῦ *Stith Thompson*¹ ὑπὸ τὸν τίτλον *The Types of the Folktale* καὶ ἀπὸ τοῦ 1932-1936 ἡ ἔκδοσις τοῦ ἑξατόμου *Motif-Index of Folk Literature* αὐτοῦ ἀκαταπονήτου ἐρευνητοῦ². Ἐννοεῖται ὅτι ἡ δημοσίευσις τῆς ἀναθεώρησις μορφῆς τοῦ Καταλόγου *Aarne* ἐπέβαλε τὴν ἀναθεώρησιν καὶ τὴν ἐπιπλήρυσίν μου ἐργασίας, ὅχι ὁμῶς καὶ τὴν ἀλλαγὴν τῆς κατὰ *Bolte-Polivka* ἀναλύσεως τῶν τύπων, διότι αὐτὴν εἶχε καὶ ὁ *Thompson* ὡς βάσιν εἰς τὴν ἐργασίαν του.

Ἡ ἐργασία μου μετὰ τὴν ἀναθεώρησιν ἀναθεώρησιν προχωροῦσε βραδέως μὲν, ἀλλὰ σταθερῶς πλουτιζομένη μετὰ τὴν προσθήκην νέων τύπων, ὅτε ἓνα εὐτυχὲς γεγονός ἤλθε νὰ τονώσῃ τὴν προσπάθειάν μου.

Ἐν ἔτει 1957 ὁ καθηγητὴς *Thompson*, ἀπηλλαγμένος ἀπὸ τὰ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Ἰνδιάνας καθήκοντά του, ἐπεχείρησε περιοδεῖαν εἰς τὴν Εὐρώπην πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν κατὰ τόπους Λαογραφικῶν Ἰνστιτούτων καὶ Ἀρχείων καὶ συλλογὴν ὕλικου διὰ τὴν νέαν ἀναθεώρησιν καὶ ἐπαύξησιν τοῦ Καταλόγου του. Δὲν παρέλειψε νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ τὰς Ἀθήνας καὶ τότε ἐκ τοῦ ἀνεκδότου Καταλόγου μου παρέλαβε ὅσους νέους τύπους εἶχα ἕως τότε προσθέσει εἰς τὸν Κατάλογόν μου. Οὕτω τὸ ἐλληνικὸν παραμύθι ἀντιπροσωπεύεται τώρα ὀπῶσοῦν ἐπαρκῶς εἰς τὴν ἔκδοθεῖσαν τὸ 1961 δευτέραν, λίαν ἐπιτηρημένην ἀναθεώρησιν τῶν *Types of the Folktale* (FFC N:o 184), ἐκ

1. *The Types of the Folktale. A Classification and Bibliography. Antti Aarne's Verzeichnis der Märchentypen* (FFC. N:o 3), Translated and Enlarged by Stith Thompson (FFC N:o 74). Helsinki 1928.

2. *Motif-Index of Folk-Literature. Τόμοι I-VI* (FFC. N:os 106-109, 116, 117) Helsinki 1932-1936. Revised and enlarged edition by Stith Thompson. Copenhagen 1955-1958.

σελίδων 588 (έναντι 66 σελίδων τοῦ Καταλόγου *Aarne*), ἡ ὁποία ἀποτελεῖ μέχρι σήμερον τὴν βάσιν τῶν παραμυθιακῶν ἐρευνῶν.

Ἐννοεῖται ὅτι καὶ πάλιν ἐδέησε νὰ ἀναθεωρήσω ἀπ' ἀρχῆς τὴν ἐργασίαν μου, διὰ νὰ τὴν προσαρμόσω εἰς τὴν νέαν καί, ὡς ἐλπίζω, ὀριστικὴν ἐκδοσὶν τοῦ διεθνῶς ἀνεγνωρισμένου Καταλόγου τῶν παραμυθιακῶν τύπων.

Ἐπιπλέον ἐδῶ νὰ ὁμολογήσω, ὅτι καὶ μὲ τὴν δευτέραν ἀναθεώρησιν καὶ τὴν ἐπαύξησιν τοῦ διεθνoῦς Καταλόγου αἱ δυσχέρειαι περὶ τὴν κατάταξιν τοῦ παραμυθιακοῦ ὕλικου δὲν ἐξέλιπον. Ἐν πρώτοις δὲν εἶναι πάντοτε σαφὲς ποῖον τὸ κύριον ἢ κεντρικὸν θέμα, ἐφ' οὗ οἰκοδομεῖται ἕκαστος τύπος καὶ δεύτερον ὡς βάσις διὰ τὸν προσδιορισμὸν ἐνός τύπου εἰς τὸν διεθνή Κατάλογον *Aarne - Thompson* δὲν ἐλήφθη ἡ δρασὶς, τὰ σταθερὰ λειτουργικὰ μοτίβα, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ δρῶντα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα εἶναι μεταβλητὰ στοιχεῖα. Ἐκ τούτου τὸ ἔργον τῆς κατατάξεως κατὰ τὸ σύστημα *Aarne-Thompson* δυσχεραίνεται κατὰ πολὺ. Ἀπόδειξις ὅτι γνώστης βαθὺς τοῦ ἑλληνικοῦ παραμυθιοῦ, οἷος ὁ ἀοιδιμος *Richard M. Dawkins*, μόνον διὰ 26 ἐκ τῶν 84 παραμυθιῶν τῆς ὥραίας ἐκλογῆς του: *Modern Greek Folktales* (1963) ἤτοι διὰ ποσοστὸν 30,95% ἰκανοποίησιν προσδιορίσῃ τὸν τύπον κατὰ τὸ τυπολογικὸν σύστημα τοῦ Καταλόγου *Aarne - Thompson*, παραμυθιολόγος δὲ τῆς περιοπῆς τοῦ *Walters* ἀντιγράψας ἐκ τῶν 387 τύπων τοῦ Καταλόγου τῶν Τουρκικῶν παραμυθιῶν ὅσους τοὺς ἐν συνολοῦ ἐπιμετῶν τὸν *Rezele Bogalim* συνέταξε, ἐξέδωκε δὲ ἐν 1964 ἡ Ἐκδοτικὴ τῶν *Wissenschaften* ἐν *Wiesbaden*, μόνον διὰ 148 τύπων ἤτοι διὰ ποσοστὸν 38,24% ἠδυνήθη νὰ καθορίσῃ τὴν ἀντιστοιχίαν πρὸς τὸν τύπον τοῦ διεθνoῦς Καταλόγου. Ὅτι διὰ τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἀπαιτεῖται πειρὰ καὶ εὐρεία γνώσις τοῦ εὐρωπαϊκοῦ παραμυθιοῦ ἀποδεικνύουν οἱ πίνακες ἀντιστοιχίας, τοὺς ὁποίους ὁ *Walter Anderson* παρέθεσεν εἰς τὴν βιβλιοκρισίαν τοῦ Τουρκικοῦ Καταλόγου¹, ὅπου τὸ ποσοστὸν ἀντιστοιχίας ἀνεβιβάσθη σχεδὸν εἰς τὸ διπλάσιον.

Ὁ ἀναλυτικὸς τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον ἐξ ἀρχῆς ἐγένετο ἡ περιγραφή τοῦ περιεχομένου τῶν διαφόρων παραλλαγῶν, ἡ προσθήκη νέων τύπων εἰς τὸν Κατάλογόν μου καὶ ὄχι ὀλιγότερον αἱ ἐπανελημμένα ἀνασυντάξεις τοῦ Καταλόγου μου ἐπέφεραν, ὡς ἦτο ἐπόμενο, καθυστέρησιν εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἐργασίας μου, ἡ ὁποία καὶ ἐξ ἄλλων λόγων δὲν ἦτο συνεχής.

Ἐπεβραδύνετο καὶ ἐκ τῆς ἐνασχολήσεώς μου ἀπὸ τοῦ 1952 εἰς τὴν ἐκδοσὶν τοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφικῆς Ἑταιρείας καὶ εἰς ἄλλας ἐπείγουσας φύσεως ἐπιστημονικὰς μου ἐργασίας. Κυρίως συνεχῆς ἡ ἐργασία μου ὑπῆρξεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960, ὅτε τὸ Βασιλικὸν Ἰδρυμα Ἑρευνῶν ἔκρινεν ὅτι ἐπεβάλλετο νὰ μοι δοθῇ οὐσιαστικὴ ἐνίσχυσις διὰ τῆς προσλήψεως

1. *Hessische Blätter für Volkskunde*, 44 (1953) 116-130.

ενός επιστημονικοῦ συνεργάτου. Τότε προσέλαβα ὡς συνεργάτην τὴν κ. Χρηστίαν Τουφεξῆ - Πάσχου, ἡ ὁποία μὲ τὴν γλωσσομάθειάν της, τὴν ὀξειαν ἀντίληψιν καὶ ἐξαιρετον φιλοπονίαν της μοῦ προσέφερε ἀπὸ τοῦ 1960-1967 πολύτιμον βοήθειαν. Οἰκονομικῆς ἐπισχύσεως ἔτυχον καὶ παρὰ τῆς Μπαγκείου Ἐπιτροπῆς καὶ οὕτως ἠδυνήθη ἡ βοήθός μου νὰ συνεχίσῃ ἐπὶ ἐν εἰσέτι ἐξάμηνον τὴν συνεργασίαν της.

Ἡ καθυστέρησις αὐτή, λυπηρὰ καθ' ἑαυτήν, ἀφοῦ ἡ ἐργασία μου εἶχεν ἀναγγελθῆ καὶ ὁ Κατάλογος ἀνεμένετο ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, εἶχε καὶ τι τὸ καλόν. Τὸ ὑπάρχον ἐν ἀρχῇ παραμυθιακὸν ὕλικόν ἦτο μὲν ἀξιολογώτατον ὡς προερχόμενον ἐκ τοῦ β' ἡμίσεος τοῦ 19ου αἰῶνος, ἀλλὰ ἀνεπαρκές διὰ τὴν δώση εἰκόνα τοῦ τεραστίου πλούτου καὶ τῆς εὐρυτάτης διαδόσεως τοῦ παραμυθιοῦ εἰς τὰς διαφόρους περιοχὰς τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου. Μὲ τὴν ἴδρυσιν ὁμως ὑπὸ τοῦ Ν. Πολίτου τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφικῆς Ἐταιρείας κατ' ἀρχὰς καὶ τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου ὑπὸ τῆς Πολιτείας κατόπιν, ἡ συλλογὴ παραμυθιακοῦ, ὡς καὶ ποικίλου ἄλλου λαογραφικοῦ ὕλικου, ἐσυστηματοποιήθη καὶ ὠργανώθη διὰ διαγωνισμῶν καὶ εἰδικῶν ἀποστολῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἀρχείου. Ἐγκύκλιον ἡ ἀναδημία Ἀθηνῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπὸ τοῦ 1927 ἐπήχθη τὸ ἑθνολογικὸν Ἀρχεῖον, ἐπισχυθεῖσα διὰ συστάσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιστήμης πρὸς τοὺς λειτουργοὺς τῆς Στρατιωτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, καθύπευκτον κέντρον ἔμεινε διὰ τῆς συλλογῆς ἀπὸ τῶν 3500 μύθων καὶ παραμυθιῶν. Τὸ παράδειγμα ἐξ ἑλλου τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφικῆς Ἐταιρείας ἀποκομίσαν ἀπὸ τοῦ 1923 τὰ ἰδρυθέντα κατὰ τόπους Σωματεία, τὰ ὁποῖα κατανοοῦντα τὴν ἐθνικὴν σημασίαν τῶν κειμηλίων τῆς ἐθνικῆς κληρονομίας ἴδρυσαν ἐπιστημονικὰ περιοδικά, εἰς τοὺς τόμους τῶν ὁποίων ἀπεταμίεον ποικίλην λαογραφικὴν ὕλην καὶ ἰδίᾳ παραδόσεις καὶ παραμύθια. Ἀναφέρω ἰδιαιτέρως τὰ Θρακικά, τὸ Ἀρχεῖον θρακικοῦ γλωσσικοῦ καὶ λαογραφικοῦ θησαυροῦ, τὸ Ποντιακὸν Ἀρχεῖον, τὴν Ποντιακὴν Ἐστίαν, τὰ Μικρασιατικὰ Χρονικά, τὸ Λαογραφικὸν Παράρτημα τῶν Κυπριακῶν Σπουδῶν κ.ἄ.

Πρὸς τούτοις διὰ τῆς ἐν ἔτει 1947 ἰδρύσεως ἑδρας Λαογραφίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν ὠργανώθη Λαογραφικὸν φροντιστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπὸ τὸν τύπον ἀσκήσεως τῶν φοιτητῶν εἰς τὸ συλλεκτικὸν ἔργον συνεκεντρώθη ἀφθονον λαογραφικὸν ὕλικόν ἐξ ὄλων σχεδὸν τῶν περιοχῶν τῆς Ἑλλάδος, μέγα μέρος τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖται ἀπὸ λαϊκὰς διηγήσεις καὶ ἰδίᾳ παραμύθια.

Ὅπως ἰδιαιτέρως πρέπει νὰ μνημονευθῆ ἡ συμβολὴ τῶν φίλων τοῦ ἑλληνικοῦ παραμυθιοῦ, οἱ ὁποῖοι μετ' ἀγαστοῦ ζήλου κατέγιναν εἰς τὴν καταγραφὴν λαϊκῶν διηγήσεων. Ἐκ τούτων ἄλλοι μὲν, ὡς ἡ μακ. Ἑλπινίκη Σταμούλη - Σαραντῆ, ὁ Ξεν. Ἀκογλου, ὁ Νεοκλῆς Κληρίδης, ὁ ἱερεὺς Γ. Ρήγας, ἡ Στέλλα Ἐπιφανίου - Πετράκη ἠτύχησαν νὰ ἴδουν δημοσιευομέ-

νας τὰς συλλογὰς των, ἄλλαι δέ, ὡς ἡ μακ. Μαρία Λιουδάκη, τὰς κατέλιπον εἰς ἀνέκδοτα χειρόγραφα. Τέλος ἡ μεγάλη συλλογὴ ἀπεραθίτικων παραμυθίων τῆς Διαλεχτῆς Ζευγώλη ἀναμένει τὴν ἐμφάνισιν γενναιοδωροῦ ἐκδότηου¹.

Θὰ μοῦ ἐπιτραπῆ τώρα νὰ νομίζω, ὅτι αἱ δεκαετίαι ποὺ διέρρησαν ἀπὸ τοῦ 1910 ἕως σήμερα δὲν ἀπέβησαν ἐπὶ ματαίῳ. Πρῶτον, διότι ἐν τῷ μεταξὺ τὸ ὕλικόν τοῦ ἑλληνικοῦ παραμυθιοῦ ηὐξήθη τεραστίως, ὥστε ἀντὶ 2.000 παραλλαγῶν τοῦ 1910 νὰ ἔχωμεν σήμερα εἰς τὰς συλλογὰς μας πλεόν τῶν 23.000 κειμένων. Δεύτερον, διότι αἱ ἐπανελημμένα ἀνασυντάξεις καὶ ἐπανξήσεις τοῦ διεθνoῦς Καταλόγου ὑπὸ τοῦ Stith Thompson ἀπέπτυξαν τὴν τυπολογίαν τοῦ παραμυθιοῦ ἐπὶ διεθνoῦς κλίμακος εἰς τοιαύτην τελειότητα, ὥστε ἡ καταλογογράφησις τῶν παραμυθίων τῶν διαφόρων εὐρωπαϊκῶν λαῶν νὰ εἶναι εὐχερῆς καὶ σταθερά. Ἐκ τούτου ὅσοι Κατάλογοι παραμυθίων συνετάχθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πρώτου Καταλόγου τοῦ Aarne τοῦ 1910 ἀπεδείχθησαν ἐκ τῶν πραγμάτων ἐλλιπεῖς ἢ σχεδὸν ἀχρηστοί. Παράδειγμα ὁ Κατάλογος τῶν παραμυθίων τῆς Φλάνδρας, ὁ ἐκδοθεὶς τὸ 1921 ὑπὸ τοῦ Maurits de Meyer². Ἐπειτα τὸ 1922 ἐκβλήθη, ποὺ παρουσίασεν ὁ διεθνὴς Κατάλογος τῶν παραμυθιακῶν λαῶν, ὁ δὲ Meyer ἔκρινεν ἐπάναγκες νὰ ἀνακαινίσῃ τὸ ἔργον του καὶ προσέθετο ἐπιπλέον ἀνασυντάξιν αὐτοῦ κατὰ τὸ ἀναλυτικὸν εἶδος, ὥστε ν' ἀναποκαταστή πληρὸς εἰς τὸ ὅσον εἶναι τῆς σύγχρονοῦ ἐπιστήμης. Ὅστω τὸ 1928 ἐκβλήθη τὸν ἀναλυτικὸν Κατάλογον: *Le conte Populaire Flamand. Catalogue Analytique (et Repertoire des Episodes et Elements des contes populaires)* (Index), περιληφθέντα εἰς τὴν σειρὰν τῶν FF Communications (π. 203 τῆς Φιλλανδικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν. Τὴν μοῖραν αὐτὴν δὲν θὰ ἐξέφευγε καὶ ὁ Κατάλογος τῶν ἑλληνικῶν παραμυθίων, ἂν ἐξεδίδετο μὲ τὰ δεδομένα τοῦ 1910 ἢ καὶ τοῦ 1928.

Ὡς ἤδη ἐλέχθη, ὡς βάσις εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Καταλόγου τῶν ἑλληνικῶν παραμυθίων ἐχρησίμευσεν ἡ νεωτέρα ἀναθεώρησις τοῦ Καταλόγου τοῦ Aarne ὑπὸ τοῦ Stith Thompson: *The types of the Folktale, Second Revision (FFC 184) Helsinki, 1961.*

1. Περὶ τῶν γενομένων ἐν Ἑλλάδι παραμυθιακῶν συλλογῶν καὶ ἐρευνῶν ἀπὸ τοῦ 1864 βλ. τὸ ἄρθρον μου: *Märchensammlung und Märchenforschung in Griechenland seit dem Jahre 1864 ἐν Deutsches Jahrbuch für Volkskunde, Berlin τ. 8 (1962) 153-159.* Ἀνεδημοσιεύθη εἰς τὸν τόμον: *Wege der Märchenforschung hrsg. von Felix Karlinger, 1973, Wissenschaftliche Buchgesellschaft Darmstadt, σελ. 361-371.*

2. *Maurits de Meyer, Les contes populaires de la Flandre. Catalogue de toutes les variantes flamandes de conte populaire d'après le Catalogue des contes-types par A. Aarne (FFC No: 3). Helsinki, 1910.*

Μετά τὸν ἀριθμὸν τοῦ τύπου, εἰς τὸν ὁποῖον ἓνα παραμῦθι ἀνῆκει, ἀναγράφεται, κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ, ἡ ὀνομασία τοῦ τύπου, ἔπειτα δίδεται σύντομος περιγραφή αὐτοῦ κατὰ τὴν πλοκὴν πού παρουσιάζει ὁ μῦθος ἢ τὸ παραμῦθι εἰς τὸν ἑλληνικὸν οἰκότευπον, καὶ ἡ σχετικὴ βιβλιογραφία, ἰδίᾳ ἢ ἑλληνικὴ, διότι ἡ ξένη παρέχεται ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διεθνοῦς Καταλόγου. Εἰς ταῦτα ἀκολουθεῖ ἡ ἀναγραφὴ τῶν ἑλληνικῶν παραλλαγῶν, κατ' αὔξοντα ἀριθμὸν, πρῶτον τῶν δημοσιευμένων καὶ κατόπιν τῶν ἀδημοσιευτῶν κειμένων: ἀναγράφεται ἐν συντομογραφίᾳ ὁ τόπος προελεύσεως ἐκάστης παραλλαγῆς καὶ ἡ πηγὴ, ἐξ ἧς ἐλήφθη.

Ἀποσχίδες (Subtypes) ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ τύπου ἀποδίδονται, ὡς καὶ εἰς τὸν Κατάλογον ΑΤ, μὲ ὑποδιαφέσεις αὐτοῦ, δηλουμένας διὰ κεφαλαίων στοιχείων Α, Β, C κτλ., παραλλαγὰὶ δὲ παρουσιάζουσαι οὐσιώδη πως διαφορὰν κατὰ τὸ περιεχόμενον ἀπὸ τοῦ τύπου ἢ τοῦ ὑποτύπου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνῆκουν, δηλοῦνται διὰ τοῦ αὐτοῦ μὲν ἀριθμοῦ, ἀλλὰ μὲ ἓνα ἢ περισσοτέρους ἀστερίσκους, τιθεμένους μετὰ τὸν ἀριθμὸν τοῦ τύπου (π.χ. ΑΤ 1*, 1**, 8****. — ΑΤ 34Α, 34Β, 34Β* — ΑΤ 789, 789Α, 789Α*, 789Α**, 789Β* κτλ.).

Κείμενα ἑλληνικά, διὰ τὰ ὁποῖα τὸν ἀνάγει ἀντίστοιχος τύπος παρὰ ΑΤ, καὶ τὰ ὁποῖα παρουσιάζουσιν ἑνώσειν τινα ἐντὸς τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου, ἐδηλώθησαν εἰς τὸν ἑλληνικὸν Κατάλογον διὰ προσθετοῦ προλήτων κατασκευαστικῶν ἀνακόνας τῆς ἐνστάσεως εἰς τὰ ἀμφεθέτα οὗ τοῦ Αarne, ὡς εἶπομεν, κερά. Ὁ πρόσθετος ἀριθμὸς τύπος ἐλήφθη δι' ἀστερίσκον τεθέντος πρὸ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ τύπου (π.χ. *22, *2E, *15A κτλ.). Ἐν δημοσιευμένη τις παραλλαγὴ ἐλήφθη ἐκ χειρογράφου κατατεθειμένου εἰς τὰς συλλογὰς τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου (μετονομασθέντος εἰς Κέντρον Ἑρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας) ἢ τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας ἢ τοῦ ἰδικοῦ μου Λαογραφικοῦ Φροντιστηρίου, γίνεται παραπομπὴ εἰς αὐτά. Ὁμοίως διὰ ΣΠ διακρίνεται πᾶσα παραλλαγὴ προερχομένη ἐκ τῆς ἀνεκδότου συλλογῆς Ν. Γ. Πολίτου, τῆς κατατεθειμένης εἰς τὸ Λαογραφικὸν Ἀρχεῖον.

Συμφώνως πρὸς τὸ διάγραμμα τῆς ὕλης παρὰ ΑΤ διηρέθη ἡ ὕλη καὶ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Κατάλογον εἰς 4 μέρη:

- I. Μῦθοι ζώων (Animal Tales) ἀρ. 1-299.
- II. Καθ' αὐτὸ παραμῦθια (Ordinal Folktales) ἀρ. 300-1199.
- III. Εὐτράπελοι διηγήσεις καὶ ἀνέκδοτα (Jokes and Anecdotes) ἀρ. 1200-1999.
- IV. Κλιμακωτὰ παραμῦθια (Formula Tales) ἀρ. 2000-2399.

Χάριν εὐκολίας περὶ τὴν ἔκδοσιν ὁ Κατάλογος τῶν Ἑλληνικῶν παραμυθίων ἐκδίδεται εἰς τρία τεύχη, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τῶν ΜΥΘΩΝ ΤΩΝ ΖΩΩΝ.

Α' ΠΗΓΑΙ

Ι. Συλλογαὶ δημοσιευμέναι

α) εἰς περιοδικὰ καὶ ἡμερολόγια.

- * Ανατ. Ἐπιθεώρησις.* Σύγγραμμα περιοδικὸν τῆς Σμύρνης, τ. Α' (1873).
- * Ανδρ. Ἡμερ.* : Ἀνδριακὸν Ἡμερολόγιον, τ. Α'-Ε', (1925-29).
- * Αρχ. Εὐβ. Μελ.* : Ἀρχεῖον Εὐβοϊκῶν Μελετῶν, τ. Η' (1961). Ἀθήναι.
- * Αρχ. νεωτ. ἑλλ. γλ.* : Ἀρχεῖον τῆς νεωτέρας Ἑλλην. γλώσσης ἐκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ Συλλόγου Κοραΐ, τ. Β' 1892. Ἀθήναι.
- * Αρχ. Θρ. Θησ.* : Ἀρχεῖον τοῦ Θρακικοῦ Λαογραφικοῦ καὶ Ἐθνομουσικοῦ θησαυροῦ. Διευθ. Πολύδ. Παπαχριστοδούλου, τ. Α'-ΚΕ' ἐκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ Ἀθηνῶν.
- * Αρχ. Πόντου:* Ἀρχεῖον Πόντου. Σύγγραμμα περί τῆς ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς Παντιακῶν μελετῶν. Α' ΚΖ' (1928-1931). Ἀθῆναι.
- * Αρχ. Σάμου:* Ἀρχεῖον Σάμου. Σύγγρ. περί τῆς ἐκδιδόμενον ὑπὸ Ν. Ζαχαρίου. Α' 1946. Ἀθῆναι.
- Arch. f. Litter.:* Archiv für Litteraturgeschichte. Τ. XII, 1884 Leipzig.
- Archivio trad. pop.:* Archivio per lo studio della tradizione popolare 1887. Palermo.
- * Ἀστὴρ Πόντου:* Ἀστὴρ τοῦ Πόντου, περιοδ. σύγγραμμα ἐκδιδόμενον ὑπὸ Θ. Γραμματικοπούλου. Ἐν Τραπεζοῦντι, τ. Α' 1885.
- * Ἀθηνᾶ:* Σύγγρ. περιοδ. τῆς ἐν Ἀθῆναις Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας, τ. 3(1891)97, τ. 45 (1933)54-137.
- Atlantis:* Schweizer Zeitsch. Ostern 1963, σ. 209-212.
- Ausland:* Das Ausland* 1832 No 56. 57.
- BCH:* Bulletin de corresp. hellenique, τ. 33 (1909).
- Βύρων:* Βύρων τ. Α' (1874), τ. Β' (1876).
- Calabria:* La Calabria, Rivista di letteratura popolare diretta da L. Bruzzano. Monteleone 1888-98.
- Χιακὰ Χρον.* : Χιακὰ Χρονικά, ἐκδιδ. ἐπιμελεῖα Κ. Ἀμάντου, τεύχη Α'-Δ' (1911-1919) ἐν Ἀθῆναις.
- Χρον. Χαλκιδ.* : Χρονικά τῆς Χαλκιδικῆς. Περιοδ. ἔκδοσις Ἱστορ. καὶ λαογρ. Ἐταιρείας Χαλκιδικῆς. Τ. 2 (1961)240-42. Θεσσαλονίκη.
- Χρον. Πόντου:* Χρονικά τοῦ Πόντου. Μηνιαῖο λαογρ. περιοδικό. Ὅργανο τοῦ Συλλόγου α' Ἀργοναυτῶν Κομνηνοῦ. Α'-Β'-(1943-46) Ἀθῆναι.
- ΔΙΕ:* Δελτίον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἐταιρείας τῆς Ἑλλάδος. Α'-Ε' (1883-1900). Ἀθῆναι.
- Δωδ. Ἀρχ.* : Δωδεκανησιακὸν Ἀρχεῖον. Α' - Γ' (1955-58). Ἀθῆναι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δρῆρος: Μηνιαῖο λαογραφικο-ιστορικό λογοτεχν. περιοδικό. Νεάπολις Κρήτης. "Ετ. Β' καὶ Γ' 1939.

Ἑβδομάς: Ἑβδομάς. Περιοδ. σύγγραμμα. Ἀθήναι τ. Α' 1884.

Ἐπ. Κρητ.: Ἐπετηρίς Ἑταιρείας Κρητικῶν Σπουδῶν. Α'-Δ' (1938-1941). Ἀθήναι.

Ἐπ. ΛΑ: Ἐπετηρίς τοῦ Λαογρ. Ἀρχείου (Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν). 1939-1972.

Ἐπ. Φιλολ. Σχ. Ἀθ.: Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρίς τῆς Φιλολ. Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. 1955-56, σ. 528.

Ἐπ. Φιλολ. Σχ. Θεσ.: Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρίς τῆς Φιλοσοφ. Σχολῆς Θεσσαλονίκης. 9 (1965) 5-10.

Ἡλεικά: Τριμηνιαῖο ἱστορικο-λαογρ.-γλωσσ. περιοδικό. Α'-Β' (1951-1956). Λεχαινά.

Ἡμερ. Δυτ. Μακ.: Ἡμερολόγιον Δυτ. Μακεδονίας. "Ετ. 1936, 1937, Θεσσαλονίκη.

Ἡμερ. Ἰθάκης: Ἡμερολόγιον Ἰθάκης. "Ετ. Β' 1929. "Ετ. Γ' 1930. Ἐν Ἀθήναις.

Ἡπειρ. Ἔστ.: Ἡπειρωτικὴ Ἔστια. Μηνιαῖα Ἐπιθεώρησις ἐν Ἰωαννίνοις. Β'-Γ' (1953-1961).

Ἡπειρ. Χρον.: Ἡπειρωτικὰ Χρονικά. "Ετ. Α' 1926. Ἰωάννινα.

Fabula: Zeitschrift für Erzählforschung, hrsg. von Kurt Ranke. Berlin.

Folklore: A quarterly Review of myth, tradition, institution and custom of the Folklore Society. Vol. VII (1896) & XII (1899-1901) London.

Ἰκαριακά: Ἰκαριακά Γράμματα. 1953.

Jahrb. rom. Litt.: Jahrbuch für romanische Literatur. XI.

Jahresgabe: Jahresgabe der Gesellschaft zur Pflege des Märchengutes der europäischen Völker. 1957-1958.

Journ. Amer. Folkl.: Journal of American Folklore, τ. 60 (1947) 163-167.

Journ. Hell. St.: Journal of Hellenic Studies, vol. 30 (1910) 128.

Κῆρυξ Αἰγ.: Κῆρυξ τῆς Αἰγίνης. Γ' (1925) σ. ρ. 31.

Κρητ. Χρον.: Κρητικὰ Χρονικά. Τετραμηνιαία ἐπιστημον. ἔκδοσις. Ἐκδότης: Ἀνδρέας Καλοκαυρινός, τ. 15-16 (1961/62) 298-301. Ἡράκλειον Κρήτης.

Κρητ. Σελίδες: Κρητικαὶ Σελίδες. "Ετ. Α' 1936-37.

Κρητ. Ἐπιθεώρ.: Κρητικὴ ἐπιθεώρησις. Ρέθυμον 1951.

Κρητ. Ἐφημ.: Κρητικὴ ἔφημερίς. Ρέθυμον 1951.

Κρητ. Ἔστια: Κρητικὴ Ἔστια. Τόμ. Α' 1949.

Κρητ. Στοά: Κρητικὴ Στοά. Περιοδικὸν ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης, τ. 1-3 (1908-1911).

Κρητ. Ἀστήρ: Κρητικὸς Ἀστήρ, 15ήμερον εἰκονογρ. περιοδικόν. Χανιά. "Ἔτος α'-ε' 1906-1911.

Κρητ. Λαός: Κρητικὸς λαός, περιοδ. ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης, Α', 1909.

Κυπρ. Χρον.: Κυπριακὰ Χρονικά. Τόμ. Α' - ΙΓ' (1923-1937). Ἐν Λάρνακι.

Κυπρ. Γράμμ.: Κυπριακὰ Γράμματα. Μηνιαῖο περιοδ. μελέτης καὶ τέχνης. Διευθ. Νίκος Κρανιδιώτης. Α'-ΙΗ' (1935-1953). Λευκωσία.

Κυπρ. Λεύκωμα: Κυπριακὸν Λεύκωμα Πολυξένης Λοιζιάδος. Λεμεσὸς Κύπρου 1924.

Κυπρ. Σπουδαί: Κυπριακὰ Σπουδαί. Δελτίον τῆς Ἑταιρείας Κυπρ. σπουδῶν, τ. Α'-ΛΘ' (1937-1975). Λαογρ. παράρτημα. Λευκωσία.

Κυπριόπουλο, τ. Ε' (1949) ἀρ. 1-3.

Λαογρ.: Λαογραφία. Δελτίον τῆς Ἑλλήν. Λαογρ. Ἑταιρείας. Ἐν Ἀθήναις, 1909-1975.

Λαογρ. Κύπρος: Τετραμην. λαογρ. περιοδικό. Χρονιά Β' (1972) τεύχ. 4-5, σ. 31-33, τεύχ. 6, σ. 101-107. Λευκωσία.

Legrand Coll.: Legrand, É., Collection des monuments de la langue neo-hellénique, I.

Legrand Rec.: Legrand, É., Recueil de contes populaires grecs. Paris 1881.

Λεσβιακά: Λεσβιακά. Δελτίον τῆς Ἑταιρείας Λεσβιακῶν μελετῶν. Μυτιλήνη.

Μακεδονικά: Σύγγραμμα περιοδ. τῆς Ἑταιρ. Μακεδ. Σπουδῶν 1-14 (1940-1974).

Μαθητ.: Ἑστία: Ἐκφραστ. ὄργανον τῶν μαθητῶν . . . ἔτ. ΚΑ-ΚΓ' (1970-73), Λευκωσία.

Μεσσην.: Ἑτος: Μεσσηνιακὸν ἔτος. Σύλλογος πρὸς διάδοσιν τῶν Γραμμάτων. Καλαμάτα, τόμ. Α' 1938.

Μικρασ. Χρον.: Μικρασιατικὰ Χρονικά. Σύγγραμμα περιοδ. Α'-Π' 1938 (1967), Ἀθῆναι.

Μυκον. Χρον.: Μυκονιάτικα Χρονικά. Ἀθῆναι 1933-35.

Μύσων: Μύσων. Ἱστορικὸν καὶ λαογραφικὸν περιοδικόν. Διευθ. Μ. Γ. Καταπότης, Ἀθῆναι.

Ν. Ἑστία: Νέα Ἑστία. Ἑτ. Α' 1927 κέ. Ἀθῆναι.

Νεοελλ. Γράμμ.: Νεοελληνικά Γράμματα, ἑβδομ. φιλολ. ἐφημ. Περίοδ. Β' 1938. Ἀθῆναι.

ΝΕΑ: Νεοελληνικά Ἀνάλεκτα, περιοδικῶς ἐκδιδ. ὑπὸ τοῦ Φιλολ. Συλλόγου Παρνασσῶ. Ἐν Ἀθήναις 1870-72. 1874.

Νισυρ. Χρον.: Νισυριακὰ Χρονικά. Ἐκδ. Ἑταιρείας Νισυρ. Μελετῶν. 1-4 (1963-1972).

Παναθήναια: Παναθήναια. Εἰκονογραφ. 15ήμερον περιοδικόν. τ. 19 σ. 189. Ἀθῆναι.

Πανδώρα: Σύγγραμμα περιοδικόν, 41 (1861) φ. 259.

Πάφος: Πάφος. Παγκύπριο λογοτεχνικὸν περιοδικόν. 1935-39). Πάφος.

Παρνασσός: Ἐπετηρὶς Φιλολ. Συλλ. Παρνασσῶν (1880-1886) Ἀθ. Νέα σειρά, Α' 1959 κέ.

Πελοποννησιακά: Δημοσ. τῆς ἐν Ἀθήναις Ἑταιρείας Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν. Ἀθῆναι 1956 κέ.

Πηλοσ.: Ἑστία: Πελοποννησιακὰ Ἑστία. 1956 κέ.

Ποιητ. Πηλοσ.: Ποιητ. Πηλοσ. Παναθηναϊκὴ Ἱστορικὸν 1959. 1961. 1962.

Ποντ.: Ἑστία: Ποντιακὴ Ἑστία. Μηνιαῖον λογοτεχνικὸν περιοδικόν. Θεσσαλονίκη 1950 κέ.

Ποντ. Φύλλα: Ποντιακὰ Φύλλα. Διευθ. Ν. Κατρίδης. Α' 1936-38). Ἀθῆναι.

Προμηθεύς: Προμηθεύς ὁ πυρφόρος. 150ήμερον ἐφημ. περιοδικόν. Ἐν Ρεθύμνῃ 1925 κέ.

Racc. Roccaf.: Racconti greci di Roccaforte, diretti da E. Capialdi e L. Bruzzano, Monteleone 1885-86.

RHR: Revue de l'histoire des religions, τ. 10(1884).

Riv. trad. pop. ital.: Rivista delle tradizioni popolari italiane 1-2. Roma 1893-94.

Σ.ΚΠ: Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος. Σύγγραμμα περιοδ., τ. 8-31 (1874-1908). Ἐν Κωνσταντινουπόλει. 1874.

Συμαϊκά: Τὰ Συμαϊκά. Ἐκδόσεις Ἐπιτροπῆς Συμαϊκῶν Ἐκδόσεων. Α' 1972. Ἐν Ἀθήναις.

Θρακικά: Τριμηνιαῖον ἐπιστημον. σύγγραμμα, τ. 1-33 (1928-1960). Ἀθῆναι.

Θρακ. Ἐπετ.: Θρακικὴ Ἐπετηρὶς 1897. Ἐν Ἀθήναις.

Ζ' Ἀγ.: Ζωγράφειος Ἀγὼν ἤτοι Μνημεῖα τῆς Ἑλλην. ἀρχαιότητος ζῶντα ἐν τῷ νῦν ἑλλην. λαῷ. Τόμ. Α' 1891, τόμ. Β' 1896. Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

β) εἰς βιβλία.

Abbott, G. F., Macedonian Folklore. Cambridge 1903, ἀνατύπ. Θεσσαλονίκη 1974.

Αἰνείας, Τ., Εὐθύμα ἑλληνικὰ παραμύθια. Α' 1949. Β' 1950. Ἀθῆναι.

Ἀκογλου, Ξεν., Λαογραφικὰ Κετυῶρων. Ἀθῆναι 1939.

Ἀμαριώτου, Μαρία, Ἱστορίες τῆς μανούλας μου. Παραμύθια, ἱστορίες, πρὸς δόσεις. Ἀθῆναι 1948.

- Ἀναγνώστον*, Σπ., Λεσβιακά ἤτοι συλλογὴ λαογραφικῶν περὶ Λέσβου πραγματειῶν. Ἐν Ἀθήναις 1903.
- Argenti - Rose*, Argenti, Philip and Rose, H. J., The Folklore of Chios, τόμοι 2, Cambridge 1949.
- Ἀσλάνης*, Ἀσλάνη Βυζαντίου, Κ.Χ., Μῦθοι, μυθιστορίες καὶ διηγήματα ἠθικά καὶ ἀστεία. Ἀθήναι 1861.
- Ἀθανασούλα*, Εὐδοκία, Ἦταν καὶ δὲν ἦταν. Λαϊκὰ παραμῦθια γιὰ παιδιά, διαλεγμένα ἀπὸ ἀνέκδοτο ὕλικὸ τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου. Ἀθήναι 1929.
- Βλαχογιάννη Ἀνθολ.*: Βλαχογιάννης Γιάννης, Ἱστορικὴ ἀνθολογία. Ἀνέκδοτα - γωμικά - περίεργα - ἀστεία ἐκ τοῦ βίου διασήμεων Ἑλλήνων 1820-1864. Ἀθήναι 1927.
- Βλαχογιάννη Ἀνέμη*: Γύροι τῆς ἀνέμης. Παραμῦθια. Ἀθήνα 1923.
- Boulenger*, Jacques, Les contes de ma cuisinière, 2e edition, Paris 1935.
- Βρόντης*, Ἀναστ., Ροδιακά, τόμ. Α' ἐν Ἀθήναις 1939, τόμ. Β' Ρόδος 1950.
- Buchon*, J. A., La Grèce continentale et la Morée. Paris 1843.
- Carnoy - Nicol.*: Carnoy, E. H. — Nicolaidis, J., Traditions populaires de l' Asie Mineure. Paris 1889.
- Χατζηγιάκης, Παράδ.*: Χατζηγιάκης, Ἀλέξ.Κ., Παραδόσεις Ἀσπροποτάμου. Τρίκαλα 1948.
- Χατζηγιάκης, Τ'* Ἀσπρο.: τοῦ αὐτοῦ, Τ' Ἀσπροπόταμο Πίνδου, Λαογραφικά. Ἀθήναι 1965.
- Χατζηγιάννου μῦθοι*: Χατζηγιάννου, Κωνσταντῆ, Κυπριακοὶ μῦθοι. Λευκωσία 1948. Συμπλήρωμα, Λαογρ. Κύπρου, Περὶ τῆς Πίνδου, 1950, 101-107.
- Χατζηκώστα*, Ἰσμήνη Κ., Ἡ Περὶ τῆς ἀνέμης, Λονδίνο 1943.
- Chapman, R.* Costumi, Usi, Folklore, etc. etc. l' Egea, Ἰταλ. Ἐπιτομὴ τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος, Ἰστανβούλη 1963.
- Χριστοδουλόπουλος*, Ἰω., Τὰ παραμῦθια τοῦ λαοῦ σχολείου. Ἀθήναι 1939.
- Dawkins MG in AM*: Dawkins, G. M., Modern Greek in Asia minor. Cambridge 1916.
- Dawkins MGF*: Modern Greek Folktales. Chosen and translated by—. Oxford 1953.
- Dawkins 45 Stor.*: Forty-five Stories from the Dodekanese. Cambridge 1950.
- Dawkins More G.F.*: More Greek Folktales. Oxford 1955.
- Deffner*, Mich., Archiv f. mittel-u. neugriech. Philologie. Athen 1880.
- Dieterich*, Karl, Sprache u. Volksüberlieferungen der südl. Sporaden. Wien 1908.
- Dozon*, A., Contes albanais. Paris 1881.
- Drosinis - Boltz.*: Nord - Euböa, 1884.
- Eckert - Formosis*: Eckert G. - Formosis P. E., Lieder und Märchen aus Kozani u. Siatista. Mit Beiträgen von Spyros Syngolites. Thessaloniki 1944.
- Ἐπιφανίου-Πετροῦ*: Ἐπιφανίου-Πετράκη Στέλλα, Λαογραφικά τῆς Σμύρνης. Βιβλίο Β': Παραμῦθια κ.ά. 1966. Βιβλίο Γ' 1967, βιβλίο Δ' 1969.
- Εὐλάμπιος*, Γεώργ., Ὁ Ἀμάραντος, ἤτοι τὰ ρόδα τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος. Πετροῦπολις 1843.
- Garnett - Glennie*: Garnett, L. M. J. and Glennie, St. J. S., Greek Folk Poetry, τ. 1-2 London 1896.
- Geldart*, E. M., Modern Greek Folklore. The Tales of the People. London 1884.
- Γεώργιος*, Ἄντ. Στ., Τὰ νέα παραμῦθια τοῦ λαοῦ, ἀνέκδοτα συλλεγμένα καὶ γραφέντα ὑπὸ —. Ἐν Ἀθήναις 1891.
- Georgeakis — Pineau*: Georgakis G. et Pineau L., Le folklore de Lesbos. Paris 1894.
- Γρεντζός*, Παῦλος, Τραγούδια δημοτικὰ τῆς Ρόδου. Ἀλεξάνδρεια 1926.

- Hahn*: Hahn, J. G. v. Griechische und albanesische Märchen. München 1918.
- Hallgarten*, Paul, Rhodos. Die Märchen und Schwänke der Insel, gesammelt von—. Frankfurt 1926.
- Høeg*, Carsten, Les Saracatsans. Une tribu nomade grecque. Bd. II: Textes. Paris Copenhague 1926.
- Jahresgabe*: Jahresgabe der Gesellschaft zur Pflege des Märchengutes der europäischen Völker. Von Prinzen, Trollen und Herrn Fro. Unveröffentlichte Quellen. = ab 1961 Märchen der europ. Völker. Aschendorff, Münster.
- Ἰωαννίδης*, Ἰστ. Τρ.: Ἰωαννίδης Σάββας, Ἱστορία καὶ στατιστικὴ Τραπεζοῦντος καὶ τῆς περὶ ταύτην χώρας. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1870.
- Κερίσογλου*, Ἰ. Τ. Τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τοῦ Οὐλαγάτς. Ἀθ. 1951.
- Klaar*, Christos: Klaar, Marianne, Christos und das verschenkte Brot. Neugriech. Volkslegenden und Legendenmärchen. Ins Deutsche übertragen, zu einem Teil gesammelt von—. Kassel 1963.
- Klaar*, Zitrone: Klaar, Mar., Tochter des Zitronenbaums. Märchen aus Rhodos. Aus der Sammlung Anastas. Vrondis und der eigenen, hrsg. von—. Kassel 1970.
- Κληρίδης*: Κληρίδης, Νέαρχος, Ἱστορίες τῶν ζώων τῆς Κύπρου. Κυπρ. Σπουδαί, τ. ΙΓ' Λαογραφ. παράρτημα. Λευκωσία 1950.
- Κουκουλέ*, Φαίδ., Οἰνουντιακά. Ἐν Χανίοις, 1899.
- Κούτρας*: 90 μουραμπάδες ἤτοι χαζομάρες καὶ παραμύθια τοῦ Γέρω Κούτρα. Ἀθ. 1899.
- Κωνσταντινίδης*, Βιβλιοθήκη παραμυθῶν, Δε. 19. Φεβρουαρίου γραφείου Ἀν. Κωνσταντινίδου 1895.
- Kretschmer*, L.H.: Kretschmer, Paul, Die neugriechische Dialekte. Wien 1905.
- Κρούση*, Ν.Μ.: Neugriechische Märchen. Leipzig 1914.
- Κρίσπη Πολυπόρτα*: Κρίσπης, Μ.Κ., Πολυπόρτα καὶ ἄλλα διάφορα. Κεφαλληνία 1879.
- Κρίσπη Χόρτα*: Χόρτα διάφορα. Τεύχ. Β'. Γ. 1924. 1897.
- Κρόκος*, Γ. Ι., Εἶντα γίνεται στὴ Χιό. Χιώτικα παραμύθια. Ἀθῆναι 1964.
- Κυριαζῆς*, Ν. Γ., Κυπριακαὶ παροιμιαί. Ἐν Λάρνακι 1940.
- Lagarde*, Paul de, Neugriechisches aus Klein Asien. Göttingen 1886.
- Λάσκαρης*, Ν. Ι., Ἡ Λάστα καὶ τὰ μνημεῖα τῆς. Ἐν Πύργῳ 1902 - 1905.
- Legr. Rec.*: Legrand, Louis Jean, Recueil de contes populaires grecs. Paris 1881.
- Λελέκου Ἀνθολ.*: Λελέκου Μιχ., Δημοτικὴ ἀνθολογία. Ἐν Ἀθ. 1868.
- Λελέκου Ἐπιδόρπ.*, Ἐπιδόρπιον, τόμ. Α'. Ἐν Ἀθ. 1888.
- Λελέκου Ἀποσπ.*: Ἀποσπάσματα ἐκ τῶν λαϊκῶν ἐθίμων, μύθων κλπ. Ἀθῆναι 1891.
- Λέριος*, Δ., 38 παραμύθια ἀνέκδοτα συλλεγέντα καὶ γραφέντα εἰς δημόδη γλῶσσαν. Ἀθ. (πρὸ τοῦ 1896).
- Λιανίδης*, Σῖμος, Τὰ παραμύθια τοῦ Ποντιακοῦ λαοῦ. Ἐκλογή, κείμενα, νεοελληνικὴ μετάφραση - κατάταξις. Ἀθῆναι 1962. (Παράρτημα Ἀρχείου Πόντου, ἀρ. 5).
- Λιουδάκη*, Γιαγιά: Λιουδάκη Μαρίας, Στῆς γιαγιάς τὰ γόνατα. Ἀθῆναι 1932.
- Λιουδάκη*, Παπποῦς: Στοῦ παπποῦ τὰ γόνατα. Ἀθ. 1947.
- Λιουδάκη*, μαγγάλι: Γύρω στὸ μαγγάλι, Ἀθ. 1952.
- Λοϊζιάς*, Πολυξένη, Κυπριακὸν λεύκωμα. Λεμεσὸς Κύπρου, 1924.
- Λουκάτος*, Δημ., Νεοελληνικὰ λαογραφικὰ κείμενα. (Βασικὴ Βιβλιοθήκη Ἄετοῦ, ἀρ. 48) Ἀθῆνα 1957.
- Λουκόπουλος*, Φῶς: Λουκόπουλος Δημ., Φῶς ἀπὸ τοὺς μύθους μας (παροιμίες - ἀινίγματα - γλωσσοδέτες). Τόμ. Α'. Ἀθῆναι 1926.

Λουκόπουλος, Ν. Μυθ.: Νεοελληνική μυθολογία. Ζώα, φυτά. (Σύλλ. πρὸς διάδοσιν ὀφελίμων βιβλίων 76). Ἀθ. 1940.

Λουκόπουλος, Γεωργικά: Γεωργικά τῆς Ρούμελης. Ἀθ. 1938.

Λουκόπουλος, Ποιμεν.: Ποιμενικά τῆς Ρούμελης. Ἀθ. 1930.

Martin, Georges, Mazedonische Märchen und Fabeln, Wiesbaden.

Μαυρακάκης, Ἰω., Ἀνάλεκτα Κρητικῆς Λαογραφίας, τ. Α' 1939.

Μέγας, Γ: Μέγας, Γεώργιος Ἀν., Ἑλληνικά παραμύθια. Σειρὰ Α'. Ἔκδ. 3^η, Ἀθήναι 1962.

Μέγας, Η: Ἑλλην. παραμύθια. Σειρὰ Β'. Ἀθήναι 1963.

Μέγας, ΗΙ: Griechische Volksmärchen gesammelt u. hrsg von Georgios Megas. Übertragen von Inez Diller. Eugen Diederichs Verlag. Düsseldorf-Köln, 1965.

Μέγας, ΙV: Begegnung der Völker im Märchen. Bd 3: Griechenland-Deutschland. Gesellschaft zur Pflege des Märchengutes der europäischen Völker. Zusammenstellung u. Bearbeitung von G.A. Megas. Übertragen von Hedwig Bertos. Aschendorff, Münster Westf. 1968. Anmerkungen in Fabula, Bd. 15. 1974, p. 232-244.

Μέγας, V: Folktales of Greece. Edited by Georgios A. Megas, translated by Helen Colaclides. Folktales of the World. General editor: Richard M. Dorson. The University of Chicago Press. Chicago and London 1970.

Μηλιόπουλος, Κότσυφας: Μηλιόπουλος, Παρασκευῆς, Ὁ κότσυφας, ὁ κύρ Κώστας καὶ ἄλλα μακεδονικά, Θεσ/νίκη 1952.

Μηλιόπουλος ΗΙΙ: Μακεδονικά παραμύθια. Θεσ/νίκη 1950.

Miliopulos MB: Aus Mazedonien gesammelte Märchen. Mazedon. Legenden, Fabeln u. Märchen gesammelt von Dr. G. A. Megas. Übertragen von Bernhard Wondelage. Hamburg 1965.

Μιχαήλ - Νουάρος, Δωδ.: Μιχαήλ, Νουάρου, Μιχ., Λαογραφικά συμμετεγμένα Κεράμειου. Τόμ. Α' 1932. Ἀθήναι.

Μιχαήλ. - Νουάρος, Δωδ.: Γιὰ νὰ μὴ ξεχάσῃτε τὴ Δωδεκάνησο. Ἀθήνα 1945.

Misotakis, J., Ausgewählte griechische Volksmärchen. Berlin 1882.

Μονογιώδης, Εὐάγγελος, Τὰ Μυκονιάτικα. Ἐν Ἐρμούπολει 1927.

Morosi, G., Studi sui dialetti greci della Terra d' Otranto. Lecce 1870.

Μοσκόβη, Εἰρήνη, Τὰ παραμύθια τῆς πατρίδας μου (Σύμης). Ἀθήνα 1953.

Μουσαίου Μπουγιούκου, Καλλιόπη, Παραμύθια τοῦ Λιβισοῦ καὶ τῆς Μάκρης. Πρόλογος Γ.Α. Μέγα. Σχόλια Μ.Γ. Μερακλή. Μετάφραση σχολίων ὑπὸ Ὀκταβίου Μερλιέ. Ἀθήνα 1976.

Nicolaides, Jean, Contes licencieux de Constantinople et de l'Asie Mineure (Contribution au Folklore érotique, contes, chansons, usages etc, recueillis aux sources orales. Tome 1er. Kleinbronn, Paris 1906.

Nicolaides, ΗΙΙ: Νεοελληνικά παραμύθια. Athens 1899.

Νικολάου, Ἰωάννης, Ἡ Ὀδησσός (Βάρνα) ὑπ' ἀρχαιολογικὴν καὶ ἱστορικὴν ἐποψίν. Ἐν Βάρνῃ 1894.

Νίτσος, Νικ., Μονογραφία περὶ τῆς ἐν Ἠπειρῷ κόμης τοῦ Τσαμαντᾶ. Ἀθήναι 1926.

Παμπούκης, Ι.Τ., Μῦθοι τῆς Οἰνός τοῦ Πόντου. (Παράρτ. Ἀρχεῖου Πόντου, ἀρ. 6). Ἀθήναι 1963.

Παπαδάκη, Εἰρήνη, Λόγια τοῦ Στειακοῦ λαοῦ. Τόμ. Α' Ἀθ. 1938.

Παπαζαφειρόπουλος, Π., Περιυναγωγὴ γλωσσικῆς ὕλης καὶ ἐθίμων. Πάτραι 1887.

Παπαχατζής, Εὐάγγελος Γ., Δοκίμιον τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος Καρύστου καὶ τῶν πέριξ. Ἐν Ἀθ. 1915.

Παχαρίδης, Ἀθ. Ἰ., Ἱστορία τῆς Κρώμνης. Ἐν Τραπεζοῦντι 1911.

Πασχαλίδου, Δέσποινα, Παραμύθια τοῦ λαοῦ μας. Ἀθήνα 1939.

- Πέρδικα Σκῦρος*: Πέρδικα, Νίκη Α., Σκῦρος. Μνημεῖα τοῦ λόγου τοῦ λαοῦ. Τόμ. II
 ἘΑθῆναι 1943.
- Pernot, H.*, Études de linguistique néohellenique. I Paris 1907, III 1940.
- Φαρμακίδης, Ξεν.*, Κυπριακὴ Λαογραφία. Ἐν Λεμεσῷ 1938.
- Φιλιππίδου, Μαρίκα*, Τὰ παραμῦθια τῆς μάνας μου. Ἐν Ἀθῆναις 1926.
- Φιλιππίδου*, Ὁ φλασκοκέφαλος καὶ ἄλλα παραμῦθια. Ἐν Ἀθ. 1926.
- Φλούδας, Νικ.*, Βυζικιώτικα, τόμ. Γ'. Ἀθ. 1963.
- Φραγκάκι Συμβολή*: Φραγκάκι, Εὐαγγελία, Συμβολὴ στὰ λαογραφικὰ τῆς Κρήτης.
 ἘΑθῆνα 1949.
- Φραγκάκι ΚΠ.*: Τὸ κρητικὸ παραμῦθι. Μελέτη καὶ συλλογὴ. Ἀθήνα 1952.
- Φραγκάκι Φχιορ.*: Φχιορεντίνος. Ἀθήνα 1964.
- Rio, Jean*, Νεοελληνικὰ παραμῦθια. Contes populaires grecs publiés d'après les
 ms. du Dr. J. G. de Hahn et annotés par —. Copenhagen 1879.
- Plenzat, Karl*, Λαϊκὰ παραμῦθια ἀπ' ὅλες τὶς χῶρες, 1946.
- Πολίτης, Παροιμ.*, Ν. Γ. Πολίτου, Παροιμίαι, Α'-Δ'. 1902-4.
- Racconti di Roccaf.*: Racconti di Roccaforte disetti da E. Capialdi e L. Bruzzano,
 fasc. I e II, Monteleone 1885-1886.
- Ρήγας*: Ρήγας, Γεώργιος, Σκιαθοῦ λαϊκὸς πολιτισμὸς. Τεῦχ. Β'. Δημῶδεις διηγήσεις.
 Θεσσαλονίκη 1962.
- Roussel: Roussel, Louis*, Contes de Mycone. Παρίσι 1924.
- Σακελλάριος*: Σακελλαρίου, Ἀθαν. Ἀ., Τὰ Περσικὰ Λόγ. Β' 1891, τόμ. Γ' 1868, ἐν
 Ἀθῆναις.
- Σαραντινῆς*: Σαραντινῆς, Ἀρμελάου Ἰ., Περσικὰ Λόγ. Ἀθῆναις 1899.
- Σελμίντ*, Schmidt, Bernhard, Griechische Märchen, Sagen u. Volkslieder
 Leipzig 1877.
- Σμυρλῆς*: Σμυρλῆς, Θεολῆς, Μακεδονικὰ παραμῦθια. Τόμ. Α' (ἀνευ ἔτους).
- Σπανδωνίδης*: Σπανδωνίδης Πέτρος, Μελένικος, ἑκαστὸν Μακεδονικὸν ἀκρίτης. Θεσσα-
 λονίκη 1930.
- Σταματ. Σαμ.*: Σταματιάδης, Ἐπαμ. Ἰ., Σαμιακὰ ἦτοι ἱστορία τῆς νήσου Σάμου. Τόμ.
 Ε' 1887, ἐν Σάμῳ.
- Σταμούλη, Σαρ. Σηλυβρία*: Σταμούλη - Σαραντιῆ, Ἑλπινίκη, Ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴ
 Θράκη. Ἡ Σηλυβρία μὲ τὰ γύρω τῆς χωριά. Τόμ. Β' 1958, Ἀθῆναι.
- Σταυρόπουλος, Κ.*, Ὁ κεκρυμμένος θησαυρὸς τῶν λαϊκῶν παραδόσεων. Ἀθῆναι 1953.
- Taibbi - Car.*: Testi neogreci di Calabria. Parte I: Taibbi, Giuseppe Rossi. Parte II:
 Caracausi, Girolamo. Istituto Siciliano di Studi Bizantini e neogreci. Paler-
 mo 1959.
- Ταρσοῦλη, Γεωργία*, Μιά φορὰ κ' ἕναν καιρό. Δημοτικὰ παραμῦθια. Τόμ. Α'. Ἀθῆναι
 1925.
- Thumb, Albert*, Handbuch der neugriech. Volksprache. Grammatik. Texte. Glos-
 sar. Strassbourg 1910.
- Ζευγώλης Τάσος*: Ζευγώλη Τάσου, Λαογραφικὰ. Τόμ. Α' 1950, τόμ. Β' 1954, τόμ.
 Γ' 1956.
- Ζευγώλη - Γλέζου παροιμ.*: Ζευγώλη - Γλέζου, Διαλεχτὴ, Παροιμίαι ἀπὸ τὴν Ἀπείρανθο
 τῆς Νάξου. Ἀθῆναι 1963.
- Ζευγώλη-Γλέζου, παραμ.*: Παραμῦθια ἀπὸ τὴν Ἀπείρανθο (ὑπὸ ἐκτύπωσιν).

II. Συλλογαὶ ἀδημοσίευτοι εἰς χειρόγραφα ἀποκείμενα εἰς τὰ ἐξῆς Ἀρχεῖα:

- ΙΑ :** Ἱστορικὸν Λεξικὸν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Ἀθῆναι, ὁδ. Ἀναγνωστοπούλου 14.
- ΚΜΣ :** Κέντρον Μικρασιατικῶν Σπουδῶν. Διεύθυνσις Μέλπωσ Μερλιέ, Ἀθῆναι, ὁδ. Ναυαρίνου. 14.
- ΚΕΕΚ :** Κέντρον Ἐπιστημονικῶν Ἐρευνῶν Κύπρου. Λευκωσία.
- ΛΑ :** Λαογραφικὸν Ἀρχεῖον, νῦν Κέντρον Ἐρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας, τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Ἀθῆναι, ὁδ. Ἀναγνωστοπούλου 14,¹⁾
- ΛΦ :** Λαογραφικὸν Φροντιστήριον καθ' ἡμέραν. Γ. Α. Μέγα, νῦν Ἀρχεῖον τῆς Ἑλλην. Λαογραφ. Ἐταιρείας, Ἀθῆναι, ὁδ. Διδάτου 12.
- ΣΠ :** Συλλογὴ Ν. Γ. Παύλου τῶν ἐτῶν 1887 κέ. κατατεθειμένη εἰς ΛΑ.
- ΣΛ :** Συλλογὴ Μαρίας Λιαλιῆς εἰς χ/φα παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ.

1) Εἰς τὴν συλλογὴν ΛΑ περιλαμβάνεται καὶ ὕλικὸν ἐκ χειρογράφων τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλην. Φιλολογικοῦ Συλλόγου, τῶν ὁποίων ἀντίγραφα ἀπόκεινται εἰς τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Ἱστορ. Λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ὡς καὶ ὕλικὸν ἐκ χειρογράφων τῆς Γλωσσικῆς Ἐταιρείας, κατατεθειμένων εἰς τὸ αὐτὸ Ἀρχεῖον. Ἐνδείξεις περὶ τῆς πηγῆς τῶν κειμένων ὑπάρχουν εἰς τὸ βιβλίον εἰσαγωγῆς τοῦ ΛΑ.

III. Συλλογείς παραμυθιών δημοσιευμένων εις περιοδικά.

- 'Αδαμαντίου, 'Αδ.: Τηνικά. ΔΙΕ. 5 (1896) 277-326.
- 'Αθανασόπουλος, Θ.Ι.: Λαογρ. 6 (1917) 643-6.
- "Ακογλου, Ξενοφῶν (ἢ Ξενίτας): Ποντ. Φύλλα 2(1937), 3(1938)32, 84 166, 271.—Ποντ. 'Εστία 1(1950), τευχ. 1, σ. 21-23.—'Αρχ. Πόντου 15(1950) 195-205, τ. 18 (1953) 285-296.—Μικρασ. Χρον. 7(1957)359-410.
- Βαλαβάνης, 'Ιωάννης: 'Αρχ. Πόντου 6(1935)228 κέ., 7(1937) 83 κέ., 21(1956)135 κέ. Βαρίκα-Μοσκόβη, Εύρη: Τέσσαρα Καρπαθικά παραμύθια. Δωδεκ. 'Αρχ. Β' (1956) 291 κέ.
- Βίος, Στυλ.: Λαογρ. 4(1914)476 κέ., 6(1917)616-634, 10(1929-32) 464-486.
- Χατζηιωάννου, Κυριάκος: Κυπρ. Χρον. 9(1933)276-308, 311-313.
- Χατζόπουλος Γ.: Λαογρ. 18(1959)539-542.
- Χατζόπουλος, Κ.Ν.: 'Αρχ. Θρακ. θησ. 4 (1937) 1-14.
- Δαφέρμος, Γ. Φ.: Προμηθ. Πυρφ. 1(1926) 1-12, 2(1927) 1-12, 5(1930), 6(1930), 7(1931), 10 (1934), 11(1935).
- Dawkins, R.M.: 'Αρχ. Πόντου 3(1931)74-123, 4(1932) 1-12, 5(1933) 285-291, 15 (1953) 127-130.—Ποντ. Φύλλ. 2(1937), τευχ. 1, σ. 21-23, 3(1938) 17-21, 6(1956) 1-5, 7(1957) 19-24, σ. 104-6, τευχ. 2, 21-22, σ. 17-22, τευχ. 2, σ. 41-80.—Μικρασ. Χρον. 6 (1955)268-282.
- Γεωργακάς, Δημ.: Μεσσην. ἔτος 1938, τ. 1-2.
- Herding, Hugo: Λαογρ. 7(1923)304-314.
- Κακριδής, 'Ιω.: 'Επ. Φιλολ. Σχ. Θεσσ. 9 (1965) 3-10.—Ν. 'Εστία 24 (1938) 1084-1093.—Λαογρ. 10 (1929-32) 487-500, 579-580.
- Κανδηλάπτης, Γ. Θ. (Κάνις): Ποντ. Φύλλα 2(1937-38).
- Klaar, Marianne: Atlantis 1963 σ. 209 κέ.
- Κληρίδης, Νέαρχος: Πάφος 1 (1935-36) 280.—Κυπρ. Χρον. 12 (1936) 151-153.—Κυπρ. Γράμμ. 18 (1953).
- Κληρίδης, Νέαρχος: 'Ιστορίες τῶν ζῶων τῆς Κύπρου. Κυπρ. Σπουδαί, τόμ. ΙΓ' (1949) Λαογρ. Παράρτ. σ. α'-ρμα'.—Κυπριακά παραμύθια. Κυπρ. Σπουδαί, τόμ. ΚΓ' (1959), Παράρτ. VI, σ. α'-δ' + 3-55, τόμ. ΚΕ' (1961), παράρτ. VII, σ. 1-110, τόμ. ΚΣ' (1962), (Παράρτ. VIII, σ. 1-118.—Δέκα Κυπριακά παραμύθια. Κυπρ. Σπουδαί ΔΒ' (1968), 201-226.—Κυπρ. Χρον. 11 (1935) 38-43, 101-111.—Κυπρ. Γράμμ. Γ' (1936-37) 245-48, 14 (1949) 315-317.
- Κορομής Ν.: Λαογρ. 20 (1962) 303-408 (Σημ. Γ. Μέγα, 409-445).
- Κορύλλος Χ.: Λαογρ. 2 (1910-11), 962-3.—6(1917) 246-248, 646-652, 656.—8 (1921) 514.
- Κουρετίδης Κ.: 'Αρχ. θρ. θησ. 4(1937) 154-161.
- Κωστάκης Θαν.: Λαογρ. 17(1957-58) 93-123. (Σημ. Γ. Μέγα, σ. 124-178).
- Κρητικός, Παν.: Λαογρ. 15(1953) 293-335, 16(1957) 145-192, 375-412.
- Λαμφίδης, 'Οδ.: 'Αρχ. Πόντου 27(1966)207-243.
- Lee, Dorothy D.: Folk Lore 41-42(1950-51) 388-397, 449-453.

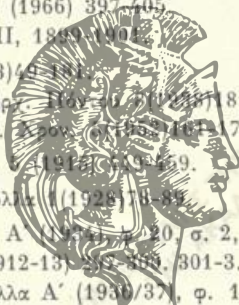

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- Λουκάς, Γεώργιος: Κυπρ. Σπουδαί ΛΗ'-ΛΘ' (1974-75) 111-166.
 Λουκόπουλος, Δ.: Λαογρ. 2 (1910-11) 385-398.— 8 (1921) 13-17.— 12 (1938-48) 595-6.
 Μελανοφρύδης, Παντελ.: 'Αρχ. Πόντου 7(1937)223-255, 8 (1938)230-234.— Ποντ. Έ-
 στία 10(1959)5388, 14(1963)7161.
 Μινώτος, Διον.: Λαογρ. 13 (1950) 277-282.
 Μινώτου, Μαρία: Παραμύθια από τή Ζάκυνθο. Λαογρ. 10(1929-32)381-448, 11 (1934-
 37)415-531.
 Μιχαηλίδης-Νουάρος, Μ.: Λαογρ. 16 (1955) 137-144 (Σημ. Μέγα Γ.)
 Νικήτας, Παν.: Λεσβιακά Γ' (1959)55-63.
 Ξενίτας: βλ. "Ακογλου, Ξενοφών.
 Οικονομίδης, 'Απόστ. Β.: 'Αρχ. Θρακ. θησ. 4 (1937) 162-169.
 Παπαδόπουλος, Χ. Ν. - Δεμετζής Κ. Π.: Μικρασ. Χρον. 4(1948)225-279.
 Παπαχριστοδούλου, Πολύδωρος: 'Αρχ. θρ. θησ. 32(1966)407-442.
 Παπαχριστοδούλου, Χρ.: Λαογρ. 21 (1963) 120-186.
 Παπαϊωαννίδης, Κ.: Θρακικά 2 (1929) 155-161, 408, 500.
 Παπαϊωάννου Γ.: Λαογρ. 5 (1915) 626-633.
 Παπακώστας, 'Αγγ. Ν.: Φιλολ. Πρωτοχρονιά 1950, σ. 259 κέ.
 Παπάνης, Παν. Ε.: Λαογρ. 24 (1966) 397-405.
 Paton, R.: Folklore, X — XII, 1929, 1902.
 Φουρτίκης, Π.: 'Αθηνά 45(1933)49-184.
 Φωστήροπούλου Δέσποινα: 'Αρχ. Πόντου 10(1937)181-202.
 Φωστήρης, Δημ. Η.: Μικρασ. Χρον. 1(1945)167-177.
 Παπαδόπουλος, Θεοδόσιος: Λαογρ. 6 (1912)341-449.
 Ψάλτης, Νικήτ.: Λεσβιακά Φύλλα (1928)78-84.
 Roussel, Louis: Μυκον. Χρον. Α (1914) σ. 2, φ. 22, σ. 6.
 Σεφερλής, Π. Δ.: Λαογρ. 4 (1912-13) σ. 303, 301-3.
 Σουμελίδης, 'Ανδρ.: Ποντ. Φύλλα Α' (1930/3), φ. 1, σ. 25-26, φ. 2, σ. 26, φ. 3,
 σ. 20-22, φ. 4-5, σ. 42-43.
 Στάθης, Σπ.: Λαογρ. 1 (1909) 71-77. 2 (1910) 360-370.
 Συγκολλίτης, Σπ.: Λαογρ. 11(1934-37)270-273.
 Συκουτρής, 'Ιω.: Κυπρ. Χρον. 1(1923)44-50. 78-84.
 Σωτηρίου, Κ. Δ.: Λαογρ. 1 (1909) 92-106. 693-4.
 Θεοδορίδης, Θ.: Λαογρ. 21 (1963) 292-335.
 'Υψηλάντης, Π.Β.: Ποντ. Φύλλα 2(1937), 3(1938).
 Ζούρα, Φρόσω: Λεσβιακά 3(1959)75-80.
 Zuccarini: Märchen und Kinderspiele in Griechenland, εν Ausland 1832 σ. 230,242.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Β'. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

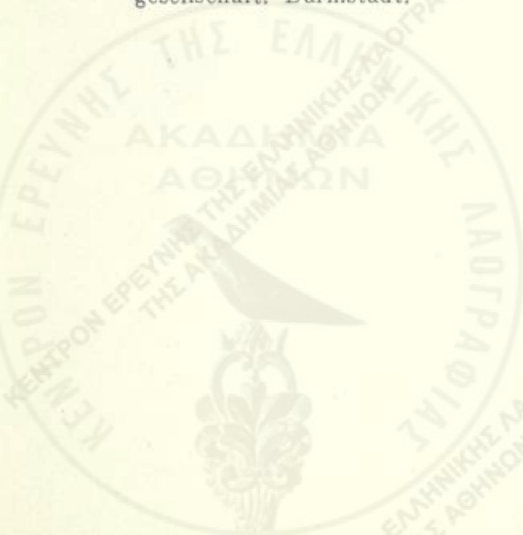
- Aa*: Aarne, Antti: Verzeichnis der Märchentypen. (FF Communications No 3) Helsinki 1910.
- ATh*: Aarne - Thompson, The Types of the Folktale, a Classification and Bibliography. Antti Aarne's Verzeichnis der Märchentypen Translated and enlarged by Stith Thompson. Second Revision. (FFC No 184). Helsinki 1961.
- Ἄδαμ.*: Ἄδαμαντίου, Ἄδαμάντιος, Τηνιακά (ἡ ζωὴ τοῦ παραμυθιοῦ στὴν Τήνο). ΔΙΕ τόμ. Ε' (1896) σ. 277-326.
- Ἀίσωπος*
- Halm*: Fabulae Aesopi e recognitione Car. Halmii. Lips. 1852.
- Hausrath*: Corpus Fabularum Aesopicarum rec. August Hausrath. Leipzig 1946.
- Κοραῖς*: Κοραῖς, Ἄδαμάντιος, Μύθων Αἰσώπου ἐπιλογή. Paris. 1810.
- Perry*: Aesopica by Ben Edwin Perry, vol. I, 1953 Latin Texts. Urbana 1952.
- Chambri*: Chambri, Émile, Aesopus. Paris 1932.
- Babrius*: Babrii Fabulae Aesopicae, ed. O. B. Wust. Leipzig 1897.
- Wichert*: Wierich, Walter. Die Typen der griechisch-römischen Fabel. (FFC No 56). Helsinki 1925.
- Apollodoros*: The Library. With an English translation by Sir James G. Fraser. 2 vols. London 1921.
- Beit, Hedwig von*: Das Märchen. Sein Ort in der geistigen Entwicklung. Bern 1965.
- Bödker, Laurits.*: Indian animal tales. (FFC 170). Helsinki 1957.
- BP*: Bolte, Johannes, und Polivka, Georg, Anmerkungen zu den Kinder und Hausmärchen der Brüder Grimm. Leipzig 1915-1932.
- Χατζηϊωάννου, Κυριάκος Κ.*: Κυπριακοὶ μῦθοι. Λευκωσία 1948.
- Chauvin*: Chauvin, Victor Charles, Bibliographies des ouvrages arabes etc. Liège 1892.
- Cosquin*: Cosquin, Emmanuel G., Les contes indiens et l' Occident. Paris 1922.
- Dawkins, R.M.*: The art of story - telling in the Dodecanese. Byzantion 16(1942-43) 357-380.
- Degh, Linda*: Märchen, Erzähler und Erzählgemeinschaft. Akademie Verlag. Berlin 1962.
- Eberh-Bor.*: Eberhard, Wolfgang, und Boratav, Pertev Naili, Typen türkischer Volksmärchen. Wiesbaden 1953.
- European Anecdotes and Jests*, edited by Kurt Ranke, 1972 Copenhagen.
- Genzenbach, Laura*, Sicilianische Märchen. Leipzig 1870.
- Hausrath u. Aug. Marx*: Griech. Märchen, Fabeln, Schwänke u. Novellen ausgewählt aus dem klass. Altertum 1922. Eugen Diederichs in Jena.
- Hoeg, Carsten*, Les Saracatsans: une tribu nomade grecque. 2 vols. Paris 1916. Νέα ἐκδ. ἐν Κοπεγχάγη 1925-26.

- Κακριδής, Ι.Θ.*: Τὸ παραμῦθι τοῦ Μελεάγρου. Λαογρ. 10 (1920-32) 487-500.— Τὸ θέμα τοῦ δαυλοῦ στὰ αἰτωλικά παραμῦθια, Λαογρ. αὐτ. 579-580.
- Karlinger, F.*: *Inselmärchen des Mittelmeeres*. Düsseldorf-Köln 1960.
- KHM*: Grimm, Jacob und Wilhelm, *Kinder- und Hausmärchen*. Jubiläumausgabe. Eugen Diederichs. Jena 1919. Νέα ἐκδ. Darmstadt 1955.
- Κουκουλές, Φαίδων*, Παραμῦθια, μῦθοι καὶ εὐτράπελοι διηγήσεις παρὰ Βυζαντινοῖς. Λαογρ. 15 (1953) 219-227.
- Κυριακίδης, Στίλιων*: Ἑλλην. Λαογραφία. Μέρος Α' Ἀθήναι 1922, ἐκδ. Β', ἐν Ἀθήναις 1965.
- Λαογρ.*: Λαογραφία. Δελτίον τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφικῆς Ἑταιρείας. Α—ΚΘ' 1909-1974. Τόμ. ΚΒ' (1965): IV International Congress for folk-narrative Research in Athen (1. 9.—6. 9. 1964. Lectures and Reports. Athens 1965.
- Lawson, John Guthbert*: *Modern Greek Folklore and ancient Greek Religion*. Cambridge 1910, ἀνατύπ. 1964.
- Leskien, August*, *Balkanmärchen*. Jena 1925.
- Leyen, Fr. v. d.*: *Das Märchen*. Ein Versuch, Heidelberg. 1958.
- Leyen, Fr. v. d.*: *Die Welt der Märchen*. Βλ. WdM.
- Liebrecht, Felix*: *Jahrbuch d. roman. u. englischen Literatur XI(1870)345-386*.
- Ljungman, Waldemar*: *Die schwedischen Volksmärchen. Herkunft und Geschichte*. Berlin 1961.
- Lo Nigro, Sebastiano*: *Racconti popolari. Classificazione*. Firenze 1958.
- Λονκάτος, Δημ.*: Τὸ παραμῦθι τῆς ἑξέως καὶ στὴς ἐλληνικὲς παραμῦθια. Πρακτ. Ἐπιστ. Συλλογῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τ. 1959, σ. 101-102.
- Lüthi, Max*: *Es war einmal. Vom Märchen zum Volksmärchen*. Göttingen 1969.
- Lüthi, Max*, *So leben sie noch heute*. Beitr. zum Volksmärchen. Göttingen, 1969.
- Lüthi, Max*, *Das Volksmärchen als Pädagog.* Ästhetik und Anthropologie. Diederichs, 1975.
- Lüthi, Max*, *Märchen*. Stuttgart, 1974.
- Lüthi, Max*, *Das europäische Volksmärchen. Form und Wesen*. 4te Aufl. München 1974.
- Marx, August*, *Griechische Märchen von dankbaren Tiercu*. Stuttgart 1889.
- MdW*: *Die Märchen der Weltliteratur*, herausg. von Friedrich von der Leyen. Eugen Diederichs Verlag. Düsseldorf - Köln.
- Μέγας, Μελέτιος*: Μέγας, Γ. Α., Λαογραφικὰ μελέται, δημοσιευθεῖσαι εἰς διάφορα περιοδικὰ ἐκτὸς τῆς Λαογραφίας, ἐν Λαογρ., τόμ. ΚΕ' 1967 σ. 69-370: Μῦθοι, παραδόσεις, παραμῦθια.
- Μέγας, Σημειώσεις* εἰς παραμῦθια, ἐν Λαογραφίᾳ, τ. ΙΖ' (1957) 124-178, 622-625. ΙΘ' (1960) 260-263. Κ' (1962) 409-445. ΚΖ' (1971) 312-13.
- Mégas G.* Some oral Greek parallels to Aesop's fables. *Humaniora: Essays in Literature, Folklore, Honoring Archer Taylor*, ed. W. Hand and G. O. Arlt. New York 1960. Ἀναδ. ἐν Λαογρ. ΙΗ' (1959) 469-489.
- Megas, Amor*: *Das Märchen von Amor und Psyche in der Griechischen Volksüberlieferung* (AaTh 425,428 u. 432). Πραγματεῖαι τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τόμ. 30. Ἀθήναι 1971.
- Μέγας, Γεφύρι* τῆς Ἄρτας. Τὸ τραγούδι τοῦ γεφυριοῦ τῆς Ἄρτας. Λαογραφία, τ. ΚΖ' (1971) σ. 25-212.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- Μερακλής, Μιχ.* Das Basilicummädchen. Eine Volksnovelle (AT 879). Dissertation. Göttingen 1970.
- Μερακλής, Μιχ.* Τὰ παραμύθια μας. Ἐκδόσεις Κωνσταντινίδη. Μελέτη 8. Θεσσαλονίκη 1970.
- Μερακλής, Μιχ.* Παρατηρήσεις στὸ παραμύθι τῆς Ξανθομαλλούσας. Λαογρ. 21(1963-64)443-465. 22(1965)300-303.
- Meuli, Karl*, Herkunft und Wesen der Fabel. Basel 1954.
- Moser - Rath.*: Moser Rath, Elfriede, Predigtmärlein der Barockzeit. Exempel, Sage, Schwank und Fabel in geistlichen Quellen des oberdeutschen Raumes. Hrsg. von —. Berlin 1964.
- Mot*: Thompson, Stith, Motif - Index of Folk Literature. 6 vols. Copenhagen 1955-58.
- Πολίτης Παραδ.*: Πολίτου, Ν.Γ., Παραδόσεις. Τόμ. Α'-Β'. Ἄθ. 1904.
- Πολίτης, Παροιμ.*: — Παροιμιαί. Τόμοι Α'-Δ'
- Πολίτης, Α. Σύμμ.*: — Λαογραφ. σύμμεικτα. Τομ. Α'-Γ' Ἄθῆναι 1920, 1921, 1975.
- Πολίτης, Ν. Γ.* Παρατηρήσεις εἰς παραμύθια. Λαογρ. 1 (1909) 77-81, 92-106. 107-120. 322-8.— 2 (1910) 371-384.— 5 (1915) 459-488.
- Propp, V.* Morphology of Folktale. American Folklore Society, 2. edition 1968. Γερμαν. ἔκδ. ὑπὸ Karl Eimermacher, München 1957. Βιβλιοκρ. ὑπὸ Μ. Μερακλή ἐν Λαογρ. ΚΘ' (1974) 435-450.
- Röhrich, Lutz*, Märchen und Wirklichkeit. 2 Bde. Wiesbaden 1974.
- Schmidt, Volksl.*: Schmidt, Bernhardt, Die Volksagen der Neugriechen. Leipzig 1872.
- Swahn, Swahn, Jan Ojvind*, The Tale of the Old and the New. Lund 1955.
- Thompson, Stith.*: The Folktale. New York 1946.
- Thumb, Albert*: Zur neugriech. Volkskunde. 27. Jahrgang für Volkskunde 2(1892) 123-134. 285-293.
- de Vries, Jan*: Betrachtungen zum Märchen, 3 Bde. Bern, 1952-57.
- WdM*: Friedrich von der Leyen. Die Welt der Märchen. Bde I-II 1953-54, Düsseldorf - Köln.
- Wesselski*: Wesselski, Albert. Märchen des Mittelalters. Berlin 1925.
- Wege der Märchenforschung* hrsg. von Felix Karlinger 1973, Wissenschaftl. Buchgesellschaft. Darmstadt.

Γ'. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ

Αι περιοχαί τῆς Ἑλλάδος, τῆς Κύπρου καὶ τῶν μέχρι τοῦ 1923 ὑπὸ γηγενοῦς Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ κατοικουμένων χωρῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τοῦ Πόντου καὶ τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Βορείου Θράκης, ἐκ τῶν ὁποίων προέρχεται τὸ ὕλικόν τοῦ Καταλόγου τούτου, ὡς καὶ οἱ καθ' ἕκαστον τόποι προελεύσεως τῶν παραμυθιῶν ¹⁾, δηλοῦνται βραχυγραφικῶς ὡς ἐξῆς:

Α: Ἀττική. 1. Ἀθῆναι. — 2. Πειραιεύς. — 3. Αἴγινα. — 4. Σαλαμίς. — 5. Μέγαρα. — 6. Ἐλευσίς: α Ἀσπρόπυργος. — 7. Μεσογαία: α Λιόπεσι, β Κορωπί, γ Μαρκόπουλο, δ Κερατέα, ε Σπάτα, ζ Καλύβια Κουβαρᾶ. — 8. Ἀχαρναί. — 9. Μαραθῶν. — 10. Αὔλων.

Β: Βοιωτία. 1. Θῆβαι: α Προφήτης Ἡλίας, β Ἐξαρχος, γ Θίσβη. — 2. Λεβάρδαια: α Κρικουκί, β Δίστομον, γ Δόμβραινα, δ Ἀράχοβα, ε Δαύλεια, ζ Στείρι, ἠ Ὀρχομενός, η Τσουκαλάδες.

Γ: Λοκρίς. 1. Ἀταλάντη: α Λοκκαί, β Ἰσθρία, γ Δρυμέα, δ Μόδιον, ε Ἀνάβρα, ζ Καλοθρόνιον (Δερνίτσα). — 2. Ἀερινία.

Δ: Φωκία. 1. Πασσασίς: α Ἀρκατοί, β Ἴτακα, γ Χρυσά, δ Τροφία, ε Παλιόπυργος, ζ Δεσφίνα, ἠ Γαλαξειδί, θ Μουσαιίτσα, ι Μαυρολιθάρι. — 2. Δωρίς: α Παλιοξάρρι, β Βλαχοκάτουνον, γ Λιδωρικαί, δ Καστρικάς, ε Ζοριάνος, ζ Ἐλαία, ἠ Τρίκορφο, η Πάνορμος, θ Ἀρτοτίνα, ι Μακρυνή.

Ε: Φθιώτις. 1. α Λαμία, β Σπερχειός, γ Στυλίσ, δ Παλαιόκαστρον, ε Νεοχώριον, ζ Μεξιιάτες, ἠ Περίβλεπτος, η Ἀνθήγη, θ Γιαννιτσού, ι Ὑπάτη, ια Μάρμαρα, ιβ Γαρδικί Ὀμιλαίων, ιγ Μακραινῶμη, ιδ Καλλιθέα, ιε Παύλιανη. — 2. α Δομοκός, β Πουρνάρι, γ Ἐκκάρα, δ Βούτσιου, ε Καρυές, ζ Πολυδένδρι, ἠ Περιβόλια.

Ζ: Ἀκαρνανία. 1. Βάλτος: α Ἀμφιλοχία. — 2. Βόνιτσα καὶ Ξηρόμερον: α Βόνιτσα, β Μαχαλᾶς, γ Πλαγιά, δ Κατούνα, ε Ἀστακός, ζ Πάλαιρος, ἠ Βλιζιανά.

Η: Αἰτωλία. 1. Ναυπακτία: α Ναύπακτος, β Πλάτανος, γ Βετολίστα, Δομποτινά, δ Νεοχώριον, ε Ξεροπήγαδο, ζ Σίμος, η Περίστα, θ Ἀνθόφυτον, ι Παλιόπυργος, ια Ἐλατοῦ, ιβ Μανδρινή, ιγ Τρίκορφο, ιδ Ἀντίρριον. — 2. Ἐπαρχ. Μεσολογγίου: α Μεσολογγίον, β Γαβαλοῦ, γ Γραμματικόν, δ Σταμνά, ε Νεοχώρι, ζ Μεσαρίστη, ἠ Λιθοβούνι, η Δαρνιά, θ Ἀγγελόκαστρο, ι Καρίτσα. — 3. Τριχωνία: α Ἀγρίνιον, β Ἀμπρα-

1) Τὸ διάγραμμα τῆς ἐν τῷ χώρῳ τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατανομῆς τῆς ὕλης τοῦ Καταλόγου εἶχεν ἀρ-
χῆθον ὑποδειχθῆ εἰς ἐμέ ὑπὸ τοῦ διδασκάλου μου Ν. Γ. Πολίτου.

Παραδείγματα: Λιδωρικαί Φωκίδος = Δ 2 γ. — Λάστα Γορτυνίας = Ι 10 γ. — Ἀργυράδες Κερκύρας = Κ 1 γ. — Βάμος Κρήτης = Ξ 2 α. — Σκοπός Θράκης = Σ 8 α. — Χρυσοῦ Κόπρου = Ω 17 ζ.

Τὰ τοπωνύμια ἀναγράφονται κατὰ τὴν ἔνδειξιν τοῦ χειρογράφου, εἰς τὸ ὅποιον ἕκαστον κείμενον περιέχεται. Συμβαίνει ὁμοῦ μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ διὰ διαφορῶς λόγους νὰ μὴ ἀνευρίσκωνται εἰς τοὺς ἐν χρήσει σήμερον Καταλόγους τῶν νομῶν.

κιά - Κοσκινιάς, γ Κεφαλόβρυσο Παμφίας, δ Σπαρτιά, ε Μωρόσκληβον, ς Μάνδρα Παμφίας, ζ Κόνισκα, η Βλοχός, θ Βελάουστα, ι Παραβόλα, ια Ζακόνινα, ιβ Χρυσοβίτσα, ιγ 'Ανάληψις, ιδ 'Αγία Σοφία, ιε Θέρμον, ις Δρυμών, ιζ Σιταράλωνα, ιη Ταξιάρχης, ιθ Μυριά.

Θ: Εύρωτασία. 1. Άγραφα: α Καρπενήσι, β Φραγκίστα, γ Γρανίτσα, δ "Αγιος Βλάσιος, ε Τοπόλιανα, ς Κερασοχώρι, ζ Κλειστόν, η Φουρνά, θ Δολιανά, ι 'Αγία Σοφία, ια Παππαρούσιον, ιβ Κάτω Μαραθιά, ιγ Στεφάνιον, ιδ Λεπιανά, ιε Προυσός, ις Κρίκελλο, ιζ "Αγιος Νικόλαος, ιη Χόχλια, ιθ Στένωμα.

Ι: Πελοπόννησος. 1. Κορινθία: α Κόρινθος, β Τρίκαλα, γ Πουλίτσα, δ Βέλον, ε Σουλινάρι, ς Ξυλόκαστρον, ζ Δερβένι, η Πίσσια, θ Χιλιομόδι, ι Στυμφαλία, ια Φενεός, ιβ' Κλένια, ιγ' Λουτράκι, ιδ' Βασίλειος, ιε' Νεμέα.—2. Άργολίς: α "Αργος, β Καρυά, γ Πυργέλα.—

3. Ναυπλία: α Ναύπλιον, β Άνουφι.—

4. Έρμιονίς - Τροιζηνία: α Πόρος, β Μέθανα, γ Έρμιόνη, δ 'Ηλιόκαστρον, ε Κρανίδι.—

5. "Υδρα καὶ Σπέτσαι: α "Υδρα, β Σπέτσαι.—

6. Αιγιάλεια: α Αίγιον, β 'Αγριδέικα, γ Κακοχώρι, δ Πτέρη, ε Μουρλά, ς Ριζόμυλος, ζ 'Ακράτα, η Διακοφτό, θ Τράπεζα.—

7. Άχαΐα: α Πάτραι, α' Καστρίτσι, β Χαροῦ, γ Σαλαμίτσα, δ Σαλμενίκος, ε Βραχνεία, ζ Ζήρια, η Θέα, θ Σαγεία.—

8. 'Ηλεία: α Βελλίτσα 'Ολυμπίας, β Πύργος, γ Καστοριά, δ Γαστούνη, ε Τζόγια, ς Μπούκουρα, ζ Ζαχάρα, η Πεγανά, θ 'Ολυμπία, ια Κονίνα, ιβ' Δίβρα, ιγ' Πυτινάκι, ιδ' Αρσινόη, ιδ' Άγιος Γεώργιος, ιε' Νεφέλικα, ις Φερίτσα, ιζ Καρανούλα, ιη' 'Αλφειούσα, ιθ' 'Αχλαδινή, κ Λαμπέτι, κα' Πατγαρά, κβ' Ψελοπιον, κγ' Πατγίον, κδ' Μανωλάδα, κε' Κάτω Πηνειά, κς' 'Ανδρούσιον, κζ' Χαράλια, κη' 'Ανδρίτσεινα, κθ, 'Ηλις (Καλύβια), λ Νιοχώρι, λα' 'Αμαλιάς, λβ' Σπυριό.—

9. Έπαρχ. Καλαβρύτων: α Καλάβρυτα, β Κερπινή, Κλειπατσούνα, γ 'Αγία Βαρβάρα Νωνάκριδος, δ Σουδενά, ε Μαζέικα Κλειτορίας, ς Σοπωτόν 'Αροανείας, ζ Στρέζοβα Πατών, η Λειβάρτσι Ψωφίδος, θ Βεργουβίτσα Φελλόης, ι Πλάτανος καὶ Ποταμιὰ Κραθίδος, ια' Κέρτεζη, ιβ' Κάτω Κλειτορία, ιγ' Μάνεσι.—

10. Γορτυνία: α Δημητσάνα, β Λαγκάδια, γ Λάστα, δ Μαγούλιανα, ε Καρύταινα, ς Βιδιάκι, ζ Βυτίνα, η Τρόπαια, θ Βυζίκιον, ι Νυμφασία, ια' Καλλιάνι, ιβ' Σέρβον, ιγ' Στεμνίτσα, ιδ' Λουτρά 'Ηραιάς, ιε' Λυσσαρέα, ις' 'Ελληνικό, ιζ' Βαλτεσινικό.—

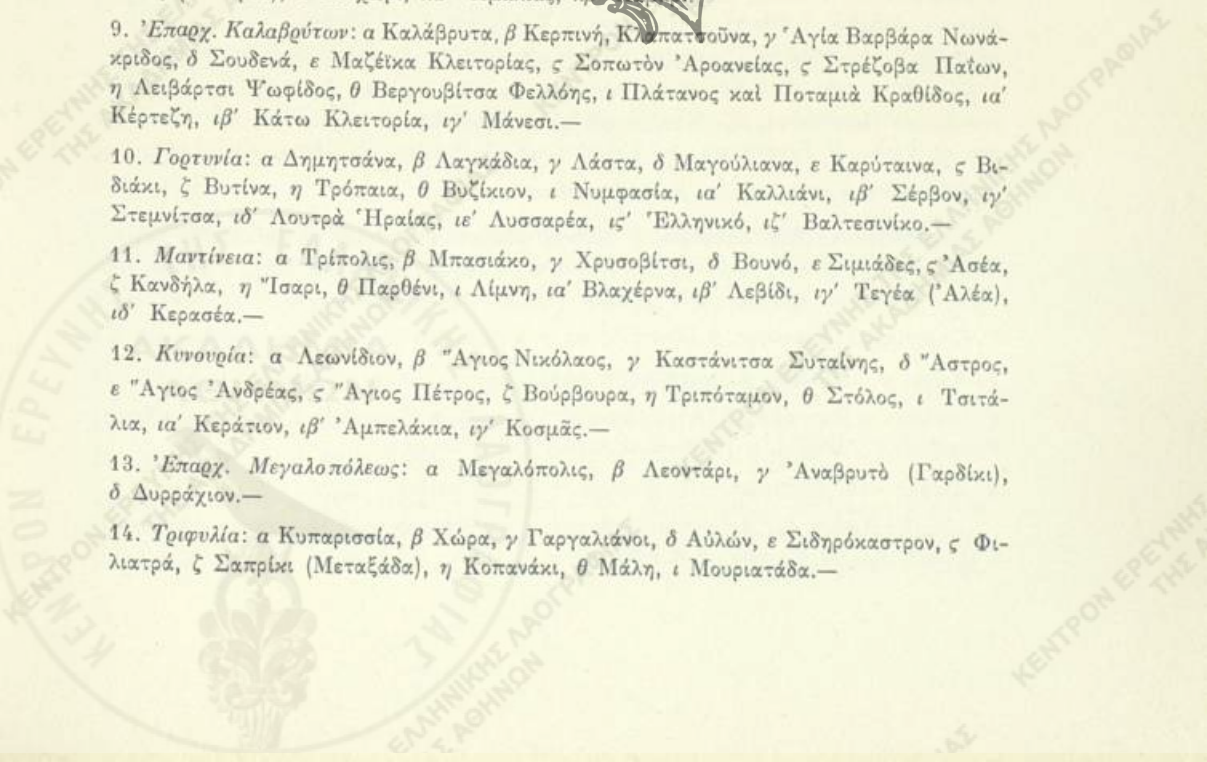
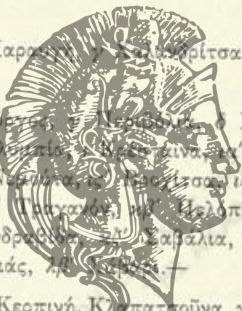
11. Μαντίνεια: α Τρίπολις, β Μπασιάκο, γ Χρυσοβίτσι, δ Βουνό, ε Σιμιάδες, ς 'Ασέα, ζ Κανδήλα, η 'Ισαρι, θ Παρθένι, ι Λίμνη, ια' Βλαχέρνα, ιβ' Λεβίδι, ιγ' Τεγέα ('Αλέα), ιδ' Κερασέα.—

12. Κυνουρία: α Λεωνίδιον, β "Αγιος Νικόλαος, γ Καστάνιτσα Συταίνης, δ "Αστρος, ε "Αγιος 'Ανδρέας, ς "Αγιος Πέτρος, ζ Βούρβουρα, η Τριπόταμον, θ Στόλος, ι Τσιτάλια, ια' Κεράτιον, ιβ' 'Αμπελάκια, ιγ' Κοσμάς.—

13. Έπαρχ. Μεγαλόπολεως: α Μεγαλόπολις, β Λεοντάρι, γ 'Αναβρυτό (Γαρδίκι), δ Δυρράχιον.—

14. Τριφυλία: α Κυπαρισσία, β Χώρα, γ Γαργαλιάνοι, δ Αύλών, ε Σιδηρόκαστρον, ς Φιλιατρά, ζ Σαπρίκι (Μεταξάδα), η Κοπανάνκι, θ Μάλη, ι Μουριατάδα.—

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

15. Πυλία: α Πύλος, β Σαρατζᾶς, γ Κορώνη, δ Μεθώνη, ε Μανιάκι, ς Βασιλίτσι, ζ Τζατζι, η Μεσοχώρι, θ Γρίζι, ι Λογγά, ια' Καλοχώρι, ιβ' Κρεμμύδια, ιγ' Κυνηγός, ιδ' Κόμποι, ιε' Γριζόκαμπος, ις' Παππούλια, ις' Χαροκοπειό.—

16. Έπαρχ. Μεσσήνης: α Μεσσήνη, β Πεταλίδιον, γ Άνω Μεσσηνία, δ Άρσινόη, ε Μικρά Μαντίνεια, η Μικρά Ίθώμη, θ Μελιγαλάς, ι Ζευγολατειό, ια' Βαλύρα, ιβ' Μερόπη, ιγ' Τρίκορφον, ιδ' Καρτερόλιον, ιε' Εύα, ις' Βελίκα, ις' Μαυρομμάτι Παμίσου, ιη' Νησί, ιθ' Τρόδος, κ' Βουρνάζι, κα' Διαβολίτσι, κβ' Έλληνοεκκλησιά, κγ' Μυρτοποταμιά.—

17. Έπαρχ. Καλαμάτας: α Άβρια, β Άρφαρά, γ Καρδαμούλη, δ Άλαγονία, ε Δολοί, ς Θουρία, ζ Κάμπος Άβριας, η Μικρομάνη.—

18. Έπαρχ. Οϊτύλου (Μάνη): α Οϊτύλον, β Άρεόπολις, γ Πλάτσα, δ Πύργος, ε Κοίτα, ς Σελίτσα, ζ Άποσκερή.—

19. Λακεδαίμων: α Σπάρτη, β Καστανιά, γ Βρέσθena, δ Άσωπός, ε Σκαμνάκιον, ς Βαμβακού, ζ Βαρβίτσα, η Βασαράς, θ Γιορισά, ι Άράχοβα, ια' Τρύπη, ιβ' Κατσουλέικα, ιγ' Καλύβια, ιδ' Λογκανίκος, ιε' Νεοχώριον, ις' Χρύσαφα, ις' Μελιτίνη, ιη' Άγιος Νικόλαος, ιθ' Κροκεά.—

20. Έπ. Γυθείου: α Γύθειον, β Αίγιοι, γ Μαυροβούνι, δ Πύρριχος, ε Κότρωνας, ς Πάνιτσα.

21. Έπαρχ. Μονεμβασίας: α Μονεμβασία, β Βολοί, γ Άπιδέα, δ Λιρά.

Κ: Ίονιοι Νήσοι. 1. Κέρκυρα: α Σιδηρόκαστρο, β Λύμφαι, γ Άργυράδες, δ Άγιοι Δέκα, ε Βιταλάδες, ς Μαθουάκι (νησάκι βορ. της Κέρκυρας), ζ Ευκίμμη, η Έρεικοῦσσα (νησάκι βορ. της Κέρκυρας), θ Οθωάκι (νησάκι βορ. της Κέρκυρας).— 2. Παξοί: α Λευκάς: α Λευκάς, β Άνω Παναθηναϊκόν Κοκκίλιον, δ Σπανοχώρι, ε Κατωμέρι, ς Κάβαλος, ζ Μεγανήσι, η Εύγηρος, θ Κεραμειά.— 4. Ίθάκη.—

5. Κεφαλληνία: α Πάλη, Ληξούρι, β Βαλακιά, γ Άργοστόλι, δ Σάμη, ε Λακήθρα, ε Πύλαρος, ς Λιβαθώ, ζ Φάρσα, η Βαλσαμάτα, θ Κεραμειά, ι Βλαχάτα.

6. Ζάκυνθος: α Ζάκυνθος, β Βανᾶτον, γ Βασιλικό, δ Βολίμες, ε Γαϊτάνι, ς Καταστάρι, ζ Λυκούδι, η Λιθακιά, θ Μουζάκι, ι Μπελοῦσι, ια' Σκουληκᾶδο, ιβ' Τραγάκι, ιγ' Κουρμαλίδι, ιδ' Πεισινῶντα, ιε' Χουρχουλίδι, ις' Λαγόποδο, ις' Μαχαιράδο, ιη' Πλεμονάριο, ιθ' Ρόιδο, κ' Γερακάριον, κα' Γαλάρον, κβ' Λειβανᾶτα, κγ' Άγιος Δημήτριος.—

7. Κύθηρα: α Καστρισιάνικα, β Καρβουνάδες.

Λ: Εύβοια καί Βόρ. Σποράδες. 1. Χαλκίς: α Μέση, β Λιλάντιον, γ Βασιλικό, δ Άγιος Θωμᾶς, ε Καστέλλα, ς Καθενοί, ζ Άμάρυνθος, η Λίμνη, θ Νέα Άρτάκη, ι Ψαχνά, ια' Άγιος Νικόλαος.—

2. Καρυστία: α Κάρυστος, β Πλατανιστός, γ Στύρα, δ Αῦλωνάρι, ε Κουρβίνο.—

3. Κύμη: α Όξύλιθος, β Κονίστραι, γ Άλιβέρι.—

4. Ίστιαία: α Ξηροχώρι, β Άγία Άννα, γ Γερακιοῦ, δ Άνω Βάθεια, ε Άγιος, ς Κοκκινομηλιά, ζ Αἰδηψός, η Γιάλτρα, θ Λιχάς, ι Πολύλοφον.—

5. Σκῦρος.— 6. Σκόπελος.— 7. Σκίαθος.— 8. Άλόνησος.

Μ: Κυκλάδες. 1. Άνδρος: α Άνδρος (Χώρα), β Μένητες, γ Άπροβάτου, δ Κόρθι, ε Παλαιόπολις, ς Κουφέλι, ζ Λιβᾶδιζ.—

2. Τήνος: α Πάνορμος, β Ἀγάπη, γ Μοναστήρι.— 3. Μύκονος.—

4. Νάξος: α Ἀπειρανθος, β Δαμαριών, γ Φιλότι, δ Βόθροι, ε Ἐγκαρές, ς Ἀγγίδια, ζ Τραχία, η Κόρωνας, θ Τσικαλαριό, ι Χείμαρρος, ια᾽ Κωμιακή, ιβ᾽ Μέλανες, ιγ᾽ Κεραμί.—

5. Πάρος: α Νάουσα, β Ἀντίπαρος.— 6. Ἄμοργός: α Χώρα (Ἄμοργου), β Κουφονήσια.— 7. Σύρος.— 8. Κέως.— 9. Κύθνος.— 10. Σέριφος.— 11. Σίφνος.— 12. Μήλος.— 13. Κίμωλος.— 14. Ἴος. Σίκινος. 15. Θήρα: α Οἶα, β Πύργος, γ Φυρά, δ Ἐμπορεῖον, ε Ἐξω Γωνιά.— 16. Ἀνάφη.— 17. Κουφορήσια.— 18. Φολέγανδρος.

Ν: Δωδεκάνησος (Νότιοι Σποράδες). 1. Πάτμος.— 2. Λέρος: α Λέρος, β Λειφοί.— 3. Κάλυμνος: α Κάλυμνος, β Ψέριμος.— 4. Κῶς: α Χώρα τῆς Κῶ, β Ἀσφεντιοῦ, γ Καρδάμικια, δ Ἀντιμάχεια, ε Πυλί, ς Κέφαλος.— 5. Ἀστυπάλαια.— 6. Νίσυρος.— 7. Τήλος.— 8. Σύμη.— 9. Χάλκη.—

10. Ρόδος: α πόλις Ρόδος, β Λίνδος, γ Σάλακος, δ Μάσαρη, ε Ἀφάντου, ς Τριάντα, ζ Μεσαναγρός, η Ἀπόλλωνα, θ Ἀρχάγγελος, ι Κοσκινοῦ, ια᾽ Ἐμπωνας, ιβ᾽ Φάνες, ιγ᾽ Ἅγιος Ἰσίδωρος, ιδ᾽ Κατταβιά, ιε᾽ Βάτι, ις᾽ Καλυθιές, ιζ᾽ Ἀπολακκιά.—

11. Κάρπαθος: α Ἐλυμπος, β Ὀθος, γ Ἀπέρι, δ Μεσοχωρι.— 12. Κάσος.— 13. Μεγίστη (Καστελλόριζον).— 14. Ἀγαθονῆσι.

Ξ: Κρήτη. 1. Κωδωνία: α Χανιά, β Πρεβέζα, γ Λασιθίου, δ Κριμαίου.—

2. Ἀποκόρωνας: α Βάμος, β Ζυγαριές, γ Βερέζα, δ Ἀμμένιοι, ε Μάζα.—

3. Κίσαμος: α Κισσάλλι, β Κριμαία, γ Κουμαριό, δ Οἶα, ε Πόπολια, ς Ἐργυρί.—
4. Σφακίον: α Χάνταος, β Σφακιόνα.—

5. Ρέθυμνον: α Ρέθυμνον, β Μέλαμπες, γ Γαλακτοῦ, δ Κερασοκπή, ε Ἀργυρούπολις, ς Μυριοκέφαλα, ζ Πηγῆ.—

6. Σφακιά: α Χώρα Σφακίων, β Ἴμπρος (Ἀσώματος).—

7. Ἅγιος Βασίλειος: α Σπῆλι, β Ἅγιος Ἰωάννης, γ Δρυμίσκος, δ Ἄρδακτος, ε Ροδάκινο, ς Κρύα Βρύση.—

8. Ἀμίρι.— 9. Μυλοπόταμος: α Πέραμα, β Πρινές, γ Ἀνώγεια, δ Ἀξός, ε Ὀρθές.—

10. Τέμενος: α Ἡράκλειον, β Πισκοπιανά, γ Ἀνώγεια, δ Χερσόνησος, ε Βενεράτον, ς Ἀρχάνες.—

11. Καινούργιον: α Μοῖρες, β Ζαρός, γ Ἅγιοι Δέκα, δ Παναγιά, ε Φαρί, ς Ἀπεσωκάρι, ζ Φλαθιάκι, η Καστέλλι.—

12. Μαλεβίζιον: α Ἅγιος Μύρων, β Ρογδιά, γ Φόδελε, δ Κρουσώνας.—

13. Μονοφάτσιον: α Πύργος, β Γέργερη, γ Ἀλάγι, δ Κάτω Καστελλιανά, ε Κουμάσα.—

14. Πεδιάς: α Καστέλλι, β Ἐπισκοπή, γ Ἅγία Παρασκευή, δ Ἀβδού.—

15. Πυργιώτισσα: α Βῶροι, β Κκιμάρες, γ Σίβα.—

16. Λασιθί: α Τζερμιάδω, β Φουρνές, γ Ἅγιος Γεώργιος, δ Κουνάλι.—

17. Βιάννος: α Πεῦκος, β Συκολόγος, γ Ἀκούμη.— 18. Ἱεράπετρα: α Ἱεράπετρα, β Κάτω Χωριό, γ Κεντρί, δ Μακρυλιά, ε Ποτάμοι.— 19. Μεγαμβέλλον: α Νεάπολις, β Λατσιάδα, γ Δοριές, δ Βρουχάς, ε Βουλισμένη, ς Σκάφη, ζ Μύλατος, η Κριτσά, θ Βραχάσι, ι Λίμνες.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

20. Σητεία: α Σητεία, β Περβολάκια, γ Κανένες, δ Τουρτουόλοι, ε Χανδρί, ς "Άγιος Στέφανος, ζ Ζίρος, η Ρούσσα "Εκκλησιά, θ Κρυά, ι Λάστρος, ια' Σταυρωμένος, ιβ' Παπαγιαννάδες, ιγ' Σταυροχώρι, ιδ' Κατσιδόσιον.— 21. Γαῦδος.—

Ο: "Ηπειρος. 1 Δωδώνη: α "Ιωάννινα, β Ζίτσα, γ Χουλιαράδες, δ Πράμαντα, ε Λαίτσα, ς "Ελληνικό, ζ Δερβιζιανά, η Συρράκο, θ Κοπάνη, ι Δολιανά, ια' Γιάννιστα ιβ' Ρωμανός, ιγ' Παλιοχώρι, ιδ' Πάπιγγον, ιε' Βίκος, ις' Περιστέρι, ιζ' "Αετόπετρα, ιθ' Μεγ. Καλέντζι, ιη' Κούρεντα καὶ Ξεροβούνη.—

2. Ζαγόρια: α Ζαγόρι, β Νεγάδες, γ Κουκούλι, δ Βίτσα, ε "Άνω Σουδενά, ς Κάτω Σουδενά, ζ Καπέσοβο, θ Βαθύπεδον, ι Τσεπέλοβον, ια' Σκαμνέλι, ιβ' Δίλοφον, ιγ' Μονοδένδρι.— 3. Μέτσοβον.—

4. Τσονιμέρκα καὶ "Αρτα: α "Αρτα, β "Αγναντα, γ "Αετιοιανά, δ Βουλγαρέλιον, ε Μεσοῦντα, ς "Άγιος Σπυρίδων, η Τετράκωμον, θ Περάνθη, ι Βίγλα, ια' Παχυκάλαμος, ιβ' "Αθαμάνιον, ιγ' "Ανεμορράχη.—

4Α. Πρέβεζα: α Πρέβεζα, β Φιλιππιάς, γ Μουζαϊκα.—

5. Θεσπρωτία: α Παραμυθιά, β Βλαχώρι, γ Μαργαρίτι, δ Πάργα, ε "Αγία Κυριακή, ς "Ήγουμενίτσα, ζ Δράγανη, η Σαλονίκη, θ Γιόνναλα, ι Καρτέρι, ια' Παλαιόκαστρον, ιβ' Αλότοπος, ιγ' Φανάρι, Γραικοχώριον.—

5Α. Σούλι: α Γλυκό, β Αλότοπος, γ Γαϊτάρικον, δ Φροσύνη, ε Κουκουλιό.—

6. Φιλιάτες: α Φιλιάτες, β Πεταλινά, γ Κονισιά, δ Ξέχωρον, ε Λεπτοκαρυά, ς Τσαμπακῆς.— 7. Παγῶνι: α Δελφίνα, β Κρυονή, γ Δρυμάδες, δ Σιταριά, ε "Αγία Μαρίνα.— 8. "Ιωάννινα.—

8. "Επ. Κονιτσης: α Κόνιτσα, β Καστανή, γ Πύσσόγιαννη, δ Σωπική, ε Βούρμπιανη, ς Παλαιοσέλλιον- "Ασημοχώριον.— 9. "Αρτα.— 10. Μελιβοδσοκέπαστος.—

9. "Άγιοι Σαράντα: α Μετόχι.— 10. "Αρτα.— α Λεσινίτσα, β Δίβρη Ριζῶν.—

11. "Αργυρόκαστρον: α Γράψη, β Λισκοβέτσι, γ "Ερσέκα, δ Λοβίνα (Δρόπολις).—

12. Χιμάρα.— 13. Πρεμετή: α Λάμποβον.—

14. Σαρακατσάνοι: α "Ηπείρου, β Μακεδονίας.—

15. Κοντσόβλαχοι "Ηπείρου.—

Π: Θεσσαλία. 1. Τρίκαλα: α Καρυά, β Γεωργανάδες, γ Βολκάνον, δ Γοργοῦριον, ε Κεφαλόβρυσον, ς "Άγιοι "Απόστολοι, ζ Νεοχώρι, η Παραπόταμος, θ Μυρόφυλλον, ι Ζάρκος.—

2. Καλαμπάκα: α Γαῦροβον, β Πλατανιστός, γ Μαυρέλι, δ Αῦρα, ε Κρανιά, ς Βασιλική.—

3. Καρδίτσα: α Καρδίτσα, β Μεσενικόλα, γ "Αμάραντος, δ Μουζάκι, ε Ρεντίνα, ς Παλαιοκλήσιον, ζ Ραχούλα, η Καππᾶς, θ Ξυνοῦρι, ι Παλαμάς, ια' Μαυρομάτι, ιβ' "Αργιθέα, ιγ' Βατσουνιά, ιδ' Καταφύγιον, ιε' "Αγναντερό, ια' Μπαλταλάρι, ιζ' Σοφάδες.—

4. Φάρσαλα: α Δεμερλή.—

5. Λομοκός.— 6. "Αλμυρός: α Βελεστίνον, β Σέσκλον, γ Πλάτανος, δ Νέα "Αγγιαλος.—

7. Πήλιον: α Βόλος, β "Άγιος Λαυρέντιος, γ Πορταριά, δ Πρόπαντον, ε Δράκεια Νηλείας, ς Ζαγορά, ζ Λεχώνια, η Μακρινίτσα, θ Τρίκερι.—

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

8. *Ἁγιά*: α Ἁγιά, β Ἀνατολή.—
 9. *Λάρισα*: α Λάρισα, β Χάλκη, γ Λιβάδι, δ Νίκαια, ε Μελιά, ς Γόννοι, ζ Ἀμπελών.—
 10. *Τίρναβος*: α Καρτσόλι, β Δελέρια, γ Ἀργυροπούλειον, δ Ροδιά, ε Ραφάνη.—
 11. *Ἀμπελάκια*.— 12. *Ἐλασσών*: α Ἐλασσών, β Τσαρίτσανη, γ Κρανιά, δ Σουκαμιά, ε Παλαιόκαστρον, ς Δομένικον.— 13. *Σαρακατσαναῖοι*.— 14. *Πίνδος*: Ἀσπροπόταμος.—
 15. *Κουτσόβλαχοι*.

Ρ: Μακεδονία. 1. *Νομ. Θεσσαλονίκης*: α Θεσσαλονίκη, β Ἀσβεστοχώριον, γ Βασιλικά, δ Μεσημέρι, ε Χορτιάτης.—

2. *Χαλκιδική*: α Πολύγυρος, β Λιβάδι, γ Ταξιάρχης, δ Κασσάνδρα, ε Παλιοχώρα, ς Φούρκα, ζ Βάβδος, η Στρατώνιον, θ Πετροκέρασα, ι Τρίλοφον, ια' Γαλάτιστα, ιβ' Κρήνη, ιγ' Ἀρναία, ιδ' Βραστά, ιε' Πυργαδίκια, ις' Μουδανιά, ιζ' Ν. Καλλικράτεια, ιη' Ν. Ποτεΐδια, ιθ' Ν. Φώκια.—

3. *Λαγκαδᾶς*: α Ζαγκλιβέριον, β Σοχός.— 4. *Κιλίκις*: α Κιλίκις.—

5. *Πιερία*: α Κατερίνη, β Αιγίνιον, γ Λεπτοκαρυά.—

6. *Ἡμαθία*: α Βέροια, β Νάουσα, γ Φυτεία.— 7. *Ρομυλῆσι*: α Γιδᾶ (Ἀλεξάνδρεια).—

8. *Παιονία*: α Γουμένισσα, β Γιαντισά.— 9. *Ἰππὸν*.—

10. *Ἐδεσσα*: α Ἐδεσσα, β Ἀρδέα.—

11. *Ἑορδαία*: α Πτολεμαῖς, β Βλάστη, γ Γαλακτοπόλη, δ Πηλοπονήγη, ε Μηλοχώρι, ς Ἄγιος Χριστόφορος, ζ Μαβροτόμητρα, η Ἐλευθέριον, θ Καστέρι, ι Ἀρδισσά.—

12. *Ἐπ. Κοζάνης*: α Κοζάνη, β Καταφύγιον, γ Ἀνομήριον, δ Κρόκος, ε Καισάρεια, ς Αἰανή, ζ Θυμαριά, η Καπνοχώριον.—

13. *Σέρβια*: α Βελβενδός, β Σέρβια.— 14. *Χασιότι*: α Χασιότι.—

15. *Γρεβενά*: α Γρεβενά, β Βέντζια, γ Γριντάδες, δ Μάγερη, ε Δοβρούιστα, ς Μοναχίτι, ζ Σαμαρίνα, η Φιλιππαῖοι, θ Κατάκαλη.—

16. *Ἀνασελίτσα - Βόϊον*: α Σιάτιστα, β Κώμη, γ Λουκόμι, δ Λούντσι Σισανίου, ε Λύγερινός, ς Πεντάλοφος, ζ Τσοτίλιον, η Δίλοφον, θ Σκαλοχώρι, ι Κορυφή, ια' Μόρφη, ιβ' Πελεκᾶνος, ιγ' Δαμασκηιά, ιδ' Ὀμαλή.—

17. *Καστοριά*: α Καστανόφυτον, β Βογατσικόν, γ Πευκόφυτον, δ Ἀμπελόκηποι, ε Κωσταράζι, ς Λάγκα.— 17α. *Γράμμος*: α Κεράσσοβον, β Γενοβένι, γ Νέα Κοτύλη.—

18. *Φλώρινα*: α Κλεισούρα, β Ἀμύνταιον, γ Ἀνταρτικό, δ Ἄνω Κλειναί, ε Ξυλό Νερό.—

19. *Μοναστήρι*: α Μοναστήρι, β Δίβρη, γ Βελεσσά.— 20. *Κορυτσά*.—

21. *Ἐπ. Βισαλτίας. Νιγρίτα*: α Λυγαριά, β Ἀμπελοι, γ Ἴβρηα, δ Εὐκαρπία, ε Τερπνή, ς Τράγγιλος, ζ Καλόκαστρον, η Θερμά, θ Ἀνθή, ι Ἅγιος Δημήτριος, ια' Σιτοχώρι.—

22. *Σέρραι*: α Ἅγιον Πνεῦμα, β Προβατᾶς, γ Λευκόν, δ Σησαμιά, ε Ἐμμ. Παππᾶς, ς Πεντάπολις, ζ Νέα Ζίχνη, η Ἡλιοκώμη, θ Νέο Σούλι, ι Ἀηδονοχώρια, ια' Ἁγία Ἐλένη.—

22α. *Ἐπ. Φυλλίδος*: α Κορμίστα, β Ἀλιστράτη, γ Λευκοθέα, δ Μανδήλιον, ε Ροδολίβος, ς Παλαιοκώμη, ζ Ἀγριανή, η Ἀναστασία.—

23. *Σιντική*: Σιδηρόκαστρον.— 24. *Ζίχνη*.—

25. Παγγαίον: α Μεσορόπη, β Πράβι, γ Ἐλευθερούπολις, δ Παλιό, ε Ἐλατοχώριον, ς Μουσθένη.— 26. Καβάλα.— 27. Νέστος: α Χρυσούπολις.—

28. Δράμα: α Πλατανιά, β Μαυρολεύκη, γ Ἅγιος Στέφανος, δ Πύργοι, ε Καλή Βρύση, ς Χωριστή, ζ Καλλιθέα.— 29. Ζύροβον.— 30. Μελένικον.— 31. Στρώμνιτσα.—

32. Θάσος.

Σ: **Θράκη**. 1. Κωνσταντινούπολις.—

2. Σηλυμβρία: α Εἰάστρο, β Τυρολόη, γ Φανάρι, δ Λαγοθήρες (Μέτραι), ε Καλάμαι.—

3. Ἡράκλεια, Ραιδεστός.— 4. Μυριόφυτον.— 5. Καλλιόπολις: α Ταυφίριον.— 6. Μάδυντος.— 7. Βιζύη.—

8. Σαράντα Ἐκκλησίαι: α Σκοπός, β Γέννα, γ Σκόπελος, δ Πέτρα, ε Σκεπαστό, ς Κωστή, ζ Βαβὰ Ἐσκή, η Αὐδήμιον, θ Σαμακόβι.— 9. Τζετώ.—

10. Σωζόπολις.— 11. Πύργος - Ἀρχιάλος.— 12. Μεσημβρία.— 13. Καβακλί.—

14. Φιλιππούπολις: α Στενήμαχος.— 15. Μουσταφᾶ Πασᾶ.—

16. Ἀδριανούπολις: α Ὀρεστιάς, β Καστανιές, γ Ρίζια.—

17. Ὀρτάκοι.— 18. Λιδυμότειχον: α Πράγγιος, β Καρωτή, γ Πράγγιον, δ Μαυροκλήσι, ε Σοφικόν, ς Σιταριά, ζ Σιταροπρόνερι, θ Βρυσικά.— 19. Σουφλί.—

20. Κεσσάνη: α Χατζηγύριον.— 21. Νέστος: α Αγοάνκιοι.— 22. Αἶνος.—

23. Ἀλεξανδρούπολις: α Μάκρη, β Νέσσα, γ Κίρκη, δ Φάρμα.— 24. Κοματινή.— 25. Ζάνθη: α Σπλάτση, β Τζαννάς, γ Ἀσκυρα, δ Κίρνος.— 27. Σάπαι.—

28. Σαμοθράκη.— 29. Ἴμβρος καὶ Τζέρον.— 30. Λήμνος: α Κατάλακκος, β Βάρος, γ Κάσπακας, δ Σκανδάλη, ε Ἀσκαρλί, ς Κάστρον.—

Τ: **Νῆσοι Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου**. 1. Λέσβος: α Μυτιλήνη, β Θερμί, γ Συκαμιά, δ Μανδαμάδος, ε Μόλυβος-Μήθυμνα, ς Καλλονή, ζ Ἐρεσσός, η Ἀγιάσος, θ Πλωμάριον, ι Πολιχνίτος, ια Τελώνια, ιβ Πέτρα, ιγ Πληγόνι, ιδ Μεσστόπος, ιε Μεσαγρός, ις Βρίσα, ιζ Ἀντισσα, ιη Ἅγία Πάρασκευή.—

2. Χίος: α Χίος, β Καρδάμυλα, γ Νένητα, δ Μεστά, ε Ζιφιᾶς, ς Χαλκιοί, ζ Λιθί, η Ἅγιος Γεώργιος, θ Ἀρμόλια, ι Βολισσός, ια Κάμπος, ιβ Πιραμά, ιγ Κοινή, ιδ Ὀλοποτάμι, ιε Πυργί, ις Λεπτόποδα, ιζ Ἀμάδες, ιη Καλαμωτή, ιθ Δαφνών, κ Βέσσα, κα Ἐλυμπί, κβ Βάβιλοι, κγ Ὀυμιανά, κδ Βροντάδος, κε Βίκι, κς Σιδεροῦντα, κζ Βερβεράτο, κη Βασιλεώνικον, κθ Χαλάνδρα, λ Φυτά, λα Κουρούνια, λβ Σηκούσης.—

3. Σάμος: α Παλαιόκαστρον, β Πύργος, γ Σκουραίικα, δ Σπαθαραῖοι, ε Ἀρβανίτες, ς Παγώνδας, ζ Μυτιληνιοί, η Χώρα, θ Πυθαγόρειον, ι Βουρλιώτες.— 4. Μοσχονήσια.—

5. Ἰκαρία: α Ράχες.— 6. Φοῦρνοι.— 7. Ψαρά.—

Υ: **Πόντος**. 1. Τραπεζοῦς: α Πλάτανα, β Χολομάνα.— 2. Σούρμενα.— 3. Ὀφις.— 4. Τρίπολις: α Γανόχωρα, β Ἐσραήλ, Ἰθνία (Τόνια), γ Τσακράκι, δ Σίμικλι.— 5. Κερασσοῦς: α Γάραλη.— 6. Κοτύωρα (Ordu).— 7. Οἰνός.— 8. Ἄνω Ἀμισός, Σαμψοῦς: α Ἀντρεάντα.— 9. Σινώπη.— 10. Κρώμνη: α Ἀλθινός, β Σαράντα.— 11. Σταυρίν.— 12. Ἰμέρα.— 13. Χαλδεία. Ἀργυρούπολις: α Μούζαινα, β Ἄστρα, γ Βαρενοῦ, δ Παρ-

τίν, ε Σουλαμίσ, ε Ήραιούκαστρον.— 14. Νικόπολις.— Ὀβατσούκ, Κολωνία: α Γαλάτσαχον.— 15. Σάντα: α Νεοκαισάρεια, β Χαιρίανα.— 16. Χόφα.— 17. Ματζούκα: α Παζπέν.— 18. Φάτση.— 19. Ἄρτσα: α Ἄδισα.— 20. Νικόπολις: α Ἄμελη, β Σάργιερι, γ Σουπάχ, δ Χασάνδαμ, Χατζήκιοϊ.—

Φ: Καππαδοκία. 1. Σαντζάκιον *Καισαρείας*: α Καισάρεια, β Ζιντζιδερε (Φλαβιανά), γ Ἰντζέσου, δ Νεάπολις.—

2. Νίδη: α Νίδη, β Ντελμεσό, γ Φερτέκ-Φερτάκινα, δ Ἀραβάν, ε Χούρζονο, ς Ούλαγάτς, ζ Μισθί, η Ἀζό, θ Μαλακοπή, ι Σύλατα ἢ Ζήλα, ια Ἄνακού, ιβ Φλοϊτά, ιγ Ποτάμια, ιδ Νεβσεχίρ, Νεάπολις, ιε Ἀραβισός, ις Σινασός, ιζ Ζάλελα (Ζεμάλα), ιη Προκόπιον (Οὔφρικάπ), ιθ Μπόρ (Πόρος), κ Μπουλγκάρ-μαδέν, κα Ἄκσεράι, κβ Σεμέντρα, κγ Τσαρικλί.— 3. Φάρασα: α Φάρασα, β Τσουκούρι, γ Κίσακ, δ Ἀφσάρ-κιοϊ.— 4. Λυκαονία: α Ἰκόνιον, β Σίλλη, γ Πέρματα, δ Ἐρεγλι.—

5. Σάντζ. Ἀτταλείας: α Ἀττάλεια.— 6. Σάντζ. Σπάρτης: α Σπάρτη.— 7. Σάντζ. Βορδοουρίον: Βορδοούριον α (Μπουλδούρ).

Χ: Βλ. Μικρά Ἀσία. 1. Λαρδανέλια.— 2. Κύζικος: α Ἀρτάκη.— 2α. Βάτικα καὶ Χαβουσί Προποντίδος (Τσάκωνες).— 3. Πάνορμος.— 4. Μαρμαράς.—

β. Προῦσσα: α Κουβούκλια, β Κίος, γ Παχλίουκ, δ Κωνσταντινίαν: α Καντιρλί, β Ἀλθανιτοχώριον, γ Ἀρμουτλί, δ Ἄγια Κυρία, ε Τρίγλεια.—

7. Μονδανία: α Σιγή (Βιθυνία).

Υ: Ἀνατολική Μικρὴ Ἀσία. 1. Σμύρνη: α Πέζοκ, β Καϊζαλί, γ Κουκλιούτ (Κορυφάσιον), δ Ρεϊζντέρε, ε Ἀζάρι, ς Πασαλ Μενλί, ζ Κιζικιτζές, η Καράμπουρνα, θ Μπαϊνάκι.— 2. Κιθωνία (Ἀιβαλί).— 3. Τρίκωμον.— 4. Πέργαμος.— 5. Φώκαια.— 6. Κρήνη: α Κάτω Παναγιά, β Κρηνη (Παράμ), γ Μελί.— 7. Βουρλά: α Κατιρλί.— 8. Νέα Ἐφesus. 9. Κασαμπάς: α Ἄδωνιον.— 10. Μάκηρη καὶ Λειβήσιον.— 11. Ἄλικαρνασός.— 12. Ἄναια ἢ Ἀναία.— 13. Μαγνησία: α Κόλντερε, β Τουρκομουσλί.— 14. Θνάτεια.

Ω: Κύπρος. 1. Λευκωσία: α Λευκωσία, β Παχλουργιώτισσα, γ Τύμπου, δ Γερδλακίος, ε Στρόβολος, ς Μενόνιον, ζ Καλλιάνα, η Πάνω Δευτερά, θ Τριμύθι, ι Καμακλί, ια Λακατάμια.—

2. Κυθρέα: α Κυθρέα, β Νέο Χωρίον, γ Κουτσοβέντης.—

3. Δάλι: α Δάλι, β Ἀλάμπρα, γ Ποταμιά, δ Ἅγιος Σωζόμενος, ε Ξυλοφάου.—

4. Μόρφου: α Μόρφου, β Καπούτι (Καλοχωριό), γ Ζώδια, δ Ἀσπρομερίτης, ε Περιστερῶνα, ς Πραστεϊό, ζ Κατωσκοπιά, η Λεύκα, θ Μαυροβουϊ, ι Γούρρι.—

5. Εὐρύχον: α Εὐρύχου, β Σολέα, γ Κάμπος, δ Τσακίστρα, ε Ξερό.—

6. Ἀμμόχωστος: α Μακράσσυκα, β Λύση, γ Ἅγιος Σέργιος, δ Ἀμμόχωστος, ε Παραλίμνη, ς Αὐγόρου, ζ Λιμνία, η Ἄσια, θ Λιοπέτρι, ι Μηλιά, ια Κόρνος, ιβ Φρεναρος.—

7. Μεσσαρία: α Λευκόνικον, β Τρίκωμον, γ Πραστεϊό, δ Μαθαθόβουνο.—

8. Καρπασία: α Ριζοκάρπασον, β Γιαλούσα, γ Ἅγιος Ἀνδρόνικος, δ Λεονάρισσο, ε Ἐφτακώμη, ς Ἅγιος Θεόδωρος.—

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

9. *Ἄκανθοῦ*: α Ἄκανθοῦ, β Ἅγιος Ἀμβρόσιος.—

10. *Κυρήνεια*: α Κυρήνεια, β Δίκωμο, γ Ἅγιος Ἐπίκτητος.—

11. *Λάπηθος*: α Λάπηθος, α Καραβᾶς, γ Κορμακίτης, δ Βουνό, ε Φτέρυχα, ς Βασιλεία, ζ Ἅγιος Ἐρμόλαος, η Μυρτοῦ.—

12. *Λάρναξ*: α Λάρναξ, β Τόχη, γ Ἀραδίπου, δ Ἀθηαῖνου, δ Λεύκαρα, ε Χοιροκοιτιά.—

13. *Λεμεσσός*: α Λεμεσσός, β Πάχναι, γ Συκόπετρα, δ Πέρα - Πεδί, ε Κολόσσι.—

14. *Πιτσιλιά*: α Ἄγρός, β Ἅγιος Θεόδωρος, γ Πάνω Πλάτρες, δ Κάτω Μῶλος, ε Λαγουδερά, ς Λουβαρᾶς, ζ Φτερκιοῦδι, η Ἅγία Μαρίνα, θ Ἅγιος Μάμας, ι Ἄλωνα, ια Καννάβια, ιβ Παλαιοχώριον, ιγ Φαρμακᾶς.—

15. *Τρόδος*: α Πλάτρες, β Ὅμοδος.—

16. *Νέα Πάφος*: α Πάφος - Κτῆμα, β Ἀρμίνου, γ Ἐμπα, δ Χλώρακα, ε Λετύμπου, ς Παλαιὰ Πάφος, ζ Πάνω Παναγιά, η Στατοῦ, θ Λεμόνα, ι Κέδαρα, ια Νατά, ιβ Γιόλου, ιγ Μεσόγη, ιδ Τσάδα, ιε Ἄνω Ἀρόδοι, ις Ἀναρίτα, ιζ Γεροσκήπου.—

17. *Πόλις*: α Πόλις, β Δροῦσα, γ Κρίτου, δ Λυσός, ε Ἅγία Μαρίνα, ς Χρυσσοχοῦ.—

18. *Τυλλιριά*: α Λουτρός, β Γαλήνη.—

AA1: *Ἀπουλία*: α Καλημέρα.—

AA2: *Καλαβρία*: α Ροχοῦδι, β Χωριό - Ροκκά, γ Rocca Forte, δ Χωριό (πλησίον Rocca Forte), ε Galliciano, ς Βοναπόλι, ζ Bova, η Sallento.—

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΒ: Κακόσσιος (Ρωσία).

ΑΘΗΝΩΝ

A.δ. Ἀδήλου τόπου.

